

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE
KULLANILAN YEDİ İKLİM VE NETWORK (B1, B2) DERS VE
ÇALIŞMA KİTAPLARINDA BULUNAN OKUMA
METİNLERİNDEKİ METİN ALTI SORULARININ TAKSONOMİK
OLARAK İNCELENMESİ VE KARŞILAŞTIRILMASI**

Şeyda Yılmaz İbrahımı

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

EKİM, 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren..... () ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Şeyda

Soyadı : YILMAZ IBRAHİMİ

Bölümü : Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı: Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Kullanılan Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Taksonomik Olarak İncelenmesi ve Karşılaştırılması

İngilizce Adı : Taxonomic Analysis And Comparison Of Reading Comprehension Questions Posed Under Reading Texts In The Yedi İklim And Network (B1, B2) Textbooks And Workbooks Used In The Instruction Of Turkish And English As Foreign Languages

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde, bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Adı ve Soyadı : Şeyda YILMAZ İBRAHİMİ

İmza :.....

JÜRİ ONAY SAYFASI

Şeyda YILMAZ IBRAHİMİ tarafından hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Kullanılan Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Taksonomik Olarak İncelenmesi ve Karşılaştırılması” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Mehmet KARA

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Gazi Üniversitesi

Üye: Prof. Dr. İhsan KALENDEROĞLU

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Gazi Üniversitesi

Üye: Doç. Dr. Mustafa DURMUŞ

Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı Hacettepe Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 19/09/2019

Bu tezin Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın hazırlanması sürecinde değerli bilgilerini, tecrübelerini ve zamanını benden esirgemeyen, yapıcı eleştirileriyle çalışmama ışık tutan, nezaketi ve anlayışı ile bana yol gösteren değerli danışmanım Doç. Dr. Mehmet KARA'ya; ortaokul sıralarında bana, önce gönüllerini sonra da yuvalarını açan ve Türkçeyi sevdiren, haklarını asla ödeyemeyeceğim değerli öğretmenlerim Murat KOLAÇ ve Prof. Dr. Emine KOLAÇ'a; bana iyiyi, güzeli, doğruyu öğreten, kendi ayakları üzerinde durabilen özgür ve mutlu bir birey olmamı sağlayan canım annem Birgül YILMAZ ve canım babam Turan YILMAZ'a; üç yıl boyunca her türlü fedakârlığı yapan ve bu zor süreçte her an yanımda olan sevgili eşim Firoz IBRAHİMİ'ye teşekkürü bir borç bilirim.

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE
KULLANILAN YEDİ İKLİM VE NETWORK (B1, B2) DERS VE
ÇALIŞMA KİTAPLARINDA BULUNAN OKUMA
METİNLERİNDEKİ METİN ALTI SORULARININ TAKSONOMİK
OLARAK İNCELENMESİ VE KARŞILAŞTIRILMASI
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Şeyda Yılmaz İbrahımlı
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ekim, 2019**

ÖZ

Dünyanın küresel bir köy haline gelmesiyle birlikte, gerek farklı coğrafyalarda bulunan devletler gerek devlet dışı örgütler gerekse toplumun temel taşı olan bireyler birbirleriyle daha fazla etkileşim içine girmişlerdir. Küresel sermayenin zaman ve mekan sınırı tanımaksızın dünyanın farklı noktalarında serbestçe dolaşması, kitle iletişim araçlarının gelişmesi, internetin dünya çapında yaygınlaşması ve buna bağlı olarak tüm dünyada sosyal medyanın yoğun kullanımı kaçınılmaz olarak farklı dilleri konuşan bireylerin farklı dilleri öğrenmesini zorunlu hale getirmiştir. Artık yabancı dil öğrenmek bir hobi ya da mesleki gereksinim olmaktan çıkmış hemen herkesten talep edilir olmuştur. Yüzyıllardır farklı medeniyetlerin ortaya çıktığı, kesiştiği, buluştuğu bir coğrafyada bulunan Türkiye, izlediği aktif, katılımcı, girişimci ve insani dış politikası sayesinde diğer ülkelerle geliştirdiği ekonomik, siyasi, kültürel ve sosyal ilişkilerin yanı sıra Türkçenin uluslararası alanda tanınırlığının ve saygınlığının da artmasını sağlamıştır. Dolayısıyla Türkçeye olan ilgi ve talep, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminin de ivme kazanmasına neden olmuştur. Bu çalışmada, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi alanında önemli bir misyon üstlenmiş olan Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan ve yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla kullanılan Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ile yabancılara İngilizce öğretmek amacıyla kullanılan Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerindeki metin altı sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisindeki bilişsel

öğrenme düzeyleri bakımından hangi düzeyde bulundukları, bu düzeylerin dağılımlarının ne olduğu ve her iki kitaptaki dağılım oranlarının birbirine göre nasıl olduğu sorularına cevap aranmış ve metin altı soruları Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel süreç boyutuna göre değerlendirilerek karşılaştırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan döküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. İnceleme sonucunda elde edilen veriler nicel olarak da değerlendirilmiştir. Okuma metinlerine ait metin altı sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisindeki bilişsel düzeyleri belirlenmiş, her soru tek tek sınıflandırılmıştır. Bu veriler alandaki uzman kişiler tarafından da değerlendirildikten sonra taksonomik düzeylerin kendi içindeki ve kitaplar arasındaki oranları belirlenerek yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda, Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ile Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait metin altı sorularının altbilişsel basamaklardan olan *Hatırlama* ve *Anlama* basamaklarına yığıldığı, yine altbilişsel bir basamak olmasına rağmen *Uygulama* basamağında ve üstbilişsel basamaklar olan *Çözümleme*, *Değerlendirme* ve *Yaratma* basamaklarında yeterli sayıda soru bulunmadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Toplam soru sayılarına ve yüzdelere bakıldığında ise *Anlama*, *Hatırlama* ve *Çözümleme* basamaklarında, Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait metin altı sorularının, Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait metin altı sorularından daha yüksek bir orana sahip olduğu, *Uygulama*, *Değerlendirme* ve *Yaratma* basamaklarında ise daha düşük bir orana sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler : Taksonomi, Bloom'un güncellenmiş taksonomisi, yabancı dil olarak Türkçe

Sayfa Adedi : 211

Danışman : Doç. Dr. Mehmet KARA

**TAXONOMIC ANALYSIS AND COMPARISON OF READING
COMPREHENSION QUESTIONS POSED UNDER READING TEXTS
IN THE YEDİ İKLİM AND NETWORK (B1, B2) TEXTBOOKS AND
WORKBOOKS USED IN THE INSTRUCTION OF TURKISH AND
ENGLISH AS FOREIGN LANGUAGES
(Master's Thesis)**

**Şeyda Yılmaz İbrahimi
GAZİ UNIVERSITY
INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES
October, 2019**

ABSTRACT

As the world has become a global village, governments, non-governmental organizations and individuals, who form the basis of society, have come into closer interaction with each other. The circulation of global capital through the world with no temporal or spatial limits, the development of mass media, the spread of the internet across the world and the consequent widespread use of social media has made it unavoidable for speakers of different languages to learn other languages. Language learning is no longer just a hobby or a matter of obtaining a professional qualification, but something that almost everybody demands. Turkey, situated in a geographical location that has been the birthplace and meeting point of many civilizations, has improved the public recognition and prestige of Turkish along with its economic, political, cultural and social relations with other countries thanks to its active, participatory, proactive and humanitarian foreign policy. The consequent interest and demand led to a rise in Education of Turkish as a Foreign Language. In this work, reading comprehension questions posed under reading texts in two series of books were evaluated with regard to the cognitive level they correspond to in the Revised Bloom Taxonomy, the distributions of the levels were determined, the distributions of levels in the two series were compared, and the questions were evaluated according to the Cognitive Process Dimensions in the Revised Bloom Taxonomy. The series analyzed are the Yedi İklim (B1, B2) textbooks and workbooks by the Yunus Emre Institute, which has a special mission in the education of

Turkish as a Foreign Language, used to teach Turkish to foreigners, and the Network (B1, B2) textbooks and workbooks used to teach English to foreigners. Document analysis, which is a qualitative research method, was used in this work. The data obtained from the research was also evaluated quantitatively. The cognitive levels of the reading comprehension questions associated with each reading text were determined in accordance with the Revised Bloom Taxonomy and each question was categorized. After evaluation of this data by experts in the field, the proportions of the taxonomic levels in total and in the two series of books was compared and interpreted. The findings show that the reading comprehension questions in Yedi İklim (B1, B2) and Network (B1, B2) textbooks and workbooks are mostly clustered around the *Remember* and *Understand* steps, which are two of the sub-cognitive steps, and that there are not enough questions on the *Apply* step, even though it is a sub-cognitive step and on the *Analyze*, *Evaluate* and *Create* steps, which are meta-cognitive. The numbers and percentages of each level show that the *Understand*, *Remember* and *Analyze* steps have a higher ratio in the Yedi İklim (B1, B2) textbooks and workbooks than in the Network (B1, B2) textbooks and workbooks, and that the *Understand*, *Evaluate* and *Create* steps have a lower ratio.

Keywords : Taxonomy, revised Bloom taxonomy, Turkish as a foreign language
Number of Pages : 211
Thesis Advisor : Doç. Dr. Mehmet KARA

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	xi
TABLolar LİSTESİ	xvii
KISALTMALAR	xxi
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	3
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	5
1.3. Varsayımlar	6
1.4. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıklar	6
1.5. Araştırmanın Yöntemi.....	7
1.6. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	7
1.7. Veri Toplama Teknikleri.....	7
1.8. Verilerin Analizi	8

BÖLÜM II	9
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ	9
2.1. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Materyal.....	12
2.1.1. Materyal Nedir?	12
2.1.2. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Materyal, Ders Kitapları ve Metinler	14
BÖLÜM III	23
EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	23
3.1. Ölçme Değerlendirmede Kullanılan Soru Türleri	26
3.2. Okuma Metinlerindeki Metin Altı Soruları	30
BÖLÜM IV.....	33
ÖĞRETİM HEDEFLERİNİN SINIFLANDIRIMLARI VE TAKSONOMİLER	33
4.1. Duyuşsal Alan Davranışlarının Sınıflandırılması	33
4.2. Psikomotor Alan Davranışlarının Sınıflandırılması	34
4.3. Bilişsel Alan Davranışlarının Sınıflandırılması	34
4.3.1. Bloom'un Orijinal Taksonomisi.....	34
4.3.2. Gerlach ve Sullivan'ın Taksonomisi	36
4.3.3. Tuckman'ın Taksonomisi	36
4.3.4. Williams'ın Taksonomisi	37
4.3.5. Gagne ve Briggs'in Taksonomisi.....	37
4.3.6. Stahl ve Murphy'nin Taksonomisi	38
4.3.7. SOLO Taksonomisi	38
4.3.8. FINK Taksonomisi	39
4.3.9. Quellmalz'ın Taksonomisi	40
4.3.10. Haladyna'nın Taksonomisi.....	41

4.3.11. Reigeluth ve Moore'un Taksonomisi	41
4.3.12. PISA	42
4.3.13. Marzano'nun Taksonomisi.....	43
4.3.14. Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisi	44
4.3.14.1. <i>Hatırlama</i>	47
4.3.14.2. <i>Anlama</i>	47
4.3.14.3. <i>Uygulama</i>	48
4.3.14.4. <i>Çözümleme</i>	48
4.3.14.5. <i>Değerlendirme</i>	49
4.3.14.6. <i>Yaratma</i>	49
4.4. İlgili Araştırmalar	49
4.5. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1, B2), Network İngilizce (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Okuma Metinlerinde Bulunan Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisindeki Bilişsel Süreçler Boyutuna Göre Sınıflandırılmış Örnekleri	55
BÖLÜM V	63
BULGULAR VE SONUÇ	63
5.1.Bulgular.....	63
5.1.1. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1) Ders Kitabına Ait Bulgular.....	64
5.1.2. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1) Çalışma Kitabına Ait Bulgular	78
5.1.3. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B2) Ders Kitabına Ait Bulgular.....	87
5.1.4. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B2) Çalışma Kitabına Ait Bulgular	98
5.1.5. Network İngilizce (B1) Ders Kitabına Ait Bulgular	106
5.1.6. Network İngilizce (B1) Çalışma Kitabına Ait Bulgular	112
5.1.7. Network İngilizce (B2) Ders Kitabına Ait Bulgular	118

5.1.8. Network İngilizce (B2) Çalışma Kitabına Ait Bulgular	124
5.2. Alt Probleme Ait Bulgular	130
5.3. Sonuç	134
5.4. Öneriler	137
KAYNAKLAR.....	139
EKLER	147
Ek 1. İş Görüşmesi	148
Ek 2. Kayıt Bürosunda	149
Ek 3. Eleman Arıyoruz	150
Ek 4. Okuyalım, Eşleştirelim.....	151
Ek 5. Murat Evren’le Röportaj.....	152
Ek 6. Ölçüyü Kaçırmak	153
Ek 7. Okuyalım, İşaretleyelim.....	154
Ek 8. Öğrenmeyi Neler Etkiler?	155
Ek 9. Bir Ömür	156
Ek 10. Uykudaki Dünyamız: Rüyalar	157
Ek 11. Edison	158
Ek 12. Okuyalım, Cevaplayalım	159
Ek 13. Gebelikle İlgili İnanışlar	160
Ek 14. Aslan ile Fare	161
Ek 15. Fransız Örümcek Adam	162
Ek 16. Okuyalım, Cevaplayalım	163
Ek 17.Öz Geçmiş	164
Ek 18. Öz Geçmiş	165
Ek 19. Okuyalım, Cevaplayalım	166
Ek 20. Okuyalım, Cevaplayalım	167

Ek 21. Edison	168
Ek 22. Kimse Beni Anlamıyor	169
Ek 23. Köy Odaları	171
Ek 24. Okuyalım, Cevaplayalım	172
Ek 25. Sosyal Medya	173
Ek 26. Metin Hoca'nın Ders Notları.....	174
Ek 27. Okuyalım, Cevaplayalım, Yazalım	175
Ek 28. Hangisi Doğru	176
Ek 29. Kimse Beni Anlamıyor	177
Ek 30. Fransız Örümcek Adam	179
Ek 31. Köpek Uçağı Isırdı	180
Ek 32. Kulaktan Kulağa	181
Ek 33. Rapor	182
Ek 34. Okuyalım.....	183
Ek 35. Want To Win?	184
Ek 36. Stay Healty-The Easy Way	185
Ek 37. Marie's Bad Day.....	186
Ek 38. Sleeping Tips.....	187
Ek 39. The Old Dog.....	188
Ek 40. No Regrets	189
Ek 41. A Difficult Decision	190
Ek 42. Travel Go	191
Ek 43. Ms. Medina's Spanish Class.....	192
Ek 44. 46 Reviews For The Good Table.....	193
Ek 45. BASE Jumper	194
Ek 46. Search And Rescue.....	195

Ek 47. Tounge-Tied? Try These Tips!	196
Ek 48. How Do Supermarkets Get Us To Spend More Money?	197
Ek 49. A Night Of Mistakes.....	198
Ek 50. Little Ways To Help The Environment.....	199
Ek 51. Storm Chaser	200
Ek 52. An Outgoing Husband	201
Ek 53. 46 Reviews For The Good Table	202
Ek 54. Shy Guy’s Girlfriend Is Too Social.....	203
Ek 55. How To Answer The Four Thoughest Interview Questions?	204
Ek 56. The Best In Social Networking.....	205
Ek 57. Stay Healty-The Easy Way	206
Ek 58. Cover Letter	207
Ek 59. Global Business Etiquette	208
Ek 60. Worst Travel Nightmare	209
Ek 61. Identity Theft: Do Not Make The Same Mistake As I Did.....	210
Ek 62. Senior Profiles.....	211

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1	<i>Sınıflama (Taksonomi, Belirtke) Tablosu</i>	45
Tablo 2	<i>Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreç Boyutu</i>	46
Tablo 3	<i>Yedi İklim Türkçe (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Okuma Metinlerinde Bulunan Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisindeki Bilişsel Süreçler Boyutuna Göre Sınıflandırılmış Örnekleri</i>	55
Tablo 4	<i>Network Yabancılar İçin İngilizce (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Okuma Metinlerinde Bulunan Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutuna Göre Sınıflandırılmış Örnekleri</i>	58
Tablo 5	<i>Yedi İklim Türkçe (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)</i>	64
Tablo 6	<i>Yedi İklim Türkçe (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)</i>	75
Tablo 7	<i>Yedi İklim Türkçe (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	76
Tablo 8	<i>Yedi İklim Türkçe (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)</i>	78
Tablo 9	<i>Yedi İklim Türkçe (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)</i>	85

Tablo 10	<i>Yedi İklim Türkçe (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	85
Tablo 11	<i>Yedi İklim Türkçe (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)</i>	87
Tablo 12	<i>Yedi İklim Türkçe (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite).....</i>	96
Tablo 13	<i>Yedi İklim Türkçe (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	97
Tablo 14	<i>Yedi İklim Türkçe (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)</i>	98
Tablo 15	<i>Yedi İklim Türkçe (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite).....</i>	105
Tablo 16	<i>Yedi İklim Türkçe (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	105
Tablo 17	<i>Network (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)</i>	106
Tablo 18	<i>Network (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite).....</i>	110
Tablo 19	<i>Network (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	111

Tablo 20	<i>Network (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin).....</i>	112
Tablo 21	<i>Network (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite).....</i>	116
Tablo 22	<i>Network (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	117
Tablo 23	<i>Network (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin).....</i>	118
Tablo 24	<i>Network (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite).....</i>	122
Tablo 25	<i>Network (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	123
Tablo 26	<i>Network (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)</i>	124
Tablo 27	<i>Network (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite).....</i>	128
Tablo 28	<i>Network (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	129
Tablo 29	<i>Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı ve Karşılaştırılması</i>	130

Tablo 30	<i>Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı ve Karşılaştırılması</i>	130
Tablo 31	<i>Yedi İklim ve Network (B1,B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerine Ait Toplam Metin Altı Soru Sayısı ve Bu Soruların Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı</i>	133

KISALTMALAR

ADP	Avrupa Dil Portfolyosu
CD	Compact Disc
DVD	Digital Video Disc
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
OECD	Organisation for Economic CoOperation and Development
TDK	Türk Dil Kurumu
TÖMER	Türkçe Öğretim Merkezi
vb.	ve benzeri
vd.	ve diğerleri
WTUS	Web Tabanlı Uzman Sistemi

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Basit bir öğretim kuramından öte bir felsefe olan Yapılandırmacı Yaklaşımına göre, öğrenme sürecinde esas olan öğrencinin sorumluluk almasıdır. Öğrencinin katılım sağladığı, problem çözdüğü, katkıda bulunduğu, ürettiği, eleştirdiği, fikir yürüttüğü yani temelde düşündüğü ve düşündürdüğü bir öğrenme şüphesiz kalıcı, anlamlı ve verimli bir öğrenmedir.

Öğrenciyi hedef becerilere ulaştıracak, öğrencinin öğrenme sürecinde yaratıcı deneyimlerini ortaya koymasına imkan sağlayacak ve öğrenciyi harekete geçirerek yaratıcı anlamaya zemin hazırlayacak, doğru ders malzemelerinin seçilememesi, doğru malzeme seçilse bile malzemeye uygun doğru etkinliklerin yaptırılmaması, eğitim öğretimin önemli bir bileşeni olan ölçme değerlendirme uygulamalarının üst düzey zihinsel becerilerin geliştirilmesine hizmet edecek nitelikte olmaması, dil öğretiminin hedefine ulaşamamasına ya da uzun sürede ve zahmetli bir şekilde ulaşılmasına neden olur.

Başarılı bir dil öğreniminin bileşenleri anlama ve anlatma becerileridir. Dil öğrenimi dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine dayanır. Tüm beceriler öğrenciye aynı ölçüde, aynı özenle kazandırılmalıdır. Bu beceriler arasında çok yönlü bir ilişki vardır ve birbirlerinden bağımsız düşünülemez. Bir becerinin kazandırılması sürecinde diğer becerileri de işe koşmak gerekli olabilmektedir.

Uluslararası tanınırlığı gittikçe artan Türkçenin yabancılara öğretimi, gerek üniversiteler bünyesinde kurulan Türkçe Öğretim Merkezleri tarafından gerekse farklı kurumlar ve kurslar tarafından yürütülmektedir. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi köklü bir geçmişe sahip olsa da sistemli bir öğretimin gerçekleşmesi ve alanla ilgili kaynak oluşturma çalışmaları son otuz yıldır ciddi bir şekilde devam etmektedir. Özellikle üniversiteler bünyesinde yer alan Türkçe Öğretim Merkezleri, ders kitapları başta olmak üzere alana katkı sağlayan materyaller oluşturmaktadır. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi alanında

ortak bir programın olmaması, her üniversitenin kendi programını hazırlaması, dolayısıyla Türkçenin öğretiminde farklı yöntem, teknik ve yaklaşımların kullanılmasına sebep olmaktadır. Bazı kurumlarda her beceri için farklı öğretmenler görevlendirilirken ve farklı derslerde farklı beceriler kazandırılmaya çalışılırken bazı kurumlarda bu uygulama söz konusu değildir ve aynı ders saati içerisinde tek bir öğretmen tarafından ders verilmekte, farklı becerilere yönelik etkinlikler yapılmaktadır. Oluşturulan kaynaklar çoğunlukla kurumların tecrübeli öğretmenleri tarafından hazırlanmakta ve hazırlanma aşamasında hedef kazanımlar için Avrupa Dilleri İçin Ortak Çerçeve Metni'nden rehber olarak faydalanılmakta ancak hazırlanan ders kitapları için bir kontrol mekanizması, denetleyici bir üst kurum bulunmamaktadır. Dolayısıyla kitapların içerisinde yer alan okuma, dinleme metinlerinin de seçimine ve işlenişine yönelik standart, ortak bir uygulama, kural söz konusu değildir.

Yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan kitaplardaki metinlerin titizlikle seçilmesi gerektiği tartışma götürmez bir gerçektir. Metinler öğrencinin seviyesine uygun, söz varlığını zenginleştirecek, dil becerilerini geliştirecek, zaman zaman yerel ya da yabancı kültürel öğeler içeren, öğrencinin var olan bilgilerini harekete geçirecek ve o bilgilerle yeni düşünceler üretmesine zemin hazırlayacak, yaşayan dille oluşturulmuş, dikkat çekici ve ilgi uyandırıcı olmalıdır.

Metin altı soruları da en az metinler kadar önemlidir ve anlamının gerçekleşip gerçekleşmediğini ölçmekle kalmayıp öğrenciyi farklı zihinsel süreçlere sokarak onu üstbilişsel düşünmeye yönlendirecek güce sahip bir ölçme değerlendirme aracıdır.

Bu çalışmada, yabancılar Türkçe öğretmek amacıyla kullanılan Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ile İngilizce öğretmek amacıyla kullanılan Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerindeki metin altı sorularının, Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisi ışığında, üst bilişsel boyutta düşünmeye ve dil gelişimine katkı sağlar nitelikte olup olmadığı üzerine bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, problem durumu, çalışmanın amacı, çalışmanın önemi, çalışmanın yöntemi, çalışmanın evreni ve örnekleme hakkında bilgi verilmiştir.

İkinci bölümde, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminin tarihine değinilerek Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi alanında kullanılan materyallerin, özellikle ders kitapları ve metinlerin özellikleri üzerinde durulmuştur.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, “ölçme” ve “değerlendirme” kavramları açıklanarak ölçme değerlendirme kullanılan soru türleri ve metin altı soruları incelenmiştir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde, duyuşsal, psikomotor ve bilişsel alan hakkında bilgi verilerek bilişsel alan sınıflandırmaları örneklendirilmiş, özellikle Bloom’un Orijinal ve Güncellenmiş Taksonomileri ve taksonomilerde yer alan basamaklar ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Ayrıca yine bu bölümde, Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisi çerçevesinde yapılmış ilgili çalışmalara yer verilmiştir.

Çalışmanın son bölümünde Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1, B2) ve Network İngilizce (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında yer alan okuma metinlerine ait metin altı soruları Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisindeki bilişsel süreç boyutuna göre tek tek incelenmiş ve hangi basamaklara ait sorular sorulduğu belirlenmiştir. Daha sonra da Türkçe ve İngilizce kitaplar taksonomik olarak birbiriyle karşılaştırılmıştır.

1.1. Problem Durumu

Okuma becerisinin gelişmesi demek öğrencinin okuduğunu anlaması, okuduğu metinde yer alan mesajları, duyguları, düşünceleri kavraması, okuma sonrasında zihninde okuduğu metinle ilgili bilinçli eylemlerin oluşmasıdır. Okuma becerisinin geliştirilmesi için öğrencinin sadece okuduklarını anlaması yeterli değildir. Okuma karmaşık bir süreçtir. Öğrencinin okuduklarına bilinçli bir şekilde ve bir amaç doğrultusunda yaklaşması gerekmektedir. Öğrenci nasıl okuyacağını, okuduklarını nasıl anlamlandıracağını öğrendikten sonra eleştirel okuma becerisini geliştirebilir. Anlamalı öğrenmenin gerçekleşmesi için öğrenilen yeni bilgilerin önceki bilgilerle ilişkilendirilmesi, yeni bilgilerin yeni durumlarda ve problem çözmede kullanılması gerekmektedir. Böylece öğrenci analiz, sentez, değerlendirme, yorumlama gibi üstbilişsel beceriler kazanabilir.

Bugün yabancılar Türkçe öğretiminde okuma metinleri genellikle dilbilgisi yapılarının ve yeni sözcüklerin uygun bir bağlam içerisinde sunulması için kullanılmaktadır. Uygun okuma öncesi, okuma sırası ve okuma sonrası stratejileri ile öğrencinin üstbilişsel becerilerini geliştirme gücüne sahip metinlerden beklenti çok değildir. Öğrenci metni okur,

yeni sözcükleri bağlam ya da bir sözlük yardımıyla, okuma ders esnasında gerçekleşiyorsa öğretmenine sorarak anlamaya çalışır. Genellikle metnin anlaşılıp anlaşılmadığını ölçmek üzere ve metnin yüzey yapısı temel alınarak hazırlanmış olan ve öğrenciyi karmaşık bir zihinsel sürece sokmayan metin altı sorularını cevaplandırır ve öğretmenin de öğrencinin de metinle işi biter.

“Doğru-Yanlış”, “Var-Yok” soruları gibi taksonominin en alt basamağı olan *Hatırlama* basamağında yer alan soru tipleri, sıklıkla başvurulmuş metin altı sorularıdır. Metin altı sorusu olarak, soru kökünde verilen bilginin metinde var olup olmadığının sorgulanması, öğrenciyi tekrar metne göz atmaya yönlendirecek bir sorudan öteye geçemez. Bu tip sorularda öğrenci var olan bilgisi ile metinden aldığı bilgiyi birleştirerek herhangi bir ilişkilendirmede bulunmaz, bilgiyi anlamlandırmaya çalışmaz, yeni bir düşünce üretmek için kullanmaz, herhangi bir değerlendirme yapmaz ve işlemediği bilgiyi kalıcılaştıramaz.

Yabancılar Türkçe Öğretimi için hazırlanan kitaplardaki okuma metinlerinin metin altı sorularının uzman ölçme değerlendirmecilerin görüşlerine başvurularak hazırlanması gerekmektedir. İçerik olarak oldukça zengin bir metin, okuma sonrasında sorulan basit “Doğru-Yanlış” soruları ile harcanmaktadır. Oysa yabancı dil öğretiminde okuma metinlerindeki metin altı soruları en az metinler kadar önemlidir ve zengin içerikli etkinlikler üretmeye elverişli malzemelerdir. Bu malzemeler bilinçli bir şekilde oluşturulmalı ve etkili bir şekilde kullanılmalıdır.

Günümüzde farklı kurumlar ve kişiler tarafından yabancılar Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan çeşitli Türkçe öğretim setleri kullanılmaktadır. Türk dilini, Türk kültürünü, Türk sanatını kısacası Türkiye’yi diğer ülkelere tanıtmak; Türk dilini dünya dili haline getirmek ve Türkiye’nin diğer ülkelerle dostluğunu, ilişkilerini pekiştirmek için, yurt dışında, birçok şubesinde, yabancılar Türkçe öğreten, yabancılar Türkçe öğretimi konusunda alana büyük katkılar sağlayan dil öğretim merkezlerinden biri de Yunus Emre Enstitüsü’dür. Bu bağlamda oldukça büyük bir tecrübeye ve misyona sahip olan Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe setleri de Avrupa Dil Portfolyosu’na ve Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni’nde belirtilen düzey ve yeterliklere uygun olarak, dil öğretiminde ortaya konan modern yöntem ve teknikler dikkate alınarak alanında uzman kişiler tarafından hazırlanmış temel, orta, ileri düzeylerde kitaplardan oluşmaktadır. Her sette bir ders kitabı, bir çalışma kitabı, bir de dinleme metinlerinin yer aldığı bir yoğun çalar bulunmaktadır.

Bu çalışmada böylesine önemli bir misyon üstlenmiş olan Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan ve yabancılar Türkçe öğretmek amacıyla kullanılan “Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ile, yabancılar İngilizce öğretmek amacıyla kaleme alınan ve birçok ülkede kurs kitabı olarak kullanılan Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarının okuma metinlerindeki metin altı soruları Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisindeki bilişsel öğrenme düzeyleri bakımından hangi düzeyde bulunmaktadır, bu düzeylerin dağılımı ve her iki kitaptaki dağılım oranları birbirine göre nasıldır?” sorularına cevap aranmıştır ve metin altı soruları Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel süreç boyutuna göre değerlendirilerek karşılaştırılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı; Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde kullanılan Yedi İklim (B1, B2) ve İngilizce öğretiminde kullanılan Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerindeki metin altı sorularının bilişsel öğrenme düzeyleri bakımından niteliklerini ve niceliklerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda cevap aranan alt problem soruları şunlardır:

1. Yedi İklim (B1, B2) ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında yer alan okuma metinlerindeki metin altı soruları bilişsel öğrenme düzeyleri bakımından hangi düzeyde yer almaktadır?
2. Yedi İklim (B1, B2) ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında yer alan metin altı sorularının bilişsel düzeydeki dağılım oranları birbirine göre nasıldır?

Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan en yaygın materyallerden biri ve ilki kuşkusuz ders kitaplarıdır. Ders kitaplarında yer alan metinler öğrencinin anlama ve anlatma becerilerini geliştirmeyi amaçlamalı, içerdiği bilgileri ve kazandırmayı hedeflediği becerileri etkili, verimli ve kalıcı bir biçimde sunmalı ve tüm bu beklentileri karşılayabilecek nitelikte olmalıdır. Öğrencinin seviyesine göre doğru seçilen ve doğru kullanılan metinler, öğrencinin sözcük dağarcığını zenginleştiren, dört temel dil becerisinin her birinin gelişmesine ayrı ayrı, ayrı ölçüde katkıda bulunabilecek güce sahip araçlar; metin altı soruları da geliştirilmesi amaçlanan dil becerilerinin, kazandırılması beklenen davranışların kazandırılıp kazandırılmadığını ölçmektedir ve en az metinler kadar önemlidir. Dolayısıyla metin altı sorularının bilişsel düzeydeki basamakları kapsayıcı nitelikte olması gerekir.

Öğrencinin dil gelişimine bu denli katkısı olan bu araçlar belirli amaçlar doğrultusunda geliştirilmelidir. Metinlerin oluşturulmasında ya da seçilmesinde olduğu gibi, metin altı sorularının hazırlanmasında da dikkat edilmesi gereken önemli noktalar vardır. Metinler ve metin altı soruları alanın uzmanları tarafından, bilinçli bir şekilde ve özenle hazırlanmalıdır. Bu çalışmada Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisi ışığında söz konusu kitapların okuma metinlerindeki metin altı sorularının üst bilişsel düzeyde düşünmeye ve dil gelişimine katkı sağlar nitelikte olup olmadığı üzerine bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

Alanyazın taraması sonucunda Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi alanında Türkiye'de ve birçok yabancı ülkede oldukça yaygın bir şekilde ve geniş bir hedef kitle tarafından kullanılmakta olan Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ve İngilizce öğretimi için kullanılmakta olan Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında yer alan okuma metinlerindeki metin altı sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel süreç boyutuna göre incelenerek karşılaştırılması konusunda daha önce çalışılmadığı sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda, çalışmanın Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi alanında hâlihazırda var olan ya da hazırlanması planlanan ders kitaplarının metin altı sorularının, ihtiyaç duyulması halinde, özellikle üst bilişsel öğrenme düzeyleri göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmesi ya da hazırlanması bakımından kitap yazarlarına katkıda bulunabileceği öngörülmektedir. Ayrıca taksonomiye uygun düzeylere göre hazırlanan kitaplar da öğrencilerin öğrenme sürecini daha etkili hale getirecektir.

1.3. Varsayımlar

İncelenen ders ve çalışma kitaplarında yer alan okuma metinlerindeki metin altı sorularının taksonomik olarak bilişsel süreç boyutundaki basamaklara göre hazırlandığı varsayılmaktadır.

1.4. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıklar

Yabancı Dil Olarak Türkçenin ve İngilizcenin öğretiminde kullanılan ders kitapları ve çalışma kitaplarının okuma metinlerindeki metin altı soruları tezin kapsamını oluşturmaktadır.

Çalışmaya veri sağlayan kitaplar, Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan ve Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Türkiye'de ve yurt dışında kullanılan Yedi İklim Ders

ve Çalışma Kitapları (B1, B2) ve İngilizcenin Öğretiminde kullanılan Network Ders ve Çalışma Kitapları (B1, B2) ile sınırlandırılmıştır. Bu setlerdeki okuma metinlerine ait metin altı soruları Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisine göre incelenmiştir.

1.5. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 187). Doküman incelemesi sonucunda elde edilen veriler nicel olarak da değerlendirilmiştir.

1.6. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce öğretmek amacıyla hazırlanan ders kitapları ve çalışma kitapları oluşturmaktadır.

Çalışmanın örneklemini ise Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ile Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları oluşturmaktadır.

Çalışmanın örnekleminin Yedi İklim ve Network kitaplarından oluşmasının nedenleri ise; her iki kitabın da gerek Türkiye'de gerekse Türkiye dışındaki ülkelerde Yabancı Dil Olarak Türkçenin ve İngilizcenin öğretiminde kullanılmakta olan ve çağdaş ölçütlerle dili öğretmek amacıyla hazırlanmış, tanınırlıkları yüksek kaynaklar olmasıdır.

1.7. Veri Toplama Teknikleri

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi ile ilgili yazılı kaynaklar, kitaplar, tezler, makaleler, bildiriler temin edilerek ön hazırlık yapılmış ve Yedi İklim (B1, B2) ve Network (B1, B2) düzeyindeki ders ve çalışma kitaplarında yer alan okuma metinlerindeki metin altı soruları, anlama anlatma becerileri ve bu becerileri geliştirmeye yönelik katkıları dikkate alınarak, alanda uzman kişilerin görüşleri ışığında tek tek incelenmiştir.

1.8. Verilerin Analizi

Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında yer alan okuma metinleri, metin altı soruları olanlar ve metin altı soruları olmayanlar diye sınıflandırılmış ve sadece metin altı soruları olan metinler ayıklanarak incelenmek üzere seçilmiştir. Metin üstü soruları ve metnin altında yer alsa bile, dilbilgisi yapılarını ölçen metin altı soruları çalışmaya dahil edilmemiştir. Sadece paragraf sıralamayı hedefleyen ve metnin üstünde “Sıralayalım” yönergesi ile yer alan metinler de çalışmaya dahil edilmemiştir.

Seçilen okuma metinlerine ait metin altı sorularının Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisindeki bilişsel düzeyleri belirlenerek her soru tek tek sınıflandırılmıştır. Bu veriler alandaki uzman kişiler tarafından da değerlendirildikten sonra bu taksonomik düzeylerin, kendi içindeki ve kitaplar arasındaki oranları belirlenerek yorumlanmıştır.

BÖLÜM II

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

İnsan içine doğduğu toplumda, varoluşunu anlamlandırmak, diğerlerini tanımak, diğerleri tarafından tanınmak ve anlaşılacak, dünyayı, toplumsal ve kültürel çevresini anlamak ve burada kendine bir yer edinmek, bilmek ve diğerlerini bilgilendirmek için iletişime ihtiyaç duyar. Yeme içme gibi temel bir ihtiyaç olan iletişimin sağlanmasında kullanılan en önemli, en sistemli iletişim aracı ise şüphesiz dildir. Dil, insanların duygularını, düşüncelerini, bilgi ve birikimlerini, yaşantılarını birbirleriyle değiş tokuş etmelerini sağlayan çok yönlü bir araçtır.

Bir toplumun bireyleriyle iletişim kurmak isteyen farklı toplumların mensupları o toplumun dilini öğrenmek zorundadır. Bir yabancıya farklı bir dili öğrenmesi çok eski çağlardan beri ihtiyaç halinde var olagelmıştır.

Dünyanın küresel bir köy haline gelmesiyle birlikte, gerek farklı coğrafyalarda bulunan devletler gerek devlet dışı örgütler gerekse toplumun temel taşı olan bireyler birbirleriyle daha fazla etkileşim içine girmişlerdir.

Küresel sermayenin zaman ve mekan sınırı tanımaksızın dünyanın farklı noktalarında serbestçe dolaşabilmesi, kitle iletişim araçlarının gelişmesi, internetin dünya çapında yaygınlaşması ve buna bağlı olarak tüm dünyada sosyal medyanın yoğun kullanımı, kaçınılmaz bir biçimde farklı dilleri konuşan bireylerin farklı dilleri öğrenmesini zorunlu hale getirmiştir. Yani artık yabancı dil öğrenmek bir hobi ya da mesleki gereksinim olmaktan çıkmış herkesten talep edilir olmuştur.

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi ya da bir başka deyişle Türkçenin yabancılara öğretimi ve tanıtımı 1072 yılında Kaşgarlı Mahmud tarafından kaleme alınmaya başlanan ve 1074 yılında tamamlanan Türkçenin eşsiz, kadim eseri Divânü Lugâti't-Türk ile başlamıştır. Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılan eserde Türk Dili Arapça ile kıyaslanarak Türk

Dilinin ne kadar güçlü bir dil olduğu kanıtlanmaya çalışılmıştır (Korkmaz, 1995, s. 256). *Dîvânü Lugâti't-Türk* yabancılara Türkçe öğretimi konusunda bilinen ilk yazılı eserdir. Kaşgarlı Mahmud eserinin ilk sayfasında Türklerden ve Tanrı'nın Türklere bahşettiği üstünlüklerden, kuvvetten bahsetmektedir. Türklerle birlikte çalışanların, Türklerin yanında olanların dileklerine ulaştıklarını ve kötülüklerden korunduklarını şu sözleriyle belirtmektedir: “Okları dokunmaktan korunabilmek için, akli olana düşen şey, bu adamların tuttuğu yolu tutmak oldu. Derdini dinletebilmek ve Türklerin gönlünü almak için onların dilleriyle konuşmaktan başka yol yoktur” (Atalay, 1992, s. 3).

Kaşgarlı Mahmud, *Dîvânü Lugâti't-Türk* adlı eserinde yalnızca Türkçe sözcükleri öğretmeyi amaçlamamış, aynı zamanda çeşitli Türk topluluklarının gelenek ve inançları hakkında da bilgiler vermiştir. Verdiği örnekler günlük hayattan, atasözlerinden ve manzum eserlerdendir.

Arapçanın ilim dili olarak kullanıldığı bir dönemde Araplara Türkçe öğretmek amacıyla kaleme alınan bu eserden sonra, Farsçanın edebi dil olarak etkin olduğu bir dönemde Farsça ve Türkçeyi iyi bir şekilde kullanan ve her iki dilde de eserler veren Ali Şîr Nevâî de *Muhâkemetü'l-Lügateyn* adlı eseri yazmıştır. İki dilin birbiriyle karşılaştırıldığı eser, Türkçenin sözcük hazinesi bakımından daha zengin olduğunu, örneğin, Türkçede her kavramı karşılayan ayrı sözcükler bulunduğunu, eş anlamlı, yakın anlamlı sözcüklerin çokluğu yönünden, dilbilgisi yönünden, eklerle isim ve fiil üretilmesi yönünden, kafiye ve cınasa uygun bir dil olması sebebiyle şiir sanatına da elverişli bir dil olması yönünden Farsçadan daha üstün olduğunu kanıtlamak üzere kaleme alınmıştır. Eserde Türklerin kültürel, sosyal, siyasal ve ekonomik yaşantısına dair pek çok terim ve sözcük kullanılarak açıklamaları yapılmıştır. Eser bu yönüyle Türk kültürü hakkında kıymetli bilgiler içerdiği için de ayrıca önemlidir (Bulut, 2017, s. 37-38).

Alman ve İtalyan misyonerler tarafından kaleme alınan, Yabancılara Kıpçak Türkçesini (Kumanca) öğretmek ve Kıpçak Türklerine Hristiyanlıkla ilgili bilgiler vermek amacıyla yazıldığı iddia edilen ancak nerede, hangi sebeple, yazıldığı tam olarak bilinmeyen *Codex Cumanicus* adlı sözlük, 1303-1362 yılları arasında kaleme alınmıştır. Eser iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Farsça ve Kumanca sözlük, Kumanca dilbilgisi yapıları ve sözcük listeleri yer almaktadır. İkinci bölümde ise Hristiyanlıkla ilgili metinler, Kumanca bulmacalar, Latince ve Kıpçakça- Almanca sözlükler yer almaktadır. *Codex Cumanicus* da dönemin önemli eserlerinden biridir (Çağatay, 2017, s. 760-761; Tavkul, 2003, s. 2).

13. yüzyılın sonlarına doğru Anadolu Selçuklu Devleti'nin hakimiyeti altındaki topraklarda Anadolu Beylikleri kurulmaya başlanmıştır. Karamanoğulları Beyliği bu beyliklerin en güçlüsüdür. Karamanoğlu Mehmed Bey Selçuklu Şehzadesi Alaeddin Siyavuş ile birlikte 1277'de Anadolu Selçukluları'nın baş şehri olan Konya'yı işgal etmiştir. Alaeddin Siyavuş Selçuklu Sultanı ilân edilmiş Mehmed Bey de vezirlik makamına getirildikten sonra tören yapılarak divan kurulmuş ve bir ferman hazırlanmıştır. "Burada devlet hizmetinde bulunanlarla ülkedeki taraftarların devlet merkezine gelmeleri için fermanlar yazıldı ve bundan böyle divanda, devlet dairelerinde, sarayda, eğlence toplantılarında, çevgân oynanan seyirlikte hiç kimsenin Türkçeden başka bir dil konuşmamasına karar verildi" (Sümer, 2003, s. 445). Bu fermanla Mehmed Bey, beylik sınırları içerisinde Türkçeden başka bir dil kullanılmaması emrini vererek Türkçeye verdiği önemi dile getirmiştir.

Moğol baskısından kurtulmak için Oğuzlar batıya doğru hareket etmiştir ve bu hareket Anadolu'daki Türk nüfusunun artmasına sebep olmuştur. Artan nüfusun etkisiyle Türkçe daha çok konuşulmaya, Arapça ve Farsça karşısında giderek güçlenmeye ve kendini kabul ettirmeye başlamıştır. Hükümdar ve Beyler Türkçe kullanan ilim adamları ve şairleri teşvik etmiştir ve böylece yazı dili de gelişmeye başlamıştır. Yazı dilinin gelişmesi ile birçok eser Türkçeye tercüme edilerek edebi manzum ve mensur eserler Türkçe olarak kaleme alınmıştır.

Dîvânü Lugâti't-Türk gibi Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılmış diğer bir eser de Kitâbü'l-İdrâk li-Lisani'l-Etrâk'tır. Eser Ebu Hayyan Muhammed bin Yusuf tarafından Mısır'da yazılmıştır.

Kitâbü'l-İdrâk li-Lisani'l-Etrâk sözlük, tasnif (morfoloji) ve nahiv (sentaks) olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Sözlük bölümünde isim ve fiiller karışık olarak verilmiştir. Sözcükler Arap alfabesi sırasına göre düzenlenmiştir. Türkçe sözcüklerin anlamları genellikle Arapça tek sözcükle karşılanmıştır. Sözcüklerin bazılarına kısa tümcelerle örnekler verilmiştir (Özyetgin, 2001, s. 46-49).

Osmanlı Devleti döneminde yabancılar Türkçeyi bazen mecburiyetten bazen de keyfi nedenlerle öğrenmeye devam etmiştir. Osmanlı Devleti siyasi, ekonomik ve askeri yönden güç kazandıkça Osmanlı ile siyasi ya da ticari ilişkiler kuran, Osmanlı'yı merak eden ve tanımak isteyen topluluklar bu devletin dilini öğrenmek istemiştir. O dönemde Türkçe, savaş tutsağı olan Hristiyanlar ya da gönüllü olarak din değiştirip Müslüman olan yabancılar, devşirme yoluyla Yeniçeri Ocağı'na alınan Hristiyan çocuklar, Osmanlı topraklarında

yaşayan azınlıklar ve diplomat olarak yetiştirilmek üzere farklı ülkeler tarafından küçük yaşlarda Osmanlı topraklarına gönderilen dil oğlanları tarafından öğrenilmiştir.

Venedik Cumhuriyeti kendi uyruğundan olan doğu dilleri ve özellikle de Türkçe bilen tercümanlarını yetiştirmek amacıyla 1551 yılında İstanbul'daki elçiliğinin bünyesinde ilk dil oğlanları (İt. giovani della lingua) okulunu kurmuştur. Venedik Cumhuriyeti İstanbul'daki dil oğlanları okulu örneğini, 1669 yılında Fransa, 1754 yılında Avusturya, 1766 yılında Polonya ve son olarak 1814 yılında İngiltere izlemiştir (Ağıldere, 2010, s. 695).

Eski tarihlerden beri farklı medeniyetlerin ortaya çıktığı, kesiştiği, buluştuğu bir coğrafyada bulunan Türkiye, izlediği aktif, katılımcı, girişimci ve insani dış politikası sayesinde diğer ülkelerle geliştirdiği ekonomik, siyasi, kültürel ve sosyal ilişkilerin yanı sıra Türkçenin uluslararası alanda tanınırlığının ve saygınlığının artmasını, Türkçeye olan ilgi ve talepte artış meydana gelmesini, dolayısıyla Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin de ivme kazanmasını sağlamıştır.

Köklü bir tarihe sahip olan yabancılara Türkçe öğretimi, son çeyrek asırda ise 2015 yılında yapılan araştırma sonuçlarına göre 16'sı İstanbul'da, 8'i Ankara'da, 4'ü İzmir'de, 2'si Bursa'da olmak üzere Türkiye genelinde 85 Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) tarafından devam ettirilmektedir (Boylu ve Yaşar, 2016, s. 318).

Özellikle üniversiteler bünyesinde yer alan TÖMER'ler ve Dil Araştırma Merkezleri, özel Türkçe kursları, yurt dışında birçok ülkede açmış olduğu Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri ile yabancılara Türkçe öğreten ve resmi olarak ülkemize bağlı olan Yunus Emre Enstitüsü ve Türkoloji Bölümleri, Türk Kültür Merkezleri yabancılara Türkçe öğretimi alanında eğitim sağlamaktadır.

2.1. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Materyal

2.1.1. Materyal Nedir?

Özellikle son çeyrek asırda böylesine dikkat çeken ve talep gören Türkçenin öğrenme, öğretme sürecinin etkili kılınması şüphesiz oldukça önemlidir. Etkili, verimli ve kalıcı bir öğrenme ise materyallerden ayrı düşünülemez. Hedeflenen becerilerin, bilginin sistemli bir şekilde öğrenciye sunulması, zamandan ve gereksiz çabadan tasarruf edilmesi ve tek düzelikten uzak bir öğretimin sağlanması için kullanılan, teknolojinin getirdiği yeniliklerle beslenen, her geçen gün çeşitlenen ve zenginleşen eğitim materyalleri her alanda olduğu gibi yabancılara Türkçe öğretiminde de sürecin olmazsa olmazlarındandır.

Materyal, kalıcı öğrenmeye destek olan, uyaran sayısını arttıran ve öğrenmeyi daha kolay hale getirip etkili kılan tüm araç ve gereçlerdir. Öğretim ortamlarında kullanılan yazılı, görsel, elektronik, mekanik ya da basılı araç gereçlerin tümü öğretim materyali olarak adlandırılmaktadır. “Araçlar, bir dilin öğrenimini kolaylaştırmak amacıyla kullanılan her şeyi içerir. Dilsel, görsel, işitsel ve duyu-devinimsel olabilir; yazılı olarak, canlı edim ya da gösteri ile, kasette, CD, DVD’de ya da İNTERNET’te sunulabilir ” (Peçenek, 2005, s. 86).

Bu çerçevede, öğretim materyallerini dört ana başlık altında toplayabiliriz. Bunlar:

1. Görsel Materyaller (tahtalar, tepegözler, projeksiyon cihazları, haritalar, grafikler, gerçek nesneler, resimler, posterler, flaş kartlar, gazeteler, dergiler, broşürler ve benzeri)
2. İşitsel Materyaller (yoğun çalarlar, radyolar vb.)
3. Görsel ve İşitsel Materyaller (filmler ve videolar, televizyonlar, bilgisayarlar vb.)
4. Basılı Materyaller (kitaplar)

Öğretim-öğrenim sürecinde materyal kullanımı, öğrenimi destekleyip hızlandırdığı, öğrenilenlerin kalıcılığını sağlayarak süreci daha ilgi çekici hale getirdiği, öğrenciyi bilişsel ve duyuşsal olarak hareket geçirdiği için oldukça önemlidir.

Materyaller, öğrencilerin öğrenme isteğini pekiştirici bir güce de sahiptir. Öğrenme sürecinde yanlış seçilmiş ya da doğru seçilse bile yanlış kullanılan bir materyal de öğrencide öğrenmeye karşı olumsuz bir tutum geliştirebilir. Dolayısıyla, doğru materyalin doğru bir şekilde kullanılmaması öğrencinin derse olan ilgisinin azalmasına sebep olmakla kalmaz aynı zamanda hedeflenen becerilere ulaşamamasına ya da öğrenme süresinin uzamasına da yol açabilir.

Yalın, materyallerin önemini aşağıdaki maddelerle ifade etmiştir:

1. Çoklu öğrenme ortamı sağlarlar.
2. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olurlar.
3. Dikkat çekerler.
4. Hatırlamayı kolaylaştırırlar.
5. Soyut her şeyi somutlaştırırlar.
6. Zamandan kazandırırılar.
7. Güvenli gözlem yapma olanağı sunarlar.
8. Aynı zamanlarda birbirleriyle tutarlı içeriğin sunulmasına olanak verirler.
9. Tekrar tekrar kullanılabilirler.
10. İçeriği birleştirerek anlaşılmayı kolaylaştırırlar (Yalın, 2010, s. 82-90).

Nitelikli materyal hazırlamanın en temel yolu herkesçe kabul gören Materyaller belli başlı kurallara uymaktır. Her materyal, öğretim sürecinin her aşamasında kullanılamayacağı gibi

her hedef kitle için de uygun olmayabilir. Kullanılacak materyallerin seviyeye uygun ve amaçlanan davranışları kazandırmaya yardımcı olacak nitelikleri taşıması gerekir.

Sadece yabancı dil öğretiminde değil, başka alan öğretimlerinde de materyal hazırlama ilkeleri ortaktır. “Anlamlılık ilkesi, bilinenden başlama ilkesi, çok örnek ilkesi, görelilik ilkesi, seçicilik ilkesi, tamamlama ilkesi, fonun anlamlılığı ilkesi, kapalılık ilkesi, birleştiricilik ilkesi, algıda değişmezlik ilkesi, derinlik ilkesi, yenilik ilkesi, basitlik ilkesi, hedef-davranış ilkesi, öğrenciye uygunluk ilkesi” (Demirel vd., 2011, s. 59-61).

Konur (1994)’a göre materyaller şu özellikler taşımalıdır:

1. Öğretim materyali basit, sade ve anlaşılır olmalıdır.
2. Öğretim materyali, dersin ve konunun hedef ve amaçlarına uygun seçilmeli ve hazırlanmalıdır.
3. Öğretim materyali, dersin konusunu oluşturan bütün bilgilerle değil, önemli ve özet bilgilerle donatılmalıdır.
4. Öğretim materyalinde kullanılacak görsel özellikler (resim, grafik, renk, vb.), materyalin önemli noktalarını vurgulamak amacıyla kullanılmalı, aşırı kullanımdan kaçınılmalıdır.
5. Öğretim materyalinde kullanılan yazılı metinler ve görsel-işitsel öğeler, öğrencinin pedagojik özelliklerine uygun olmalı ve öğrencinin gerçek hayatıyla tutarlılık göstermelidir.
6. Öğretim materyali, öğrenciye alıştırmaya ve uygulama imkânı sağlamalıdır.
7. Öğretim materyali mümkün olduğunca gerçek hayatı yansıtmalıdır.
8. Öğretim materyali her öğrencinin erişimine ve kullanımına açık olmalıdır.
9. Materyaller sadece öğretmenin kullanabileceği türden değil, öğrencinin de kullanabileceği düzeyde basit olmalıdır.
10. Zaman içinde tekrar kullanılacak materyaller dayanıklı hazırlanmalı, bir defalık kullanımlarda zarar görmemelidir.
11. Hazırlanan öğretim materyalleri, gerektiği takdirde kolaylıkla geliştirilebilir ve güncelleştirilebilir olmalıdır (s. 25).

2.1.2. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Materyal, Ders Kitapları ve Metinler

Diğer tüm yabancı dillerde olduğu gibi Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde de doğru yöntem ve tekniklerin yanı sıra doğru ve etkili materyallerin kullanılması gerekmektedir.

Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan materyallerde bulunması gereken özellikler genel hatlarıyla şöyle sıralayabiliriz:

- Materyaller öğrencinin seviyesine uygun olarak hazırlanmalı ve dört temel beceriyi kazandırmak ve geliştirmek üzere oluşturulmalıdır.
- Hangi becerinin kazandırılması hedefleniyorsa ona uygun materyaller kullanılmalıdır. Örneğin, dinleme becerisinin kazandırılması hedefleniyorsa o beceriye yönelik işitsel materyallere ağırlık verilmelidir. Ancak tek bir materyal ile birden çok beceriyi

geliştirmek de mümkün olmalıdır.

- Materyaller özellikle başlangıç seviyelerinde somuttan soyuta, basitten karmaşığa ilkesi göz önünde bulundurularak oluşturulmalıdır.
- Materyal, öğrencinin seviyesine uygun becerileri kazandıracak özellikte olmalı ve seviyeler ilerledikçe önceki kazanımları da kapsayan, pekiştiren nitelikte yeni kazanımlar edindirmeyi hedeflemelidir.
- Özellikle temel seviyelerde öğrencinin sesleri doğru öğrenmesini ve doğru sesletmesini sağlamak için bol bol işitsel materyallerden faydalanılmalıdır.
- Aynı sınıfta farklı öğrenme stillerine sahip öğrenciler bulunabilir. Bu sebeple öğrenciler mümkün olduğunca fazla uyarana maruz bırakılmalıdır. Materyal olabildiğince farklı duylara hitap etmelidir. Kimi öğrenciler görerek öğrenirken, kimileri işiterek, kimileri ise yaparak kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirir. Dolayısıyla bir derste birden fazla türde materyal kullanılırsa öğrencilerin bireysel farklılıklarının öğrenmelerine engel oluşturmalarının önüne geçilebilir.
- Hedef kitlenin Türkçeyi öğrenme amaçları birbirinden farklı olabilir. Materyal gereksinimler doğrultusunda, farklılıklar göz önünde bulundurularak seçilmelidir. Örneğin, Türkçeyi sadece günlük yaşamını devam ettirmek için, duyduklarını, dinlediklerini anlamak ve konuşmak için öğrenmek isteyen yabancı bir ev hanımı ile Türkçe öğrendikten sonra üniversiteye başlayıp akademik ortamda Türkçeyi kullanacak olan bir öğrenci için seçilecek materyaller de farklılık göstermelidir. İlki için daha çok dinleme anlama, konuşma becerilerini geliştirecek materyaller tercih edilmeliyken, ikincisi ileride akademik okuma ve yazma yapacağı için ona yönelik materyaller seçilmelidir.
- Materyal seçiminde öğrencinin yaş grubu da önemli bir değişkendir. Örneğin, küçük yaşta öğrenciler için hazırlanan ders kitapları görsel ağırlıklı, öğrencinin ilgisini çekecek canlılıkta ve renkte, soyut ve ağır konuları işlemekten kaçınan nitelikte olmalıdır. Öyle ki bir yetişkine de çizimlerle donatılmış bir ders kitabı sunmak ve çocuk kitapları okutmak onun sıkılmasına ve öğrenme motivasyonunun düşmesine neden olacaktır.
- Materyaller öğrenciyi harekete geçirecek, öğrencinin derste aktif olmasını, derse katılımını sağlayacak özellikte olmalıdır. Derste öğretmen bir orkestra şefi gibi olmalıdır ve öğrencilerinin yaparak, yaşayarak üretmelerine, öğrenmelerine olanak sağlamalıdır.
- Materyal güncel olmalıdır ve yaşayan dilin öğretimini hedeflemelidir. Materyalde dil doğal ortamındaki gibi sunulmalıdır.

- Materyal ilgi çekici olmalıdır. Tüm ders süresince öğrencinin ilgisini canlı tutmak her zaman mümkün olmamaktadır. Öğrencinin derse ilgisinin azaldığı ya da kaybolduğu noktada materyaller işe koşulabilir ve öğrenme ortamı tek düzelikten kurtularak daha eğlenceli hale gelebilir.
- Materyaller çok kültürlü bir ortamda kullanılacakları için hassasiyetle hazırlanmalıdır. Hiçbir ülkeyi, milleti, grubu ya da bireyi gücendirecek ya da yanlış anlaşılmalara sebep olacak nitelikte olmamalıdır. Mevcut ya da olası öğrencilerin farklılıkları, çeşitlilikleri göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır.
- Dil öğretimi aynı zamanda kültürün de öğretimidir. Hazırlanan materyaller aşırıya kaçmamak şartıyla, dozunda Türk kültürünü tanıtıcı, öğretici nitelikte olmalıdır. Materyallerde sadece yerel kültür öğelerine değil yabancı kültür öğelerine de yer verilmelidir. Mümkün olduğunca kültürün olumlu yönleri ön plana çıkarılmalı ve öğrencilere sunulmalıdır. Örneğin, yabancılara Türkçe öğreten bir ders kitabındaki bir metinde Türklerin özel sorular soran meraklı insanlar oldukları, randevularına geç kaldıkları ya da hastalandıklarında doktora gidip muayene olduktan sonra doktorun reçeteye yazdığı ilaçları kullanmaktansa evde var olan ilaçlar ile idare ettikleri gibi bilgileri içeren Türkleri bilinçsiz, cahil, disiplinsiz ya da mahremiyete saygı duymayan insanlar olarak göstermekten kaçınılmalıdır.

Başta öğretim programları olmak üzere öğretim materyali olarak öğrencilere sunulan her türden ders kitabı ve araç gereci, bireye kültürler arası sevgi hoşgörü mesajları içermeli, onun kişisel benliğini geliştirmeye katkıda bulunarak millî düşünce dünyasını oluşturmali, oradan da evrensel düşünce dünyasına doğru ufuklar açmalıdır (Güzel, 2010, s.112).

- Her dil öğretiminde olduğu gibi Türkçenin öğretiminde de tekrarlar önemlidir. Bilginin uzun süreli belleğe taşınması için tekrar yapmak gerekir. Materyaller öğrenilen bilginin tekrar edilip pekiştirilebilmesini sağlar nitelikte olmalıdır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde, öğrenilenlerin tekrar edilmesi önemlidir. Kısa süreli belleğe kaydedilen bilgi, üzerinde herhangi bir işlem yapılmadığı takdirde, 15–20 saniye içinde kaybolur. Fakat birtakım stratejiler ve tekrar yoluyla bilginin kısa süreli bellekte daha uzun süre kalması ve uzun süreli belleğe aktarılması sağlanabilir (Yalın, 2010, s. 86).

- Materyallerin içerikleri kadar fiziki özellikleri de önemlidir. Materyaller albenili, dikkat çekici ve tekrar tekrar kullanılmaya elverişli olmalıdır.
- Materyaller kolay uygulanabilir ve karmaşadan uzak, pratik olmalıdır.
- Materyaller öğrencinin etkinlik sonunda kendini değerlendirmesine imkân sağlamalıdır.
- Materyaller öğrencilerin üstbilişsel becerilerini geliştirecek nitelikte olmalıdır.
- Özellikle temel seviyelerde hedef odaklı görseller seçilmelidir. Örneğin, “masa” sözcüğü için öğrenciye sunulan görselde sadece masa bulunmalıdır. Masanın üstünde bir vazo ya da yanında bir sandalye olmamalıdır.

Yabancılar Türkçe öğretiminde materyal olarak ders kitaplarının yeri ve önemi ayrıdır. Öğrenci çeşitli yollarla Türkçe öğrenebilir, örneğin, bir kursa devam edebilir, özel ders alabilir ya da kendi kendine dili öğrenebilir. Öğrencinin ders saatleri dışında baş başa kaldığı tek kaynak ders kitaplarıdır. O halde ders kitapları, yeri geldiğinde dilbilgisi öğreten bir öğretmen, yeri geldiğinde hedef kültürü aktaran bir kültür elçisi ya da öğrencinin söz varlığını geliştiren zengin bir kaynak olmalıdır.

“Bir derste, bilgilerin öğrenciye aktarım sürecinde öğrencinin yaş ve bilgi seviyesine uygun, öğretim programları esas alınarak hazırlanmış basılı eğitim aracı olarak ders kitabı, temel ders kitabı ve kaynak kitaplardan yararlanılmaktadır. Bunlardan ders kitapları öğrenim amacıyla kullanılan temel kaynaklardır” (Tosunoğlu, Arslan ve Karakuş, 200, s.7).

“Ders kitapları, öğretim programlarında yer alan konulara ilişkin bilgiyi planlı, düzenli ve aşamalı bir şekilde içerdiği için, geliştirilen diğer modern ders araç-gereçlerine rağmen öğretmen ve öğrencilerin temel başvuru kaynağı, vazgeçilemeyen ders aracı olma özelliğini korumuştur” (Kolaç, 2003, s. 105-137).

Türkiye’de yabancılar Türkçe öğretimi konusunda birçok eksikliğin olduğu görülmektedir. Örneğin, yabancılar için hazırlanmış telaffuz eğitime yönelik materyaller, sıklık sözlükleri, seviyeli hikâye kitapları seti, kelime öğretimi seti, işitsel-görsel ders materyalleri, belli periyotlarda dil öğretmek için hazırlanmış paket programlar vb. ders araç ve gereçlerin olmadığı görülmektedir. En basitinden yabancılar Türkçe öğretimi konusunda birçok kitap bulunmasına rağmen hâlihazırda belli bir programa göre hazırlanmış ders kitapları bulunmamaktadır (Kara, 2011, s. 158).

Yukarıdaki ifadelerden anlaşılacağı üzere araştırmacıların işaret ettiği ortak iki nokta söz konusudur. İlki ders kitaplarının belirli bir eğitim öğretim programı esas alınarak hazırlanmasının gerekliliğidir, ikincisi ise ders kitaplarının eğitim öğretim sürecinde vazgeçilemeyecek temel kaynaklar olmasıdır.

Bu bağlamda “Dil öğretiminde nasıl bir yol izlenmelidir? Dil öğretiminde olması gereken kurallar nelerdir?” sorularını cevaplayan, yabancı dil öğretimi için göstergeler tablosu sunan ve dil yeterlilik ölçütlerini içeren Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı ile Türkiye’nin de aralarında bulunduğu on beşi aşkın Avrupa ülkesi tarafından 1998 - 2001 yılları arasında geliştirilen ve hedef dili ya da dilleri öğrenenlerin dil becerilerini, dil yeterliliklerini, kültürlerarası deneyimlerini belgelendirdikleri Dil Pasaportu; kendilerini değerlendirme şemalarının yer aldığı, dil öğrenim süreçlerinin ve dil yetkinliklerinin düzenli olarak kaydedildiği Dil Geçmişi ve dil sertifikalarının ve diplomalarının yer aldığı Dil Dosyasından oluşan Avrupa Dil Portfolyosu sayesinde Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi eskiye nazaran belirli bir sisteme oturtulmuş ve Avrupa Dil Portfolyosu

rehberliğinde ders kitapları hazırlanmaya çalışılmıştır. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı ve Avrupa Dil Portfolyosu sayesinde Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi alanında yöntem ve teknik değişiklikleri yapılmış, seviyelere, hedef ve kazanımlara göre ders kitapları hazırlanmaya başlanmıştır.

Her şeyden önce ders kitapları belirli bir programa göre oluşturulmalıdır ve seviyelere göre hazırlanmalıdır. A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 düzeylerinde ayrı ayrı setler oluşturulmalıdır.

Ders kitapları dilbilgisi öğretmeye odaklanmış kaynaklar olmamalıdır. Öğrencinin anlama ve anlatma becerilerinin gelişmesi için dilbilgisi kuşkusuz önemlidir ancak dil öğretimi dilbilgisi öğretiminden ibaret olmamalıdır. Kitaplarda dört temel dil becerisi, dilbilgisi konuları ve ölçme- değerlendirme uygulamaları yer almalıdır.

Öğrenci kitapla buluştuğunda henüz ünitenin başındayken o ünitenin hedeflediği amaç ve becerilerin ne olduğunu görmeli ve ünite sonunda kendinden beklenenler hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

Ders kitaplarındaki metinler, etkinlikler gerçek hayatı modellemeli ve güncel, yaşayan sözvarlığı ile oluşturulmuş olmalıdır.

Ders kitaplarında temalar ve konular ADP’de işaret edildiği üzere gerçek hayatı modelleyen, günlük ihtiyaçlara cevap verebilecek şekilde hayatın içinden olmalıdır.

Ders kitaplarında kullanılan sözcükler ve edindirilmesi hedeflenen sözvarlığı sıklık çalışmalarının sonucu dikkate alınarak seçilmelidir.

Ders kitaplarında tercih edilen görseller Türkiye’nin ve Türk kültürünün olumlu yönlerini yansıtır nitelikte olmalıdır.

Ders kitaplarında her üniteye etkinlik dağılımlarına dikkate edilmeli ve dört temel beceriyi geliştirmeye yönelik eşit dağılımlı etkinlikler yer almalıdır. Etkinlik tipolojisi de çeşitli ve zengin olmalıdır.

Ders kitaplarında hem bireysel çalışmalara hem de grup çalışmalarına uygun nitelikte etkinlikler yer almalıdır.

Ders kitaplarının içeriği, kitap hedef dilin konuşulduğu ülkede kullanılacaksa farklı, hedef dilin konuşulduğu ülkenin dışında kullanılacaksa farklı olmalıdır. Türkiye’de Türkçe öğrenen bir öğrenci ile yurt dışında Türkçe öğrenen bir öğrenci için farklı ders kitapları hazırlanmalıdır.

Ders kitaplarındaki dilbilgisi dizini birbirinden farklı olmamalıdır. Kurumlararası eş güdümlü bir çalışmayla konu desenlemesi ve dilbilgisi dizini standart bir hale getirilebilir.

Ders kitapları dilimizin zenginlik, incelik ve güzelliklerini yansıtan etkinlikler içermelidir.

Ders kitabındaki yönergeler, yönlendirmeler yeterince açık ve anlaşılır olmalıdır.

Ders kitaplarında yer alan etkinlikler farklı öğrenme stilleri olan öğrencilere hitap etmelidir.

Her ünitenin sonunda öz değerlendirme bölümleri yer almalıdır.

Ders kitaplarında, milli ve manevi değerlere uygun olmayan, evrensel-insani değerlere aykırı, herhangi bir insanı, milleti rencide edecek unsurlara da yer verilmemelidir.

Ders kitapları sadece yoğun çalarlar ile desteklenmemeli, kitaplarda video ve kısa filmler gibi izleme-dinleme becerisini geliştirmeye yönelik etkinliklere de yer verilmelidir.

Ders kitaplarının kapak ve sayfa tasarımı dikkat çekici olmalıdır. Sayfalara hakim renkler yazıların rahatlıkla okunmasını sağlayacak nitelikte olmalı ve gözü yormamalıdır. Yazı karakteri ve boyutuna da dikkat edilmeli, herhangi bir okuma güçlüğüne yol açılmamalıdır.

Ders kitaplarında yazım- noktalama yanlışları, anlatım bozuklukları yer almamalıdır.

Ders kitaplarının içeriği kullanıldığı kurumun dil öğretim yaklaşımı ile uyumlu olmalıdır.

Ders kitapları farklı disiplinlerin ortak çalışması ile hazırlanmalıdır.

Ders kitaplarında ileri seviyelerde öğrencileri düşünmeye, araştırmaya yönelten metinler tercih edilmelidir. Temel seviyelere uyarlamak için yapılan sadeleştirmeler metnin tutarlılığını ve estetik yapısını bozmamalıdır, sadeleştirme işi özenle yapılmalıdır.

Metinler içerik ve yapı yönünden anlamsal ve mantıksal bir bütünlük sergilemelidir. Rastgele bir araya gelmiş, yan yana dizilmiş her tümce bir metin oluşturmamaktadır. Sözcük ve tümceler dizisinin metin olarak kabul edilmesi için bazı metinsellik ölçütleri vardır. Bunlar “Bağdaşıklık, tutarlılık, amaçlılık, kabul edilebilirlik, bilgilendiricilik duruma uygunluk, metinlerarasılık” (Pilav ve Oğuz, 2013, s. 17-18). Metinsellik ölçütleri bir metni metin yapan özelliklerdir.

Temel seviyelerde sadece kurmaca metinler kullanılmamalıdır Türkçenin edebi zenginliklerini yansıtan metinlere de Türk edebiyatı ve dünya edebiyatından seçkin örneklere de yer verilmelidir. “Yazınsal metinler, gündelik dil kullanımını öğretmez, ama gündelik yaşamı daha iyi kavramaya yardımcı olur ki, bu da yabancı dilin daha etkili kullanılabilmesi demektir” (Polat, 1993, s. 184).

Kitaplardaki metinler yaşıyan dille oluşturulmuş olmalı ve metinlerde kalıp ifadelere yer verilmelidir.

Metinlerin uzunluğu öğrencilerin seviyesine uygun olmalıdır.

Metinlerin içeriği öğrencilerin yaşına uygun olmalı, küçük yaştaki öğrenciler için hazırlanan metinler çok fazla soyut kavram içermemelidir.

Metinler sadece Türk kültürünü, ulusal değerleri yansıtır nitelikte olmamalı, evrensel kültüre dair örnekler de barındırmalıdır.

Metin türleri çeşitlendirilmelidir ve seçilen metinler türlerinin seçkin örneklerinden olmalıdır.

Metinler öğrencilerin sözcük dağarcığını zenginleştirecek nitelikte olmalıdır ancak seviyelere göre öğretilmesi hedeflenen sözcük sayılarına dikkat edilmeli ve metinlerde öğrencinin kapasitesini aşacak sayıda, çok fazla yeni sözcüklere yer verilmemelidir.

Ders kitaplarındaki metinler güdüleyici olmalıdır. İyi seçilmiş metinler öğrenciyi güdüler ve öğrenme isteğini artırır.

Ünitede hangi dilbilgisi yapısı işlenmekteyse, bu dilbilgisi yapısını içeren metinler seçilmelidir.

Dil öğretiminde ders kitaplarında yer alan metinler hedeflenen becerilerin kazandırılması için anahtar konumundadır. Metni seviyeye uydurmak için metnin doğal yapısı bozulmamalıdır. Zor bir metni sadeleştirerek ya da metin düzenlemesi yaparak metnin doğasını bozmaktansa seviyeye uygun metinler tercih edilmelidir ya da sadeleştirme işlemi büyük bir özenle yapılmalıdır. Didaktik kaygılarla metin seçilmemelidir, metnin öğrenciye bir şey öğretme çabası olmamalıdır. Metin bilgilendirme aracı değil beceri geliştirme aracıdır. Bu sebeple özellikle temel seviyelerde bilgi yüklemesi yapan metinler tercih edilmemelidir. Metinler özellikle ileri seviyelerde öğrenciye eleştirel bir bakış açısı, eleştirel düşünme becerisi kazandıracak nitelikte olmalıdır.

Metinler dersin amaçları ile kazanımlarını gerçekleştirecek özellikte olmalıdır.

Metin devamlılığı öğrencinin öğrenme motivasyonunu ve ilgisini canlı tutar ve sonraki metne olan merakını canlandırır. Bu sebeple ünitelerde birbirinden kopuk, bağımsız metinlerdense devamlılığı olan metinlere yer verilmesi daha faydalı olacaktır.

Ölçülü olarak öğrencinin henüz öğrenmediği dilbilgisi yapılarına da metinlerde yer verilerek öğrencinin söz konusu yapıya aşina olması sağlanmalıdır.

BÖLÜM III

EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme, eğitim ve öğretimin önemli bir parçasıdır. Öğrenciye hedeflenen davranışları kazandırmak için eğitim verilmektedir. Ölçme ve değerlendirme yoluyla öğrencilerden beklenen davranış, bilgi, beceri ve tutumların gelişip gelişmediği, programların hedeflenen başarıya ulaşip ulaşmadığı tespit edilir. Yapılan tespit sonucunda eğitimin başarılı olup olmadığı gözlemlenebilir ve öğrenciye geri bildirimde bulunulur.

Nitelikli bir ölçme değerlendirme sayesinde nitelikli ve verimli bir öğretim gerçekleşir.

“Ölçme geniş anlamıyla, herhangi bir niteliği gözlemek ve gözlem sonucunu sayı ve sıfatlarla ifade etmektir. Değerlendirme ise, ölçme sonuçlarını bir ölçüte veya ölçütlere vurarak ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma sürecidir” (Turgut, Baykul, 2015, s. 3).

Ölçmeden bahsedilebilmesi için ortada ölçülecek bir niteliğin olması gerekmektedir. Ölçme niteliklerin nicel hale dönüştürülmesi işidir. Saatin zamanı, metrenin uzunluğu, terazinin ağırlığı, termometrenin sıcaklığı göstermesi ölçmedir. Nitelikler nicel hale dönüştürülürken aynı zamanda bir betimleme de gerçekleşebilir. Termometre ile hava sıcaklığını ölçmek ve “Hava sıcaklığı 30 C° derecedir.” diyerek sıcaklığı sayı ile ifade etmek, bir ölçme işlemidir ve niteliğin nicel hale dönüştürülmedir. “Hava sıcaktır.” demek de sıcaklığın bir sıfat ile betimlenmesidir ve bu da bir ölçme işlemidir. Bir başka deyişle ölçme bir insanın, eşyanın, bitkinin, hayvanın herhangi bir özelliğe sahip olup olmadığını, sahipse sahip olma derecesini sayı, sembol ve sıfatlarla gösterme işlemidir. Ölçme özellikleri tespit etmektir ve bu yönüyle nesneldir. Değerlendirme ise ölçümlerden bir anlam çıkarma ve ölçülen şeyler hakkında bir değer yargısına varma, karar verme, sonuç çıkarma işlemidir. Ölçme ve değerlendirme bilimsel süreçlerin ayrılmaz parçalarıdır.

“Ölçme bir performansın gerçekleşme düzeyini belirleme veya gözlenen performansa sayı tayin etme sürecidir. Değerlendirme, öğrenci performansının niteliği hakkında karar verme işlemidir ve bu süreçte ölçme sonuçları ve seçilen ölçüt arasında bir karşılaştırma yapmayı gerektirir” (Kilmen, 20017, s. 26).

Turgut ve Baykul (2015)’ a göre Eğitim bireylerin davranışlarında istenilen değişikliklerin meydana gelmesini amaçlayan bir sistemse, davranışları değiştirmek için etkinliklerde bulunulur. Etkinlikler sonunda planlanan değişikliklerin eğitime katılanların bir kısmında olduğu, bir kısmında beklenen yeterlikte oluşmadığı, bir kısmında planlandığı şekilde oluşmadığı ve planlanmayan davranışların olduğu, hatta hatalı bazı davranışların olduğu gözlenebilir. Davranış değişiklikleri olumsuz davranışların düzeltilmesi, istenmeyen davranışların silinmesi, ya da yeni davranışların oluşması veya bunların birkaçı olabilir. Eğitim sisteminin başarılı olduğu ya da olmadığı yanlarının ve başarısızlığının kaynağının bilinmesi sistem hakkında önlem alınmasını kolaylaştırır ve bu durum da eğitimde değerlendirmenin önemini ortaya koyar (s. 1).

Ölçmenin, ölçülecek niteliği belirleme, ölçme aracı hazırlama, ölçme kuralını belirleme, ölçme aracını uygulama ve ölçüm sonucunu sayı ve sembollerle ifade etme gibi aşamaları vardır. İlk önce ölçülecek niteliğin belirlenmesi gerekmektedir. Neyin ölçüleceği sorusuna yanıt aranmalıdır. Başarı mı, tutum mu, yetenek mi yoksa başka değişkenler mi ölçülecek, öncelikle buna karar verilmelidir. Örneğin, bir öğrencinin Türkçe dersindeki başarısı ölçülecek nitelik olabilir. Daha sonra yapılması gereken iş bir ölçme aracı hazırlamaktır. Yani bu aşamada ölçülecek niteliğin ne ile ölçüleceği sorusuna yanıt aranmalıdır. Öğrencinin Türkçe dersindeki herhangi bir konuyla ilgili başarısını ölçmek için eğitim programında ilgili konu için hedeflenen kazanımları ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış sorular bir ölçme aracıdır. Ölçme aracı hazırlandıktan sonra ölçme kuralı belirlenmelidir. Ölçme kuralı ise hazırlanan her sorunun kaç puanla puanlanacağını belirten kurallardır. Ölçme kuralı ölçme işleminin ön koşuludur. Ölçme kuralı belirlendikten sonra ölçme aracı uygulanabilir. Bir öğrencinin Türkçe dersindeki herhangi bir konuyla ilgili başarısını ölçmek için hazırlanan sorulardan oluşan bir testi öğrencilere uyguladıktan sonra öğrencinin her soru için verdiği cevapları inceleyerek karşılında aldığı toplam puanın hesaplanması ile ölçme işlemi sonlanır. Ölçmenin aşamalarında ölçüt ve karar yer almaz. Ölçüt ve karar kavramları değerlendirmenin içinde yer alır.

Ölçmenin ortaya çıkış noktası fark kavramıdır. Herkesin, her şeyin özellikleri aynı olsaydı örneğin, herkesin boyu, kilosuna, başarısı, becerisi aynı olsaydı, her şeyin miktarı, sıcaklığı, sayısı gibi özellikleri aynı olsaydı ölçmeye ihtiyaç duyulmazdı. Ölçmeyi yaparken kullanılan araçların niteliğine göre ölçme türleri üç başlıkta incelenmektedir.

Kilmen’e göre ölçme türleri doğrudan ölçme, dolaylı ölçme ve türetilmiş ölçme olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

Ölçülmek istenen özellik doğrudan gözlenebiliyor veya kendisiyle aynı türden bir araçla ölçülebiliyorsa bu doğrudan ölçmeye bir örnektir. Mehmet'in boyunu ölçmek, öğrencileri göz renklerine göre gruplandırmak, elmaların ağırlığını terazi ile ölçmek, sınıftaki sıra sayılarını belirlemek doğrudan ölçmeye örnektir. Ölçülmek istenen özellik doğrudan gözlenemiyorsa ve doğrudan ölçülemiyorsa bu dolaylı ölçmedir. Eğitimde yapılan ölçmelerin çoğu dolaylı ölçme sınıfına girmektedir. Örneğin bir öğrencinin başarısı doğrudan gözlenemeyen bir özelliktir. Bir gözlem sonucu başka gözlemler arasında kurulan bağıntıdan yola çıkılarak saptanabiliyorsa bu yapılan işleme türetilmiş ölçme denir. Dönem sonu notu bu türden ölçmeye örnek olarak verilebilir (Kilmen, 2017, s. 28).

Ölçülen özellik ile ölçme aracının özelliğinin aynı olup olmaması ölçme türünün doğrudan mı dolaylı mı olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Eğer ölçülen özellik ile ölçme aracının özelliği aynı ise bu ölçme türü doğrudan ölçmedir. Örneğin uzunluğu ölçmek için kullanılan ölçme aracı kendisi de bir uzunluk olan metredir ve ölçülen özellik ile ölçme aracının özelliği aynı olduğu için bu doğrudan ölçmeye bir örnektir. Ölçülmek istenen özellik öğrenci başarısı ise kullanılacak ölçme araçlarından biri testlerdir. Ölçmek istenilen özellik başarı ve ölçme aracı testler ise ölçülen özellik ile ölçme aracının özelliği aynı olmayacaktır, bu nedenle bu tür ölçmeler dolaylı ölçmedir. Bir başka deyişle neyin, neyle ölçüldüğüne bakılarak ölçme türü belirlenebilmektedir. Türetilmiş ölçme ise en az iki değişken yardımıyla üçüncü değişkenin elde edilmesidir. Örneğin bir üniversite öğrencisinin geçme notunun, vize notunun %40'ının ve final notunun %60'ının alınarak hesaplanması bir türetilmiş ölçmedir. Burada önceden yapılmış ölçme sonuçlarının bağıntıya sokularak başka bir ölçme elde edilmesi söz konusudur.

Ölçme işleminin sonrasında ortaya çıkan sayı veya sembollere ölçüm ya da ölçme sonucu denmektedir. Ölçme bir iştir ölçüm ise bu iş sonrasında elde edilen sayı veya sembollerdir. Ölçüm ya da ölçme sonucu hakkında karar vermek için belirlenmiş kriterler ölçüttür. Değer yargısı, ölçüm ile ölçütlerin kıyaslanması sonucunda elde edilen yorumdur ve değer yargısının sonucu ise karardır. Ölçüt, ölçüm ya da diğer adıyla ölçme sonucu, değer yargısı ve karar değerlendirmeyi oluşturur.

“Değerlendirme, ölçme sonuçlarının aynı alana ait bir kriter ile kıyaslanarak bir değer yargısına ve oradan da bir karara ulaşma sürecidir” (Yılmaz, 2002, s. 21).

Değerlendirme;

- Norm Dayanaklı ve Ölçüt Dayanaklı Değerlendirme
- Tanılayıcı, Sürece Yönelik, Sonuca Yönelik Değerlendirme olarak sınıflandırılmaktadır.

Bağıl ölçütün kullanıldığı değerlendirme norm dayanaklı değerlendirme iken, mutlak ölçütün kullanıldığı değerlendirme ise ölçüt dayanaklı değerlendirme türüdür. Öğrenciyi

tanımaya yönelik değerlendirme tanılayıcı değerlendirme, eğitimin aksayan yönlerini ortaya çıkarmaya ve öğrenme eksikliklerini belirlemeye yönelik süreç devam ederken yapılan değerlendirme biçimlendirici değerlendirme, eğitim sürecinin sonunda öğrenci hakkında karar almada kullanılan değerlendirme türü ise sonuca yönelik değerlendirme olarak adlandırılmaktadır (Kilmen, 2017, s. 39-41).

Öğrenci başarısı hakkında doğru bilgilere ulaşmak ancak uygun ölçme ve değerlendirme yollarının seçilmesi ile gerçekleştirilmektedir ve ölçme değerlendirme eğitim sürecinin sadece sonunda değil her aşamasında yer almalıdır.

“Eğitim, kişinin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla değişimler meydana getirme sürecidir” (Ertürk, 1972, s. 12). “Bireyde bilişsel, duyuşsal ve devinişsel anlamda davranış değişikliğinin meydana gelmesi demek, onda daha önce var olmayan ve sonradan kazandığı öğrenmeler şeklinde ortaya çıkmaktadır” (Tekindal, 2017, s. 2). Eğitim sisteminin gerektiği ve planlandığı gibi işleyip işlemediğinin kontrolü değerlendirme aracılığıyla yapılmaktadır. Sistemin işleyişini aksatan bir durumu fark etmek ve böyle bir durumla karşılaşıldığında bu durumu ortadan kaldırmak da yine değerlendirme sayesinde olmaktadır.

Kutlu'ya göre günümüzde öğrenci davranışlarını değerlendirmek için kullanılmakta olan kısa yanıtlı, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, eşleştirmeli, boşluk doldurmalı gibi bazı klasik test (sınav) yöntemleri, problem çözme, okuduğunu anlama, eleştirel düşünme, analitik düşünme, empati kurma, araştırma yapma, karar verme, yaratıcılık gibi üst düzey zihinsel süreçleri belirlemede yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle hedeflenen kazanımlara ulaşıp ulaşılmadığının belirlenmesi için performansa dayalı durum belirleme, gerçek yaşam durumlarına dayalı durum belirleme ve portfolyoya dayalı durum belirleme olarak adlandırılan yeni değerlendirme yolları kullanılmaktadır (2017, s. 3).

3.1. Ölçme Değerlendirmede Kullanılan Soru Türleri

Eğitim ortamında sorular, öğrencinin çok yönlü düşünmesine yardımcı olmakla kalmayıp dikkatini kazandırılacak davranışlar üzerine çekerek eğitimin hedeflenen yönde ilerleyip ilerlemediğinin belirlenmesine yardımcı olur.

Zihni daha derin ve ayrıntılı düşünmeye iten, öğrenciye düşünme ve düşündüklerini ifade etme olanağı sağlayan, öğrenme faaliyetlerine karşı ilgi uyandıran sorular ölçme ve değerlendirme sürecinin en önemli unsurudur. Öğrenci başarısının belirlenmesi ile ilgili ölçme ve değerlendirme etkinliklerinde, hedeflenen bilgi, beceri, yetenek ve davranışlara ulaşıp ulaşılmadığı sorular ve bu sorulara verilen cevaplar ile tespit edilmektedir.

MEB İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göre “Öğrencilerin başarısını belirlemek için kullanılan her türlü ölçme araç ve yöntemlerinde, eleştirel ve yaratıcı düşünme, araştırma,

sorgulama, problem çözme ve benzeri becerileri ölçen hususlar öne çıkarılır” (2007, madde:32).

Akyol (2010) soru türlerini üç ana başlık altında ele almıştır. Bunlar:

1. Amaçlarına Göre Sorular

Bunlar; kimlik (ne, kim, vb.), listeleme, fikir belirtme, değerlendirme, neden-sonuç, tanımlama, karakterize etme, örneklendirme, karşılaştırma, kıyaslama, ana fikir, özetleme, ödev, uygulama ve sonucu tahmin etme olmak üzere on dört başlık altında toplanmıştır. Bunlar:

2. Hazırlanış Şekillerine Göre Sorular

Bunlar; doğru-yanlış, klasik, çoktan seçmeli, doldurmalı ve eşleştirmeli olarak beş grupta toplanmıştır.

3. Cevap Kaynaklarına Göre Sorular

Bunlar; cevabı metin içinde olanlar, cevabı metin dışında olanlar ve cevabı metinler arası olanlar olmak üzere üç başlık altında toplanmıştır (s. 171-174).

Sönmez ise soruları dört ana başlık altında toplamış ve şöyle bir sınıflandırma yapmıştır:

1. Hedefin Düzeyine Göre Sorular

Bilgi düzeyindeki hedefler için “kim, nerede, ne zaman, hangisi” sözcüklerinden oluşan hatırlama sorularıdır. Kavrama ve daha üst düzeylerde ise öğrencilere örnek verdirtecek, neden ve sonuçları belirletecek, benzerlik ve farklılıkları bulduracak açık uçlu sorulardır.

2. Açık ve Kapalı Uçlu Sorular

Kapalı Uçlu Sorular: Tek bir yanıttan oluşan sorular.

Açık Uçlu Sorular: Açıklama gerektiren sorular.

3. Yöntemlere Göre Sorular

Önderlik Edici Sorular: Güdümlü tartışma yönteminde kullanılan ve tartışmayı başlatan açık sorulardır.

Takip Eden Sorular: Tamamlayıcı ya da yan sorulardır. Güdümlü tartışma yönteminde yardımcı düşünceleri ortaya çıkarmada kullanılan sorulardır.

Plansız Sorular: Güdümlü tartışma yönteminde tartışma amaçtan uzaklaşınca öğrencileri tekrar hedef davranışlara döndürmek için sorulan sorulardır.

Yanıtı Beklenmeyen Sorular: Tüm öğrenme öğretme yöntemlerinde kullanılan ve öğrencilerce yanıtlanması beklenmeyen sorulardır.

4. Yöneltilme Biçimlerine Göre Sorular

Tam Gruba Sorulan Sorular

Kişiye Yöneltilen Sorular olmak üzere ikiye ayrılmaktadır (2015, s. 189).

3.2 Soru Hazırlarken Dikkat Edilecek Unsurlar ve Metin Altı Soruları

- Sorular, açık, net ve kolay anlaşılır bir anlatımla sunulmalıdır. Bir sorunun yalnız konusu değil soruluş tarzı da önemlidir. Anlaşılmayan ve yeterince açık olmayan sorular yanlış ya da farklı anlaşılabilir dolayısıyla yanlış cevaplanabilir. Öğrenci soruda kendisinden ne istendiğini kolaylıkla anlayabilmelidir. Öğrenciye, ne ifade ettiği anlaşılmayan, sözcük oyunlarının yer aldığı sorular sorulmamalıdır.
- Sorular öğretim programındaki kazanımlara göre hazırlanmalı, ölçülecek becerileri ölçecek nitelikte olmalı ve dersin amacına hizmet etmelidir.
- Tek sözcüklük cevabı olan sorular sormaktan mümkün olduğunca kaçınılmalıdır.
- Sorular sadece altbilişsel işlemler yapmayı gerektiren türden olmamalıdır. Etkinliklerde, problem çözme, yaratıcı düşünme, neden-sonuç çıkarma, yorumlama ve benzeri üstbilişsel işlem yapmayı gerektiren sorulara da yer verilmeli ve sorular farklı zihinsel süreçleri devreye sokacak nitelikte olmalıdır.
- Şans başarısı yüksek olan sorular çok fazla tercih edilmemeli ve sorular içerisinde cevaba dair ipuçları barındırmamalıdır. Örneğin, Doğru-Yanlış sorularında öğrenci, sorunun cevabını bilmeseyse bile yüzde ellilik bir olasılıkla soruyu doğru cevaplama şansına sahiptir. Bu sebeple bu tür sorular cevabın doğru ise neden doğru olduğunu ya da yanlış ise gerekçelerini sorgulatacak türde ve bu gerekçeleri açıklayabileceği boş bir alan sunularak hazırlanmalıdır. Bunun yanı sıra sorular metnin yüzeyinden doğrudan çekilen tümceler ile hazırlanmamalı, yorum yapabilme, genellemelere ulaşabilme gibi yeterlikleri ölçebilecek tarzda hazırlanmalıdır.

Doğru-yanlış türü maddeler bir yönerge, bir önerme ya da görsellerle ifade edilmiş bir duruma dayalı çıkarımlar/sonuçlar ile öğrencinin doğru-yanlış şeklinde işaretleme yapacağı kutucuk ya da boşluktan oluşmalıdır. Bir doğru yanlış maddesinde birden fazla önerme test edildiğinde, öğrenci önermelerden birinin doğru, diğerinin yanlış olduğunu düşündüğünde, maddeyi yanıtlaması oldukça güç olacaktır (Gültekin, 2017, s. 148-149).

- Örneğin, bir Doğru-Yanlış sorusu “ve” bağlacı ile bağlanmış iki ayrı tümceden oluşmamalıdır.

- Doğru-Yanlış sorularında, tüm sorular doğru ya da tüm sorular yanlış olmamalı, doğru yanlış dağılımı eşit olmalıdır.
- Özellikle Doğru-Yanlış sorularında öğrencinin aklı karışabileceği için soru kökünde çift olumsuz ifade ya da dilbilgisi yapısı kullanılmamalıdır.
- Soru köklerinde noktalama ve yazım yanlışları olmamalıdır.
- Sorular, birbirinin cevabının ne olacağını belirtmemeli, birbirinin cevaplanmasını kolaylaştırıcı ipucular içermemelidir.
- Öğrenci soru aracılığıyla yoklanan beceri/davranış ya da yapıyla ilk defa sorulan soruda karşılaşmamalıdır.

Eşleştirme sorularında madde grubunda yer alan öncüller listesi ile cevaplar listesinin her biri benzeşik olmalı, bir eşleme takımında öncüller ile cevaplar eşit sayıda olmamalı, cevaplar grubu sözcük listesinden oluşuyorsa alfabetik olarak sıralanmalı; rakam, sayı ya da tarihten oluşuyorsa büyükten küçüğe doğru sıralanmalı, eşleştirme için bir yönerge hazırlanmalıdır (MEB, 2005a, s.113).

- Eşleştirme sorularında, homojenlik ilkesine dikkat edilmelidir. Örneğin, zıt anlamlı sıfatların eşleştirilmesi isteniyorsa öncüller de muhtemel cevaplar da sıfatlardan oluşmalıdır.
- Öncüllerde ve muhtemel cevaplarda ipucu niteliğinde olacak özel belirteç ya da dilbilgisi kurallarını kullanmaktan kaçınılmalıdır.
- Öncüller sütunu sayfanın soluna cevaplar sütunu sayfanın sağına yerleştirilmelidir ve hepsi aynı sayfada yer almalıdır.

“Çoktan seçmeli madde yazma özel bilgi ve beceri gerektirir; geliştirilmesi de oldukça zaman alıcıdır” (Tekin, 2003, s.149).

1. Çoktan seçmeli sorularda soru kökünde tek bir temel fikir olmalıdır.
2. Soru kökü açık ifade edilmelidir.
3. Her soru tek bir zihinsel beceri üzerine odaklanmalıdır.
4. Soru kökü açık ifade edilmeli ve soru kökünde gereksiz açıklama ve ifadeler bulunmamalıdır.
5. Soru kökünde seçeneklere ilişkin ipucu yer almamalıdır.
6. Soru kökü ve seçenekler arasında anlamsal ve dil bilgisel uyum olmalıdır.
7. Seçeneklerin tümü ifade, gramer ve konu bakımından homojen bir dağılıma sahip olmalıdır.
8. Seçeneklerin uzunlukları birbirine yakın olmalıdır.
9. Cevaplar objektif olmalıdır.
10. Tuzak sorulardan kaçınılmalıdır.
11. Çeldiriciler doğru cevaba yakın olmalıdır.
12. “Yukarıdakilerden hepsi” seçeneği sadece sorudaki bütün seçeneklerin birbirine çok yakın olduğu durumlarda kullanılmalıdır ve “yukarıdakilerden hiçbir” seçeneği kullanılmamalıdır.
13. Seçenek sayısı öğrenci düzeyine göre değişmelidir.
14. Seçenekler birbirinden bağımsız olmalıdır (MEB, 2005a, s.113).

Tekin kısa cevaplı soruları şöyle tanımlamıştır. “Bir sözcük, rakam, tarih ya da en çok bir cümle ile cevaplandırılabilen sorulardır” (Tekin, 2003, s.125). Kısa cevaplı sorularda

“Cevap net ve kesin olmalıdır. Herhangi bir soru, başka bir soruya ipucu olmamalıdır. Her sorunun cevabı için aynı uzunlukta boşluk bırakılmalıdır ” (MEB, 2005a, s.112).

Kısa cevaplı sorular soru ve eksik tümce yapısında karşımıza çıkabilir. “Eksik cümlelerde, geri kalan kelimeler ne sorulduğunu anlatabilecek yeterlikte olmalıdır. Anlaşılması imkansız veya çok güç bir soru yazılmamasını önlemek için, bir cümleden bir iki kelimedenden fazla çıkarılmaması tavsiye edilir” (Baykul, Turgut: 2015, s. 169-170).

- Bazı kısa cevaplı sorulara birden fazla doğru cevap verilebilir. Cevaplar öğrencinin yorumuna göre değişebilir ve ortaya farklı farklı doğru cevaplar çıkabilir. Bu tür soruların kesin bir tek doğru cevabı olmalıdır.

“Uzun cevaplı soru türünde soruların ders kitapları ya da diğer kaynaklardan aynen alınmaması, soruların birbirinden bağımsız olması önerilir” (MEB, 2005a, s.113).

- Uzun cevaplı sorular değerlendirme, analiz, sentez, yaratma gibi üst düzey zihinsel becerilerin ölçülmesine imkan sağlamaları yönünden oldukça önemlidir.
- Uzun cevaplı soru yönergelerinde çok genel ifadeler yer almamalıdır. Öğrenci soru kökünü okuduğunda kendinden ne istendiğini net olarak anlamalıdır.
- Uzun cevaplı soru yönergelerinde kim, ne zaman, ne gibi soru sözcükleri kullanılmamalıdır.
- Uzun cevaplı soruların güçlük ve karmaşıklık düzeyleri hedef kitlenin kültür düzeyi ve yaşı gibi değişkenler dikkate alınarak belirlenmelidir.

Sönmez (2015)’e göre soru sorarken kişisel farklar göz önünde bulundurulmalı, etki yaratmayan sorulardan kaçınılmalı ve öğrenciler yüreklendirilmelidir (s.192-193).

- Sorular öğrenciyi öğrenmek için güdülemelidir.

3.2. Okuma Metinlerindeki Metin Altı Soruları

Kitaplardaki metin altı soruları öğrenciye kazandırılmak istenen davranışların, becerilerin kazandırılıp kazandırılmadığını ölçmede oldukça önemli bir araçtır.

“Metin altı soruları metne ilişkin okuma-anlama durumları hakkında bilgi elde edilebilmesi amacıyla işe koşulan bir okuma sonrası stratejisidir” (Ülper ve Yalınkılıç, 2010, s. 450).

Metin altı soruları sadece yüzey yapı sorularından oluşmamalıdır. Metnin derin yapısı ile ilgili karmaşık zihinsel işlemler sonucunda cevabına ulaşılabilen, üstbilişsel düşünmeyi

tetikleyen sorular da hazırlanmalıdır. Öğrencinin önceki öğrenmelerini yeni durumlarda kullanabilmesine olanak sağlayan, onu çıkarımlar, analizler, değerlendirmeler yapmaya yönlendirebilecek türde sorular olmalıdır.

Sorular, sadece öğrencinin metni anlayıp anlamadığını tespit etmek amacıyla, metnin içinden çekilen bilgiler çerçevesinde oluşturulduğunda, öğrenci kendi düşüncelerini kullanabileceği türde sorularla karşılaşamaz. Öğrenciyi sadece metindeki anlama ulaştırmaya yönelik hazırlanan metin altı soruları öğrencinin metinle ilgili kendi düşüncelerini üretmesine, metinle ilgili yorum, eleştiri, değerlendirme yapmasına imkan sağlamaz ve üstbilişsel becerileri harekete geçmez.

“Okuduğunu anlama, sadece metinde geçen anlamı bilinmeyen kelimeleri anlamlandırmak veya onların sözlükteki anlamını bulmak değildir. Anlamak, okunan metni bütün yönleri ile kavramaktır. Kavramanın belirtisi ise metni değerlendirebilmek, ondaki bilgiyi içselleştirecek kadar kendine mal edebilmek, onu yorumlayabilmektir” (Karatay, 2014, s. 11).

“Metnin sonunda da her düzeyde nitelikli soruların olması öğrencinin metni tam olarak ve doğru bir şekilde anlaması; metne eleştirel bir bakış geliştirmesi ve okuduğu metinle kendi yaşantısı arasında ilişki kurması bakımından önemlidir” (Uzun, Bozkurt, Lee, 2015, s. 308).

Okuma, beş duyu organın çeşitli hareketlerinden ve zihnin anlamı kavrama çabasından meydana gelen karmaşık bir faaliyettir. Genellikle öğrendiklerimizin; %1’ini tatma, %1,5’ünü dokunma, %3,5’ünü koklama, %11’ini işitme, %83’ünü görme duyusu yoluyla elde etmekteyiz. Bu sonuçlara göre, göze ve kulağa hitap eden okumanın öğrenmede %94 gibi önemli bir paya sahip olduğu ortaya çıkmaktadır (Aytaş, 2005, s. 462).

Öğrenmede bu denli önemli bir payı olan ve dilin mantıksal düzeni, söz dizimi ve kültürünü yansıtan metinlerin seçimi ve metnin işlenmesine, metindeki bilginin içselleştirilmesine olanak sağlayan metin altı sorularının hazırlanması, öğrencinin dili kullanımındaki becerilerine katkıda bulunmaktadır.

Akyol’a göre basit anlamaya yönelik metin altı soruları, kapsamlı anlamaya yönelik metin altı sorularından önce sorulmalıdır (1997, s.15). Yine Akyol’un Hynds’tan aktardığına göre bir metnin soruları; öğrencileri, kişisel, kültürel, sosyal ve estetik açılardan metnin kendilerini nasıl ilgilendirdiği konusunda bir anlayış geliştirmeye sevketmelidir (1990, s.13).

O halde metin altı soruları sadece metnin anlaşılıp anlaşılmadığını ölçer nitelikte olmamalıdır. Öğrencinin metinle bir bağ kurmasını sağlayarak kendi kültürüyle ve yaşantısıyla metnin ait olduğu dilin konuşulduğu ülkenin kültürü ve yaşantısını

karşılaştırmasına olanak sağlamalıdır. Bunun için de metin altı sorularının öğrenciyi üstbilişsel düşünmeye yönlendirecek şekilde hazırlanması gerekmektedir.

BÖLÜM IV

ÖĞRETİM HEDEFLERİNİN SINIFLANDIRIMLARI VE TAKSONOMİLER

Öğrenciye kazandırılması planlanan davranışlar dizisine hedef davranışlar denir. Öğrenci tarafından kazanılan davranışlar zamanla ya da çeşitli sebeplerle kalıcılığını yitirebilir. Hedef davranışların kalıcılık süresi değişebilir ve şüphesiz bu doğal bir durumdur ancak sonraki öğrenmelere temel olacak davranışların uzun süre kalıcı olması, yaşam boyu kullanılacak olan davranışların ise temelli kalıcı olması gerekmektedir (Turgut ve Baykul, 2015, s. 83-84). Hedef davranışların sayısının oldukça fazla olması, bazen açık bir şekilde ifade edilmemeleri, ya da davranışların ifadelerinde gereksiz ayrıntıların yer alması gibi sebeplerle bu davranışların anlaşılmasını kolaylaştırmak, muğlak ifadeleri ortadan kaldırmak amacıyla yeni bir düzenlemeye, bir sınıflamaya (taksonomiye) ihtiyaç duyulmuştur. Taksonomi varlıkların, öğrenme öğretme sürecinde ise hedeflerin, istendik davranışların basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta ve birbirinin önkoşulu olacak şekilde yani aşamalı olarak belirlenmesi ve sınıflandırılmasıdır. Taksonomi özel bir sınıflama yaklaşımıdır (Anderson vd., 2014, s. 6).

Hedef davranışlar bilişsel, duyuşsal ve psikomotor ya da diğer adıyla devinişsel olarak üç grupta sınıflandırılmış ve özelde her bir alanın aşamalı sınıflandırması yapılmıştır. Bu sınıflamalar eğitim alanında program geliştirme, sınav soruları hazırlama çalışmalarında kullanılmıştır.

4.1. Duyuşsal Alan Davranışlarının Sınıflandırılması

“Duyuşsal alan, insanın geliştirdiği duyuş ve değerlerle ilgilidir. Bu davranışların ilgiler, tutumlar, değer yargıları, kişilik, sosyal uyum vb. başlıklar altında incelenmesi gelenekselleşmiştir” (Turgut ve Baykal, 2015, s. 94). Bu alandaki davranışların bazıları

doğrudan gözlemlenebilir ve okullarda resmi olarak ölçülebilir ama bazıları ise gözlemlenemez ve ölçülmesi de zordur. Duyuşsal alan sınıflaması bilişsel alan sınıflaması kadar ilgi görmese de öğrencilerin öğretmenleri tarafından tanınması, yönlendirilmesi ilerideki performanslarına yönelik öngörülerde bulunulması açısından oldukça önemlidir (Gülleroğlu, 2017, s. 134).

Duyuşsal alan taksonomisi duyuşsal özelliklerin içselleştirilme, özümseme düzeyine göre aşamalandırılmıştır. En alta yer alan “alma” basamağı duyuşsal olduğu kadar bilişsel özellik de taşır. İkinci basamak olan “verme”de duyuşsal özellikler ortaya çıkmakla birlikte, asıl duyuşsal özellikler, üçüncü basamak olan “değer verme”de gözlemlenmektedir. Kazanılmış olan duyuşsal özelliklerin sistemli bir bütün oluşturması dördüncü basamakta meydana gelmekte ve onu beşinci ve son basamak olan, duyuşsal özelliklerin kişiliğin bir parçası haline gelmesi aşaması izlemektedir (Senemoğlu, 2010, s. 407).

4.2. Psikomotor Alan Davranışlarının Sınıflandırılması

“Öğrenilmiş becerilerin kodlandığı alandır” (Sönmez, 2015, s. 508). Bir müzik aleti çalmak, sportif bir oyun oynamak, kalem tutmak, bilgisayarda yazı yazmak, resim çizmek, yürümek, koşmak gibi kas, kemik koordinasyonu gerektiren öğrenilmiş çeşitli fiziksel aktiviteler bu alandaki davranışlara örneklerdir. Psikomotor alan davranışları içerisinde hem bilişsel hem de duyuşsal davranışları barındırır ve bu yönüyle sınıflandırılması zor olan davranışlardır.

4.3. Bilişsel Alan Davranışlarının Sınıflandırılması

“Öğrenilmiş davranışlardan zihinsel yönü ağır basanların kodlandığı alandır” (Sönmez, 2015, s. 60). Bilişsel alan yorumlama, analiz etme, problem çözme, eleştirel düşünme, uygulama gibi zihinsel süreçlerin işlemlerini gerekli kılan öğrenme hedeflerinin tanımlandığı alandır. Öğrenme öğretme sürecinde öğrenciyi edilgen olmaktan çıkararak sürece aktif olarak kattığı, hem öğrenme süreçlerine hem de zihin becerilerine uygun olduğu için bilişsel alan hedefleri en çok kazandırılmaya ve değerlendirilmeye çalışılan hedeflerdir (Gülleroğlu, 2017, s. 113; Turgut ve Baykal, 2015, s. 86).

4.3.1. Bloom’un Orijinal Taksonomisi

Benjamin S. Bloom, M. D. Engelhart, E.J.Furst, W. H. Hill, ve D.R. Krathwohl eğitimdeki hedeflerin aşamalı olarak sınıflandırılması ile ilgili bir çalışma yapmışlar ve bir taksonomi geliştirmişlerdir. Bloom ve arkadaşları 1956 yılında “*Eğitimdeki Hedefler Taksonomisi, Eğitimin Amaçları İle İlgili Sınıflama, Elkitabı 1: Bilişsel Alan*” (*The Taxonomy of*

Educational Objectives, The Classification of Educational Goals, Handbook 1: Cognitive Domain) adlı kitabı yayınlamışlardır. Bu kitap yayınlandığı tarihten itibaren, 40 yıldan fazla bir zamanda, dünyanın pek çok yerinde eğitim programları ve ölçme değerlendirme araçları geliştirme çalışmalarına kaynak olmuştur.

Bloom'un bilişsel alandaki taksonomisi şu basamaklardan oluşmaktadır:

1. Bilgi

Üst düzey zihinsel işlem gerektirmeyen bu basamakta öğrencinin bilgiyi hatırlaması, geri çağırması, görünce tanınması gerekmektedir. Bir başka deyişle öğrenci daha önce öğrendiği bilgiyi hatırlar. Hatırlama gerektiren öğrenmeler öğrenci için yeni olmayan davranışları kapsamaktadır. *Bilgi* düzeyindeki öğrenmeler bilişsel alanın en alt basamağında yer alır ancak diğer öğrenme basamaklarına temel oluşturduğu için önemlidir.

İsimlerin, terimlerin, tarihlerin, kuralların hatırlanmasına yönelik yazılan kazanımlar bu basamakta düşünülebilir. Bu basamak için örnek eylemler olarak; ezberle, kaydet, tanımla, açıkla, etiketle, listele, isimlendir, seç ve belirt düşünülebilir (Aydın, 2018, s. 109).

2. Kavrama

Bu basamakta, öğrenci kendine sunulan bilgiyi yorumlayabilir, açıklayabilir, yordayabilir, yeniden yazabilir, özetleyebilir ya da başka bir dile çevirebilir. Bu basamak bilgi basamağı üzerine kurulmuştur. Öğrencinin bu basamakta işlem yapabilmesi için bilgi basamağındaki kazanımları edinmiş olması gerekmektedir. Bu basamakta yer alan soruları cevaplayabilmek için ezber yapmak yeterli değildir.

3. Uygulama

Bu basamakta, öğrenci öğrendiği bilgiyi yeni durumlarda kullanabilir, yeni durumlara uygulayabilir. Bu basamak için uygun eylemler hesapla, göster, çöz, geliştir olabilir.

4. Analiz

Bu basamakta, öğrenci bilgi bütünü oluştururken öğeleri sınıflandırabilir, birbirlerinden ayrıştırabilir, öğeleri karşılaştırabilir ya da öğelerden bir bütün oluşturabilir.

5. Sentez

Bu basamakta, öğrenci yaratıcılığını kullanarak parçaları birleştirebilir ve yeni bir ürün ortaya koyar. Bu ürün orijinal ve özgün olmalıdır.

6. Değerlendirme

Bu basamakta, öğrenci kendisine sunulan bilgiyi değerlendirir, tutarlılığını ölçer, test eder, bilgiyi ya da ürünü yargılar, eleştirir, ona bir değer biçer (Krathwohl, 2012, s. 213).

4.3.2. Gerlach ve Sullivan'ın Taksonomisi

Gerlach ve Sullivan tarafından 1967 yılında yapılan bu sınıflama altı bilişsel alan basamağından oluşur. Bunlar:

1. Adlandırma
2. Düzenleme
3. Kimlik Verme
4. Tanımlama
5. Gösterme
6. Oluşturma

Gerlach ve Sullivan'ın taksonomisindeki *Adlandırma* ve *Düzenleme* basamağı Bloom'un taksonomisindeki *Bilgi* basamağına; *Kimlik Verme* ve *Tanımlama* basamakları *Kavrama* basamağına, *Gösterme* basamağı kısmen *Kavrama* kısmen *Uygulama* basamağına, *Oluşturma* basamağı ise *Sentez* basamağına karşılık gelmektedir. Bu taksonomi, *Oluşturma* basamağı dışında genel olarak üst düzey basamaklara yer vermemiştir (Yüksel, 2007, s. 482).

4.3.3. Tuckman'ın Taksonomisi

Tuckman 1972 yılında iki boyutlu bir sınıflama yapmıştır. Bunlar psikolojik alan ve süreç boyutlarıdır. Psikolojik alan boyutunda algısal, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olmak üzere dört alan vardır. Süreç boyutunda ise şu basamaklar yer almaktadır:

1. Elde etme
2. Uygulama
3. Değerlendirme
4. İletişim

Tuckman'ın taksonomisindeki *Elde Etme* basamağı Bloom'un *Bilgi*, *Kavrama*, *Uygulama* ve *Sentez* basamağına, *Uygulama* basamağı *Uygulama*, *Analiz* ve *Sentez* basamağına,

Değerlendirme basamağı *Bilgi* basamağına, *İletişim* basamağı ise *Bilgi* ve *Kavrama* basamaklarına karşılık gelmektedir (Kahramanoğlu, 2013, s. 5).

4.3.4. Williams’ın Taksonomisi

Bloom’un taksonomisine oldukça yakın bir taksonomidir. Williams tarafından 1977 yılında yapılan taksonomi öğrenci davranışlarını ön plana çıkarmayı hedeflemektedir.

Williams’ın taksonomisi altı basamaktan oluşmaktadır ve bunlar:

1. Ezberleme
2. Özetleme
3. Örneklem
4. Yordama
5. Uygulama
6. Değerlendirme

Ezberleme basamağı Bloom’un taksonomisindeki *Bilgi* basamağına, *Özetleme*, *Örneklem* ve *Yordama* basamakları *Kavrama* basamağına karşılık gelmektedir ve diğer basamaklar da aynı adda ve aynı işlevde kullanılmışlardır (Yüksel, 2007, s. 485).

4.3.5. Gagne ve Briggs’in Taksonomisi

Öğrenmenin, dikkat, kodlama ve bilgi alımı ile gerçekleşeceğini ileri süren Gagne ve Briggs 1979 yılında sekiz basamaktan oluşan bir taksonomi oluşturmuşlardır. Bu basamaklar şunlardır:

1. İşaretle Öğrenme
2. Uyarıcı-Tepki Öğrenmesi
3. Zincirleme Öğrenme
4. Sözcükler Arası İlişkiler Kurarak Öğrenme
5. Ayırt Etmeyi Öğrenme
6. Kavram Öğrenme
7. İlke Öğrenme
8. Problem Çözme

İlk dört basamak Bloom'un taksonomisindeki *Bilgi* basamağına denk gelmektedir ve *Ayırt Etmeyi Öğrenme* hem *Bilgi* hem de *Kavrama* basamağına, *Kavramları Öğrenme*, *Kavrama* basamağına, *İlke Öğrenme*, *Uygulama* basamağına denk gelmektedir. Sınıflamada üst düzey zihinsel becerilerin işe koşulmasını gerektirecek basamaklara ayrıntılı yer verilmemiştir (Yüksel, 2007, s. 487-488).

4.3.6. Stahl ve Murphy'nin Taksonomisi

Stahl ve Murphy tarafından 1981 yılında yapılan bu taksonomide sekiz basamak yer almaktadır ve bunlar:

1. Hazırlık Yapma (Gözlem, Verilerin Duyusal Girişi)
2. Alma- Kabul Etme (Okuma-Yazma, Tanıma, Hatırlama)
3. Dönüştürme (Kişiselleştirme, Uyarlama, Bilgi Edinimi)
4. Zihne Kaydetme (Tanıma, Hatırlama)
5. Transfer Etme (Kopyalama, Çeşitlendirme)
6. Birleştirme
7. Organize Etme
8. Üretme

Stahl ve Murphy bu taksonominin herhangi başka bir taksonomiden uyarlanmadığını ve tamamen yeni bir taksonomi olarak kabul edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Farklı kabul ettikleri taksonomilerindeki basamakların, diğer taksonomilerdeki basamaklarla bire bir eşleşmeyeceğini de ifade etmişlerdir. Ancak Stahl ve Murphy'nin taksonomisindeki *Alma-Kabul Etme*, *Zihne Kaydetme* basamakları, Bloom'un taksonomisindeki *Bilgi* basamağına, *Transfer Etme* basamağı *Uygulama* basamağına, *Üretme* basamağı *Sentez* basamağına karşılık gelmektedir. *Hazırlık ve Gözlem*, *Birleştirme* ve *Organize Etme* basamakları yeni basamaklardır ve bu yönleriyle Bloom'un taksonomisi ile farklılık göstermektedir (Stahl ve Murphy, 1981, s. 23).

4.3.7. SOLO Taksonomisi

1982 yılında J.B. Biggs ve K. Colins tarafından yapılan sınıflama öğrencilerin belirli bir konuya ilişkin kavrama becerilerini değerlendirmek için oluşturulmuştur ve yaygın olarak

yüksek öğretimde kullanılmıştır. Sınıflama yetersizlikten uzmanlığa kadar olan beş basamaktan oluşmaktadır.

1. Yapı Öncesi

Bu basamakta öğrenci konuyu anlamakta güçlük çeker, alanla ilgili bilgiye sahip değildir, sorulara verdiği cevaplara yetersizdir ve alakasız bilgiyi kullanır.

2. Tek Yönlü Yapı

Öğrenci probleme odaklanır ancak çözüm için sadece bir bilgi parçasını kullanır. Öğrenci problemle tek bir açıdan ilgilenebilir. Bilgiyi hatırlayabilir, basit yönergeleri yerine getirebilir, bir şeyi başka sözcüklerle anlatabilir.

3. Çok Yönlü Yapı

Öğrenci kendisini cevaba ulaştıracak daha uygun bilgileri seçer ancak bunları birleştiremez, ya da bu bilgilere ekleme yapamaz. Öğrenci bir listede bulunan şeylerin isimlerini sayabilir, tanıtabilir, sınıflandırabilir.

4. İlişkilendirilmiş Yapı

Öğrenci bu basamakta parçaları birleştirir ve tutarlı, anlamlı bir yapıya ulaşır. Öğrenci eleştirel düşünür, karşılaştırma yapar, analiz eder ve neden-sonuç ilişkisi kurar.

5. Soyutlanmış Yapı

Öğrenci bu basamakta problemi çözerken yeni bir düşünme biçimi yaratabilir. Genelleme yapabilir, farklı bakış açıları geliştirebilir ve fikirlerini yeni alanlara aktarabilir (Arı, 2013, s. 264-266; Bağdat ve Saban, 2014, s. 477).

4.3.8. FINK Taksonomisi

Hiyerarşik olmayan ve 2003 yılında oluşturulan bu taksonominin beş basamağı bulunmaktadır. Bunlar:

1. Temel Bilgi

Bu basamakta anlama ve hatırlama gerçekleşir ve öğrenci bilgileri, listeler, tanımlar, adlandırır.

2. Uygulama

Bu basamakta öğrenci eleştirel ve yaratıcı düşünebilir, problem çözer, analiz eder ve yorumlar.

3. Bütünleştirme

Bu basamakta öğrenci fikirler, konular ve insanlar arasında bağlantı kurar.

4. İnsani Boyut

Bu basamakta öğrenci kendi hakkında öğrenir ve kendini değiştirir, diğerleriyle etkileşime girer ve diğerlerini anlar.

5. Önemseme

Bu basamakta öğrenci birinin duygularını, ilgilerini, değerlerini tanımlar ve duruma göre değiştirir.

6. Öğrenmeyi öğrenme

Bu basamakta öğrenci soru sorar ve sorulara cevap vermeyi, özdenetimli olmayı öğrenir ve eleştirip analiz edebilir (Arı, 2014, s. 268-269).

4.3.9. Quellmalz'ın Taksonomisi

Quellmalz tarafından 1987 yılında yapılan bu taksonomi beş basamaktan oluşmaktadır ve Bloom'un taksonomisine oldukça benzemektedir. Taksonomideki basamaklar şunlardır:

1. Hatırlama
2. Karşılaştırma
3. Analiz
4. Sonuç çıkarma
5. Değerlendirme

Bu taksonomideki *Sonuç Çıkarma* basamağı Bloom'un taksonomisindeki *Sentez* basamağına karşılık gelirken, *Karşılaştırma* basamağı da *Kavrama* basamağına karşılık gelmektedir. Bloom'un taksonomisinden farklı olarak bu taksonomide *Uygulama* basamağı yer almamaktadır (Moseley vd., 2005, s. 91).

4.3.10. Haladayna'nın Taksonomisi

Haladayna “Öğrenmenin, öğrenmeye yönelik doğal yetenek, öğretimin ve sınıf dışındaki deneyimlerin sonucunda oluştuğunu belirtmektedir” (Öntaş, 2012, s. 10). Haladayna Bloom taksonomisinin ölçme konusunda fazla detaylı olduğunu düşünmüştür ve basitleştirilebileceğini ileri sürmüştür (Atılğan vd., 2018, s.120). Haladayna tarafından 1997 yılında oluşturulan taksonomi 4 basamaktan oluşmaktadır. Bu basamaklar şunlardır:

1. Anımsama, Anlama

Bu basamakta öğrenci tanımlar, gösterir, betimler, bulur, örnek verir, resmeder, listeler, dinler ve söyler.

2. Probleme Çözme

Bu basamakta öğrenci problemi belirler ve tanımlar. Problemle ilgili bilgileri toplar, topladığı verileri analiz eder, farklı çözüm yolları düşünür ve çözümler üretir. Daha sonra çözüm yoluna karar verir ve seçtiği çözümü uygular. Son olarak ise uygulamayı değerlendirir.

3. Eleştirel Düşünme

Bu basamakta öğrenci, karşılaştırır, değerlendirir, karar verir, yansıtır, yordar, tümevarım ve tündengelim yapar.

4. Yaratıcılık

Bu basamakta öğrenci yaratıcı düşünür ve ondan orijinal, özgün bir ürün ortaya çıkarması beklenir (Öntaş, 2012, s. 10).

4.3.11. Reigeluth ve Moore'un Taksonomisi

Reigeluth ve Moore 1999 yılında, üç basamaklı bir taksonomi oluşturmuşlardır. Bu basamaklar şunlardır:

1. Ezberleme

2. İlişkileri Anlama

3. Kapsamlı Becerileri Uygulama

Bu taksonomideki *Ezberleme* basamağı Bloom’un taksonomisindeki *Bilgi* basamağına, *İlişkileri Anlama*, *Kavrama* basamağına, *Kapsamlı Becerileri Uygulama*, *Analiz*, *Sentez* ve *Değerlendirme* basamaklarına karşılık gelmektedir (Yüksel, 2007, s. 491).

4.3.12. PISA

“Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilâtı, OECD (Organisation for Economic CoOperation and Development) tarafından düzenlenen PISA, öğrencilerin, matematik, fen ve okuma becerileri alanlarındaki bilgi ve becerilerinin değerlendirildiği uluslararası en büyük eğitim araştırmalarından biridir” (MEB, 2010, s. 1).

PISA öğrencilerin zorunlu eğitim sürecinin sonunda kendilerine sunulan bilgi ve becerilere sahip olup olmadıklarını, sahiplerse ne derece sahip olduklarını, sahip oldukları bilgileri nasıl kullandıklarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir projedir. “PISA kapsamında öğrencilerden, ailelerinden, okul yönetici ve öğretmenlerinden elde edilen veriler doğrultusunda öğrencilerin yalnızca sahip oldukları bilgileri farklı bağlamlarda kullanma becerileri değil, ev ve aile yapıları, öğrenme çevreleri ve öğrenme yaklaşımları da değerlendirilir” (Kabael, 2018, s. 12).

2000 yılında okuma becerileri testiyle başlayan birinci üç yıllık dönem, 2006 yılında yapılan fen bilimleri okuryazarlığı testiyle sona ermiştir. 2000 yılı okuma becerileri, 2003 yılı matematik okuryazarlığı, 2006 yılı fen bilimleri okuryazarlığı testlerinin yapıldığı yıllar olarak ifade edilmektedir ve bu yılların her birinde üç test alanına da yer verilmiştir. Ancak adı geçen alanlar, belirlenen yıllarda daha ön plana çıkarılmıştır. İkinci üç yıllık dönem 2009 yılında okuma becerileri testiyle başlamıştır ve bu testler yine aynı sırayı ve sistemi takip ederek devam etmektedir.

Test sonuçlarına göre elde edilen veriler ışığında zorunlu eğitimi tamamlayan öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri diğer ülkelerdeki öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri ile karşılaştırılır. Bu karşılaştırma sonucunda ülkeler, eğitim sistemlerinin diğer ülkelerdeki eğitim sistemlerine göre güçlü ve zayıf yönlerini belirleme imkanına sahip olur.

PISA’da yer alan değerlendirme alanları şöyledir:

1. Tanımlama ve ayırt edici özellikler
2. Bilgi alanı
3. İlgili beceriler ve düşünme süreçleri

4. Bağlam ve konular olmak üzere değerlendirme alanları

PISA okuma sınavı, okuma becerisini, metnin yapısını ve metnin oluşturulma amacını kapsayan değişkenlere bağlı bir ölçme aracıdır.

4.3.13. Marzano'nun Taksonomisi

Marzano tarafından 2001 yılında oluşturulan taksonomi, işlem düzeyleri ve bilgi alanları olmak üzere iki boyutludur. İşlem düzeyleri şöyledir:

1. Benlik sistemi: Karşılaşılan yeni iş ya da göreve devam edilip edilmeyeceğine karar verir.
2. Biliş ötesi sistem: Amaçları belirler, amaçların gerçekleşip gerçekleşmediğini takip eder.
3. Bilişsel Sistem: Gerekli tüm bilgileri işler.

Marzano'nun yeni taksonomisindeki bilişsel sistem basamakları şöyledir:

1. Bilgiye ulaşma

Bu basamakta, öğrenci bilgiyi hatırlar ve düzenler.

2. Anlama

Bu basamakta, öğrenci hatırladığı bilgiyi tanımlar, bilginin önemli önemsiz kısımlarını tespit eder. Sözel olmayan ve sembolik olan bilgiyi belirleyerek açıklar.

3. Analiz

Bu basamakta, öğrenci bilgiyi ayrıntılandırabilir, sınıflandırabilir ve genellemeler yapabilir.

4. Bilgiyi kullanma

Bu basamakta ise öğrenci bilgiyi kullanabilir, uygulayabilir. Hipotezler ortaya koyarak bunları test edebilir.

Marzo'nun yeni taksonomisindeki bilgiye ulaşma basamağı Bloom'un taksonomisindeki *Bilgi* basamağına, *Bilgiyi Kullanma* basamağı da *Uygulama* basamağına karşılık gelmektedir (Gülleroğlu: 2017, 127-129).

4.3.14. Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisi

İlk taksonomi kitabının yazarlarından olan David Krathwohl ve Lorin Anderson, 1995 yılının Kasım ayında New York'ta ilk kitabın güncelleştirilme çalışmaları için bilişsel psikologlar, eğitim programı kuramcıları, öğretim araştırmacıları ve ölçme değerlendirme uzmanlarından oluşan bir grup temsilci üye ile bir araya geldi. İlk toplantıya bilişsel psikologlardan Richard Mayer, Paul Pintrich ve William Rohwer; eğitim programı kuramcıları ve öğretim araştırmacılarından Lorin Anderson ve Kathleen Cruikshank; test ve değerlendirme uzmanlarından Peter Airasian, Linda Crocker ve David Krathwohl katıldı. Toplantıda kitabın içindekiler tablosu ve yazma görevleri belirlendi. 1998 yılının Nisan ayına kadar grup ilkbaharda ve sonbaharda olmak üzere yılda iki kez toplandı. 1998 yılının Nisan ayında ise geliştirilen şekliyle yaklaşım Amerika Eğitim Araştırmaları Birliği'nin sempozyumunda ilgililere sunuldu. Yaklaşım genel olarak iyi tepkiler aldı. Yaklaşım, 1998 yılının Kasım ayında geliştirilen şekliyle incelenmesi ve eleştirilmesi için eleştiricilere ulaştırıldı. 1999 yılında taslak metin eleştiriler ışığında gözden geçirilerek son halini aldı (Anderson ve Krathwohl, 2001, s. 3-4).

Orijinal Bloom Taksonomisinin güncellenmesinin çeşitli sebepleri vardır. Alan yazında güncelleme gerekçeleriyle ilgili farklı bilgiler yer almaktadır. Tutkun'a göre, dikkatleri yeniden kitabın üzerine çekmek, kitabın değerinin eğitimciler tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlamak, ilk kitabın çıkış tarihi olan 1956'dan bu yana eğitim ile ilgili çalışmaların ve uygulamaların değişmesi gibi sebeplerle kitap güncellenmiştir (2012, s. 16). "Bloom ve arkadaşlarının yapmış oldukları sınıflandırmanın yapılandırmacı yaklaşımın ölçülmesini ön gördüğü üst düzey bilişsel becerileri, tam olarak ölçemediği görülmüştür" (Ayvacı ve Türkdoğan, 2010, s. 14).

Orijinal taksonomi tek boyutludur, güncelleştirilmiş taksonomi ise bilişsel süreç ve bilgi boyutları olmak üzere iki boyuttan oluşmaktadır. Bilişsel süreç boyutunda, *Hatırlama, Anlama, Uygulama, Çözümleme, Değerlendirme, Yaratma* basamakları vardır. Yani bilişsel süreç boyutu altı alt kategoriden oluşmaktadır. Bilgi boyutu ise *Olgusal, Kavramsal, İşlemsel* ve *Üstbilişsel Bilgi* olmak üzere dört kategoriden oluşmaktadır. Bilgi ve bilişsel süreç boyutu birbirleriyle ilişkilidir ve iç içe geçmiştir. Örneğin, bilişsel süreç boyutundaki *Yaratma* basamağında öğrenci bilgi boyutundaki *Olgusal, Kavramsal, İşlemsel* veya *Üstbilişsel* bilgilerden birini ya da birkaçını kullanabilir.

Tablo 1

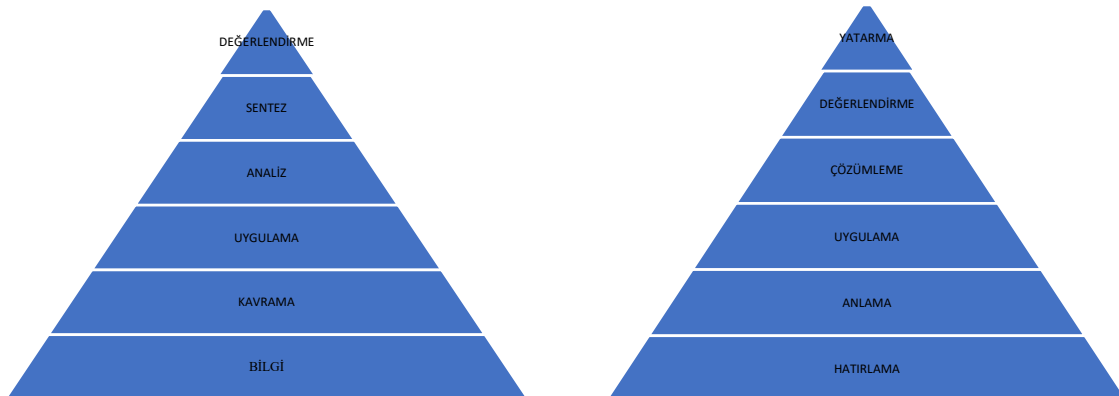
Sınıflama (Taksonomi, Belirtke) Tablosu

Bilgi Birikimi Boyutu		Bilişsel Süreç Boyutu				
		1. Hatırlama	2. Anlama	3. Uygulama	4. Çözümleme	5. Değerlendirme
A. Olgusal Bilgi						
B. Kavramsal Bilgi						
C. İşlemsel Bilgi						
D. Üstbilişsel Bilgi						

Anderson ve Krathwohl, (akt. Özçelik, 2014, s. 36)

Orijinal taksonomide basamaklar hem ad hem de eylemsi özelliği taşımaktadır. Güncellenmiş taksonomide ise bilgi boyutunda basamaklar adlar ile bilişsel süreç boyutunda ise sadece eylemsiler ile ifade edilmiştir.

Orijinal taksonomide *Bilgi, Kavrama, Uygulama, Analiz, Sentez ve Değerlendirme* basamakları yer almaktadır. Güncellenmiş taksonomide ise orijinal taksonomideki *Bilgi* basamağına *Hatırlama*, *Kavrama* basamağına *Anlama* adı verilmiştir, *Uygulama* basamağı güncellenmiş taksonomide de aynı adıyla korunurken *Analiz* basamağı *Çözümleme* olarak adlandırılmıştır. Orijinal taksonomide beşinci basamakta yer alan *Sentez* basamağı güncellenmiş taksonomideki *Yaratma* basamağına denk gelmektedir ve güncellenmiş taksonomide altıncı yani en son basamakta yer almaktadır. Orijinal taksonomide altıncı ve en üst basamakta yer alan *Değerlendirme* basamağı güncellenmiş taksonomide beşinci basamağa çekilmiştir ve aynı adla anılmaktadır.

Şekil 1. Bloom'un orijinal ve güncellenmiş taksonomileri

Bu çalışma, Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel süreç boyutu ile ilgili olduğu

için bilişsel süreç boyutundaki basamaklar ayrıntıları ile incelenmiştir.

Tablo 2

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreç Boyutu

Ana Gruplar ve Bilişsel Süreçler	Alternatif İsimler	Tanımlar
1. Hatırlama	Bilgiyi uzun süreli bellekten geri getirme	
1.1 Tanıma	Belirleme	Verilen materyale uygun bilginin uzun süreli bellekteki yerini belirleme İlgili bilgiyi uzun süreli bellekten geri getirme
1.2 Hatırlama	Bilgiye erişme	
2. Anlama	Sözlü veya yazılı olarak ya da grafik biçiminde sunulan eğitim iletilerinden anlam çıkarma (kavrama)	
2.1 Yorumlama	Açıklık getirme, başka bir ifadeyle anlatma, çevirme	İfade şeklini değiştirme, önemli konuşma veya dökümanları farklı bir biçimde sunma Kavram veya ilkeyi örneklendirmek, belirtmek için özel bir örnek veya gösterimleme yolu bulma Bir şeyin belli bir gruba grip girmeyeceğini belirleme Genel temayı veya önemli noktaları toplarlama Verilen bilgilerden hareketle bir genellemeye ulaşma. İki düşünce, nesne ve benzeri arasındaki benzerlikleri bulma Bir sistemdeki neden sonuç ilişkilerini gösteren bir model oluşturma
2.2 Örneklendirme	Gösterimleme, somutlama	
2.3 Sınıflama	Gruplara ayırma, ilgili gruplara yerleştirme	
2.4 Özetleme	Kısaca ifade etme, genelleme	
2.5 Sonuç çıkarma	Çıkarılma, ulama, öteleme, önceden kestirme.	
2.6 Karşılaştırma	Benzerlik veya fark arama, eşleme, örtme	
2.7 Açıklama	Modeller oluşturma	
3.Uygulama	Verilen bir durumda bir işlemi uygulama veya ondan yararlanma	
3.1 Yapma	İçer etme	İşlemi bilinen bir göreve uygulama
3.2 Yararlanma	Kullanma	Uygun olduğu yeni bir durumda işlemiden yararlanma
4. Çözümleme	Materyali onu oluşturan parçalara ayırma, parçaların birbiriyle ve materyalin bütünüyle nasıl bir ilişki içinde olduğunu belirleme	
4.1 Ayırıştırma	Ayır etme, ayırma, büyüteç altına alma, seçme Bütünlüğü	Sunulan materyalin ilişkili ve ilişkisiz ya da önemli ve önemsiz kısımlarını birbirinden ayır etme Bir yapıda yer alan elemanların ne derecede uygun veya işlevsel olduklarını belirleme. Sunulan materyalde kendini gösteren bakış açısını, yanlışlıkları, değerleri ve niyeti belirleme
4.2 Örgütlenme	ve bütünlüşmeyi görme, ana çizgileri belirleme, özleştirme, yapılandırma	
4.3 İrdeleme	Atfetme, yükleme	
5. Değerlendirme	Ölçütler veya standartları göz önünde tutarak yargıya ulaşma	
5.1 Denetleme	Eşgüdümleme, izleme, test etme	Bir süreç veya ürünün uyumsuzlukları belirleme; ürün veya süreçte iç tutarlılık olup olmadığını ortaya çıkarma; bir işlem kullanıldığında onun ne derece etkili bir süreç oluşturacağını görebilme
5.2 Eleştirme	Yargılama	Bir ürünün ilgili dış ölçütlerle uyumsuzluğunu ortaya çıkarma, ürünün dış ölçütlere uygunluğunu belirleme; bir işlemin, verilen problem için uygunluğunu ortaya koyma
6. Yaratma	Elemanları yeni bir örüntü veya yapıya göre birleştirerek bütünlük ve işlevsel bir bütün ortaya koyma	
6.1 Oluşturma	Hipotez önerme	Ölçütlerden hareketle yeni hipotezler oluşturma Bazı görevleri yerine getirmede işe yarayacak bir işlem tasarlama. Ürünler icat etme
6.2 Planlama	Tasarlama	
6.3. Üretme	Yapma	

Anderson ve Krathwohl, (akt. Özçelik, 2014, s. 86-88).

4.3.14.1. *Hatırlama*

Bu basamakta öğrenci bilgiyi uzun süreli belleğinden çağırır, yani hatırlar. Daha önce öğrendiği bilgiyi kendisine sorulunca söyler, ya da daha önce karşılaştığı, kendisine sunulan bilgiyi daha sonra görünce tanır. Bildiklerini yazılı, sözlü olarak ya da grafiklerle, simgelerle ifade eder. *Hatırlama* süreci bir geri getirme, geri çağırma sürecidir. *Hatırlama* basamağında bilgiye ulaşma söz konusudur.

“Hatırlama durumunda algılanan içerik hiçbir değişikliğe uğratılmadan aynen geri getirilir. Bu geri getirilme hatırlama sürecidir. Bir içeriği hatırlayan kimse onu görünce tanır, tanıyınca söyler, yazar veya verilen bir grup bilgi arasından seçer” (Turgut ve Baykul, 2015, s. 236).

Hatırlama, anlamlı öğrenme ve daha karışık durumlarda problem çözme için gereklidir (Demirel, 2017, s. 131).

Doğru-Yanlış, Eşleme, Seçmeli Sorular, Var-Yok Soruları ile *Hatırlama* basamağındaki hedefler değerlendirilebilir. Ya da “35 Yaş şiirini kim yazmıştır?” sorusundaki gibi soru sözcükleriyle oluşturulan sorular da *Hatırlama* basamağındaki bilgileri, hedefleri ölçmekte kullanılabilir.

4.3.14.2. *Anlama*

Bu basamakta öğrencinin kendisine sunulan bilgiyi kavraması esastır. Öğrencinin yazılı, sözlü ya da grafik şeklinde karşılaştığı bilgiye dair zihninde anlam oluşturabilmesi, o bilgiyi içselleştirmesidir. Öğrenci kendisine sunulan bilgiyi, mesajı açıklayabiliyorsa, başka bilgilerle, mesajlarla karşılaştırabiliyorsa, sınıflayabiliyorsa, özetleyebiliyorsa, başka bir dile çevirebiliyorsa ya da yeniden yazabiliyorsa, *Anlama* basamağında işlem yapıyor demektir.

Açık uçlu sorular, özetleme soruları, boşluk doldurma soruları *Anlama* basamağındaki bilgilerin, hedeflerin ölçülmesi için kullanılabilir.

Öğrenciden, başlığı verilmeyen bir metin için verilen dört seçenekten birini başlık olarak seçmesi istendiğinde bu, *Anlama* basamağında bir değerlendirme olacaktır.

“Öğrenciler, edindikleri yeni bilgiler ile daha önce edinmiş oldukları bilgiler arasında bağlar oluşturduklarında anlama düzeyine erişirler” (Anderson ve Krathwohl, akt. Özçelik, 2014, s, 91).

4.3.14.3. Uygulama

Bu basamakta öğrenciden bir görevi yerine getirmesi beklenmektedir. Bu bir alıştırmayı yapma ya da bir problemi çözme olabilir. Öğrencinin *Uygulama* basamağında işlem yapabilmesi için daha önce karşılaştığı ya da kendisine sunulan bilgileri, mesajları oldukça iyi öğrenmesi gerekir. Öğrenci iyice öğrendiği bilgiyi gerektiğinde yeni durumlara uyarlayabiliyorsa ve yeni durumlarda kullanabiliyorsa *Uygulama* basamağında işlem yapıyor olacaktır.

Açık uçlu bir soru ile sorulan bir problem çözülüyorsa, ya da cevabı seçenekler arasında yer alan bir problem için doğru cevabın bulunması istenen bir çoktan seçmeli soru cevaplanıyorsa, verilen seçenekler arasından paragrafa uygun tümceyi, metne uygun paragrafı seçip yerleştirme gibi bir boşluk doldurma, yerleştirme sorusu cevaplanıyorsa *Uygulama* basamağında işlem yapılıyor demektir.

Örnek bir özgeçmiş formunu inceledikten sonra, boş bir özgeçmiş formunu kendi bilgileri ile doldurmak bu basamakta yer alan hedeflere yönelik bir etkinliktir.

4.3.14.4. Çözümleme

Bu basamakta, materyal parçalarına ayrılabilir, parçaların bütünüle ilişkisi incelenebilir, parçalar ayrıntılı bir şekilde incelenebilir ve bütünüle ilişkisi sınanabilir. “Çözümleme olarak sınıflanan hedefler, bir iletinin bir konuyla ilgili ya da önemli kısımlarındaki mesajları ayırmayı (ayrıştırma), iletinin kısımlarının nasıl düzenlenmiş (bir araya getirilmiş) olduğunu (örgütlenme) ve iletinin gerisindeki mesajı belirlemeyi (irdeleme, atfetme) kapsar” (Anderson ve Krathwohl, (aktaran. Özçelik, 2014, s, 103).

Metnin ana fikrini, yazarın niyetini soran, metindeki ana düşünceler ile yardımcı düşünceler arasındaki ilişkileri yoklayan ya da metindeki kahramanlardan birinin karakter analizini yaptıran açık uçlu bir soru, çoktan seçmeli sorular bu basamaktaki becerileri ölçmek için kullanılabilecek sorulardandır.

Bir şiirin örtük bir şekilde verilen ana fikrini bulmaya çalışan öğrenci *Çözümleme* basamağında bir işlem yapıyor demektir.

4.3.14.5. Değerlendirme

Değerlendirme, öğrencinin bilgi, ürün ya da mesaj hakkında bir değer yargısında bulunması ona değer biçmesidir. Senemoğlu *Değerlendirme* basamağını şöyle tanımlamıştır. “İç ölçütlere ve dış ölçütlere göre ürün hakkında karar verme” (Senemoğlu, 2004, s. 406). *Değerlendirme* iç ve dış ölçütlere göre yapılmaktadır. Ölçüt ürünün içindeyse iç ölçütlere göre değerlendirme yapılır. Örneğin bir metnin içerisindeki tutarsızlıkları belirleme iç ölçütlere göre yapılmış bir değerlendirmedir. İletişim aracının ya da ürünün bunların dışındaki ölçütlere göre değerlendirilmesi de dış ölçütlere göre değerlendirmedir. Bu değerlendirmeye edebiyat eleştirmenlerinin yaptıkları değerlendirmeler örnek verilebilir. (Turgut ve Baykul, 2015, s. 312-313).

Çoktan seçmeli sorular, açık uçlu sorular, kısa cevaplı sorulara değerlendirme sürecinde başvurulabilir.

Öğrenci bir materyali, hipotezi eleştiriyorsa, yorumluyorsa bu basamakta işlem yapıyor demektir.

4.3.14.6. Yaratma

Yaratma öğeleri, parçaları anlamlı bir şekilde organize ederek, birleştirerek yeni ve özgün bir ürün meydana getirmedir. *Yaratma* basamağında öğrenci öğeleri önceki öğrenmelerine göre yeni bir yapı ya da örüntü içinde birleştirir. *Yaratma* basamağında yer alan bir beceri oluşturma, planlama ve üretme olmak üzere üç bilişsel süreçle ilgilidir. *Yaratma* basamağı yeni bir ürün ortaya çıkarması yönüyle diğer basamaklardan ayrılır. “Yaratma, tutarlı ve işlevsel bir bütüne dönüştürmek için öğelerin bir araya gelmesini gerektirir. Yaratma öğrencilerin yazma, resim yapma, heykel yapma, inşa etme gibi sentezleme güçlerini yaratıcı bir şekilde ortaya koymalarıdır” (Demirel, 2017, s.135).

Öğrenci bir konuda araştırma önerisi planlıyorsa, bir olguyu açıklamak için hipotezler oluşturuyorsa, bir kompozisyon yazıyorsa ya da bir araştırma raporu hazırlıyorsa *Yaratma* basamağında işlem yapıyor demektir.

4.4. İlgili Araştırmalar

Bümen (2006), “Program Geliştirmede Bir Dönüm Noktası: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi” adlı makalesinde bilişsel süreç ve bilgi boyutlarından oluşan iki boyutlu

Bloom'un Güncellenmiş Taskosnomisi'ni ve taksonominin program geliştirmeye etkilerini tartışmış ve örneklerle birlikte nasıl kullanılacağını açıklamıştır. Araştırma sonucunda, taksonominin öğretmen yetiştirme programlarına dahil edilmesi durumunda katkı sağlayacağı ve çeşitli yönleriyle araştırılması ve eğitimde “hedefler sorunu”nun yeniden ele alınmasının gerekliliğini belirtmiştir.

Küçük (2008) “İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Çalışma Kitabındaki Soruların Eleştirel Düşünme Açısından İncelenmesi” adlı çalışmada, ilköğretim 6. sınıf Türkçe çalışma kitabındaki soruları Bloom'un Taksonomisine göre incelemiş ve eleştirel düşünceyi destekleyici sorular olup olmadıklarını değerlendirmiştir. Çalışma sonucunda *Hatırlama* ve *Kavramaya* yönelik soruların fazla olduğu fakat üst düzey bilişsel düşünme becerilerine yönelik soruların yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Krathwohl (2012), “Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisi: Genel Bir Bakış (A Revision of Bloom's Taxonomy: An Overview)” adlı makalesinde, Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisini tanıtarak Orijinal Bloom Taksonomisi ile benzerliklerini ve farklılıklarını anlatmıştır. Öncelikle Orijinal Bloom Taksonomisi hakkında bilgi vermiştir. Taksonominin *Bilgi, Kavrama, Uygulama, Analiz, Sentez ve Değerlendirme* olmak üzere altı basamaktan oluştuğunu ve *Uygulama* basamağı hariç, diğer tüm basamakların alt basamakları olduğunu, her basamağın basitten karmaşığa doğru ve hiyerarşik bir şekilde sıralandığını belirtmiştir. Daha sonra Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisini tanıtmış ve bu taksonomide de altı basamaklar bulunduğundan, bazı basamakların yeniden adlandırıldığından, orijinal taksonomi tek boyutluyken, güncellenmiş taksonominin Bilgi ve Bilişsel Süreç olmak üzere iki boyutlu olduğundan bahsetmiştir. Orijinal taksonomideki *Sentez* basamağının yerine *Değerlendirme* basamağının geldiğini ve *Sentez* basamağının *Yaratma* basamağı olarak yeniden adlandırıldığını belirtmiştir. Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilgi ve Bilişsel Süreç boyutu ile, hedefleri anlamada, öğretimi planlayıp gerçekleştirmede ve değerlendirmede oldukça faydalı bir tablo haline geldiğini ifade etmiştir.

Yurdabakan (2012), “Bloom'un Revize Edilen Taksonomisinin Eğitimde Ölçme ve Değerlendirmeye Etkileri” adlı makalesinde Bloom'un Orijinal Taksonomisinin güncellenme gerekçelerini, Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin orijinal taksonomiden farklarını ve yeni düzenlemenin eğitimde ölçme ve değerlendirmeye olan etkilerini ele almıştır.

Kuzu, (2013) “Türkçe Ders Kitaplarındaki Metin Altı Sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki *Hatırlama* ve *Anlama* Bilişsel Düzeyleri Açısından İncelenmesi” adlı çalışmasında, Milli Eğitim Bakanlığının ilgili komisyonlarınca 6., 7., 8. sınıflar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarından 6. sınıf Türkçe dersi öğretmen kılavuzu kitabındaki bilgilendirici ve öyküleyici metinlerdeki *Anlama* ve *Hatırlama* sorularının dağılımını incelemiştir. Çalışmanın sonunda metin altı sorularının %36’sının *Hatırlama*, %39’unun ise *Anlama* düzeyinde olduğu, soruların %25’inin de diğer sorular olduğu ortaya çıkmıştır. Yüzdelere de anlaşılabileceği gibi *Hatırlama* ve *Anlama* sorularının yüzdesi birbirine çok yakın çıkmıştır ve üst bilişsel düzeylere ait soruların oranı ise her iki düzeyinkinden de az çıkmıştır.

Anderson vd. (2014) “Öğrenme Öğretim ve Değerlendirme İle İlgili Bir Sınıflama” adlı çalışmalarında, Bloom’un “Eğitimdeki Hedeflerin Aşamalı Sınıflaması El Kitabı 1, Bilişsel Alan” adlı kitabın eğitim hedefleri ile ilgili sınıflamasının güncellenmesini yapmışlardır. İlk şekliyle taksonomi tek boyutluyken güncellenmiş şekli ile taksonomi bilişsel süreç ve bilgi çeşidi olmak üzere iki boyutlu hale gelmiştir. Bu iki boyut arasındaki ilişkileri gösteren tabloya sınıflama (taksonomi, belirtke) tablosu denmiştir. Bilişsel süreç boyutunda altı kategori yer almaktadır. Bunlar, *Hatırlama*, *Anlama*, *Uygulama*, *Çözümleme*, *Değerlendirme* ve *Yaratma* basamaklarıdır. Bilgi boyutunda ise *Olgu*, *Kavramsal*, *İşlemsel* ve *Üst Bilişsel Bilgi* yer almaktadır. Taksonomi öğrenme, öğretim, değerlendirme ve uyumluluk soruları ve sorunlarıyla uğraşmakta ve bu alanlardaki sorulara cevap bulmayı ve sorunları gidermeyi hedeflemektedir.

Oktay (2015) “Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Metin Altı Sorularının Bloom Taksonomisindeki Bilişsel Düzeyler Açısından İncelenmesi” adlı çalışmasında, yabancılar Türkçe öğretimi alanında yaygın olarak kullanılan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı ve Çalışma Kitabı 1, 2, 3’ü incelemeye almıştır. Çalışmasında kitaplarda yer alan metin altı soruları Bloom’un Taksonomisindeki bilişsel düzeylere göre incelemiştir. Çalışmada Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Setinde bulunan metin altı sorularının 1047’sinin *Bilgi* basamağında bulunduğu, *Bilgi* basamağından sonra en fazla sayının 201 soru ile *Kavrama* basamağına ait olduğu ortaya çıkmıştır. *Uygulama* basamağında 93, *Analiz* basamağında 62, *Değerlendirme* basamağında 49 ve *Yaratma* basamağında 17 sorunun yer aldığı sonucuna varılmıştır.

Dagostino vd. (2015) “Using Bloom’s Taxonomy to Analyze a Reading Comprehension Instrument” adlı çalışmalarında, Sains Malezya Üniversitesindeki bir araştırma ekibi

tarafından daha önce geliştirilen, okuduğunu anlama becerilerinin değerlendirildiği serinin üçüncüsünü olan Okuduğunu Anlama Testi ile Malezya'daki ilköğretim öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerinin düzeyini ölçmeyi hedeflemişlerdir. Malay Sınıflama Şemasını Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel düzeyleri ile karşılaştırmışlardır. Araştırma sonucunda Malay Sınıflama Şemasına göre *Değerlendirme* gibi üst düzey okuma becerilerini ölçtüğü düşünülen soruların nadiren bu becerileri ölçtüğü, birçok sorunun öğrencilerin üstbilişsel becerilerini ölçmekten ziyade sadece okuma becerilerini ölçtüğü sonucuna varılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin üstbilişsel becerilerini ölçebilen bir araç geliştirebilmek için daha çok çalışma yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Göksu (2016), “Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki Bilişsel Öğrenme Sürecinin Web Tabanlı Uzman Sistemle (WTUS) Değerlendirilmesi (destekleyici eğitim uygulaması)” adlı doktora tezinde Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel süreç boyutuna yönelik analiz yaparak raporlar veren Web Tabanlı Uzman Sisteminin geliştirilmesi ve bu analiz ışığında verilen eğitimin öğrencilerin akademik başarıları ile tutumlarına etkisini ortaya koymak, öğrenci, öğretmen ve velilerin bu destekleyici eğitimle ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Sekizinci sınıfta öğrenim gören ve hafta sonu kurslarına katılan 50 öğrencinin deney grubunda yer alan 25'i WTUS sistemine dayalı olarak, kontrol grubunda yer alan 25'i ise geleneksel yöntemle eğitim almıştır. Araştırma sonucunda, her iki yöntemin de akademik başarıda anlamlı düzeyde bir artış meydana getirdiği ancak WTUS' a dayalı yöntemle elde edilen başarı ile geleneksel yöntemle elde edilen başarı arasında anlamlı düzeyde fark meydana geldiği ortaya çıkmıştır. Elde edilen sonuçlar öğrenci, öğretmen ve veli görüşleriyle açıklanmıştır. Ayrıca bu yöntemin öğrencilerin matematik tutumlarında pozitif yönde bir etki yarattığı da görülmüştür.

Korkmaz ve Ünal (2016) “Bloom'un Yenilenmiş Taksonomisine Göre Bir Sınav Analizi” adlı çalışmalarında 2013 yılı Kamu Personeli Seçme Sınavında Tarih Öğretmenliği Alan Bilgisi Testinde yer alan soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisinin bilgi ve bilişsel süreç boyutlarına göre analizini yapmışlardır. Çalışmanın sonucunda soruların 31 tanesinin *Olgusal Bilgi*, 12 tanesinin *Kavramsal Bilgi*, 6 tanesinin *İşlemsel Bilgi*, 1 tanesinin ise *Üst Bilişsel Bilgiyi* ölçmek üzere hazırlanmış olduğu sonucuna varılmıştır. Bilişsel süreç boyutuna ilişkin ise 31 sorunun bilginin *Hatırlama* boyutunu, 12 sorunun *Anlama* boyutunu, 4 sorunun *Uygulama* boyutunu, 1 sorunun *Analiz* boyutunu, 2 sorunun ise *Değerlendirme* boyutunu ölçmek üzere hazırlandığı tespit edilmiştir.

Savaşkan (2016) “Ortaöğretim 9. Sınıf Türk Edebiyatı Ders Kitaplarındaki Metin Altı Soruları Üzerine Bir İnceleme” adlı çalışmasında ortaokul Türkçe dersi öğrenci kitaplarında yer alan metin altı sorularının niteliğini belirlemeyi amaçlamıştır ve rastlantısal örneklem yoluyla seçtiği üç Türk edebiyatı ders kitabındaki metin altı soruları bilişsel alan basamaklarına ve cevap kaynaklarına göre sınıflandırarak değerlendirmiştir. İncelenen her üç kitapta *Kavrama* sorularının toplamı % 46,4'lük bir oranla çoğunlukta çıkmıştır. *Kavrama* sorularından sonra bilgi sorularının toplamı % 19,4, *Uygulama* sorularının toplamı % 13,2, *Analiz* sorularının toplamı % 11,7, *Sentez* sorularının toplamı % 1,4, *Değerlendirme* sorularının toplamı % 7,6 oranındadır. Çalışmada üst düzey zihinsel etkinlik gerektiren *Sentez* sorularının oranının en az olduğu sonucuna varılmıştır.

Tangsakul vd. (2017), “Using Revised Bloom’s Taxonomy to Analyze Reading Comprehension Questions in Team Up in English 1-3 and Grade 9 English O-NET Tests” adlı çalışmalarında, Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisini kullanarak, Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan Temel Eğitim Programındaki öğrenme standartlarına göre, öğrenme kalitesini ölçmek amacıyla Tayland’da uygulanan “O-NET ve Team Up in English 1-3” adlı sınavların İngilizce bölümündeki okuma-anlama sorularını analiz edip soruların hangi basamakta yer aldığını tespit etmeyi amaçlamışlardır. “Team Up in English 1-3” adlı sınavdan 416, O-NET adlı sınavdan ise 65 okuma anlama sorusunu incelemişlerdir. Araştırma sonucunda, her iki sınavdaki okuma anlama sorularının altbilişsel düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Sönmez (2017), “Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisine Göre Tasarlanan Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı” adlı çalışmasında programın planlama, düzenleme, uygulama ve değerlendirme aşamaları kapsamında etkililiğini ve işlevini belirtmek üzere yaptığı araştırmada, programın eğitim-öğretim sürecindeki gereksinimleri büyük ölçüde karşıladığı, öğrencilerin okuma, yazma, sözlü iletişim becerileri ve dilbilgisi yeterliliklerine uygun olduğu ve bunlara katkıda bulunduğu sonucuna varmıştır.

Durukan ve Demir (2017), “6, 7, ve 8. Sınıf Türkçe Dersi Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Etkinliklerin Bloom’un Yenilenmiş Taksonomisine Göre Sınıflandırılması” adlı çalışmalarında, 6, 7, ve 8. sınıf Türkçe dersi öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinlikleri Bloom’un Yenilenmiş Taksonomisine göre sınıflandırarak eleştirel düşünme becerisi ile ilişkisini incelemişlerdir. Çalışmanın sonucunda dört temel beceri ile ilgili etkinliklerin taksonomiye dağılımının orantılı olmadığı ve etkinliklerin taksonominin *Hatırlama* ve *Anlama* basamaklarında yoğunlaştığı ortaya çıkmıştır.

Avşar ve Mete (2018), “Türkçe öğretim programlarında kullanılan fiillerin yenilenmiş Bloom taksonomisine göre sınıflandırılması” adlı çalışmalarında Türkçe öğretim programında yer alan kazanımlarda, öğrencilerin Bloom’un Güncellenmiş Taksonomisindeki üst düzey bilişsel basamaklara çıkabilme durumlarını belirlemek amacıyla yaptıkları araştırmada 2006 ve 2015 yılı Türkçe öğretim programlarında yer alan eylemleri taksonomiye göre sınıflamışlardır. Araştırma sonucunda, program kazanımlarında kullanılan eylemlerin sınırlı sayıda olduğu, kazanımların çoğunun *Uygulama* basamağında yoğunlaştığı ve yazma beceri alanı dışında *Yaratma* basamağına ve diğer üst düzey basamaklara yeterli oranda yer verilmediği ortaya çıkmıştır.

4.5. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1, B2), Network İngilizce (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Okuma Metinlerinde Bulunan Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisindeki Bilişsel Süreçler Boyutuna Göre Sınıflandırılmış Örnekleri

Tablo 3

Yedi İklim Türkçe (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Okuma Metinlerinde Bulunan Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisindeki Bilişsel Süreçler Boyutuna Göre Sınıflandırılmış Örnekleri

Kitap / Seviye	Taksonomideki Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar	Soru Örnekleri
Yedi İklim B1 Ders Kitabı		Derya, niçin çalışmak istiyor? Görevli, onlardan neyi doldurmalarını istiyor?
Yedi İklim B1 Çalışma Kitabı		Yukarıdaki ilanda aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir? -İş tecrübesine -Yabancı dil bilgisine Eşleştirelim. -kara - siyah -sevgili - yar
Yedi İklim B2 Ders Kitabı	Hatırlama	7) Beş çocuğunuz olsa bile (.....) a) önce eş olacaksınız. (Eşleştirme) 6) İnsanlar duyguların fark edildiği ve onaylandığı zaman (.....) c) mutlu olabilirler. (Eşleştirme) Okuyalım tamamlayalım. -Aşırı meyan şerbeti içen kadın..... .
Yedi İklim B2 Çalışma Kitabı		Yaylar özgürlüklerine düşkün olduğu için karavan veya teknede yaşayabilirler. (Doğru-

		Yanlış) Metinde geçen aşağıdaki kelimeleri zıt anlamlılarıyla eşleştiriniz. - kirli - temiz
Yedi İklim B1 Ders Kitabı		Bir Ömür adlı metni birkaç tümce ile özetleyiniz. Hayal kurmak ile rüya arasında nasıl bir fark var?
Yedi İklim B1 Çalışma Kitabı		Metinde geçen “ Ben başarısızlığa uğramadım, 2000 tane tecrübem oldu.” sözüyle Edison’un kişiliği hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? a) karamsar c) bezgin b) azimli d) bencil Metne başlık yazalım.
Yedi İklim B2 Ders Kitabı	Anlama	Metindeki inanışlardan hangisi/ hangileri sizin kültürünüzde de vardır? Bu hikayenin ana fikri nedir?
Yedi İklim B2 Çalışma Kitabı		Alain Robert’in kişilik özelliklerini işaretleyelim. Yukarıdaki olay ne zaman geçmektedir?
Yedi İklim B1 Ders Kitabı		Okuyalım, yazalım. Metin bir özgeçmiş formu. Boş bir özgeçmiş formuna gerekli bilgilerin yerleştirilmesi üzerine tasarlanmış bir etkinlik.
Yedi İklim B1 Çalışma Kitabı		Okuyalım, yazalım. Metin bir özgeçmiş formu. Boş bir özgeçmiş formuna gerekli bilgilerin yerleştirilmesi üzerine tasarlanmış bir etkinlik.
Yedi İklim B2 Ders Kitabı		
Yedi İklim B2 Çalışma Kitabı	Uygulama	Metinde geçen aşağıdaki deyimlerin anlamlarını yazıp bunları birer tümcede kullanınız.
Yedi İklim B1 Ders Kitabı		Sizce o nasıl biridir?

Yedi İklim B1 Çalışma Kitabı		Sizce Edison nasıl biridir?
Yedi İklim B2 Ders Kitabı		Ahmet'in asıl sorunu nedir? Aşağıdaki tümcelerden hangilerinde yazar kendi düşüncelerini yansıtmaktadır? Niçin?
Yedi İklim B2 Çalışma Kitabı	Çözümleme	Yukarıdaki kişi için söylenemeyecek özellikleri işaretleyiniz.
Yedi İklim B1 Ders Kitabı		Siz hangi görüşlere katılıyorsunuz? Niçin? Sizce Metin Hoca'nın iş görüşmesi notları Deniz ve Derya için yol gösterici olabilir mi? Hangi yönlerden olabilir / olamaz?
Yedi İklim B1 Çalışma Kitabı		Uzun süreli ve kaliteli bir yaşama sahip olmak için neler tavsiye edersiniz?
Yedi İklim B2 Ders Kitabı	Değerlendirme	Hangi işçinin cevabını doğru buluyorsunuz? Niçin? Siz ne düşünüyorsunuz? Niçin? Öğretmenin Katılıyorum Katılmıyorum Ahmet'e soru sorması doğru değildi.
Yedi İklim B2 Çalışma Kitabı		Aşağıdaki düşüncelerden birini seçip konuyla ilgili kendi düşüncelerinizi, gerekçelendirerek yazınız. Dünyada insanlık için yapılması gereken o kadar çok iş varken Alain Robert'in binalara tırmanmasını gereksiz buluyorum. Çünkü.....
Yedi İklim B1 Ders Kitabı		Bir haber metni de siz yazın.
Yedi İklim B1 Çalışma Kitabı		Okuyalım, tahmin edelim. Sürücüsüz araç yapmışlar.

		Sürücü araca çarpmış. Koyun sürüsüne araç çarpmış.
Yedi İklim B2 Ders Kitabı	Yaratma	Aşağıdaki konulardan birini seçiniz ve konu hakkında rapor yazınız.
Yedi İklim B2 Çalışma Kitabı		Bir fıkra da siz yazınız.

Tablo 4

Network Yabancılar İçin İngilizce (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarındaki Okuma Metinlerinde Bulunan Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutuna Göre Sınıflandırılmış Örnekleri

Kitap / Seviye	Taksonomideki Bilişsel Süreçler	Soru Örnekleri
Network B1 Ders Kitabı	Taksonomideki Boyutundaki Basamaklar	- Read the statements. Mark them (T), false (F), or do not know (DK). -Jeremy got fired two times. -The coach put Jeremy in the game because was angry at the other players. - Read the article again. Match the causes with the results. Causes -1. Spend all day sitting at your desk. Results f. get a backache
Network B1 Çalışma Kitabı		Complete the sentences with the correct subject. Marie Her Boss Fatima The Designer 1. <u>Fatima</u> cut her hand.

	Hatırlama	2. _____ knocked over the glass. • Check (✓) the parts of the body mentioned in the article. _ eyes _ brain _ nose								
Network B2 Ders Kitabı		• Read again and answer the questions. 1. When did the old dog first see the leopard? • Read again. Find this information for each person. 1. What did he/she do? 2. What was the result?								
Network B2 Çalışma Kitabı		• Read the story. Circle the correct answers. Did he take the chance? a) yes b) no • Read the letter. Write the words in the box next to each statement. <table><tr><td>a copy</td><td>a knife</td><td>shampoo</td></tr></table> _ 1. You can put it in a small bottle.	a copy	a knife	shampoo					
a copy	a knife	shampoo								
Network B1 Ders Kitabı		• Who do you think said each sentence? Write the correct name. _ 1. We are going to visit them in the spring. • Read the review again. Write the positive and negative things about the restaurant in the chart. <table><tr><td>Positive things</td><td>Negative things</td></tr></table>	Positive things	Negative things						
Positive things	Negative things									
Network B1 Çalışma Kitabı		• Write a short summary of the articles. • Complete the summary. <table><tr><td>Lost</td><td>rescue</td><td>team</td><td>hills</td></tr><tr><td>accident</td><td>members</td><td></td><td></td></tr></table>	Lost	rescue	team	hills	accident	members		
Lost	rescue	team	hills							
accident	members									

		With other _____ of his ____, Jim helps to _____ people who have had an _____ or gotten _____ in the ____.				
Network B2 Ders Kitabı	Anlama	- Read again. Which paragraph does each sentence belong in? Write the correct paragraph number.<table><tr><th>Sentence</th><th>Paragraph</th></tr><tr><td>You can say, “Is not that an interesting piece of art?”</td><td></td></tr></table> - Read again. What word(s) does each pronoun in red in the text above refer to? - it: <u>a grocery list</u> - she: _____	Sentence	Paragraph	You can say, “Is not that an interesting piece of art?”	
Sentence	Paragraph					
You can say, “Is not that an interesting piece of art?”						
Network B2 Çalışma Kitabı		- Read the story. Number the events in the order they happened. -The person took a taxi to the restaurant. -The person ate with chopsticks. - Write about three ways that you can help the environment.				
Network B1 Ders Kitabı		- Work with a partner. One person is the interviewer, the other is Enrique. Do an interview. Use these questions. -What do you do? -Why do you do it? -How do you find tornadoes? -What are the dangers of storm chasing?				
Network B1 Çalışma Kitabı		yok				
Network B2 Ders Kitabı	Uygulama	yok				

Network B2 Çalışma Kitabı		yok
Network B1 Ders Kitabı		yok
Network B1 Çalışma Kitabı		• Answer the questions about you. 1. Are you a quite person or an outgoing person? 2. Are you a positive person or negative person most of the time?
Network B2 Ders Kitabı		yok
Network B2 Çalışma Kitabı	Çözümleme	yok
Network B1 Ders Kitabı		• Write a review of a restaurant you have been to recently. Answer these questions: - What kind of restaurant is it? - How was the service? • Discuss these questions with a partner. -Do you agree with Billy or Bobby? Why?
Network B1 Çalışma Kitabı		yok
Network B2 Ders Kitabı	Değerlendirme	• Discuss these questions with a partner. - The article is written about interviewing in the United States. Do you think the advice is also true for your country? Why or why not? • Work in a group. Discuss these questions. - Which site in the article would you most like to use? Which would you least like to use? Why?
Network B2		yok

Çalışma Kitabı

Network B1 Ders
Kitabı

Yaratma

- Choose a problem from the box. Write some advice to solve the problem. Answer the questions.
 1. What is the problem?
 2. What other problems will it cause? Why?
 3. What thing should/ should not you do?
 - Imagine you are applying for the job in Activity 3. Write a cover letter. Include this informations:
 - educational qualifications
 - work experience
-

Network B1
Çalışma Kitabı

Network B2 Ders
Kitabı

yok

- Write a business etiquette guide for visitors to your country. Include information about these topics and your own topic.
 - greetings
 - arrival times
 - eye contact
 - Write a story about a bad travel experience you (or someone you know) had.
-

Network B2
Çalışma Kitabı

- Write about things you do (or plan to do) to protect your identity.
 - Write about your plans for the future. What do you think you will be doing in five years? Ten years?
-

BÖLÜM V

BULGULAR VE SONUÇ

5.1.Bulgular

Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ile İngilizce öğretiminde kullanılan Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerindeki metin altı sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisine göre bulundukları bilişsel düzeyler Tablo 5, Tablo 8, Tablo 11, Tablo 14, Tablo 17, Tablo 20, Tablo 23 ve Tablo 26'da sunulmuştur.

Bu çalışmada Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları ile Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan toplam 233 okuma metni incelenmiştir. Yedi İklim B1 Ders Kitabında 56 okuma metni, Yedi İklim B1 Çalışma Kitabında 40 okuma metni, Yedi İklim B2 Ders Kitabında 43 okuma metni, Yedi İklim B2 Çalışma Kitabında 30 okuma metni; Network B1 Ders Kitabında 16 okuma metni, Network B1 Çalışma Kitabında 16 okuma metni, Network B2 Ders Kitabında 16 okuma metni ve Network B2 Çalışma Kitabında 16 okuma metni bulunmaktadır.

Yedi İklim Türkçe (B1, B2), Network İngilizce (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerindeki metin altı soruları Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisindeki bilişsel süreçler boyutuna göre ünite bazında sınıflandırılmıştır.

Aşağıdaki tablolarda her ünite de bulunan metin altı soru sayıları, bu soruların Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel düzeylerine göre dağılımları ve dağılım oranları yer almaktadır.

5.1.1. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1) Ders Kitabına Ait Bulgular

Tablo 5

Yedi İklim Türkçe (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)

1. Ünite Haber Var mı?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Ekonomist Serdar Şenol Değerlendiriyor	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						4	
1. Ünite Haber Var mı?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Dedikodu	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Tartışalım				√			3	
1. Ünite Haber Var mı?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
İletişim Araçları	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						3	
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						4	

1. Ünite Haber Var Mı?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Eskiden, Çok Eskiden	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Konuşalım	√						1
2. Okuyalım, Konuşalım		√					1

1.Ünite Haber Var Mı?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Haberler	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (5)

1. Ünite Haber Var Mı?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yetenek İş	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım		√					3

1. Ünite Haber Var Mı?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Sosyal Medya	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tartışalım					√		1

2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Türkü Baba	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						4
2. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (3)

2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Hat Sanatı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Konuşalım	√						1

2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yarın Buluşalım	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						5

2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Metin Hoca'nın Ders Notları	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Konuşalım					√		1

2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
İş Görüşmesi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Konuşalım	√						4

2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Öz Geçmiş	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, Yazalım			√				1
2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yemek Kokusu	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5
2.Okuyalım, Anlatalım					√		1
2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Babam Ve Oğlum	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						6
3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Büyük Heyecan	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (3)
2.Okuyalım, İşaretleyelim		√					1
3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yaren Üniversiteye Kayıt Yaptırıyor	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru / Yanlış)		√					8

3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yaren'in Fakültesi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İşaretleyelim (Var / Yok)	√						5
3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Üniversitemizdeki İmkanlar	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/Yanlış)	√						9
3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Dil Ne Taşır?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (5)
3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kitap Okumanın Faydaları	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, Yazalım					√		2
3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kitap Kurdu Belgesi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım		√					1

3. Ünite Eğitim

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kitap Okuyorum, Hem De Çok Hızlı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4 (İlk 4 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (5. Soru)

4. Ünite Gelin Tanış Olalım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kafede	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						5

4. Ünite Gelin Tanış Olalım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
(Kafede Metnin Devamı Niteliğinde Ayrı Metin)	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım		√					4

4. Ünite Gelin Tanış Olalım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kültür Elçileri Türkiye'de	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5

4. Ünite Gelin Tanış Olalım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yunus Emre Enstitüsü Üsküp	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						5
(Var / Yok)							

4. Ünite Gelin Tanış Olalım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamakları						
Kayıt Bürosunda	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4
4. Ünite Gelin Tanış Olalım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bir Ömür	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Özetleyelim		√					1
4. Ünite Gelin Tanış Olalım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Altınkanat Müteahhit	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo Doldurma)	√						1 (13)
4. Ünite Gelin Tanış Olalım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Sürpriz	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6
4. Ünite Gelin Tanış Olalım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Garanti Belgesi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5
4. Ünite Gelin Tanış Olalım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Buzdolabı Kullanım Talimatı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5

4. Ünite Gelin Tanış Olalım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bir Gazete Haberi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4

5. Ünite Engelleri Kaldırılım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Parmaklarıyla Gören Adam	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						6
(Var/ Yok)							

5. Ünite Engelleri Kaldırılım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Sanat Galerisi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						1 (6)
(Tablo İşaretleme)							

5. Ünite Engelleri Kaldırılım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yağmur Adam	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						1 (6)
(Tablo İşaretleme)							

5. Ünite Engelleri Kaldırılım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım		√					1. (1. Soru)
(Başlık Bulma)							
2. Okuyalım, Cevaplayalım	√						2 (2. Ve 3.Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım				√			1 (4. Soru)

5. Ünite Engelleri Kaldırılım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Nasıl Yardım Ederiz?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5

6. Ünite Kurgu

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Uykudaki Dünyamız: Rüyalar	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4 (1., 3., 4., 7. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					2 (5.,8. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım					√		3 (2., 6. Soru)

6. Ünite Kurgu

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Rüya İçinde Rüya	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru / Yanlış)	√						5

6. Ünite Kurgu

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Köpek Uçağı Isırdı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım						√	1

6. Ünite Kurgu

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Dertliyim	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (8)

6. Ünite Kurgu							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Anket	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6
6. Ünite Kurgu							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Sinema Daveti	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						3
6. Ünite Kurgu							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Çiçek Festivali	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6
7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Haka Dansı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6
7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Mezun Olduğumuz Gün	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım		√					2 (1. Ve 4. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım	√						2 (2. Ve 3.Soru)
7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Festivale Gidelim	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, Konuşalım					√		1
7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Gül Dalında Bir Dilek	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5

7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Düğün	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5
8. Ünite Ömür Dediğin							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Tahir İle Zühre	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						7
(Var/ Yok)							
8. Ünite Ömür Dediğin							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bir Liderin Doğuşu	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						4
(Doğru/ Yanlış)							
8. Ünite Ömür Dediğin							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yeni Lider Yeni Devlet	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						4
(Doğru/ Yanlış)							
8. Ünite Ömür Dediğin							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Çobanlıktan Öss Zaferine	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						7
(Var/ Yok)							

8. Ünite Ömür Dediğin							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Ayşe Kulin	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						6

Tablo 6

Yedi İklim Türkçe (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Ünite	12	5	0	0	4	0	21
2.Ünite	24	2	1	0	2	0	29
3. Ünite	26	5	0	0	2	0	33
4. Ünite	44	1	0	0	0	0	45
5. Ünite	15	1	0	1	0	0	17
6. Ünite	25	2	0	0	3	1	31
7. Ünite	18	2	0	0	1	0	21
8. Ünite	33	0	0	0	0	0	33
Toplam	197	18	1	1	12	1	230

Tablo 7

Yedi İklim Türkçe (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
1. Ünite	%57,14	% 23,80	%0	%0	%19,04	%0
2. Ünite	%82	%6,89	%3,44	%0	%6, 89	%0
3. Ünite	%78,78	%15,15	%0	%0	%6,06	%0
4. Ünite	%97,77	%2,22	%0	%0	%0	%0
5. Ünite	%88,23	%5,88	%0	%5,88	%0	%0
6. Ünite	%80,64	%6,45	%0	%0	%9, 67	%3, 22
7. Ünite	%85,71	%9,52	%0	%0	%4,76	%0
8. Ünite	%100	%0	%0	%0	%0	%0

Hatırlama, Anlama ve Uygulama basamaklarında yer alan beceriler ve sorular, karmaşık zihinsel süreçler ve işlemler gerektirmez. Bu tür soruları cevaplayan öğrenci beynini yormaz, yani çok fazla zahmete girmez. Bu basamaklardaki sorular alt düzey düşünme sorularıdır. *Çözümleme, Değerlendirme ve Yaratma* basamaklarında yer alan sorular ise üst düzey düşünme sorularıdır ve bu tür sorular, cevaplanması daha zor ve karmaşık sorular olarak tanımlanmaktadır. Bunları cevaplamak için öğrencinin derinlemesine düşünmesi, zihnini meşgul etmesi, çıkarımlarda bulunması ve üretken bir şekilde sürece kendinden bir şeyler katması gerekmektedir.

B1 düzeyindeki Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabında bulunan ve incelenen okuma metinlerine ait 230 metin altı sorusunun 197'si Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin *Hatırlama* basamağına aittir. Kitapta bulunan tüm metin altı sorularının %85'i, bilginin uzun süreli bellekten geri çağırılması ile gerçekleşen *Hatırlama* basamağındadır ve bu oran oldukça yüksektir. B1 düzeyi için soruların *Hatırlama* basamağında yoğunlaşması, bu sorularla karşılaşan öğrencinin soruları herhangi bir üstbilişsel zihinsel sürece girmeden, alt düzey düşünmeyle ve metnin yüzeyinden cevapladığı anlamına gelmektedir. Toplam 230 sorunun 18'i yani %7,82'si *Anlama* basamağında yer almaktadır ve bu sorular da yine alt düzey düşünme sorularıdır. *Uygulama* basamağında yer alan soru sayısı sadece 1'dir ve %0,43'lük bir orana sahiptir. *Hatırlama* ve *Anlama* basamakları gibi altbilişsel bir basamak olan *Uygulama* basamağına ait soru sayısı yok denecek kadar azdır. Yine bir altbilişsel basamak olan *Hatırlama* basamağına ait soru sayısı, toplam soru sayısının dörtte üçüken *Uygulama* basamağında yer alan soru sayısının

bu kadar az olması şaşırtıcıdır ve bu da akıllara şu düşünceyi getirmektedir: Bu basamağa yönelik soru hazırlamak ya da etkinlik planlamak diğer alt düzey düşünme soruları ve etkinliklerine göre daha zordur.

B1 düzeyindeki Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabında toplam 8 ünite bulunmaktadır. Üniteler ilerledikçe öğrencinin Türkçe seviyesinin de ilerlediği öngörülmektedir. Taksonomideki basamaklar yükseldikçe bilişsel süreci ölçen soruların düzeyleri de yükselecektir ve buna paralel olarak öğrenciler üst düzey düşünmeyle soruları cevaplayacaktır. Ancak Tablo 6’da görüldüğü üzere üniteler ilerledikçe *Hatırlama* basamağındaki soru sayılarının azalması beklenirken hemen her ünite de bu basamaktaki soru sayılarının artarak devam ettiği görülmektedir. Öyle ki, 8. ünite de okuma metinlerine ait 33 sorunun tamamı yani % 100’ü *Hatırlama* basamağındadır.

Üstbilişsel düzey düşünmeye yönelik soruların yer aldığı *Çözümleme* ve *Yaratma* basamaklarında da *Uygulama* basamağında olduğu gibi sadece 1’er soru yer almaktadır ve tüm soruların %0,43’ü *Çözümleme*, % 0,43’ü de *Yaratma* basamağındadır. *Değerlendirme* basamağında ise 12 soru bulunmaktadır ve % 5,21’lik bir orana sahiptir.

B1 düzeyinde öğrencinin daha aktif ve üretken olması, bir başka deyişle üstbilişsel zihinsel işlemleri ön planda tutması beklenmektedir. Öğrenci, öğrendiği dili kullanmadığı sürece, yeni durumlara uygun üretimler, çıkarımlar yapmadığı sürece pasif, edilgen bir durumda olacaktır. Yoğunlukla *Hatırlama* basamağında yer alan soruları cevaplayan öğrencinin okuma becerisi diğer becerilerinin gelişmesine katkı sağlamayacaktır. Bu haliyle Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe B1 Ders Kitabında yer alan okuma metinlerinin metin altı sorularının üstbilişsel zihinsel becerileri harekete geçiremeyecek nitelikte olduğu görülmektedir.

5.1.2. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1) Çalışma Kitabına Ait Bulgular

Tablo 8

Yedi İklim Türkçe (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)

1. Ünite Haber Var mı?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yaralı Kedi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5
1. Ünite Haber Var mı?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kavga Anne Karında Başlıyor	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						7
1. Ünite Haber Var mı?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kulaktan Kulağa	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tahmin Edelim						√	1
1. Ünite Haber Var mı?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Reklam	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4
1. Ünite Haber Var mı?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						4

1. Ünite Haberin Var Mı?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Başarının Sırrı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4 (1., 2., 3. Ve 5. Soru)	
2. Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (4.Soru)	
1. Ünite Haberin Var Mı?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Basın Yayın Organları	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4	
1. Ünite Haberin Var Mı?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Yaralı Kedi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5	
2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Erdil Yaşaroğlu	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						3	
2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Suna Kan	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Sıralayalım		√					1 (3)	
2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Eleman Arıyoruz	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						5	

2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Özgeçmiş	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım						√	1
2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Murtaza	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Bulalım, Yazalım	√						1 (5)
Okuyalım, Bulalım, Yazalım		√					1 (5)
2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						1 (1.Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (2. Soru)
2. Ünite Yorumlar Ve Görüşler							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bilmece	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tahmin Edelim		√					4
3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Öğretmenlik	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)		√					6
3. Ünite Eğitim							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Hayvanlar Farklı Mı?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım		√					10

3. Ünite Eğitim								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Kitap Hakkında	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6	
3. Ünite Eğitim								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Okuma Bayramı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						3 (İlk 3 Soru)	
Okuyalım, Cevaplayalım	√						1 (4. Soru)	
3. Ünite Eğitim								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Saman Altından Su Yürütmek	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6	
2. Okuyalım, Özetleyelim		√					1	
4. Ünite Gelin Tanış Olalım								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						7	
5. Ünite Engelleri Kaldıralım								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Edison	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Çoktan Seçmeli)	√						1	
2. Okuyalım, İşaretleyelim		√					1	
3. Okuyalım, Yazalım		√					1	
Okuyalım, Yazalım				√			1	

5. Ünite Engelleri Kaldırılım								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Yazalım (Başlık Bulma)		√					1	
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						8	
3. Okuyalım, Tamamlayalım	√						5	
5. Ünite Engelleri Kaldırılım								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Kendim Ettim Kendim Buldum	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (4)	
6. Ünite Kurgu								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Rüyalar	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						8	
6. Ünite Kurgu								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						2 (İlk 2 Soru)	
2. Okuyalım, Cevaplayalım	√						1 (3. Soru)	
6. Ünite Kurgu								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
İstanbul Film Festivali	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım (Çoktan Seçmeli)	√						2	

6. Ünite Kurgu							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kayıp Köpek	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6
2. Okuyalım, Çözelim (Bulmaca)		√					1
6. Ünite Kurgu							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Senaristle Söyleşi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4
6. Ünite Kurgu							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
İrmik Helvası	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tekrar Yazalım	√						1
7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Anneler Günü	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						6
7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Dünya Çevre Günü	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Çoktan Seçmeli)	√						1
7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bayramla Gelen Huzur	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Çoktan Seçmeli)	√						1
7. Ünite Kutlama							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, (Başlık Bulma ve Özetleme)		√					2

7. Ünite Kutlama								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Hayat Bayram Olsa	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (5)	
7. Ünite Kutlama								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Sevginin Günü Olmaz	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6	
8. Ünite Ömür Dediğin								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Ferhat İle Şirin	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo İşaretleme)	√						1 (7)	
8. Ünite Ömür Dediğin								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Walt Disney	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Yeniden Yazalım	√						4	
2. Özetleyelim	√						1	
8. Ünite Ömür Dediğin								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Yazalım (Başlık Bulma)			√				1	
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Çoktan Seçmeli)	√						1	
3. Okuyalım, Yazalım					√		1	
4. Okuyalım, Cevaplayalım			√				1	

Tablo 9

Yedi İklim Türkçe (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Ünite	29	5	0	0	0	1	35
2. Ünite	10	7	0	0	0	1	18
3. Ünite	21	12	0	0	0	0	33
4. Ünite	7	0	0	0	0	0	7
5. Ünite	15	3	1	0	0	0	19
6. Ünite	22	3	0	0	0	0	25
7. Ünite	15	2	0	0	0	0	17
8. Ünite	2	7	0	0	1	0	10
Toplam	121	39	1	0	1	2	164

Tablo 10

Yedi İklim Türkçe (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
1.Ünite	%82,85	%14,28	%0	%0	%0	%2,85
2.Ünite	%55,55	%38,88	%0	%0	%0	%5,55
3. Ünite	%63,63	%36,36	%0	%0	%0	%0
4. Ünite	%100	%0	%0	%0	%0	%0
5. Ünite	%78,94	%15,78	%0	%5,26	%0	%0
6. Ünite	%88	%12	%0	%0	%0	%0
7. Ünite	%88,23	%11,76	%0	%0	%0	%0
8. Ünite	%20	%70	%0	%0	%10	%0

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi alanındaki çalışma kitaplarına, özellikle ders kitaplarının dilbilgisi becerisi öğretimini destekleme misyonu yüklendiği görülmektedir. Bu

sebeple çalışma kitapları genellikle mekanik alıştırmalardan oluşan ve aralara okuma ve dinleme metnlerinin serpiştirildiği dilbilgisi alıştırma kitabı izlenimi vermektedir. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B1) Çalışma Kitabında toplam 40 okuma metni yer almaktadır ve bu durum, çalışma kitabının okuma becerisi ve diğer becerilerin geliştirilmesine katkı sağladığı, ayrıca çalışma kitabının dilbilgisi alıştırmalarından ibaret olmadığı anlamına gelmektedir ki bu da metin odaklı dilbilgisi öğretimi tekniği kullanıldığını göstermektedir. Ancak çalışma kitabında yer alan okuma metnlerindeki metin altı soruları taksonomik olarak incelendiğinde, toplam 164 sorunun 121'inin yani %73,78'inin *Hatırlama* basamağında yer aldığı görülmüştür. Çalışma kitabında da ders kitabında olduğu gibi *Hatırlama* basamağındaki soru sayısının oranının oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir. *Anlama* basamağına ait soru sayısı 39'dur ve % 23,78'lik bir orana sahiptir. Kitapta % 0,60'lık bir oranla sadece 1 *Uygulama* ve yine % 0,60'lık bir oranla 1 *Değerlendirme* basamağına ait soru bulunmaktadır. *Çözümleme* basamağında hiç soru bulunmazken *Yaratma* basamağına ait soru sayısı 2'dir ve oranı %1,21'dir.

Çalışma kitabında da ders kitabında olduğu gibi metin altı soruları *Hatırlama* ve *Anlama* basamaklarına çıkabilmiş ancak daha ileriye gidememiştir.

5.1.3. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B2) Ders Kitabına Ait Bulgular

Tablo 11

Yedi İklim Türkçe (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)

1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Yıllar Sonra	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Tahmin Edelim		√					16	
Okuyalım, Cevaplayalım			√				1 (1. Soru)	
Okuyalım, Cevaplayalım				√			1. (5. Soru)	
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1.(8. Soru)	
Okuyalım, Cevaplayalım	√						6 (2., 3., 4., 6., 7 ve 9. Soru)	
1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Hangisi Doğru?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Tartışalım					√		1	
2. Okuyalım, Cevaplayalım		√					3	
1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Başarılı İnsanların Farklı Yaptığı 12 Şey	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (6)	
2. Okuyalım, İşaretleyelim			√				13	
3. Okuyalım, Konuşalım			√				1	

1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
İş Yerinde	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5 (İlk 5 Soru)	
Okuyalım, Cevaplayalım					√		1 (6. Soru)	
1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Kazalardan Alınacak Çok Ders Var	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Konuşalım					√		1	
1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Üniversite Öğrencileri Yer Değiştirerek Daha Çok Öğreniyor	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)		√					5	
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)		√					6	
3. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)		√					5	
1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Maria Türkiye'de	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						1	
1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Rapor	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Yazalım, Tartışalım						√	4	

2. Ünite Değerlerimiz

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Evlilik Hayatı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (7)

2. Ünite Değerlerimiz

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
İki Arkadaş	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5 (İlk 5 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (6. Soru)
2. Okuyalım, Yazalım		√					1
3. Okuyalım, Özetleyelim		√					1

2. Ünite Değerlerimiz

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
En Yakın Arkadaşım	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						4
2. Okuyalım, Anlatalım					√		2

2. Ünite Değerlerimiz

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Aslan İle Fare	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım		√					1

2. Ünite Değerlerimiz

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Komşuluk	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim		√					3

3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Sevgili Anneciğim Ve Babacığım	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (12)
2. Okuyalım, Yazalım						√	1
3. Okuyalım, İşaretleyelim Tablo İşaretleme (Katılıyorum /Katılmıyorum)					√		1 (9)
3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Gebelikle İlgili İnanışlar	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Anlatalım		√					1 (A Sorusu)
Okuyalım, Anlatalım					√		1 (B Sorusu)
3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kimse Beni Anlamıyor	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tartışalım (Tablo İşaretleme)		√					1 (20)
2. Okuyalım, İşaretleyelim Tablo İşaretleme (Katılıyorum/ Katılmıyorum)					√		1 (8)
3.Okuyalım, Yazalım				√			1
3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Gençlik Dönemi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						10

3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Ekmek Aslanın Ağzında	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6 (İlk 6 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (7. Soru)
3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Huzurevinde Kahvaltı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım					√		2 (1. Ve 3. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım	√						1 (2. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (4. Soru)
3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yaşlılık		Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo İşaretleme)		√					1 (12)
2.Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo İşaretleme)			√				1 (12)
3.Okuyalım, Anlatalım			√				1
4. Ünite Mutfakta Kim Var?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Birinin Yemeği Diğerinin Zehiridir	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo İşaretleme)	√						1 (7)
4. Ünite Mutfakta Kim Var?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Analı Kızlı Çorbası	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Sıralayalım	√						4

4. Ünite Mutfakta Kim Var?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Ölçüyü Kaçırarak	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						4	
4. Ünite Mutfakta Kim Var?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Yemek Yapmak Uzmanlık İster	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Tamamlayalım		√					5	
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5	
5. Ünite Tercihiniz Nedir?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
İstanbul'da Yaşama Sanatı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5	
5. Ünite Tercihiniz Nedir?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Memleket İsterim	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Konuşalım				√			3	
5. Ünite Tercihiniz Nedir?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Bakış Açısı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Yerleştirelim (Tabloya Sözcük Yerleştirme)		√					1 (15)	
5. Ünite Tercihiniz Nedir?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Sanata Adanmış Bir Ömür	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım		√					2 (1. Ve 4. Soru)	
Okuyalım, Cevaplayalım	√						2 (2. Ve 3. Soru)	
2. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (6)	

5. Ünite Tercihiniz Nedir?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
40 Yıl 2 Dakika	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						3 (İlk 3 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım				√			1 (4. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım					√		1 (5. Soru)

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Tornado	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Bulalım		√					1 (8)
2. Okuyalım, İşaretleyelim	√						1 (6)
3. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						6

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bunları Biliyor Musunuz?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Çoktan Seçmeli)	√						3

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Sıra Dışı Başarılar	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo İşaretleme)		√					1 (9)
2.Okuyalım, Yazalım		√					3
3.Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (7)
4.Okuyalım, Yazalım					√		1 (6)

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, Yazalım (Başlık Bulma)		√					1

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Şans Oyunları	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						5

7. Ünite Öğrendim, Çalıştım, Başardım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Öğrenmeye Devam Ediyor	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım		√					4
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						6

7. Ünite Öğrendim, Çalıştım, Başardım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Nasıl Öğreniyoruz?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım		√					1

7. Ünite Öğrendim, Çalıştım, Başardım

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım		√					6
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Başlık Bulma)		√					1

7. Ünite Öğrendim, Çalıştım, Başardım								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisi'deki Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Öğrenme Çeşitleri Testi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim, Anlatalım					√		5	
7. Ünite Öğrendim, Çalıştım, Başardım								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Onlar Çalıştılar Ve Başarılı Oldular	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (1. Soru)	
Okuyalım, Cevaplayalım			√				2 (2.Ve 3. Soru)	
Okuyalım, Cevaplayalım					√		1 (4. Soru)	
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo İşaretleme)			√				1 (12)	
8. Ünite Misafir Sever Misiniz?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Türkiye'de Misafirperverlik	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (4)	
Okuyalım, Bulalım, Yazalım		√					1 (5)	
8. Ünite Misafir Sever Misiniz?								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
İki Orta, Bir Sade	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (8)	
2. Okuyalım, Konuşalım		√					2 (İlk 2 Soru)	
Okuyalım, Konuşalım						√	1 (3. Soru)	
3. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (6)	

8. Ünite Misafir Sever Misiniz?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Köy Odaları	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim, Anlatalım				√			1 (7)
2. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (6)
3. Okuyalım, Tamamlayalım	√						4

Tablo 12

Yedi İklim Türkçe (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Ünite	29	34	0	1	4	1	69
2. Ünite	10	7	0	0	2	0	19
3. Ünite	18	7	0	1	4	1	31
4. Ünite	15	4	0	0	0	0	19
5. Ünite	11	3	0	1	4	0	19
6. Ünite	16	6	0	0	1	0	23
7. Ünite	11	11	0	0	6	0	28
8. Ünite	4	7	0	1	0	1	13
Toplam	114	79	0	4	21	3	221

Tablo 13

Yedi İklim Türkçe (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
1. Ünite	%42,02	%49,27	%0	%1,44	%5,79	%1,44
2. Ünite	%52,63	%36,84	%0	%0	%10,52	%0
3. Ünite	%58,06	%22,58	%0	%3,22	%12,90	%3,22
4. Ünite	%78,94	%21,05	%0	%0	%0	%0
5. Ünite	%57,89	%15,78	%0	%5,26	%21,05	%0
6. Ünite	%69,56	%26,08	%0	%0	%4,34	%0
7. Ünite	%39,28	%39,28	%0	%0	%21,42	%0
8. Ünite	%30,76	%53,84	%0	%7,69	%0	%7,69

B2 düzeyindeki Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabında yer alan okuma metinlerinde, toplam 221 metin altı sorusu bulunmaktadır. Tablolardan da anlaşılacağı üzere bu kitapta da alt düzey bilişsel becerileri ölçen soruların fazla olduğu görülmektedir. Soruların 114'ü yani %51,58'i *Hatırlama* basamağında yer almaktadır. B1 ders kitabıyla kıyaslayınca oranın düştüğü görüle bile, yine de *Hatırlama* basamağına ait soru sayısı toplam soru sayısının yarısı kadardır. *Anlama* basamağına ait soru sayısı 79'dur ve %35,74'lük bir orana sahiptir. *Uygulama* basamağında hiç soru bulunmamaktadır. *Çözümleme* basamağına ait soru sayısı 4'tür ve %1,80'lik orana sahiptir. *Değerlendirme* basamağında toplam 21 soru bulunmaktadır ve oranı %9,50'dir. *Yaratma* basamağında ise 3 soru bulunmaktadır ve oranı %1,35'tir.

B2 düzeyindeki Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabında yer alan okuma metinlerindeki metin altı sorularının, B1 düzeyindeki ders ve çalışma kitaplarında olduğu gibi genel itibarıyla üstbilişsel zihinsel işlemleri öne çıkarmaya yönelik olmadığı görülmektedir. Ayrıca öğrencide eleştirel ve yaratıcı düşünme yeteneğini geliştirmeye yetecek nicelikte ve nitelikte soru sayısı çok azdır, ancak diğer kitaplara göre B2 düzeyinde altbilişsel becerileri ölçen ve *Hatırlama* basamağına ait soru sayısında azalmanın; ve üstbilişsel becerileri ölçen ve *Değerlendirme* ve *Yaratma* basamaklarına ait soru sayılarında artışın olduğu görülmektedir. Bu azalma ve artışa rağmen yine de metin altı sorularının öğrenciyi metnin derin yapısıyla meşgul edecek nitelikte sorular olmadığı görülmektedir.

5.1.4. Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe (B2) Çalışma Kitabına Ait Bulgular

Tablo 14

Yedi İklim Türkçe (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)

1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Meslek Seçimi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6
2. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (7)
3.Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (25)
4. Tümce Kuralım		√					3
1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bir Kitap Değerlendirmesi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım		√					6
1. Ünite Mesleğimde İlerliyorum							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İnceleyelim, Dolduralım (Başlık Yerleştirme)			√				5
2.Okuyalım, Tamamlayalım			√				5
2. Ünite Değerlerimiz							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Yaprak Dökümü	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İnceleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						7

2. Ünite Değerlerimiz							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım (Çoktan Seçmeli)		√					1
2. Okuyalım, İşaretleyelim		√					1 (7)
2. Ünite Değerlerimiz							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Film Eleştirisi	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım		√					1
Okuyalım, Yazalım		√					1
2. Ünite Değerlerimiz							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kurulum Klavuzu	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4
2. Ünite Değerlerimiz							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bilgisayar Ve Eğitim	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6

3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Genç Kalmanın 10 Sırrı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İşaretleyelim		√					13
3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	HATIRLAMA	ANLAMA	UYGULAMA	ÇÖZÜMLEME	DEĞERLENDİRME	YARATMA	SORU SAYISI
1. Okuyalım, Yazalım					√		1 (8)
3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Otuz Beş Yaş Şiiri	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım		√					6
3. Ünite Bir Ömür Böyle Geçti							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım		√					1 (8)
4. Ünite Mutfakta Kim Var?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)		√					6
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)		√					7
3. Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo)					√		1 (5)

4. Ünite Mutfakta Kim Var?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6

5. Ünite Tercihiniz Nedir?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						12

5. Ünite Tercihiniz Nedir?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Kanser Tedavisinde Sanatın Gücü	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5

5. Ünite Tercihiniz Nedir?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Taşa Kazınmış Bir Aşk: Tac Mahal	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5

5. Ünite Tercihiniz Nedir?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Isparta Ve Gülleri	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						5

5. Ünite Tercihiniz Nedir?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Dünyanın Korumaya Aldığı Orman “Küre Milli Parkı”	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (6)

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
En Çok Dil Bilen Belçikalı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Bilişsel Zeka Mı Duygusal Zeka Mı?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						8

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Süper Nine	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						6
2. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (8)

6. Ünite Neler Oluyor Hayatta?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Fransız Örümcek Adam	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Var/ Yok)	√						9
2. Okuyalım, Yazalım					√		1
3. Okuyalım, İşaretleyelim		√					1

7. Ünite Öğrendim Çalıştım Başardım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						5
7. Ünite Öğrendim Çalıştım Başardım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Öğrenmeyi Neler Etkiler?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						5
2. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (7)
3. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 (9)
4. Okuyalım, Eşleştirelim			√				1 (4)
7. Ünite Öğrendim Çalıştım Başardım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						7
2. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (8)
3. Okuyalım, Yazalım		√					2
4. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (24)
7. Ünite Öğrendim Çalıştım Başardım							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisi'deki Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Tablo İşaretleme)				√			1 (14)
2. Okuyalım, Yazalım			√				1 (6)

8. Ünite Misafir Sever Misiniz?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Mavi Kuşu Gören Var Mı?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5

8. Ünite Misafir Sever Misiniz?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Çocuk Ve Ağaç	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						3 (İlk 3 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (4. Soru)

8. Ünite Misafir Sever Misiniz?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
.....	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım		√					3 (1., 2. Ve 4. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım	√						1(3.Soru)

Tablo 15

Yedi İklim Türkçe (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Ünite	8	19	0	0	0	0	27
2. Ünite	17	4	0	0	0	0	21
3. Ünite	0	19	0	0	0	1	20
4. Ünite	19	0	0	0	1	0	20
5. Ünite	32	0	0	0	0	0	32
6. Ünite	30	1	0	0	1	0	32
7. Ünite	21	3	1	1	0	0	26
8. Ünite	4	9	0	0	0	0	13
Toplam	131	55	1	1	2	1	191

Tablo 16

Yedi İklim Türkçe (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
1. Ünite	%29,62	%70,37	%0	%0	%0	%0
2. Ünite	%80,95	%19,04	%0	%0	%0	%0
3. Ünite	%0	%95	%0	%0	%0	%5
4. Ünite	%95	%0	%0	%0	%5	%0
5. Ünite	%100	%0	%0	%0	%0	%0
6. Ünite	%93,75	%3,12	%0	%0	%3,12	%0
7. Ünite	%80,76	%11,53	%3,84	%3,84	%0	%0
8. Ünite	%30,76	%69,23	%0	%0	%0	%0

B2 düzeyindeki Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Çalışma Kitabında yer alan okuma metinlerinde toplam 191 metin altı sorusu bulunmaktadır. Bu soruların 131'i, yani %68,58'i

Hatırlama basamağında yer almaktadır. Yine çalışma kitabında da diğer kitaplarda olduğu gibi *Hatırlama* basamağına ait soru sayısının çokluğu dikkat çekmektedir. *Anlama* basamağına ait soru sayısı 55'tir ve %28,79'luk bir orana sahiptir. Çalışma kitabında, ders kitabına göre *Hatırlama* basamağındaki soruların oranı artarken *Anlama* basamağındakilerin oranı düşmüştür. *Uygulama*, *Çözümleme* ve *Yaratma* basamaklarında sadece 1'er soru bulunmaktadır ve her biri %0,52'lik orana sahiptir. *Değerlendirme* basamağında ise 2 soru yer almaktadır ve %1,04'lük bir orana sahiptir. Bu kitapta da öğrenilen bilgilerin kalıcılığını artırmaya yönelik, öğrenilenlerin transferini sağlayacak, üstbilişsel becerileri geliştirebilecek sorular sunulamadığı tespit edilmiştir.

5.1.5. Network İngilizce (B1) Ders Kitabına Ait Bulgular

Tablo 17

Network (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)

1. Ünite Let Us Introduce Ourselves								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Ms. Medina's Spanish Class	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Yazalım		√					5	
Okuyalım, Yazalım		√					1 (5)	
2. Ünite Things Happen								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
The 90/ 10 Secret	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Sıralayalım		√					10	
Okuyalım, Konuşalım		√					1 (3)	
Okuyalım, Yazalım						√	3	

3. Ünite Buildings Everywhere								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Sofa Surfing	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					1 ((3) 1., 3. Ve 4. Soru)	
Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 ((3) 2., 5. Ve 6. Soru)	
2. Okuyalım, Yazalım					√	1		
4. Ünite Seeing Old Friends								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Lost Friend Finder	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Sıralayalım		√					6	
2. Okuyalım, Konuşalım		√					1	
5. Ünite Congratulations								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Want To Win?		Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1 (8)	
6. Ünite Healty Living								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Stay Healty The Easy Way!	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (6)	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1 (3)	
7. Ünite What A Pain								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
The Last Train	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1	

8. Ünite Eat Up							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
46 Reviews For The Good Table	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım		√					1 (2)
2. Okuyalım, Yazalım					√		1 (4)
9. Ünite What A Disaster							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Storm Chaser	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, Yazalım	√						6
2. Okuyalım, Konuşalım		√					1 (4)
Okuyalım, Konuşalım			√				1
10. Ünite I Used To...							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
I Used To Believe	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım		√					5
2. Okuyalım, Yazalım						√	1
11. Ünite Crime And Punishment							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Does Crime Pay? On Tv It Does	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (7)
2. Okuyalım, Konuşalım					√		1
3. Okuyalım, Konuşalım		√					1

12. Ünite Festivals And Celebrations							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Festivals Around The World	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım (Tablo)	√						1 (5)
2. Okuyalım, Yazalım						√	1
13. Ünite Shy Or Social?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Shy Guy's Girl Friend Is Too Social	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						2 (İlk 2 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım					√		1 (3. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (4. Soru)
2. Okuyalım, Yazalım						√	1 (3)
14. Ünite Here Comes The Bride							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Wedding Gift-Giving Customs	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım (Tablo)	√						1 (5)
2. Okuyalım, Yazalım						√	1 (4)
15. Ünite Lights, Camera, Action!							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
The History Of Movies	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						5
2. Okuyalım, Konuşalım		√					3 (1., 2. Ve 3. Soru)
Okuyalım, Konuşalım					√		2 (4 Ve 5. Soru)
16. Ünite Moving On And Up							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Cover Letter	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım						√	1
2. Okuyalım, Yazalım						√	1

Tablo 18

Network (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Ünite	0	6	0	0	0	0	6
2. Ünite	0	11	0	0	0	3	14
3. Ünite	1	1	0	0	0	1	3
4. Ünite	0	7	0	0	0	0	7
5. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
6. Ünite	1	0	0	0	0	1	2
7. Ünite	5	0	0	0	0	1	6
8. Ünite	0	1	0	0	1	0	2
9. Ünite	6	1	1	0	0	0	8
10. Ünite	0	5	0	0	0	1	6
11. Ünite	1	1	0	0	1	0	3
12. Ünite	1	0	0	0	0	1	2
13. Ünite	2	1	0	0	1	1	5
14. Ünite	1	0	0	0	0	1	2
15. Ünite	5	3	0	0	2	0	10
16. Ünite	0	0	0	0	0	2	2
Toplam	29	37	1	0	5	13	85

Tablo 19

Network (B1) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
1. Ünite	%0	%100	%0	%0	%0	%0
2. Ünite	%0	%78,57	%0	%0	%0	%21,42
3. Ünite	%33,33	%33,33	%0	%0	%0	%33,33
4. Ünite	%0	%100	%0	%0	%0	%0
5. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
6. Ünite	%50	%0	%0	%0	%0	%50
7. Ünite	%83,33	%0	%0	%0	%0	%16,66
8. Ünite	%0	%50	%0	%0	%50	%0
9. Ünite	%75	%12,5	%12,5	%0	%0	%0
10. Ünite	%83,33	%0	%0	%0	%0	%16,66
11. Ünite	%33,33	%33,33	%0	%0	%33,33	%0
12. Ünite	%50	%0	%0	%0	%0	%50
13. Ünite	%40	%20	%0	%0	%20	%20
14. Ünite	%50	%0	%0	%0	%0	%50
15. Ünite	%50	%30	%0	%0	%20	%0
16. Ünite	%0	%0	%0	%0	%0	%100

B1 düzeyindeki Network İngilizce Ders Kitabında bulunan okuma metinlerine ait 85 sorunun 29'u, %34,11'lik oranla *Hatırlama* basamağında yer almaktadır. *Anlama* basamağında ise 34 soru vardır ve bu sorular %43,52'lik bir orana sahiptir. Tablolara bakıldığında ilk dikkat çeken nokta *Anlama* basamağındaki soruların *Hatırlama* basamağındakilerden fazla olmasıdır. *Anlama* basamağındaki sorular da hâlâ bilişsel seviyesi düşük sorulardır ancak öğrenciyi sadece ezbere ve yorum yapmadan düşünmeye yönlendiren *Hatırlama* basamağı sorularından da farklıdır. *Uygulama* basamağında sadece 1 soru bulunmaktadır ve oranı %1,17'dir. Bu kitapta da *Uygulama* basamağında hemen hemen yok denecek kadar az sayıda soru bulunduğu görülmektedir. Üstbilişsel düşünmeye yönelik basamakların en önemlilerinden biri olan *Çözümleme* basamağına ait hiç soru bulunmazken *Değerlendirme* basamağına ait 5 soru vardır ve %5,88'lik bir orana sahiptir. Tablolara bakıldığında dikkat çeken diğer bir sonuç ise *Yaratma* basamağına ait 13 soru

bulunmasıdır. Bu sorular öğrenciyi yaratıcı düşünmeye sevk eden niteliktedir ancak yine de üstbilişsel düzeyleri ölçen soruların sayısının yeterli olmadığı görülmektedir.

5.1.6. Network İngilizce (B1) Çalışma Kitabına Ait Bulgular

Tablo 20

Network (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)

1. Ünite Let Us Introduce Ourselves							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Our___ Class	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (5)
2. Okuyalım, Yazalım		√					5
2. Ünite Things Happen							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Marie's Bad Day	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						4
3. Ünite Buildings Everywhere							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
House Swapping	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (6)
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						8

4. Ünite Seeing Old Friends							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Graduate Updates	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6
2. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (6)
5. Ünite Congratulations							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Base Jumper	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						6
2. Okuyalım,		√					1
Tamamlayalım							
6. Ünite Healty Living							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Sleeping Tips	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						12
2. Okuyalım,		√					1
Tamamlayalım							
7. Ünite What A Pain							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
The Wrong Suitcase	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						5
8. Ünite Eat Up							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Ordering Chinese Food	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru / Yanlış)	√						6
2. Okuyalım, Tamamlayalım			√				1

9. Ünite What A Disaster

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Search And Rescue	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım		√					1
2. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4

10. Ünite I Used To...

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
The Best Time Of My Life	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (8)
2. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						8

11. Ünite Crime And Punishment

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
The Oxford Detective	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim	√						1 (5)
2. Okuyalım, Tamamlayalım	√						6
3. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4 (İlk 4 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım		√					1 (5. Soru)

12. Ünite Festivals And Celebrations

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Nowruz	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Seçelim	√						5
2. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6
3. Okuyalım, Bulalım	√						2

13. Ünite Shy Or Social?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
An Outgoing Husband	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						4
2. Okuyalım, Cevaplayalım				√			5
14. Ünite Here Comes The Bride							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Giving Gift In Japan	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						8
2. Okuyalım, Tamamlayalım		√					2
15. Ünite Lights, Camera, Action!							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
I Love Movies	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6
Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						8
16. Ünite Moving On And Up							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Applying For Jobs	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım	√						1 (4)

Tablo 21

Network (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Ünite	1	5	0	0	0	0	6
2. Ünite	4	0	0	0	0	0	4
3. Ünite	9	0	0	0	0	0	9
4. Ünite	7	0	0	0	0	0	7
5. Ünite	6	1	0	0	0	0	7
6. Ünite	12	1	0	0	0	0	13
7. Ünite	5	0	0	0	0	0	5
8. Ünite	6	1	0	0	0	0	7
9. Ünite	4	1	0	0	0	0	5
10. Ünite	9	0	0	0	0	0	9
11. Ünite	11	1	0	0	0	0	12
12. Ünite	13	0	0	0	0	0	13
13. Ünite	4	0	0	0	5	0	9
14. Ünite	8	2	0	0	0	0	10
15. Ünite	14	0	0	0	0	0	14
16. Ünite	1	0	0	0	0	0	1
Toplam	114	12	0	0	5	0	131

Tablo 22

Network (B1) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
1. Ünite	%16,66	%83,33	%0	% 0	%0	%0
2. Ünite	%100	%0	%0	% 0	%0	%0
3. Ünite	%100	%0	%0	% 0	%0	%0
4. Ünite	%100	%0	%0	% 0	%0	%0
5. Ünite	%85,71	%14,28	%0	% 0	%0	%0
6. Ünite	%92,30	%7,69	%0	% 0	%0	%0
7. Ünite	%100	%0	%0	% 0	%0	%0
8. Ünite	% 85,71	%14,28	%0	% 0	%0	%0
9. Ünite	%80	%20	%0	% 0	%0	%0
10. Ünite	%100	%0	%0	% 0	%0	%0
11. Ünite	%91,66	%8,33	%0	% 0	%0	%0
12. Ünite	%100	%0	%0	% 0	%0	%0
13. Ünite	%44,44	%0	%0	% 55,55	%0	%0
14. Ünite	%80	%20	%0	% 0	%0	%0
15. Ünite	%100	%10	%0	% 0	%0	%0
16. Ünite	%100	%0	% 0	% 0	%0	%0

B2 düzeyindeki Network İngilizce Çalışma Kitabında bulunan okuma metinlerine ait 131 metin altı sorusunun 114'ü *Hatırlama* basamağında yer almaktadır. Bu oldukça yüksek bir rakamdır ve soruların %87,02'sinin *Hatırlama* basamağında yer alan sorulardan oluştuğu anlama gelmektedir. Soruların dörtte üçünden fazlasının *Hatırlama* basamağında olması, bu soruların metnin yüzey yapısını ölçen sorular olduğunu ve öğrenciyi üstbilişsel düşünmeye yönlendirmediğini ortaya koymaktadır. Çalışma kitabında *Anlama* basamağına ait 12 soru bulunmaktadır ve bu soruların oranı ise %9,16'dır. Ders kitabının aksine, çalışma kitabında *Anlama* basamağındaki soruların sayısı *Hatırlama* basamağındaki sorularinkinden daha azdır. *Uygulama*, *Çözümleme* ve *Yaratma* basamaklarına yönelik hiç soru bulunmamaktadır. *Değerlendirme* basamağında ise 5 soru vardır ve oranı da %3,81'dir. Çalışma kitabında da öğrencilerin üstbilişsel becerilerini ölçmeye yönelik yeterli sayıda metin altı sorusu olmadığı görülmektedir.

5.1.7. Network İngilizce (B2) Ders Kitabına Ait Bulgular

Tablo 23

Network (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)

1. Ünite Meeting And Greeting							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Toungue-Tied? Try These Tips!	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					4
2. Okuyalım, Yazalım						√	1
Okuyalım, Yazalım			√				1
2. Ünite Telling Stories							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
The Old Dog	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6
2. Okuyalım, Konuşalım		√					1
3. Ünite How Should I Behave							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Global Business Etiquette	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/Yanlış)	√						5
2. Okuyalım, Konuşalım						√	1

4. Ünite The World Around Us

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Reverse Vending Machines Make Recycling Fun!	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4 (İlk 4 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım				√			1 (5. Soru)
2. Okuyalım, Yazalım					√		1 (4)

5. Ünite Watch Out

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
What Is Your First Aid I.Q.?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6
2. Okuyalım, Yazalım					√		1 (2)

6. Ünite People Make Mistakes

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
No Regrets	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						4
2. Okuyalım, Konuşalım				√			1

7. Ünite Let Us Fly

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Worst Travel Nightmare	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Sıralayalım	√						6
2. Okuyalım, Yazalım					√		1

8. Ünite Money Matters

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Who Is Using Your Identity	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım	√						6

9. Ünite How Well Do You Eat?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Laugh Your Way To Weight Loss	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim	√						6
2. Okuyalım, Konuşalım						√	1

10. Ünite How Is Work?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
How To Answer The Four Thougst Interview Questions?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Eşleştirelim		√					4
2. Okuyalım, Konuşalım					√		3
3. Okuyalım, Konuşalım			√				1

11. Ünite Everything Is Breaking

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Repair Or Replace	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, Cevaplayalım	√						1 (2)
Okuyalım, Cevaplayalım					√		1
2. Okuyalım, Yazalım		√					1

12. Ünite What Is This Iscon For

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
The Best In Social Networking	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Tamamlayalım (Tablo)	√						1 (4)
2. Okuyalım, Konuşalım					√		2

13. Ünite Let Us Play							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Tired Of Soccer? Try Quidditch!	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						2 (İlk 2 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım				√			2 (Son 2 Soru)
2. Okuyalım, Yazalım						√	1
14. Ünite I Have So Much To Do							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
What Is Time Banking	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						3 (İlk 3 Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım				√			1 (Son 2 Soru)
2. Okuyalım, Yazalım						√	1
15. Ünite Listen Up							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
How Do Supermarkets Get Us To Spend More Money?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım			√				6
2. Okuyalım, Cevaplayalım			√				6
16. Ünite What Happened?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Search For Missing Man Continues?	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım				√			1 (1. Soru)
Okuyalım, Cevaplayalım						√	1 (2. Soru)

Tablo 24

Network (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Ünite	4	0	1	0	0	1	6
2. Ünite	6	1	0	0	0	0	7
3. Ünite	5	0	0	0	0	1	6
4. Ünite	4	0	0	0	1	1	6
5. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
6. Ünite	4	0	0	0	1	0	5
7. Ünite	0	6	0	0	0	1	7
8. Ünite	6	0	0	0	0	0	6
9. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
10. Ünite	0	4	1	0	3	0	8
11. Ünite	1	1	0	0	1	0	3
12. Ünite	1	0	0	0	2	0	3
13. Ünite	2	0	0	0	2	1	5
14. Ünite	3	0	0	0	1	1	5
15. Ünite	0	12	0	0	0	0	12
16. Ünite	0	0	0	0	1	1	2
Toplam	48	24	2	0	12	9	95

Tablo 25

Network (B2) Ders Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
1. Ünite	%66,66	%0	%16,66	%0	%0	%16,66
2. Ünite	%85,71	%14,28	%0	%0	%0	%0
3. Ünite	%83,33	%0	%0	%0	%0	%16,66
4. Ünite	%66,66	%0	%0	%0	%16,66	%16,66
5. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
6. Ünite	%80	%0	%0	%0	%20	%0
7. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
8. Ünite	%100	%0	%0	%0	%0	%0
9. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
10. Ünite	%0	%50	%0	%0	%37,5	%12,5
11. Ünite	%33,33	%33,33	%0	%0	%33,33	%0
12. Ünite	%33,33	%0	%0	%0	%66,66	%0
13. Ünite	%40	%0	%0	%0	%40	%20
14. Ünite	%60	%0	%0	%0	%20	%20
15. Ünite	%100	%0	%0	%0	%0	%0
16. Ünite	%0	%0	%0	%0	%50	%50

B2 düzeyindeki Network İngilizce Ders Kitabında, okuma metinlerine ait toplam 95 metin altı sorusu bulunmaktadır. Bu soruların %50,52'si *Hatırlama* basamağındadır. B2 düzeyi daha yüksek bir düzey olmasına rağmen *Hatırlama* basamağındaki soruların oranının B1 ders kitabındaki soruların oranından daha fazla olması beklenmedik bir durumdur çünkü dil düzeyi ilerledikçe öğrenciden, bilgi transferini artırması, daha karmaşık zihinsel süreçlere girmesi, üstbilişsel düşünme düzeyine erişmesi beklenmektedir. *Anlama* basamağına ait soru sayısı ise 25'tir. B1 ders kitabı ile, *Hatırlama* basamağındaki soruların *Anlama* basamağındaki sorulardan fazla olması geleneği bozulsada, B2 ders kitabında tekrar *Hatırlama* basamağındaki soru sayısının *Anlama* basamağındaki soru sayısından fazla olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. *Anlama* basamağındaki soruların oranı ise %25,26'dır. *Uygulama* basamağında, %2,10'luk bir oranla 2 soru bulunmaktadır. İncelenen diğer tüm

kitaplarda olduğu gibi, alt düzey düşünmeyle çıkılan *Hatırlama* basamağında bu kadar çok soru bulunurken, *Uygulama* basamağında yok denecek kadar az sorunun yer aldığı görülmektedir. *Çözümleme* basamağına ait hiç soru bulunmamaktadır. *Değerlendirme* basamağında 12 soru yer almaktadır ve %12,63'lük bir orana sahiptir. Bu basamağa ait oran, B1 ders kitabındaki kadar daha fazladır ve bu beklenen yönde bir gelişmedir. *Yaratma* basamağında ise %9,47'lik bir oranla toplam 9 soru bulunmaktadır. Oysa B1 ders kitabına göre bu basamağa ait soru sayısı azalmıştır ve bu beklenen yönde bir gelişme değildir.

5.1.8. Network İngilizce (B2) Çalışma Kitabına Ait Bulgular

Tablo 26

Network (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Sınıflandırılması (Metin Metin)

1. Ünite Meeting And Greeting								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
An Important Introduction	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						8	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1	
2. Ünite Telling Stories								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
A Dangerous Game	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Düzeltelim	√						8	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1	
3. Ünite How Should I Behave								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
A Night of Mistakes	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Sıralayalım		√					7	
2. Okuyalım, Yazalım		√					1 (3)	

4. Ünite The World Around Us								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Little Ways To Help The Environment	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Yazalım		√					1	
5. Ünite Watch Out								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
First Aid	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						8	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1	
6. Ünite People Make Mistakes								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
A Difficult Decision	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Çoktan Seçmeli)	√						6	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1	
7. Ünite Let Us Fly								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Top 10 Tips For Easy Air Travel	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1	
8. Ünite Money Matters								
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Identity Theft: Do Not Make The Same Mistake As I Did!	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı	
1. Okuyalım, Yazalım	√						4	
2. Okuyalım, Yazalım						√	1	

9. Ünite How Well Do You Eat?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
My Weight Loss Story	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Cevaplayalım	√						6
2. Okuyalım, Yazalım						√	1

10. Ünite How Is Work

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Senior Profiles	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım	√						8
2. Okuyalım, Yazalım						√	1

11. Ünite Everything Is Breaking

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Protect Your Electronics	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						8
2. Okuyalım, Yazalım						√	1

12. Ünite What Is This Icon For?

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Internet Dating	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Bulalım	√						6
2. Okuyalım, Yazalım						√	1

13. Ünite Let Us Play

Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
The World's Most Popular Sports	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım	√						6
2. Okuyalım, Yazalım						√	1

14. Ünite I Have So Much To Do							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Ask Mary	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6
2. Okuyalım, Yazalım						√	1
15. Ünite Listen Up							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Travel Go	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Okuyalım, Yazalım	√						6
2. Okuyalım, Yazalım						√	1
16. Ünite What Happened?							
Metnin Adı	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar						
Missing	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1.Okuyalım, İşaretleyelim (Doğru/ Yanlış)	√						6
2.Okuyalım, Yazalım						√	1

Tablo 27

Network (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı (Ünite Ünite)

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
1. Ünite	8	0	0	0	0	1	9
2. Ünite	8	0	0	0	0	1	9
3. Ünite	0	8	0	0	0	0	8
4. Ünite	0	1	0	0	0	0	1
5. Ünite	8	0	0	0	0	1	9
6. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
7. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
8. Ünite	4	0	0	0	0	1	5
9. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
10. Ünite	8	0	0	0	0	1	9
11. Ünite	8	0	0	0	0	1	9
12. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
13. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
14. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
15. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
16. Ünite	6	0	0	0	0	1	7
Toplam	92	9	0	0	0	14	115

Tablo 28

Network (B2) Çalışma Kitabında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
1. Ünite	%88,88	%0	%0	%0	%0	%11,11
2. Ünite	%88,88	%0	%0	%0	%0	%11,11
3. Ünite	%87,5	%0	%0	%0	%0	%12,5
4. Ünite	%88,88	%0	%0	%0	%0	%11,11
5. Ünite	%88,88	%0	%0	%0	%0	%11,11
6. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
7. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
8. Ünite	%80	%0	%0	%0	%0	%20
9. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
10. Ünite	%88,88	%0	%0	%0	%0	%11,11
11. Ünite	%88,88	%0	%0	%0	%0	%11,11
12. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
13. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
14. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
15. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28
16. Ünite	%85,71	%0	%0	%0	%0	%14,28

B2 düzeyindeki Network İngilizce Çalışma Kitabında bulunan okuma metinlerine ait soru sayısı 115'tir. Bu kitaptaki okuma metinlerine ait metin altı soruları, sadece *Hatırlama*, *Anlama* ve *Yaratma* basamağında bulunmaktadır. *Uygulama*, *Çözümleme* ve *Değerlendirme* basamaklarına ait hiç soru bulunmamaktadır. 115 sorunun 92'si yani %80'i *Hatırlama* basamağındadır ve bu oran B1 çalışma kitabında olduğu gibi yine oldukça yüksek bir orandır. *Anlama* basamağında 9 soru bulunmaktadır ve oranı %7,82'dir. Diğer tüm kitaplardan farklı olarak ilk defa bu kitapta, *Yaratma* basamağındaki soru sayısı *Anlama* basamağındaki soru sayısından fazladır. *Yaratma* basamağında toplam 14 soru bulunmaktadır ve bu sorular %12,17'lik bir orana sahiptir.

5.2. Alt Probleme Ait Bulgular

Tablo 29

Yedi İklim ve Network Ders ve Çalışma Kitaplarında (B1 ve B2) Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Dağılımı ve Karşılaştırılması

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Kitaplar	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
B1 Yedi İklim Ders Kitabı	197	18	1	1	12	1	230
B1 Network Ders Kitabı	29	37	1	0	5	13	85
B1 Yedi İklim Çalışma Kitabı	121	39	1	0	1	2	164
B1 Network Çalışma Kitabı	114	12	0	0	5	0	131
B2 Yedi İklim Ders Kitabı	114	79	0	4	21	3	221
B2 Network Ders Kitabı	48	24	2	0	12	9	95
B2 Yedi İklim Çalışma Kitabı	131	55	1	1	2	1	191
B2 Network Çalışma Kitabı	92	9	0	0	0	14	115

Tablo 30

Yedi İklim ve Network (B1 ve B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerindeki Metin Altı Sorularının Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı ve Karşılaştırılması

Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar							
Kitaplar	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma	Soru Sayısı
B1 Yedi İklim Ders Kitabı	%85	%7,82	%0,43	%0,43	%5,21	%0,43	230
B1 Network Ders Kitabı	%34,11	%43,52	%1,17	%0	%5,88	%15,29	85
B1 Yedi İklim Çalışma Kitabı	%73,78	%23,78	%0,60	%0	%0,60	%1,21	164
B1 Network Çalışma Kitabı	%87,02	%9,16	%0	%0	%3,81	%0	131
B2 Yedi İklim Ders Kitabı	%51,58	%35,74	%0	%1,80	%9,50	%1,35	221
B2 Network Ders Kitabı	%50,52	%25,26	%2,10	%0	%12,63	%9,47	95
B2 Yedi İklim Çalışma Kitabı	%68,58	%28,79	%0,52	%0,52	%1,04	%0,52	191
B2 Network Çalışma Kitabı	%80	%7,82	%0	%0	%0	%12,17	115

Tablo 30'a göre B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında 56 okuma metni ve bu metinlere ait toplam 230 metin altı sorusu bulunmaktadır. Bu soruların 197'si *Hatırlama* basamağındadır. B1 düzeyindeki Network Ders Kitabında ise toplam 16 okuma metni ile 85 metin altı sorusu bulunmaktadır ve 29 soru *Hatırlama* basamağındadır. B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında *Hatırlama* basamağındaki sorular %85'lik bir orana sahipken, B1 düzeyindeki Network Ders Kitabında ise *Hatırlama* basamağındaki soruların oranı %34,11'dir. B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabındaki metin altı sorularının dörtte üçü altbilişsel düşünme gerektiren *Hatırlama* basamağında yer alan sorulardan oluşmaktadır. B1 düzeyindeki Network Ders Kitabında ise bu oran B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabındakinin yarısından daha azdır. Bu yüksek oranla B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabının genelinde üstbilişsel becerileri ölçen soru sayısının oldukça az olduğu, öğrencilerin alt düzey düşünme becerilerini ölçen, metnin yüzey yapısını irdeleyen soruların sayısının fazla olduğu görülmektedir.

Anlama basamağına ait soru sayısı B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında 18'dir ve %7,82'lik bir orana sahiptir. B1 düzeyindeki Network Ders Kitabında ise *Anlama* basamağına ait soru sayısı 37'dir ve %43,52'lik bir orana sahiptir. *Hatırlama* basamağında B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabındaki okuma metinlerine ait metin altı sorularının sayısı daha fazlayken, *Anlama* basamağında B1 düzeyindeki Network Ders Kitabındaki soru sayısı daha fazladır. *Anlama* basamağındaki sorular da alt düzey düşünme becerisi ile cevaplanan sorulardır ancak *Anlama* basamağı *Hatırlama* basamağının üstünde yer alan bir basamaktır ve bu basamaktaki soruları cevaplarken daha önce ezberlenen, tanınan, öğrenilen bilginin kullanılması gerektiği için *Hatırlama* basamağındaki sorulara kıyasla daha karmaşık zihinsel işlemler söz konusudur.

B1 düzeyindeki her iki ders kitabında da *Uygulama* basamağında 1'er soru bulunmaktadır. Ayrıca yine *Hatırlama* ve *Anlama* gibi altbilişsel bir basamak olan *Uygulama* basamağındaki soru sayısı bu setlerde de yok denecek kadar azdır. B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında *Çözümleme* basamağında 1 soru bulunurken, B1 düzeyindeki Network Ders Kitabında bu basamakta hiç soru bulunmamaktadır. *Değerlendirme* basamağında ise %5,22'lik bir oranla B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında 12 ve %5,88'lik bir oranla B1 düzeyindeki Network Ders Kitabında 5 soru bulunmaktadır. *Değerlendirme* basamağındaki soruların yüzdelik oranları hemen hemen aynıdır ama yine de yetersizdir. *Yaratma* basamağında ise B1 düzeyindeki Network Ders Kitabındaki soru sayısı, B1 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabındaki soru sayısına oranla daha fazladır. B1 düzeyindeki

Yedi İklim Ders Kitabında %0,43'lük bir oranla sadece 1 soru bulunurken, B1 düzeyindeki Network Ders Kitabındaki soru sayısı 13'tür ve %15,29'luk bir orana sahiptir. Bu yönüyle B1 düzeyindeki Network Ders Kitabı üstbilişsel zihinsel işlemleri öne çıkarmaya, üstbilişsel becerileri harekete geçirmeye çalışmıştır diyebiliriz.

Tablolara bakıldığında, B1 düzeyindeki Yedi İklim Çalışma Kitabı ile B1 düzeyindeki Network Çalışma Kitabındaki soruların da altbilişsel basamaklardan olan *Hatırlama* ve *Anlama* basamaklarında yoğunlaştığı; B1 düzeyindeki Network Çalışma Kitabında, ders kitabına göre *Hatırlama* basamağındaki soru sayısında %52,91'lik bir artma olduğu, B1 düzeyindeki Yedi İklim Çalışma Kitabında ise *Hatırlama* basamağındaki soru sayısında azalma olduğu ama hala %73,78'lik bir oranla en yüksek orana, bu basamaktaki soruların sahip olduğu görülmektedir. *Uygulama* basamağında, B1 düzeyindeki Yedi İklim Çalışma Kitabında sadece 1 soru bulunduğu, B1 düzeyindeki Network Çalışma Kitabında ise hiç soru bulunmadığı tespit edilmiştir. *Çözümleme* basamağında her iki kitapta da hiç soru yer almamaktadır. *Değerlendirme* basamağında B1 düzeyindeki Yedi İklim Çalışma Kitabında 1, B1 düzeyindeki Network Çalışma Kitabında ise 5 sorunun bulunduğu görülmektedir. *Yaratma* basamağında ise B1 düzeyindeki Network Çalışma Kitabında hiç soru bulunmamaktadır ama B1 düzeyindeki Yedi İklim Çalışma Kitabında 2 soru bulunmaktadır ve %1,2'lik bir orana sahiptir.

B2 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında 43 okuma metni ve bu metinlere ait toplam 221 metin altı sorusu bulunmaktadır. B2 düzeyindeki ders kitabında da gelenek bozulmamıştır ve B1 düzeyindeki ders ve çalışma kitaplarında olduğu gibi en yüksek orana *Hatırlama* basamağındaki 114 soru sahiptir. B2 düzeyindeki Network Ders Kitabında, B1 düzeyindeki ders kitabından farklı olarak *Hatırlama* basamağındaki soruların sayısı daha fazladır ve bu sorular %50,52'lik bir orana sahiptir. Her iki kitapta da ikinci en fazla soru *Anlama* basamağına aittir. B2 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında *Uygulama* basamağında hiç soru bulunmamaktadır. B2 düzeyindeki Network Ders Kitabında *Çözümleme* basamağında hiç soru bulunmazken, B2 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında *Çözümleme* basamağında 4 soru bulunmaktadır ve tüm kitaplar içinde *Çözümleme* basamağındaki en fazla soru bu kitapta yer almaktadır. *Değerlendirme* basamağındaki soru oranları ise diğer kitaplara göre ilk defa bu kitaplarda bu kadar yüksektir. B2 düzeyindeki Yedi İklim Ders Kitabında *Yaratma* basamağında 3, B2 düzeyindeki Network Ders Kitabında ise 9 soru bulunmaktadır.

B2 düzeyindeki Yedi İklim Çalışma Kitabında 30 okuma metni ve bu metinlere ait 169 metin altı sorusu bulunmaktadır. Bu soruların 131'i *Hatırlama* basamağındaki yer almaktadır. Bunu

55 soru ile *Anlama* basamağındaki sorular takip etmektedir. *Uygulama*, *Çözümleme* ve *Yaratma* basamaklarında sadece 1'er soru bulunurken *Değerlendirme* basamağındaki toplam soru sayısı 2'dir. B2 düzeyindeki Network Çalışma Kitabında ise soruların %80'i *Hatırlama* basamağındadır. Bu kitapta, ilk defa *Anlama* basamağındaki soru sayısı *Yaratma* basamağındaki soru sayısından daha azdır. *Yaratma* basamağında 14 soru yer alırken *Anlama* basamağındaki soru sayısı 9'dur. *Uygulama*, *Çözümleme* ve *Değerlendirme* basamaklarında hiç soru bulunmamaktadır.

Tablo 31

Yedi İklim ve Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitaplarında Bulunan Okuma Metinlerine Ait Toplam Metin Altı Soru Sayısı ve Bu Soruların Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklara Göre Yüzdelik Dağılımı

Kitaplar Ve Toplam Soru Sayıları	Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin Bilişsel Süreçler Boyutundaki Basamaklar											
	Hatırlama		Anlama		Uygulama		Çözümleme		Değerlendirme		Yaratma	
Yedi İklim (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları	563	%69,85	191	%23,69	3	%0,37		%0,74	36	%4,46	7	%0,86
806	6											
Network (B1, B2) Ders ve Çalışma Kitapları	283	%66,43	82	%19,24	3	%0,70	0	%0	22	%5,16	36	%8,45
426												

Toplam soru sayılarına ve yüzdelere bakıldığında *Anlama*, *Hatırlama* ve *Çözümleme* basamaklarında, B1ve B2 düzeylerindeki Yedi İklim Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait metin altı sorularının, B1ve B2 düzeylerindeki Network Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait metin altı sorularından daha yüksek bir orana sahip olduğu görülmektedir. *Çözümleme* basamağında yer alan sorular üstbilişsel becerileri yoklayan sorulardır ve Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe setlerinde Network setlerine kıyasla, *Çözümleme* basamağına ait daha fazla soru bulunduğu ortaya çıkmıştır. *Hatırlama* ve *Anlama* basamaklarına ait daha fazla soru bulunması ise Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe setlerinde altbilişsel becerileri yoklayan daha fazla soru olduğu anlamına gelmektedir. *Uygulama* basamağında her iki sette de eşit sayıda, toplam üç soru bulunduğu ortaya çıkmıştır. Yine üstbilişsel basamaklar olan *Değerlendirme* ve *Yaratma*

basamaklarında ise B1ve B2 düzeylerindeki Network Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait metin altı sorularının, B1ve B2 düzeylerindeki Yedi İklim Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait metin altı sorularından daha yüksek bir orana sahip olduğu görülmektedir.

5.3. Sonuç

Bu çalışmada elde edilen bulgular neticesinde varılan sonuçlar aşağıda sıralanmıştır:

- Taksonominin ilk üç basamağı, yani *Hatırlama*, *Anlama*, *Uygulama* basamakları alt düzey düşünme becerilerini ölçmektedir ve altbilişsel basamaklar olarak adlandırılmaktadır. Son üç basamak ise yani *Çözümleme*, *Değerlendirme* ve *Yaratma* basamakları üst düzey düşünme becerilerini ölçen üstbilişsel basamaklardır. B1 ve B2 düzeyleri için hazırlanmış Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitaplarında yer alan okuma metinlerindeki toplam 806 metin altı sorusunun 563'ü yani %69,85'i bilginin sadece akılda tutulmasını, hatırlanmasını gerektiren basit, ezber düzeyinde ve öğrenciyi ezbere yönlendirecek, öğrenciyi herhangi bir karmaşık zihinsel sürece sokmayacak, üst düzey bilişsel becerileri harekete geçiremeyecek türde sorulardır ve *Hatırlama* basamağında yer almaktadır. Elbette bilginin daha karmaşık işlemler yapılırken hatırlanması, örneğin problem çözmede kullanılması önemlidir, ancak doğrudan metin temelli soruların bu denli çok olması, öğrenciyi pasif duruma sokacağı ve onun eleştirel düşünme, çıkarımda bulunma ve problem çözme gibi zihinsel işlemler yapmasına imkan sağlamayacağı, onu metnin derin yapısıyla meşgul etmeyeceği için uygun değildir. Ayrıca öğrenciyi eğitimin merkezine koyan ve üretken bir şekilde sürece kendinden bir şeyler katmasını benimseyen, üstbilişsel işlemleri ön planda tutan, bilginin kalıcılığı için yapılandırılması gerektiğini savunan Yapılandırmacı Yaklaşım da aykırıdır. B1 ve B2 düzeyleri için hazırlanmış Yabancılar İçin İngilizce Network Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait toplam 426 sorunun 283'ü yani %66,43'ü *Hatırlama* basamağına ait becerileri ölçen sorulardır. Her iki dilde ve her iki seviyede, okuma metinlerinin metin altı sorularının büyük bir kısmı, %65'ten fazlası *Hatırlama* basamağına yığılmıştır ve *Hatırlama* basamağına ait soruların oranı olması gerekenden çok fazladır. Türkçe kitaplar %3,42'lik bir oranla *Hatırlama* basamağındaki sorulara daha fazla yer vermiştir.

- B1 ve B2 düzeylerindeki Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait toplam 806 metin altı sorusundan 191'i yani %23,69'u; B1 ve B2 düzeylerindeki İngilizce Network Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait toplam 426 sorunun 82'si, bir başka deyişle %19,24'ü *Anlama* basamağında yer almaktadır. Sadece B1 düzeyindeki Network Ders Kitabında, *Anlama* basamağındaki metin altı sorularının sayısı *Hatırlama* basamağındakilerden daha fazla çıkmıştır. Bunun dışında diğer 3 kitapta da *Anlama* basamağındaki sorular *Hatırlama* basamağındakilerden daha az sayıdadır oysa *Anlama* basamağındaki sorular metinlerin anlamlandırılması, metinden çıkarımlar yapılması, daha üst düzey düşünsel beceriler için bir alt yapı oluşturması açısından oldukça önemlidir ve sayıları, yüzey yapı ile meşgul olan *Hatırlama* basamağında yer alan soruların sayısından daha fazla olmalıdır.
- Üniteler ilerledikçe ve öğrencinin dil seviyesi arttıkça, öğrenciden daha karmaşık zihinsel işlemler yapması beklenmektedir oysa *Hatırlama* basamağındaki soru sayıları üniteler ilerledikçe azalmamış hatta bazı kitaplarda artarak devam etmiştir.
- Her iki dilde de her iki seviyede de sorular altbilişsel basamaklarda yoğunlaşmıştır ancak bir diğer altbilişsel basamak olmasına rağmen *Uygulama* basamağına ait soru sayısı *Hatırlama* ve *Anlama* basamaklarına oranla çok düşüktür. B1 ve B2 düzeylerindeki Network Çalışma kitaplarında *Uygulama* basamağında hiç soru bulunmazken, diğer kitaplarda ise en fazla soru sayısı 2'dir. Türkçe ve İngilizce kitaplarında toplam 3'er adet *Uygulama* basamağına ait soru bulunmaktadır. Bu basamağa ait soru sayısının bu denli az olmasının iki sebebi olabilir. İlki, araştırmaya metin altı sorusu olan ancak dilbilgisi yapılarını ölçmeyi hedefleyen soruların dahil edilmemesidir çünkü incelenen ve *Uygulama* basamağında çıkan sorular dilbilgisi becerisini ölçen sorulardır; ikincisi ise soruların yoğunlukla Doğru-Yanlış, Var-Yok soruları ve Kısa Cevaplı, Çoktan Seçmeli sorular olmasından kaynaklanmaktadır. Bu tür sorular ile *Yaratma*, *Çözümleme* ve *Uygulama* basamaklarında yer alan beceriler etkili bir şekilde ölçülememektedir. Ayrıca *Uygulama* basamağına yönelik soru hazırlamak bir Doğru-Yanlış sorusu hazırlamaktan daha karmaşık ve zahmetlidir.
- B1 ve B2 düzeylerindeki İngilizce kitaplarda *Çözümleme* basamağına ait hiç soru bulunmazken B1 ve B2 düzeylerindeki Türkçe kitaplarda bu basamakta toplam 6 adet soru yer almaktadır ve bu sayı oldukça yetersizdir. Bu durumda, bu basamakta hiç soru yer almaması ya da soru sayısının bu kadar az olması, öğrencinin sadece bilgiyi bilmekle

kalmasına, öğrenciye öğrendiği bilgiyi anlamlandırsa bile daha karmaşık yollarla, etkili bir şekilde kullanacağı bir düşünme ortamı sağlanmamasına sebep olmaktadır.

- B1 ve B2 düzeylerindeki Yedi İklim Yabancılar İçin Türkçe Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerine ait toplam 806 metin altı sorusundan 36'sı yani %4,46'sı; B1 ve B2 düzeylerindeki İngilizce Network Ders ve Çalışma Kitaplarındaki okuma metinlerine ait toplam 426 sorudan 22'si, bir başka deyişle %5,16'sı *Değerlendirme* basamağında yer almaktadır. Bu basamakta da her iki dildeki kitaplardaki metin altı sorularının sayısı yeterli değildir. Öğrencinin eleştirel düşünme becerisini geliştirmesini sağlayacak sorular çoğunlukla bu basamakta yer almaktadır, o halde bu tür soruların metin altı sorusu olarak çokça tercih edilmesi gerekmektedir.
- Her iki dildeki kitaplar öğrencilerin üstbilişsel becerilerini geliştirmeye hizmet etmede yetersiz kalmıştır. Toplam soru sayılarına ve yüzdelere bakıldığında ise *Anlama, Hatırlama ve Çözümleme* basamaklarında, B1 ve B2 düzeylerindeki Yedi İklim Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerine ait metin altı sorularının, B1 ve B2 düzeylerindeki Network Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerine ait metin altı sorularından daha yüksek bir orana sahip olduğu, *Uygulama, Değerlendirme ve Yaratma* basamaklarında ise daha az bir orana sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Üstbilişsel basamaklar olan *Değerlendirme ve Yaratma* basamaklarında, B1 ve B2 düzeylerindeki Network Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerine ait metin altı sorularının, B1 ve B2 düzeylerindeki Yedi İklim Ders ve Çalışma Kitaplarında bulunan okuma metinlerine ait metin altı sorularından daha yüksek bir orana sahip olduğu görülmektedir. Genel çerçeveden bakıldığında, Network setlerinde yer alan okuma metinlerindeki altbilişsel becerileri yoklayan metin altı sorularının oranı, Yedi İklim setlerinde yer alan okuma metinlerindeki altbilişsel becerileri yoklayan metin altı sorularının oranından daha azdır. Network setlerinde yer alan okuma metinlerindeki üstbilişsel becerileri yoklayan metin altı sorularının oranı ise, Yedi İklim setlerinde yer alan okuma metinlerindeki üstbilişsel becerileri yoklayan metin altı sorularının oranından daha yüksektir.
- Kitaplardaki metin altı soruları ya kazanımlara uygun hazırlanmamıştır ya da kitaplar programlara uygun yazılmamıştır çünkü soruların çoğunluğunun *Hatırlama* ve *Anlama* basamaklarına yığılması, kitapların programlara uygun hazırlanmadığının ya da hazırlansa bile programdaki kazanımların bilişsel basamaklara göre dağılımının orantısız

olduğunun göstergesidir. Çünkü farklı bilişsel basamaklara göre hazırlanan kazanımları, sadece *Hatırlama* ve *Anlama* basamaklarındaki sorular ile ölçmek mümkün değildir.

- Türkçe ve İngilizce kitaplarda dilbilgisi becerisi, okuma metinlerindeki metin altı sorularıyla da ölçülmeye çalışılmıştır. Sadece dilbilgisi yapılarını ölçmeye odaklanmış metinler ve dilbilgisi yapılarının kazanılıp kazanılmadığını yoklayan metin altı soruları araştırmaya dahil edilmemiştir ancak bu etkinliklerin ya da mekanik alıştırımların okuma metinlerinin bir uzantısı olarak etkinlikte yer alması okuma becerisinin gelişimini gölgede bırakmaktadır ve öğrenci dilbilgisi yapısına odaklanmaktadır. Bu sebeple okuma metinlerine ait metin altı sorularında dilbilgisi yapıları ile ilgili soru sayısı sınırlı tutulmalıdır.

5.4. Öneriler

- Bloom'un Güncellenmiş Taksonomisinin bilişsel süreçleri hem Yabancılar Türkçe Öğretiminin planlanması aşamasında, yani program hazırlanırken hem Türkçenin öğretimi, yani programın uygulanması sürecinde hem de ölçme değerlendirme sürecinde başvurulacak önemli bir kaynak olarak kabul edilebilir.
- Yabancılar Türkçe Öğretimi Programı uzman programcılar, ders kitapları da aralarında ölçme değerlendirmecilerin bulunduğu kitap hazırlama konusunda uzman, tecrübeli kişilerden oluşan bir komisyon tarafından hazırlanmalıdır.
- Dil öğretiminde ders kitaplarında yer alan metinler hedeflenen becerilerin kazandırılması için anahtar konumundadır. Kitaba alınacak metinlerin seçiminde titiz davranılmalıdır. Metinler titizlikle işlenmeli ve bu süreçte sadece metnin yüzey yapısıyla ilgilenilmemelidir. Metinler sadece sözcük öğretme kaynakları olarak görülmemelidir. Metni seviyeye uydurmak için metnin doğal yapısı bozulmamalıdır, zor bir metni sadeleştirerek ya da metin düzenlemesi yaparak metnin doğasını bozmaktansa seviyeye uygun metinler tercih edilmelidir ya da sadeleştirme işlemi uzmanlarca yapılmalıdır. Metinlerin öğrenciye bir şeyler öğretme kaygısı olmamalıdır. Metin bilgilendirme aracı değil beceri geliştirme aracıdır. Bu sebeple özellikle temel seviyelerde bilgi yüklemesi yapan didaktik metinler tercih edilmemelidir. Metinler özellikle ileri seviyelerde öğrenciye eleştirel bir bakış açısı, eleştirel düşünme becerisi kazandıracak nitelikte olmalıdır.

- Öğretmen Yetiştirme Programlarında, hizmet içi eğitimlerde Taksonomiler öğretmen adaylarına, kitap yazarlarına tanıtılmalıdır.
- Yabancılara Türkçe Öğretimi alanında uzmanlar tarafından, kitaplarda ya da sınavlarda kullanılan soru türlerinin özellikleri, soruların zayıf ve güçlü yönleri, hangi soru türüyle hangi bilişsel seviyeye ait davranışların ölçülebileceğine dair analizler yapılmalı ve alan çalışanları üst düzey soru sormanın önemi ile ilgili bilgilendirilmelidir.
- Sadece Yabancılara Türkçe Öğretimi alanında her beceride, her basamağa yönelik örnek soruların ve etkinliklerin yer aldığı rehber bir kitap hazırlanabilir.

KAYNAKLAR

- Ağildere, S.T. (2010). XVIII. Yüzyıl Avrupa'sında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin önemi: Osmanlı İmparatorluğu'nda İstanbul Fransız dil oğlanları okulu. *Turkish Studies*, 5(3), 693-704.
- Aksan, D. (2000). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dil bilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Akyol, H. (2016). *Programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Akyol, H., Yıldırım, K., Ateş, S. ve Çetinkaya, Ç. (2013). Anlamaya yönelik nasıl sorular soruyoruz. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 41-56.
- Akyol, H. (1997). Okuma metinlerindeki soruların sınıflandırılması. *Eğitim ve Bilim*, 21(105), 10- 17.
- Akyol, H. (2001). İlköğretim okulları 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki okuma metinleriyle ilgili soruların analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 26, 169-178.
- Anderson, L. W., Krathwohl, D. R., Airasian, P. W., Cruikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., ...ve Wittrock, M. C. (2010). *Öğrenme öğretim ve değerlendirme ile ilgili bir sınıflama (A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing)*. (D. A. Özçelik, Çev.). Ankara: Pegem.
- Arı, A. (2013). Bilişsel alan sınıflamasında yenilenmiş Bloom, SOLO, Fink, Dettmer taksonomileri ve uluslararası alanda tanınma durumları. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 6 (2), 259- 290.
- Arı, A. (2011). Bloom'un gözden geçirilmiş bilişsel alan taksonomisinin Türkiye'de ve uluslararası alanda kabul görme durumu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 767-772.
- Avşar, G., Mete, F. (2018). Türkçe öğretim programlarında kullanılan fiillerin yenilenmiş Bloom taksonomisine göre sınıflandırılması. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*. 6. 75-87.

- Atılğan, H., Kan, A. ve Aydın, B. (2018). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara : Anı.
- Aygüneş, M. (2007). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde okuma becerisini geliştirme yolları*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Aytaş, G. (2005). Okuma eğitimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (4), 461-470.
- Atalay, B. (1992). *Divanü Lugat-it Türk tercümesi (1. cilt)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Bağdat, O., Saban, P.A. (2014). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin cebirsel düşünme becerilerinin solo taksonomisi ile incelenmesi. *International Journal of Social Science*. 26. 473-496.
- Batur, Z., Ulutaş, M. (2013). PISA ile Türkçe öğretim programındaki okuduğunu anlama kazanımlarının örtüşme düzeylerinin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(2), 1549-1563.
- Baysen, E. (2006). Öğretmenlerin sınıfta sordukları sorular ile öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevapların düzeyleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14 (1), 21-28.
- Biçer, N. (2012). Hunlardan günümüze yabancılara Türkçe öğretimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*. 1(4), 107-133.
- Bozkurt, B.Ü., Uzun, G.L. & Lee, Y.H. (2015). Korece ve Türkçe ders kitaplarındaki metin sonu sorularının karşılaştırılması: PISA 2009 sonuçlarına dönük bir tartışma. *International Journal of Language Academy*, 3 (9), 295-313.
- Briggs, L. J. & Wager, W. (1981). *Handbook of procedures for the design of instruction*. New Jersey: Educational Technology
- Bulut, S. (2017). Asya coğrafyasının büyük edîbi Ali Şîr Nevâî'nin hayatı, edebi kişiliği, eserleri ve Türk diline katkıları. *Akademik Sosyal Araştırmalar*, 1, 23-41.
- Bümen, N. T. (2006). Program geliştirmede bir dönüm noktası: Yenilenmiş Bloom Taksonomisi. *Eğitim ve Bilim*, 31(142), 3-14.
- Büyükalın, F., Çelik, S.,Toraman, Ç. (2018). Sınıf içi soru sorma teknikleri ölçeğinin (SİSSTÖ) geliştirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*,16 (2), 197-212.
- Boylu, E., Yaşar, Ş. (2016), Türkçe öğretim merkezlerinin genel durumu ve standartlaştırılması üzerine. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4 (24), 309-324.

- Brown, D. H. (1994), Principles of language learning and teaching. Prentice-Hall International (UK) Limited, London.
- Chomsky, N. (2002). *Dil ve sorumluluk*. (H. Özasya, Çev.). İstanbul: Ekin.
- Çağatay, S. (2017). Codex Cumanicus sözlüğünün basılışı dolayısıyla. *Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Dergisi* 2(5), 759-772.
- Dagostino, L., Carifio, J., Zhao, Q., Bauer, J.D.C. & Hashim, N.H. (2015). Using Bloom's revised taxonomy to analyze a reading comprehension instrument. *Current Issues in Education*, 18(2), 1-22.
- Demirel, Ö.ve Kiroğlu, K. (2006). *Eğitim ve ders kitapları*. Ö. Demirel, K. Kiroğlu (Ed.), Konu alanı kitabı incelenmesi. Ankara: Öğreti.
- Demirel, Ö. (1993), *Yabancı dil öğretimi ilkeler, yöntemler, teknikler*. Ankara: Usem.
- Demirel, Ö. ve M. Şahinel (2006). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö; Altun, E.; Ateş, A.; Başboğaoğlu, U.; Çeliköz, N.; Erişen, Y. ... Yağcı, E. (2011). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Ankara: Pegem.
- Duman, G.B. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde materyal geliştirme ve materyallerin etkin kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(2), 1-8.
- Durukan, E., Demir, E. (2017). 6, 7, ve 8. sınıf Türkçe dersi öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinliklerin Bloom'un yenilenmiş taksonomisine göre sınıflandırılması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6 (3), 1619-1629.
- Durukan, E. (2009). 7. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinleri anlamaya yönelik sorular üzerine taksonomik bir inceleme. *Millî Eğitim Dergisi*, 181, 84-93.
- Demirel, Ö. (1997). *Kurumdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem .
- Ertürk, S. (1994). *Eğitimde "program" geliştirme*. Ankara: Meteksan.
- Gözütok, D.F. (2006). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Göksu, İ. (2016). *Yenilenmiş Bloom taksonomisindeki bilişsel öğrenme sürecinin web tabanlı uzman sistemle değerlendirilmesi (destekleyici eğitim uygulaması)*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ezurum.
- Günday, R. (2012). *Edebi Metinlerin İncelenmesi ve Öğretimi*. Ankara: Elhan.

- Guihua, C. (2006). To question or not to question, that is the question. *Canadian Social Science*, 2(3). 100- 103.
- Gültekin, S. (2017). Testlerde kullanılacak madde türleri, hazırlama ilkeleri ve puanlaması R. N. Demirtaşlı, *Eğitimde ölçme ve değerlendirme içinde* .(145-222). Ankara: Anı.
- Güneş, F. (2004). *Okuma yazma öğretimi ve beyin teknolojisi*, Ankara: Ocak .
- Güzel, A. (2010). *İki dilli Türk çocuklarına Türkçe öğretimi*. Ankara: Öncü .
- Hepçilingirler, F. (2004). *Öğretenlere ve Öğrenenlere Türkçe Dilbilgisi*. İstanbul: Remzi.
- Kabael, T. (2018). *Matematik Okuryazarlığı ve PISA*. Ankara: Anı.
- Kahramanoğlu, E. (2013). *İlköğretim fen ve teknoloji ders kitaplarının Bloom taksonomisi açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kara, M. (2011). Avrupa dilleri öğretimi ortak çerçeve metni doğrultusunda Türkçe öğrenen yabancılara a1-a2 seviyesinde Türkçe öğretim programı örneği, *Zeitschrift für die Welt der Türken /Journal of World of Turks*, 3(3), 157-195.
- Karatay, H. (2014). *Okuma eğitimi kuram ve uygulama*. Ankara: Pegem.
- Kilmen, S. (2017). Ölçme ve değerlendirme temel kavramlar. R. N. Demirtaşlı (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme içinde*. (25-56). Ankara: Anı.
- Korkmaz, F., Ünsal, S. (2016). Bloom'un yenilenmiş taksonomisine göre bir sınav analizi. *Turkish Journal of Education*, 5(3).
- Korkmaz, Z. (1995). *Türk dili üzerine araştırmalar*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Kolaç, E. (2003). İlköğretim dördüncü sınıf Türkçe ders kitaplarının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 17(1),105-137
- Kolaç, E. (2009). İlköğretim Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin tür açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* 6 (1), 594-626.
- Konur, K. (1994). *Öğretim materyallerinin genel özellikleri*. McAlpine & Weston, 19- 30.
- Korkmaz, Z., Ercilasun, A.B., Gülensoy, T., Parlatır,İ. Zülfikar, H., Birinci, N., (2005). *Türk dili ve kompozisyon*. Ankara: Ekin.

- Köğçe, D., Aydın, M., Yıldız, C. (2009). Bloom Taksonomisinin Revizyonu: Genel Bir Bakış. *İlköğretim Online*, 8 (3), 1-7.
- Krathwohl, D. R. (2002): A revision of Bloom's taxonomy: an overview. *Theory into practice*. 41 (4), 212-218. http://dx.doi.org/10.1207/s15430421tip4104_2
- Kutlu, Ö. (1999). İlköğretim okullarındaki Türkçe ders kitaplarındaki okuma parçalarına dayalı olarak hazırlanmış sorular üzerine bir inceleme. *Eğitim ve Bilim*, 111, 14-21.
- Kutlu, Ö. (2006). Üst düzey zihinsel süreçleri belirleme yolları: yeni durum belirleme yaklaşımları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 335, 15-21.
- Kutlu, Ö., Doğan, C.D., Karakaya, İ. (2017). *Ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem.
- Küçük, E. E. (2008). İlköğretim 6. sınıf Türkçe çalışma kitabındaki soruların eleştirel düşünme açısından incelenmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 3(3). 492- 504.
- MEB. (2017). İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı (1-8. Sınıflar). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- MEB. (2006). İlköğretim Türkçe dersi (6, 7, 8. Sınıflar) öğretim programı. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- MEB (2015). Türkçe dersi (1-8. sınıflar) öğretim programı. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Sönmez, V. (1991). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Adım.
- MEB. (2010). PISA 2009 ulusal ön raporu. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Moseley, D., Baumfield, V., Elliot, J., Gregson, M., Higgins, S., Miller, J., Newton, D. (2005). Framework for thinking a handbook for teaching and learning. İngiltere: Cambridge University Press.
- Stahl, R. J. ve Murphy, G. T. (1981). *The domain of cognition: an alternative Bloom's cognitive domain within the framework of an information processing model*. ERIC Documents Reproduction Service No: ED 208 511.
- Oktay, M.R. (2015). *Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki metin altı sorularının Bloom taksonomisindeki bilişsel düzeyler açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Oruç, Ş. (2016). Türkçede ana dil ve ana dili. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, 2(1), 311-322.
- Özyetgin, A. M. (2001). Ebu Hayyan-Kitâbu'l-İdrâk li Lisâni'l-Etrâk – fiil: tarihi karşılaştırmalı bir gramer ve sözlük denemesi, Ankara: KÖKSAV *Tengrim Türklük Bilgisi Araştırmaları Dizisi*: 3.
- Öntaş, T. (2012). Eğitimde ölçme değerlendirme ve taksonomi. [https://www.academia.edu/2239768/E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0MDE_%C3%96L%C3%87ME_-_%C4%9EERLEND%C4%B0RME_VE_TAKSONOM%C4%B0\(E.T.:08.06.2019, 20:14\)](https://www.academia.edu/2239768/E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0MDE_%C3%96L%C3%87ME_-_%C4%9EERLEND%C4%B0RME_VE_TAKSONOM%C4%B0(E.T.:08.06.2019, 20:14))
- Peçenek, D. (2005). Yabancı dil öğretiminde araç geliştirme. *Dil Dergisi*, 85-95.
- Pilav, S, Oğuz, M. (2013). Türkçe ders kitaplarında yer alan metin türleri üzerine bir araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (2), 16-30.
- Sarar, Kuzu, T. (2013). Türkçe ders kitaplarındaki metin altı sorularının yenilenmiş Bloom taksonomisindeki hatırlama ve anlama bilişsel düzeyleri açısından incelenmesi. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 37(1), 58-76.
- Saussure, F. (1980). *Genel dilbilim dersleri 1*, Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Savaşkan, V. (2016). Ortaöğretim 9. sınıf Türk edebiyatı ders kitaplarındaki metin altı soruları üzerine bir inceleme. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9 (2).
- Sever, S., Kaya, Z., Aslan, C. (2013). *Etkinliklerle Türkçe öğretimi*. Ankara: Tudem.
- Senemoğlu, N. (2004). *Gelişim öğrenme ve öğretim kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gazi.
- Sönmez, H. (2017). *Yenilenmiş Bloom taksonomisine göre tasarlanan ortaokul Türkçe dersi öğretim programı (Model Önerisi)*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Sönmez, V. (2015). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. Ankara, Anı.
- Tangsakul, P., Kijpoonthol, W., Linh, N. D., Kimura, L. N. (2017). “Using Bloom’s revised taxonomy to analyze reading comprehension questions in team up in english 1-3 and grade 9 english o-net tests” *International Journal of Research- Granthaalayah*, 5 (7), 31-41. <https://doi.org/10.5281/zenodo.826733>.

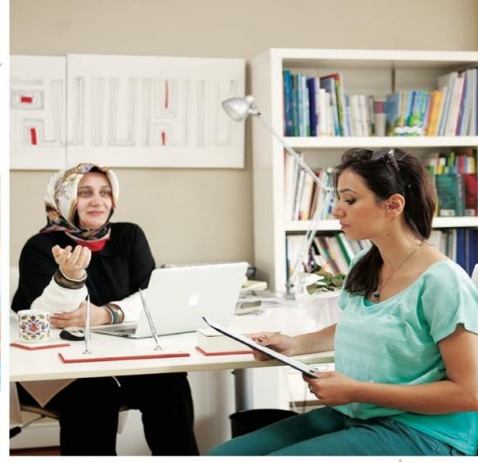
- Sümer, F. (2003). *TDV İslâm ansiklopedisi içinde*. 28, 445-446), Ankara: TDV İslâm Araştırmaları Merkezi. <https://islamansiklopedisi.org.tr/mehmed-bey-karamanoglu> sayfasından erişilmiştir.
- Tavkul, U. (2003).Codex Cumanicus ve Karaçay-Malkar Türkçesi. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 15, 45-81.
- Tutkun, Ö. F. (2012). Bloom'un yenilenmiş taksonomisi üzerine genel bir bakış. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(1), 14-22.
- Tuckman, B. W. (1972). A four-domain taxonomy for classifying educational tasks and objectives. *Educational Technology*. 12 (12), 36-38.
- Tosunoğlu, M., Arslan, M., Karakuş, I. (2001). *Konu alanı ders kitabı inceleme*. Ankara: Anıttepe.
- Turgut, F.M., Baykul, Y. (2015). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem.
- Tutkun, Ö. F. (2012). Bloom'un yenilenmiş taksonomisi üzerine genel bir bakış. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(1), 14-22.
- Türk Dil Kurumu. (2011). Türkçe sözlük. Ankara: TDK.
- Ülper, H. ve Yalınkılıç, K. (2010). Son iki Türkçe programına göre hazırlanan Türkçe ders kitaplarındaki metin sonu sorularının nicel ve nitel görünümü. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3 (12), 449-461.
- Yaylı, D., (Ed.) Bayyurt, Y. (Ed.), Akcan, S., Mart, L., Erdem, B., Dinçtopal,... Can, C. (2014). *Yabancılar Türkçe öğretimi politika yöntem ve beceriler*. Ankara: Anı.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*.Ankara: Seçkin .
- Yurdabakan, İ. (2012). Bloom'un revize edilen taksonomisinin eğitimde ölçme ve değerlendirmeye etkileri. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (2), 327-348.
- Yücel, M. S. (2006). Avrupa ortak başvuru metni- Avrupa dil portföyü eleştirel bir yaklaşım. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1),110-122.
- Yalın, H.İ. (2010). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara. Pegem
- Yılmaz, H. (2002). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Konya.

EKLER

Ek 1. İş Görüşmesi

11. Okuyalım, cevaplayalım. İş Görüşmesi

İnsan Kaynakları Müdürü

Derya

İnsan Kaynakları Müdürü

Derya

İnsan Kaynakları Müdürü

Derya

İnsan Kaynakları Müdürü

Derya

İnsan Kaynakları Müdürü

Derya

İnsan Kaynakları Müdürü

Derya

İnsan Kaynakları Müdürü

Derya

İnsan Kaynakları Müdürü

Buyurun, hoş geldiniz.

Hoş bulduk.

Öğrencisiniz, değil mi?

Evet, öğrenciyim.

Ofisimizi bulmakta zorluk çektiniz mi?

Hayır, kolayca buldum.

Bize kendinizden kısaca söz eder misiniz?

Ben, İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü son sınıf öğrencisiyim. 21 yaşımdayım. Üç kardeşiz. Babam öğretmen, annem mimar.

Niçin bizimle çalışmak istiyorsunuz?

Pek çok sebep var. Öncelikle bölümümle ilgili deneyim kazanmak istiyorum. Yarı zamanlı eleman aramanız da ilanınıza başvurmamda önemli bir etken. Ayrıca para kazanmak da istiyorum.

Daha önce böyle bir işte çalıştınız mı?

Hayır, çalışmadım. Bu benim ilk iş tecrübem olacak.

Peki Derya Hanım. Görüşmeden önce öz geçmişinizi okuduk. Ancak biz sizinle ilgili daha ayrıntılı bilgi istiyoruz. Lütfen, insan kaynakları müdürlüğümüzden bir öz geçmiş formu alın. Doldurduktan sonra referans mektubunuzla birlikte en geç yarın bize teslim edin. Diğer adaylarla da görüştükten sonra gelecek hafta size sonucu bildireceğiz.

Teşekkür ederim.

Rica ederiz.

1. Derya, niçin çalışmak istiyor?

2. Derya, daha önce böyle bir işte çalışmış mı?

3. İnsan Kaynakları Müdürü, Derya'dan neler istiyor?

4. Sonucu Derya'ya ne zaman bildirecekler?

Ek 2. Kayıt Bürosunda

10. Okuyalım, cevaplayalım. Kayıt Bürosunda

- Görevli** Buyurun, hoş geldiniz. Size nasıl yardımcı olabilirim?
- Sofya** Bizi buraya Müdür Bey gönderdi. Arkadaşım Türkçe kursuna kayıt yaptırmak istiyor.
- Görevli** Tabi, kaydınızı yapmamız için kimliğinizin fotokopisi ve iki adet vesikalık fotoğrafınız gerekiyor.
- Sofya** Fotoğrafları bir gün sonra getirebilir miyiz?
- Görevli** Olur, ancak geç kalmayınız. Cadde üstünde bir fotoğrafçı var, fotoğrafı orada çektirebilirsiniz.
- Sofya** Peki, burada fotokopi çektirebiliyor muyuz?
- Görevli** Elbette. Fotokopi odasında kimliğinizin fotokopisini çektirebilirsiniz.
- Sofya** Yardımınız için çok teşekkür ederiz.
- Görevli** Daha bitmedi. Bir de size doldurmanız için kayıt formu vereceğim. Bu formu doldurunuz sonra bana getiriniz.
- Sofya** Tamam beyefendi. Şimdi dolduruyoruz.

1. Kurs kaydı için neler gerekiyor?

Kurs kaydı için kimlik fotokopisi ve dört adet vesikalık fotoğraf gerekiyor.

2. Sofya, fotoğraf için görevliye ne soruyor?

3. Görevli kimliğin fotokopisini nerede çektirebileceklerini söylüyor?

4. Görevli, onlardan neyi doldurmalarını istiyor?

Ek 3. Eleman Arıyoruz

2. Okuyalım, sıralayalım. Suna Kan

() Şu anda emektir. Bahçesine ve çiçeklerine daha çok zaman ayırıyor. Uzun yürüyüşlere çıkıyor. Kitap okuyor, müzik dinliyor. Uzun turnelere çıkmamaya özen gösteriyor. Hayali, bir gün çok yetenekli bir gence kemanını teslim etmek.

() Paris Konservatuarını, 1952 yılında, birincilikle bitirdi. Uluslararası yarışmalarda ödüller kazandı. Asya, Avrupa ve Afrika ülkelerinde başarılı konserler verdi. Dünyanın en ünlü sanatçı ve orkestralarıyla çalıştı. Evrensel müziği tanıtmak ve yaygınlaştırmak için mücadele verdi. 1971 yılında, "Devlet Sanatçısı" oldu.

() Hayatının en acı konserini İzmit'te vermiştir. 22 Nisan 2006 Cumartesi gecesi sahneye çıktı. Sahnedeyken eşinin ölüm haberini aldı. Buna rağmen konsere devam etti. Seyirciler, konser sonrası eşinin ölüm haberini öğrendiğinde Suna Kan'ı uzun uzun ayakta alkışladılar ve konserden sonra onu daha yakından görebilmek için sahneye koştular.

(1) 21 Ekim 1936'da, Adana'da doğdu. İlk keman derslerini beş yaşında, babası Nuri Kan'dan aldı. İlk konserini, 9 yaşında verdi. 1948'den sonra, müzik eğitimini Fransa'da sürdürdü.

3. Okuyalım, işaretleyelim. Eleman Arıyoruz

ELEMAN ARIYORUZ

Dünyaca ünlü markaları yöneten, kozmetik sektörünün lider firmalarından biri olan şirketimize "**Marka Müdürü**" arıyoruz.

Aranan Nitelikler

- Üniversite mezunu
- Kozmetik sektöründe en az üç yıl deneyimli
- MS Ofis programlarını çok iyi düzeyde bilen
- İş takini ve sonuçlandırma becerisine sahip
- Yoğun iş temposuna ayak uydurabilen
- Güler yüzlü, dış görünümüne özen gösteren
- B sınıfı ehliyet sahibi

Ek Özellikler

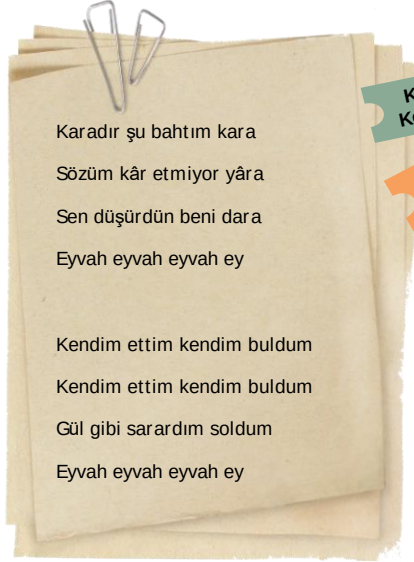
- Çalışma Yeri: KOZ-SAN Merkez Ofis - Kocaeli
- Çalışma Şekli: Tam Zamanlı
- İlanın Yayınlanma Tarihi: 15.08.2015
- Son Başvuru Tarihi: 20.09.2015

Yukarıdaki ilanda aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?	Var	Yok
1. İş tecrübesine		
2. Yabancı dil bilgisine		
3. Mesai saatlerinin yoğunluğuna		
4. Araç kullanmanın gerekliliğine		
5. İyi bir iletişime sahip olmaya		

Ek 4. Okuyalım, Eşleştirelim

16. Okuyalım, eşleştirelim.

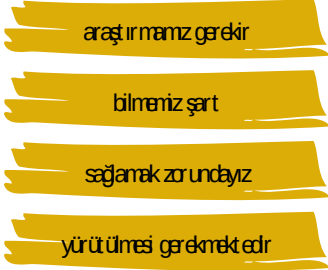
Kendim Ettim
Kendim Buldum

Yâr	←	Kader
Kara		Fayda
Baht		Şyah
Kâr	→	Savli

17. Yerleştirelim.

1. Bugün hızla gelişen dünyamızda diğer uluslarla da iletişim
2. Diğer ülkelerle her alanda bilgi alışverişi yapabilmek, ekonomik ilişkilerimizi yürütebilmek için anadilimizden başka bir dili
3. Ülkelerle teknolojik, ekonomik ve kültürel açıdan iletişim sağlayabilmek için alanında yeterli bilgisi olan öğretmenlerce
4. Yabancı bir dil öğrenirken o ülkenin kültürünü de

Ek 5. Murat Evren'le Röportaj

A) EVLİLİK HAYATI

1. Okuyalım. Murat Evren'le Röportaj

Sunucu: Sayın dinleyiciler, bugün stüdyo konumuz evlilik danışmanı Psikolog Dr. Murat Evren. Kendisiyle evlilik hayatıyla ilgili konuşacağız. Sizin de bu konuda merak ettiğiniz sorular varsa bize ulaşıp uzmanımıza danışabilirsiniz. Hoş geldiniz Murat Bey, sizce evliliğin temelini ne oluşturur?

Murat Evren: Evliliğin olmazsa olmazı sevgi ve saygıdır. Hayat paylaşıpça güzeldir.

Sunucu: Evlilikte mutluluğun sırrı nedir?

Murat Evren: Biz evlenmeden önce birbirimizi tanımaya çalışmıyoruz. Karşımızdakine kendimizi olduğumuzdan farklı tanıtıyoruz. Böylece evlilik için doğru karar veremiyoruz. Sevgi, bir kişiyi kayıtsız şartsız kabul etmektir. Eşimizin tercihlerine saygı duyabilmektir. Onu olduğu gibi kabul ettiğimizde mutluluğu buluruz.

Sunucu: Eşler, en çok hangi problemlerle size geliyorlar?

Murat Evren: En çok birbirlerine eskisi kadar ilgi göstermediklerine dair şikâyetlerle geliyorlar. Evlilikte tartışmaların ortaya çıkması, herkesin kendi doğrularını kabul ettirmeye çalışması ve birbirlerinin öz değerlerine zarar vermesiyle problemler başlıyor. Evlilik dansında insanlar birbirlerinin ayaklarına basıyor ve canları yanmaya başlıyor, yani ritim bozuluyor.

Sunucu: Çiftlerin anlaşamamasında, çevrenin etkisi var mıdır?

Murat Evren: Her ailenin sınırları vardır. Ailenin dışından

gelebilecek olumlu ya da olumsuz etkilere karşı zırh oluşturmaları gerekiyor. Bizim ülkemizde, anne babalar, çocukları evlenirken "Güle güle." demekte zorlanıyorlar. Onlar da "Hoşça kal anne, baba." demekte zorlanıyorlar. Böylece çiftler birbirlerine yakınlık sağlamıyorlar ve ailelerinden kaynaklanan sorunlar yavaş yavaş başlıyor.

Sunucu: Günümüzde evlilikleri yürütmek kolay mı?

Murat Evren: Günümüzde evli kalmak çok kolay değil. Şüphesiz bunun birçok sebebi var. Artık çiftler birbirlerine fazla vakit ayırmıyor oysa eşlerin duygularını paylaşması gerekir. İnsanlar duygularının fark edildiği ve onaylandığı ortamlarda mutlu olabilirler. Aksi takdirde evliliği yürütmek zorlaşıyor. Eşler arasında kişilik mücadelesi var. Görev dağılımları, haklı çıkma çabası, iletişim bozuklukları...

Sunucu: Evlilikte roller nasıl olmalıdır?

Murat Evren: Çocuk faktörü var bir de evlilikte. Çocuk önemli ama yeterli değildir sağlıklı bir ilişki için. Hatta bazen o kadar ileri gidiyoruz ki ebeveyn rolümüze çok önem veriyoruz ve eş olma rolü ikinci plana düşüyor. En büyük hata burada başlıyor. Oysa iyi anne-baba olabilmeyin yolu, iyi eş olmaktan geçiyor. İyi eş olanlar, iyi anne babalık yapıyorlar. Eş olmayı ikinci plana attığımızda, eş olma rolü unutulmaya ve yerini başka roller almaya başlıyor. Bu rol her zaman birinci sırada olmalı. Beş çocuğunuz bile olsa, önce eş olacaksınız.

2. Eşleştirelim.

1. Herkes kendi doğrularını kabul ettirmeye çalışınca... ()	a) birbirlerini tanımaya başlamalıdır.
2. Mutluluğu bulmanın yolu eşlerin birbirlerini... ()	b) evlilikte sorunlar başlıyor.
3. Evlenmeden önce çiftler... ()	c) mutlu olabilirler.
4. Evlilikte kontrolü eline almak için... ()	ç) olduğu gibi kabul etmesinden geçer.
5. Anne babalık rolümüze çok önem verdiğimiz için... ()	d) insanlar birbirlerinin ayaklarına basıyor.
6. İnsanlar duyguların fark edildiği ve onaylandığı zaman... ()	e) önce eş olacaksınız.
7. Beş çocuğunuz olsa bile... ()	f) eş rolü geride kalıyor.

Ek 6. Ölçüyü Kaçırmak

4. Okuyalım, tamamlayalım. Ölçüyü Kaçırmak

Şeker hastası bir kadın 2,5 litre meyan şerbeti içince komaya girdi.

Dişarbakır'ın Bağlar ilçesinde yaşayan Yurdağül Yeter Ramazan ayında mideye iyi geldiği ve harareti giderdiği düşüncesiyle severek tükettiği meyan şerbetinden 2,5 litre içti.

Bir süre sonra kusma, terleme, ateş, titreme şikâyetiyle komaya giren Yeter, ailesi tarafından hastaneye kaldırıldı.

Dişabet komasına giren genç kadında tespit edilen tuz kaybının giderilmesi için gereken tüm müdahalelerin yapılmasına rağmen sonuç alınamayınca Yeter'in yakınlarına hastanın meyan şerbeti içip içmediği soruldu. Yeter'in 2,5 litre meyan şerbeti içtiğini öğrenen doktorlar, uygun tedavi ile hastayı ölümden döndürdü.

Yurdağül Yeter'in babası, kızının sekiz yıldır şeker hastası olduğunu ve mideye iyi geldiğini öğrenince meyan şerbetini aşırı tükettiğini söyledi.

Doktorlar, bazı hastalıklara iyi gelen meyan şerbetinin yaz mevsiminde ve özellikle Ramazan aylarında bölge insanının en önemli içeceklerinden biri olduğunu, tüketiminde bir zarar olmadığını ancak bilinçsizce ve aşırı tükendiğinde tehlikeli olabileceğini vurguladı. Doktorlar, meyan şerbetinin günde bir, en fazla iki bardak tüketilmesi gerektiğini belirterek daha fazla tüketilmesinin kişiye yarardan çok zarar getireceğini söyledi.

Özellikle tansiyon ve şeker gibi kronik hastalığı olanların daha dikkatli olmaları gerektiği uyarısında bulundular. Doktorlar ayrıca, "Ramazan nedeniyle artan talebe yönelik her köşe

başında meyan şerbeti satanları görüyoruz. Bu şekilde üretimde meyan kökü yoğunluğu çok fazla olabiliyor. Ölçünün mutlaka iyi ayarlanması gerek. Bu işi meslek edinmiş standartlara uygun üretim yapanlardan satın alarak belli miktarda tüketmek doğru bir yaklaşım olacaktır" dedi.

1. Aşırı meyan şerbeti içen genç kadın
2. Ramazan aylarında bölge halkı
3. Bazı hastalıklara iyi geldiği söylenen meyan şerbet
4. Doktorlar aşırı tüketimin

Ek 7. Okuyalım, İşaretleyelim

1. Okuyalım, işaretleyelim.

Koç (21 Mart - 20 Nisan) Hareketin çok olduğu, sıcak iklime sahip şehirler Koç burçları için uygundur. Yaşayacakları bölgede açık hava sporları yapacakları yerler olması önemlidir. Nem oranının yüksek olduğu yerlerde hastalanabilirler. İrlanda, Şili, Kenya, Malezya, Singapur, Yunanistan ve Meksika onlar için en uygun ülkelerdir.

Boğa (21 Nisan - 21 Mayıs) Boğalar yerleşik yaşamı sever ve değişiklikten fazla hoşlanmazlar. Yer değiştirme kararını iyi düşünerek vermelidirler. Bitki örtüsü ve suyun bol olduğu ılıman iklimdeki nemli şehirler onlar için uygundur. Arjantin, Güney Afrika ve soğuk olsa bile Norveç ile Japonya ideal ülkelerdir.

İkizler (22 Mayıs - 22 Haziran) İkizler, sıkıcı olmayan şehirleri tercih etmemelidir. İzlanda, Mısır, Norveç, İtalya, Brezilya ve Finlandiya mutlu olabilecekleri ülkelere bazılarını. Gün içindeki küçük turlara katılmak, başka insanlarla tanışmak ve bilgi edinmek temel aktiviteleridir.

Yengeç (23 Temmuz - 22 Ağustos) Uyum ve öğrenme yetenekleri vardır. İçgüdüsel olarak nemli ve sulu alanlarda, mutlu olurlar. Bahama Adaları, Filipinler, Romanya ve özellikle Amerika onları mutlu hissettirecek bazı ülkelerdir.

Aslan (23 Temmuz - 22 Ağustos) Aslanlar, sosyal yaşamı ve aktivitesi yüksek olan, lüks ve konforlu yerleri tercih etmelidirler. Hollanda, İngiltere, İsviçre, İtalya ve Almanya'da rahat ve huzurlu bir hayat sürebilirler.

Başak (23 Ağustos - 22 Eylül) Başak burçları, araştırma yapmayı çok severler. Bu yüzden araştırma, inceleme imkânları iyi olan ülkeler onlar için uygundur. Özellikle İngiltere'de mutlu bir hayat sürebilirler.

Terazi (23 Eylül - 22 Ekim) Terazî burçları için coğrafyadan çok orada yaşayan insanlar önemlidir. Anlaşabilecekleri, yaşamın güzelliklerini paylaşabilecekleri ve yalnız kalmayacağı metropoller, Terazî'yi mutlu eder. Çin, Malezya, Rusya ve özellikle Singapur'da mutlu yaşayabilirler.

56 Ünite 5 • Terahiz Nedir?

Akrep (23 Ekim - 21 Kasım) Derin bilginin ve dedektiflerin burcu Akrepler, ilginç neresi varsa sevebilirler. Özellikle Türkiye'nin her şehri uygundur. Güney Afrika, Hindistan, Macaristan, Avusturya ve Japonya ilgilerini çekebilir.

Yay (22 Kasım - 21 Aralık) Özgürlüğüne düşkün olan Yay burcuna karavan ya da teknede yaşamaları önerilir. Adalara bayılırlar. Avustralya, Finlandiya, Amerika, İsveç ve Peru ruhlarına hitap eder.

Oğlak (22 Aralık - 21 Ocak) Doğanın vahşi yanını seven, dağ tutkunu Oğlaklar için dağ manzaralı şehirler çok uygundur. Veneziya, Romanya, Avustralya, Yeni Zelanda ve diğer dağlık ülkelerde daha mutlu yaşayabilirler.

Kova (22 Ocak - 19 Şubat) Sıra dışı, orijinal veya bilimsel anlamda çekiciliği olan yerler Kova burcu için uygundur. Amerika, İsviçre, Norveç, İsveç ve Avustralya'yı onlar için önerilir.

Balık (20 Şubat - 20 Mart) İyimsen oldukları için her yere uyum sağlayabilirler ama su kenarı olmazsa olmazdır. Amerika ve Avustralya başta olmak üzere Tibet ve Hindistan en rahat edecekleri ülkelerin başında gelir.

	Doğru	Yanlış
1. Koçlar nemden rahatsız oldukları için nemli bölgeler onlar için uygun değildir.	☐	☐
2. Kovalar sessizliği sevdiği için sakin yerler onlara uygundur.	☐	☐
3. Balık burcu iyimsen olduğundan her yere uyum sağlayabilir.	☐	☐
4. Oğlaklar lüks tutkunu olduğundan büyük ve gösterişli şehirler onlara uygundur.	☐	☐
5. Yaylar özgürlüğüne düşkün olduğu için karavan veya teknede yaşayabilir.	☐	☐
6. Terazîler için ülkeden çok insan önemli olduğu için uyum sağlayabilecekleri her ülkede yaşar.	☐	☐
7. Aslanlar dağ tutkunu olduklarından dağlık ülkeler onlar için daha uygundur.	☐	☐
8. Akrepler ilginç yerleri sevdiklerinden Türkiye'nin her şehrinde yaşayabilirler.	☐	☐
9. Yengeçler ve balıklar sulu alanları sevdiklerinden aynı bölgelerde yaşayabilirler.	☐	☐
10. Başak burcu araştırma ve incelemeye meraklı olduğundan İngiltere'de mutlu olabilir.	☐	☐
11. İkizler yerleşik yaşamı sevdiklerinden değişiklikten fazla hoşlanmazlar.	☐	☐
12. Boğalar farklılık aradıklarından ilginç olan her ülkede hayat sürebilirler.	☐	☐

Terahiz Nedir? • Ünite 5 57

Ek 8. Öğrenmeyi Neler Etkiler?

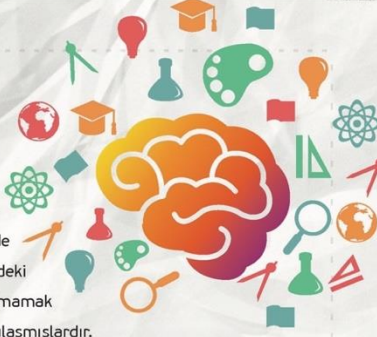

4. Okuyalım, işaretleylelim. Öğrenmeyi Neler Etkiler?

Güdülenme, öğrenmeye istekli olmayı ifade eder ve öğrenen bireyden kaynaklanan etkenlerdendir. Mesela, yurtdışına gidecek olan birinin yabancı dil öğrenme isteğinin artması, güdülenmeye iyi bir örnektir. Öğrenmede zekâ da önemlidir. Zekâ düzeyi yüksek olanların öğrenmedeki başarıları da yüksektir. Yaş ve olgunlaşmayı da yabana atmamak gerekir: Olgunlaşan insanlar, belli bir öğrenme düzeyine ulaşmışlardır.

Olgunlaşma, yaşa bağlı olarak gerçekleştiği için birey sağlıklı bir öğrenme düzeyine ulaşmış olmaktadır. Bilgi birikimi, önceden kazanılmış olan bilgileri ifade eder ve yeni şeylerin öğrenilmesinde etkilidir. Bu etkinin olumlu olabilmesi için önce öğrenilmiş olanlarla sonra öğrenilecekler arasında ilke, içerik ve yöntem bakımından benzerlik olmalıdır. Aksi hâlde önceki ve sonraki bilgiler arasında çelişki doğacak ve bilgi aktarımı sağlıklı olarak meydana gelmeyecektir.

Önceki ve sonraki bilgi ve beceriler arasında benzerlik bulunması, olumlu sonuçlar doğurmanın yanında olumsuz sonuçlar da doğurabilir. Örneğin bisiklet kullanmayı bilen biri motosikleti daha kolay sürer. Buna "olumlu geçiş" denir. Daktiloyu iki parmak yazan birinin on parmak yazmayı öğrenmesi zorlaşır. Buna da olumsuz geçiş denir.

a) Aşağıdaki cümleleri yukarıdaki metne göre işaretleiniz.	D	Y
1. Bu metinde güdülenmeye örnek verilmiştir.		
2. Yaşlı insanlar daha kolay öğrenirler.		
3. Yüksek zekâlı olmayanlar hiçbir şey öğrenemezler.		
4. Önce ve sonra öğrenilenler arasındaki ilişki önemlidir.		
5. "Daktilo" örneği olumlu geçiş için verilmiştir.		

b) Metinde geçen aşağıdaki kelimeleri zıt anlamlılarıyla eşleştiriniz.

① kirli	○ yurtdışı
② istekli	○ ham
③ olgun	○ temiz
④ kolay	○ kolaylaşmak
⑤ önemli	○ zor
⑥ zorlaşmak	○ isteksiz
⑦ yurtdışı	○ önemsiz

Ek 9. Bir Ömür

B. EVİM EVİM, GÜZEL EVİM

1. Okuyalım, özetleyelim. Bir Ömür

Mustafa Bey 30 yıl boyunca Anadolu'nun birçok şehrinde görev yaptı. 30 yıl sonra da emekli oldu. Şimdi o, artık emekli bir polis. Eşi Asuman Hanım da onunla birlikte o şehir senin bu şehir benim dolaştı durdu. Asuman Hanım ile Mustafa Bey'in iki çocukları var. Kemal, 45 yaşında ve bankacı. Diğer çocukları Filiz ise 44 yaşında ve avukat.

Mustafa Bey ile Asuman Hanım, şimdiye kadar bir yerde uzun müddet kalmadılar. Bu yüzden de henüz bir ev alamadılar. Artık ev alma zamanı geldi diye düşünüyorlar. Sakin, huzurlu bir hayat yaşayıp emekliliğin tadını çıkarmak istiyorlar. Torunları Yaren'i de yanlarına alıp ev bakmak için emlakçıya gitmeye karar verdiler. Şimdi onların emlakçıda neler konuştuklarını hep birlikte dinleyelim.

"Bir Ömür" adlı metni birkaç cümle ile özetleyiniz.

2. Dinleyelim, cevaplayalım. Emlakçıda

1. Asuman Hanım ve eşi niçin emlakçıya gidiyorlar?

2. Emlakçı, onlara ne ikram ediyor?

3. Kim, ne içmek istiyor?

4. Asuman Hanım, nasıl bir ev istiyor?

5. Mustafa Bey, nasıl bir ev istiyor?

6. Yaren dedesine ne söylüyor?

7. Emlakçı onlara ne öneriyor?

Ek 10. Uykudaki Dünyamız: Rüyalar

A.5 N1K

1. Okuyalım, cevaplayalım.

Uykudaki Dünyamız: Rüyalar

Rüya, çağlar boyunca insanlar tarafından hep merak edilmiş. Rüya ile ilgili çok şey yazılmış ve söylenmiş.

Peki niçin rüya görürüz? Rüyaların anlamı nedir? İnsanlar bu soruları zihinlerinde çözmeye çalışmışlardır. En basit anlamıyla rüyalar, uykudayken zihnimize beliren olaylar, düşünceler ve görüntülerdir. Niçin rüya gördüğümüze ilişkin birbirinden farklı pek çok görüş var. Kimilerine göre insan, rüyalarında korkularını, mutluluklarını, üzüntülerini görür. Kimileri de rüyaların zihnimizi temizlediğini düşünüyor. Kimileri ise rüya görmenin yaratıcı olmamızı sağladığını söylüyor.

Bazı kimseler sık sık rüya gördüklerini söylerler. Bazıları ise hiç rüya görmediklerinden söz ederler. Belki sizlerin içinde de böyle düşünenler vardır. Hiç rüya görmüyor-sanız merak etmeyin. Bu, yalnızca çok derin uyuduğunuzu ve rüyalarınızı anımsamadığınızı gösterir.

Uyandığınızda rüyanızın ayrıntılarını bütününüyle hatırlayabilirsiniz. Bir süre sonra da gördüğünüz rüyayı ya tamamen ya da kısmen unutursunuz. Bu da yine vücudumuzun kendini korumaya yönelik bir önlemdir. Rüyalarımızın birçoğunu unutmasaydık bunların hepsi hafızamızda depolanmış olurdu. Gerçek yaşamımızda olanlarla rüyalarımızda olanları birbirinden ayırt etmekte zaman zaman zorlanabilirdik. Bu durum da bizi sıkıntıya sokacak bazı sorunlarla karşılaşmamıza neden olabilirdi. Rüyaların en dikkat çekici özelliği süresidir. Rüyalar çok kısa sürede görülür. Bazen 15-20 dakika rüyalarımızı anlatırız. Aslında bir rüya birkaç saniyede görülür. Dr. Klein bir araştırmasında "En uzun rüya 90 saniye süren." demiştir.

Rüyalar bazen çok açıktır ve gelecekte haber verir. Bunlara haberci rüyalar denir.

Eski Amerika başkanı Abraham Lincoln, 14 Nisan 1865 gecesi bir rüya görür. Beyaz Saray'ın hizmetkârları telaşla, oradan oraya koşuşturur ve herkese "Başkanımız öldürüldü." haberini verirler.

Sabah olunca Lincoln, rüyayı eşine ve yakınlarına anlatır. Tedingir olmuştur ancak Lincoln'un yakınları tarafından bu rüya iliyi yorumlanır. "Ömrünüz uzayacak." derler.

Aynı günün akşamı Abraham Lincoln tiyatroya gider. Tiyatroda rüyası gerçekleşir: Lincoln öldürülür.

Bir kişi aynı rüyayı farklı zamanlarda ve birkaç kez görebilir. Bir rüya başka insanlar tarafından da görülebilir.

Her rüyanın yorumu aynı değildir. Çünkü rüyalar yaşamımızda ilgilidir. Her insanın yaşamı farklıdır. Bu nedenle aynı rüyaların yorumları farklı olur.

Zuhal ÖZER
(Düzenlemiştir)

1. Niçin rüya görürüz?
2. Rüyalar hakkındaki düşünceler nelerdir? Siz hangisine katılıyorsunuz? Niçin?
3. Ne zaman rüya görürüz?
4. Rüyaların süresi ne kadardır?
5. Rüyalarımızda en çok kimi ya da neyi görüyorsunuz?
6. Rüyalarınız sizi etkilediği oluyor mu? Niçin?
7. Gördüğümüz rüyaların hiçbirini unutmasaydık ne tür sorunlarla karşılaşabilirdik?
8. Hayal kurmak ile rüya arasında nasıl bir fark vardır?

2. Okuyalım, işaretleylelim.

Rüya İçinde Rüya

Emine Hanım Günaydın öğün. Vakit geç oldu. Kalkmayacak mısın?

Sedat Günaydın anne. Hemen kalkıyorum... Çok ilginç bir rüya gördüm.

Emine Hanım Hayırdır inşallah. Ne gördün?

Sedat Rüyamda hafta sonu, okulda Ankara gezisi düzenleniyor ve arkadaşlarımla birlikte geziye katılıyoruz.

Emine Hanım Sonra?

Sedat Mavi bir minibüs okulun önünde bekliyor. Hava güneşli. Üzerimde beyaz bir gömlek, açık mavi bir pantolon var. Kiyafetleri yeni almışız. İlk o gün giymişim. Arkadaşlarım "Kiyafetlerin çok yakışmış." diyorlar.

Emine Hanım Ne güzel... Başka?

Sedat Öğretmenimiz bize sesleniyor ve sırayla minibüse biniyoruz. Selim ile birlikte oturuyoruz. En son öğretmenimiz minibüse biniyor. Sonra hareket ediyoruz. Okuldan çıktıktan sonra büyük, çevresi yeşil bir yolda ilerliyoruz. Öğretmenimiz "Beypazarı'na gidiyoruz." diyor. Radyoda bir türkü çalıyor ve hep birlikte türkü söylüyor, eğleniyoruz. Türkü bittikten sonra Selim ile muhabbet ediyoruz. Bir süre sonra başımı cama yaslayıp uykuya dalıyorum. Rüyamda "Beypazarı'ndayım. Bir okul gezisinde... Selime dönüp "Ne çabuk geldik?" diye soruyorum... Konuşmuyor. Beypazarı'na ilk gelişim. Bu yüzden merakla çevreyi seyrederim. Eski alışıp binalar dikkatimi çekiyor. Çarşı çok kalabalık... Ara sokaklardan birine giriyorum. Arkadaşlarımı ve öğretmenimi kaybediyorum. Tek başıma gezmeye devam ediyorum. Her köşe başında havuç suyu satılıyor. Çok ilginç buluyorum. Yanımdan geçen bir adam arkadaşına "Beypazarı'nın havucu meşhurdur" diyor...

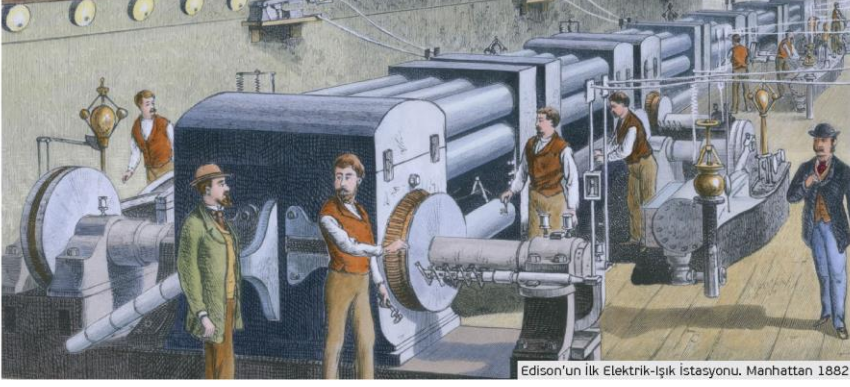
Emine Hanım İlginç bir rüya... Peki, başka ne gördün?

Ek 11. Edison

1. Okuyalım, işaretleylelim. Edison

Edison'un İlk Elektrik-Işık İstasyonu. Manhattan 1882

Thomas Alva Edison, Milan, Ohio'da doğdu. Yedi kardeşin yedincisidir. Yedi yaşındayken ailesiyle birlikte Michigan'daki Port Huron'a yerleşti ve ilköğrenimine burada başladı. Fakat başladıktan yaklaşık 4 ay sonra algılamasının yavaşlığı nedeniyle okuldan uzaklaştırıldı. Bu arada evlerinin kilerinde bir kimya laboratuvarı kurdu. Bir süre sonra kendi başına bir telgraf aleti yaptı ve Mors alfabesini öğrendi. O günlerde geçirdiği ağır bir hastalık sonucu kulakları ağır işitmeye başladı. On iki yaşındayken bir trende dergi ve meyve satıyor, bir yandan da trenin yük vagonunu yerleştirdiği küçük bir baskı makinesi ile haftalık bir gazete basıyordu. Ama bir gün içinde kimyasal madde bulunan şeylerden biri kırılıp vagonda yangın çıkınca Edison hem trendeki işinden oldu hem de ömür boyu ağır işitmesine yol açacak biçimde yaralandı.

Daha sonra telgrafçılık öğrenmeye karar veren Edison 1863-1868 arasında ABD ve Kanada da birkaç telgrafhanede çalıştı. 1868 de bir atölye kurdu ama yaptığı elektrikli kayıt aygıtının patentini satamayınca bir yıl sonra parasız ve borçlu olarak Boston'dan New York'a gitti. 1879'da Edison bir elektrik ampulü icat etti. Edison'un ampulü bulmak için 2000 deney yaptığı söylenir. Başarısız deneylerden sonra deneyleri bırakmasını söyleyen dostlarına "Ben başarısızlığa uğramadım, 2000 tane tecrübem oldu." sözü meşhurdur ve 2500'e yakın buluşun patentini almıştır. Ayrıca gramofonun da mucidi olarak bilinir.

1. Metinde aşağıdakilerden hangisine **değilmiştir**?
 - A) Edison'un ailesinin maddi durumuna
 - B) Edison'un ilkokuldan uzaklaştırılma sebebine
 - C) Edison'un çocukluğundaki azmine
 - D) Edison'un çocukken nerede çalıştığına
2. Metinde geçen "Ben başarısızlığa uğramadım, 2000 tane tecrübem oldu." sözüyle Edison'un kişiliği hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
 - A) Karamsar
 - B) Azimli
 - C) Bezgin
 - D) Bencil
3. Sizce Edison'un nasıl biridir? Özetleyelim.

.....

.....

.....

.....

Ek 12. Okuyalım, Cevaplayalım

12. Okuyalım, cevaplayalım.

Öğretmenler Günü, öğretmenlik yapan kişilere adanmış ve birçok ülkede çeşitli kutlamaların gerçekleştirildiği bir gündür. Bu önemli gün dünyanın birçok ülkesinde kutlanmakta; fakat kutlandığı gün ülkeden ülkeye değişebilmektedir. Öğretmenler Günü'nün kutlanmasındaki amaç; bu mesleği yapan öğretmenlerimizi onurlandırmak, bu kişilerin toplumdaki yerine ve önemine dikkat çekmek, öğretmenler arasındaki bağı kuvvetlendirmek ve onlara olan sevgimizi, saygımızı göstermektir. Birçok ülkede 5 Ekim 1994 tarihinden beri her yıl bu gün (5 Ekim) Dünya Öğretmenler Günü olarak kutlanmaktadır. Fakat bazı ülkelerde ise kutlandığı gün o ülkelerin tarihi değerlerine göre değişebilmektedir.

Örneğin ülkemizde Öğretmenler Günü her yıl 24 Kasım'da kutlanır.

1. Metne başlık yazalım.

2. Metni birkaç cümle ile özetleyelim.

13. Yazalım.

Öğretmenler Günü için öğretmenimize güzel sözler yazalım.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Yazalım.

1. Azimle	a. kaybolduğu	I. başarıyı yakalar.
2. Bankayı	b. okuyan	II. kazağı beğenmedim.
3. Çocuğa	c. içecek	III. hırsızlar yakalanmış.
4. Parası	d. çalışan	IV. sahibine götürecekt.
5. Çok	e. köpeği	V. bir şey getirir misin?
6. Bulduğu	f. ördüğü	VI. birini arıyor.
7. Bize	g. soyan	VII. çok bilir.
8. Annemin	h. bakacak	VIII. için açlıyor.

Ek 13. Gebelikle İlgili İnanışlar

11. Okuyalım, anlatalım. Gebelikle İlgili İnanışlar

- Gebelikte eğer bebek kız ise anne çirkinleşir, erkek ise güzelleşir.
- Gebe kadının karnı sivri ise bebeği erkek, karnı yayvan ise bebeği kız olur.
- Eğer bebek kız ise gebelik zor, erkek ise gebelik kolay geçer.
- Gebelik kadınlarda bazı hastalıkları giderir.
- Mide ekşimesi, gebelikte bebeğin saçlarının çıkma zamanında çok olur.
- Gebe kadın kelle, muşmula yerse çocuğu çirkin olur, güzele bakarsa çocuğu güzel olur.
- Gebe kadın, cenaze geçerken cenazeye bakmamalı çünkü cenazeye bakarsa doğacak çocuğun ömrü kısa olur.
- Gebe kadın, gül koklarsa bebeği güller gibi kokar.
- Gebe kadın, gebelikte ayva ve erik yerse bebeğin yüzünde gamzeler olur.
- Gebe kadın, ekşi yerse kızı, tatlı yerse oğlu olur.

- a. Metindeki inanışlardan hangisi/hangileri sizin kültürünüzde de vardır?
- b. Gebelik dönemi ve gebelik sonrası dönem için çevrenizde ne gibi inanışlar/düşünceler var? Siz bu düşüncelere katılıyor musunuz? Niçin?

12. Yazalım. Sevgili Çocuğum

Kendinizi, anne ya da baba olarak düşünün ve çocuğunuza bir mektup yazınız.

.....

.....

.....

Kelimelerle paragrafı tamamlayınız.

İnsan hayatında çocukluk dönemi çok önemlidir. İnsanın kişiliği bu dönemde oluşmaya başlar.

Kelime Dünyası

* çocukluk	* kulak ardı etmek
* torun	* haksızlık etmek
* evlat	* dile getirmek
* cinsiyet	* benzetmek
* güvenmek	* gebelik
* karşılaştırmak	* inanış

Ek 14. Aslan ile Fare

13. Hikâyeyi tamamlayalım.

Doğum Günü

Doğum günümü kutlamak için bütün arkadaşlarımı evimize davet etmiştim. Hemen hemen tüm arkadaşlarım gelmişti. Fakat en sevdiğim arkadaşım gelmemişti.

14. Okuyalım, yazalım.

Aslan ile Fare

Ormanlar kralı aslan bir gün avlanmaktan yorulmuş ve yatmış uyumuş. Minik bir fare aslanın üzerinde dolaşmaya başlamış. Aslan sinirlenerek uyanıp, fareyi yakalamış. Tam öldüreceği sırada fare "Ne olur beni bırak! Gün olur benim de sana bir iyiliğim dokunur." demiş. Aslan farenin bu sözlerine gülerken:

"Sen küçük bir faresin, bana ne iyiliğin dokunur?" deyip onu bırakmış. Fare sevinerek oradan uzaklaşmış. Aradan biraz zaman

geçmiş. Aslan, bir gün avcılarının kurduğu tuzağa yakalanmış. Çırpınmış, bağırmış ama tuzaktan bir türlü kurtulamamış. Oradan geçen minik fare aslanın bu durumunu görmüş. Hemen dişleri ile tuzağın iplerini kemirerek kesmiş. Aslanı tuzaktan kurtarmış. Fare aslana "Beni küçük görüyordun. Bak, senin canını kurtardım." demiş. Aslan, böylece yapılan bir iyiliğin karşılıksız kalmayacağını anlamış.

Bu hikâyenin ana fikri nedir?

Konuşalım. / En yakın arkadaşınızın özelliklerini anlatınız.

Kelime Dünyası

* arkadaş	* kan kardeşi
* samimi olmak	* akıllı
* telefon etmek	* çocukluk
* iyilik	* dostluk
* küsmek	* hatıra
* dargınlık	* mazi

Ek 15. Fransız Örümcek Adam

15. Okuyalım, İşaretleyelim.
Fransız Örümcek Adam

Fransız Alain Robert, namı diğer 'Örümcek Adam', çeşitli ülkelerdeki gökdelenlere çıplak elle tırmanarak dünya çapında bir şöhrete sahip oldu. İstanbul'un en yüksek binasına tırmanmak için Türkiye'ye gelen Alain Robert ile tırmanmadan önce konuştuk.

- **Nasıl oldu da tırmanmaya başladınız? Niye dağlara değil de binalara tırmanıyorsunuz?**

Tırmanmak benim için bir tutku... Henüz küçük bir çocukken hayran olduğum isimler ünlü dağcılardı. Bu yüzden çocukken tırmanma eğitimi almaya başladım. İlk tırmanışımı 12 yaşındayken, sekizinci kattaki evimize yaptım.

- **İlk kez ne zaman gökdelenlere tırmanmaya başladınız?**

1994 yılında Chicago'nun en yüksek binasına çıplak elle tırmandım. Sonra da ard arkası kesilmedi. Kolay Yapılan İş Sevdim!

- **İlk tırmanışınızda neler hissettiniz?**

Büyük bir heyecan... Tek başınıza ve çok yüksektesiniz. Böyle bir tırmanışın zor olması da hoşuma gitti. Kolay yapılan şeylerden hoşlanan bir adam değilim zaten. Binalara tırmanmak, beni tam anlamıyla hayata bağlıyor. Binaın tepesinde olmak da bana yeniden doğdurmamı hissinin veriyor.

- **Tırmanırken korkuyor musunuz?**

Tabii ki hayır! Bence korkunç olan insanın hayatında heyecan olmaması...

Yaplanacağı düşünmüyorum.

- **Sizin gibi bir adamı korkutan şey nedir peki?**

Sıkılmaktan ve hayatımın geçip gitmesinden korkuyorum.

- **Yaşlanmaktan korkuyor musunuz?**

Kısa bir süre sonra 49 yaşına basacağım. Hâlâ kendimi muhteşem hissediyorum. İnsanın zihni gençse, vücudu da genç olur. Ben buna inanıyorum. O yüzden asla yaşlanacağımı düşünmüyorum!

16. İşaretleyelim.

Röportajda, Alain Robert ile ilgili aşağıdaki soruların hangilerinin cevabı yoktur?

	Var	Yok
1. Daha önce hangi binalara tırmanmış?		
2. İlk tırmanışını nereye yapmış?		
3. Tırmanırken hangi aletleri kullanıyor?		
4. Nelerden korkuyor?		
5. Evli mi?		
6. Tırmanışlarından para kazanıyor mu?		
7. Tırmanışını tamamladığı anda ne hissediyor?		
8. Tırmanmak için eğitim almış mı?		
9. Tırmanmak onun için nasıl bir duygu?		

17. Yazalım.

Aşağıdaki düşüncelerden birini seçip konuyla kendi düşüncelerinizi, gerekçelendirerek yazınız.

Dünyada insanlık için yapılması gereken o kadar çok iş varken Alain Robert'in binalara tırmanmasını gereksiz buluyorum. Çünkü

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Alain Robert'in ona heyecan veren bir etkinliği tutkuyla yapmasına destekliyorum. Çünkü

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

18. Alain Robert'in kişilik özelliklerini işaretleyelim.

Azimli	Utangaç	Kaygılı	Tutkulu
Maceraperest	Huzursuz	Cesur	Heyecanlı
			Duyarsız

78 Ünite 6 • Neler Oluyor Hayatımda?

162

Ek 16. Okuyalım, Cevaplayalım

15. Sebze ve meyvelerle ilgili bilmecelerin cevaplarını bulunuz.

1. Çarşıdan aldım bir tane, eve geldim bin tane.

2. Bir küçücük fıçık, içi dolu turşucuk.

3. İçi darı, dışı deri.

4. Allah yapar yapısını, demir açar kapısını.

5. Çekirim ip gibi, gelir küp gibi.

6. Dağdan gelir, taştan gelir, beş bıyıklı enişten gelir.

16. Okuyalım, cevaplayalım.

Haftaya okullar açılacak. Okul yeni evimizden biraz uzak. Olsun, yürümeyi severim. Okul açılacağı için sevinıyorum. Çünkü bu mahallede hiç arkadaşım yok.

Bacaklarım ağrıyor- İp atlamaktan değil ama. Gerçi çarşıdan gelikten sonra ipimi aldım ve kapının önüne indim. Kendi kendime ip atlamaya başladım da. Uç dakika bile geçmeden, en alt kattaki biri yağıyor borusuna gün gün vurarak beni uyardı. Kızlarına ve saçına kar yağmış bir adam,

"Uyuyuyuyuyum," dedi. "Git başka yerde oynama."

Sesi kulak delici ve akortsızdı. Müzik öğretmenim bu sesi duydu, "Övründe bir kez bile şarkı söylemediği nasıl da belli," dedi. Şarkı söylemesini bilen, konuşurken de sesi güzel çıkarmış.

Karşı kaldırıma geçtim. Daha iki kez sığmıştım ki, bu kez yandaki apartmanın ikinci katında saçları bigüilelerle kuşatılmış bir kadın belirdi. Bana doğru sinirli sinirli bakarak,

"Taz kaldırıyorsun!" diye bağırdı. "Çamaşırları daha yeni astım. Git başka yerde!"

Sıkılmıştım. İp atlamaktan vazgeçtim. Kapının önünde oturdum. Geleni geçeni seyretilmeye başladım.

Sevin Ak
Babamın Gözleri Kedi Gözleri

Misafir Sever misiniz? • Ünite 8 101

1. Yukarıdaki metne uygun bir başlık bulunuz.

2. Yukarıdaki öykünün kahramanı kimdir?

3. Yukarıdaki olay nerede geçmektedir?

4. Yukarıdaki olay ne zaman geçmektedir?

17. Eşleştirelim.

Gönül vermek	Gelecek nesillere ulaştırmak
Kendini adanmak	Seviyesine göre
Kuşaklara aktarmak	Bir işin çözüm yolu
Akla zarar bir tutku	Tesadüfen
Kendi çapında	İnsana zarar verebilecek alışkanlıklar, davranışlar
..... reçetesi	Bir iş için çok fazla gayret göstermek
Hasbalkader	Severek yapmak

18. Tamamlayalım.

gönül vermek	hasbalkader	kendi çapında	kendini adanmak
..... reçetesi	akla zarar bir tutku	kuşaklara aktarmak	

Bazı liderler milletlerine

Kırk yaşından sonra resme

Çok para kazanmanın bu kitapta bulabilirsiniz.

Bu işe bağlılığınızı söylüyorsunuz.

Bu konuyla ilgili bir bilgiye sahibim.

Arkadaşım, uğraştığı sporlara bağlıdır.

Her millet kültürünü gelecek ister.

102 Ünite 8 • Misafir Sever misiniz?

Ek 17.Öz Geçmiş

12. Okuyalım, yazalım.

ÖZ GEÇMİŞ
Derya KARAMAN
Kişisel Bilgiler
Doğum Tarihi: 23 Şubat 1991
Doğum Yeri: İstanbul
Medeni Hali: Bekâr
E-Posta: zkaraman@postam.com

Eğitim Bilgileri
2010-...
İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü, Son Sınıf

Kariyer Hedefi
Bir uluslararası seyahat şirketinde halkla ilişkiler bölümünün yöneticisi olmak

İlgi Alanları
Fotoğrafçılık: İFSAK ileri fotoğrafçılık kursu (2009-...) Voleybol: İstanbul Üniversitesi (2010-....)

Eğitimler ve Seminerler
2011 Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi "Turizm Gelişim Semineri"

İş ve Staj Deneyimi
Haziran-Ağustos 2011 (90 gün) Kaya Oteli, Halkla İlişkiler Bölümü, Stajyer

Yabancı Dil Bilgisi
İngilizce: Okuma-Yazma-Konuşma, İleri düzey.

Referans
İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü Başkanı - Selçuk ŞAHİN

Kişisel Bilgiler
Doğum Tarihi: _____
Doğum Yeri: _____
Medeni Hali: _____
E-Posta: _____
İş ve Staj Deneyimi

Yabancı Dil Bilgisi

Eğitimler ve Seminerler

Eğitim Bilgileri

Kariyer Hedefi

İlgi Alanları

Referans

Canlandırılım. / Sizin bir şirketiniz var ve eleman arıyorsunuz. Şirketinize biri bu iş için başvuruda bulundu. Onunla 3-5 dakikalık bir iş görüşmesi yapınız.

Kelime Dünyası

- * form
- * ilan
- * başvuru
- * işveren
- * iş görüşmesi
- * yarı zamanlı
- * eleman
- * staj
- * kariyer
- * insan kaynakları
- * referans mektubu
- * müdür

40 Ünite 2 • Yorumlar ve Görüşler

164

Ek 19. Okuyalım, Cevaplayalım

14. Okuyalım, cevaplayalım.

Komşumuz, görünüşüyle güven veren bir insandır. Onun cesur bir insan olup olmadığını bilmiyorum ama hesapsız davranmak yerine ne zaman ne yapacağını biliyor. O, bu yönüyle sıra dışı bir insan olarak değerlendirilebilir. Her zaman kafasında bir plan vardır. Çok konuşur ve sürekli olarak gelecekle ilgili düşüncelerini anlatır. O hep umutludur, etrafına da bunu aşılamaaya çalışır.

Umutlu olması, olumsuzlukları sorgulamasını engellemez. O, aynı zamanda kötü giden bir şey varsa bunun hesabını soran bir insandır. Kitle iletişim araçlarını çok iyi kullanır. Gazetelere yazılar yazar, toplantılar düzenler, televizyona çıkıp konuşur; etkilenen olmak yerine etkileyen olmayı tercih eder. Zaman zaman sözlerini çok uzattığı görülür ama tartışma sırasında kontrolünü kaybetmez. İddialıdır fakat uzlaşamayan biri değildir.

a) Yukarıdaki kişi için söylenemeyecek özellikleri işaretleyiniz.

umursamaz	güvenilmez
duyarlı	konuskan
güvenilir	umursamaz
bilgili	bilgisiz
tanınmış	cesur
korkak	tartışmacı
uzlaşmacı	uyumsuz

b) Metinde geçen aşağıdaki deyimlerin anlamlarını yazıp bunları birer cümlede kullanınız.

güven vermek

kötü gitmek

hesapsız davranmak

kontrolünü kaybetmek

aşılama

hesabını sormak

Ek 20. Okuyalım, Cevaplayalım

5. İnceleyelim, eşleştirelim.

1. Başarılı olmak için çok çalışmak lazım.
2. Bazı insanlar daha zor şartlarda yaşamak zorunda kalıyorlar.
3. Hayallerinin peşinden gitmek gerekiyor.
4. Engellilerin hayatını kolaylaştırmak şart!
5. Bugün eve erken gitmem gerekiyor.
6. Bu işi bitirebilmek için sabahlara kadar çalışmaya mecburum.

1. Yazar olmak için	a. başarılı olmak lazım.
2. Babası iflas edince okulu bırakarak	b. pasaport çıkartmak gerek.
3. Faydalı olmak için	c. çalışmak zorunda kaldı.
4. Ayağının iyileşmesi için	d. çok okumak gerek.
5. Denize girmek için yüzmeyi	e. bilmek şart.
6. Türkiye'ye gitmek için	f. alçıya almak şart.

6. Okuyalım, cevaplayalım.

13 yaşında görme yetisini tamamen kaybeden Erik Weißenmayer, ülkesinde öğretmenlik ve güreş antrenörlüğü yapmaktaydı. Adını tarihe ilk geçirdiği olay 2001 yılında Everest'e tırmanması oldu. Böylece dünyanın en yüksek zirvesi Everest'e tırmanan ilk görme engelli oldu ancak bu onu durdurmadı Hong Kong, İsviçre, Tayland ve Şili'de dünyanın en yüksek zirvelerine tırmandı. 2008 yılında 7 kıtanın da en yüksek zirvesini görebilen dünya çapında bir sporcu oldu. Birçok dergi ve spor kuruluşundan ödüller alan Erik, "Touch the Top of the World" adlı kitabıyla bu maceralarını sevenlerine ulaştırdı.

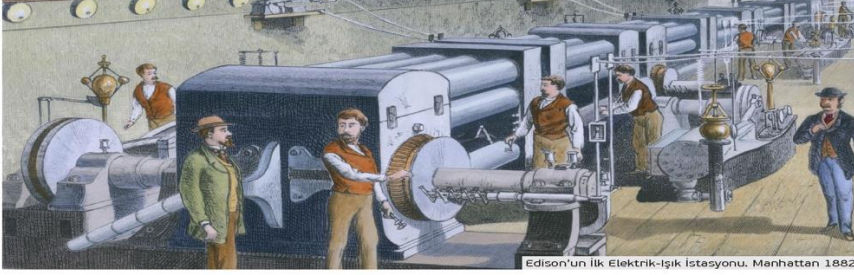

1. Metne uygun bir başlık yazınız.
.....
2. Erik Weißenmayer hangi olayla adını tarihe geçirmiştir?
.....
3. Erik Weißenmayer nasıl dünyaca ünlü bir sporcu oldu?
.....
4. Sizce o nasıl biridir?
.....

Ek 21. Edison

1. Okuyalım, işaretleyelim. Edison

Thomas Alva Edison, Milan, Ohio'da doğdu. Yedi kardeşin yedincisidir. Yedi yaşındayken ailesiyle birlikte Michigan'daki Port Huron'a yerleşti ve ilköğrenimine burada başladı. Fakat başladıktan yaklaşık 4 ay sonra algılamasının yavaşlığı nedeniyle okuldan uzaklaştırıldı. Bu arada evlerinin kilerinde bir kimya laboratuvarı kurdu. Bir süre sonra kendi başına bir telgraf aleti yaptı ve Mors alfabesini öğrendi. O günlerde geçirdiği ağır bir hastalık sonucu kulakları ağır işitmeye başladı. On iki yaşındayken bir trende dergi ve meyve satıyor, bir yandan da trenin yük vagonunu yerleştirdiği küçük bir baskı makinesi ile haftalık bir gazete basıyordu. Ama bir gün içinde kimyasal madde bulunan şeylerden biri kırılıp vagonda yangın çıkınca Edison hem trendeki işinden oldu hem de ömür boyu ağır işitmesine yol açacak biçimde yaralandı.

Daha sonra telgrafçılık öğrenmeye karar veren Edison 1863-1868 arasında ABD ve Kanada da birkaç telgrafhanede çalıştı. 1868 de bir atölye kurdu ama yaptığı elektrikli kayıt aygıtının patentini satamayınca bir yıl sonra parasız ve borçlu olarak Boston'dan New York'a gitti. 1879'da Edison bir elektrik ampülü icat etti. Edison'un ampülü bulmak için 2000 deney yaptığı söylenir. Başarısız deneylerden sonra deneyleri bırakmasını söyleyen dostlarına "Ben başarısızlığa uğramadım, 2000 tane tecrübem oldu." sözü meşhurdur ve 2500'e yakın buluşun patentini almıştır. Ayrıca gramofonun da mucidi olarak bilinir.

1. Metinde aşağıdakilerden hangisine **değ**inilmemiştir?

- A) Edison'un ailesinin maddi durumuna
- B) Edison'un ilkokuldan uzaklaştırılma sebebine
- C) Edison'un çocukluğundaki azmine
- D) Edison'un çocukken nerede çalıştığına

2. Metinde geçen "Ben başarısızlığa uğramadım, 2000 tane tecrübem oldu." sözüyle Edison'un kişiliği hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karamsar
- B) Azimli
- C) Bezgin
- D) Bencil

3. Sizce Edison'un nasıl biridir? Özetleyelim.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ek 22. Kimse Beni Anlamıyor

B. RÜZGÂR GİBİ GEÇTİ

1. Dinleyelim, işaretleyelim.
Üniversiteli Gençlerin Sorunları

Aşağıdaki sorunlardan hangileri metinde dile getirilmemiştir?

1. sağlıksız beslenme	7. kirliliği hava
2. çekingenlik	8. kalabalık sınıflar
3. barınma yetersizliği	9. nitelsiz eğitim
4. ulaşım sıkıntısı	10. not kaygısı
5. sosyal imkânların yetersizliği	11. istihdam yetersizliği
6. ders yükünün fazla olması	12. yemeklerin pahalı olması

2. Okuyalım, tartışalım, yazalım.
Kimse Beni Anlamıyor!

Öğretmen Arkadaşlar, Karadeniz Bölgesi'nin iklimi, Türkiye'nin diğer bölgelerine göre oldukça farklıdır.

Melek Hakkınız öğretmenim, ben Doğu Karadenizliyim. Bizim orada gün içinde, ne zaman yağmur yağacağını ne zaman güneş açacağını kestiremezsiniz.

Öğretmen Öyle ki Karadeniz ikliminin bu değişken özelliği Karadeniz insanı üzerinde de etkilidir. Bu konuda sen ne dersin Ahmet?

Ahmet (Dalgın) Hangi konuda hocam?..

(Gülüşmeler...)

B. RÜZGÂR GİBİ GEÇTİ

1. Dinleyelim, işaretleyelim.
Üniversiteli Gençlerin Sorunları

Aşağıdaki sorunlardan hangileri metinde dile getirilmemiştir?

1. sağlıksız beslenme	7. kirliliği hava
2. çekingenlik	8. kalabalık sınıflar
3. barınma yetersizliği	9. nitelsiz eğitim
4. ulaşım sıkıntısı	10. not kaygısı
5. sosyal imkânların yetersizliği	11. istihdam yetersizliği
6. ders yükünün fazla olması	12. yemeklerin pahalı olması

2. Okuyalım, tartışalım, yazalım.
Kimse Beni Anlamıyor!

Öğretmen Arkadaşlar, Karadeniz Bölgesi'nin iklimi, Türkiye'nin diğer bölgelerine göre oldukça farklıdır.

Melek Hakkınız öğretmenim, ben Doğu Karadenizliyim. Bizim orada gün içinde, ne zaman yağmur yağacağını ne zaman güneş açacağını kestiremezsiniz.

Öğretmen Öyle ki Karadeniz ikliminin bu değişken özelliği Karadeniz insanı üzerinde de etkilidir. Bu konuda sen ne dersin Ahmet?

Ahmet (Dalgın) Hangi konuda hocam?..

(Gülüşmeler...)

Ek 22. (devam) Kimse Beni Anlamıyor

4. Evde

- Anne** Oğlum, hiçbir şey yemedin yine!
- Ahmet** İştahım yok anne. Ayrıca doydum.
- Anne** Bu nasıl doymak böyle? Doğru düzgün bir lokma bile yemedin. Haydi haydi, biraz daha ye bakalım!
- Ahmet** Anne, gerçekten yemek istemiyorum. Kendimi yorgun hissediyorum.
- Baba** Bırak hanım bırak! İnsanın yemesi ne işi işi de öyle olur! (Oğluna döner.) Öğretmenlerin, senin hakkında pek iyi şeyler söylemiyorlar Ahmet!
- Ahmet** Ne söylüyorlar baba?
- Baba** Derslerinle ilgili değilmişsin. Bu gidişle..
- Ahmet** Bu gidişle ne babal..
- Anne** Babası, o kadar üstüne gitme! Belki bir derdi vardır.
- Baba** Ne derdi olacak hanım! Bak, kız kardeşine de hiç iyi örnek olmuyor.

5. Kimse Beni Anlamıyor

Bugün de gece oldu. Ama nasıl? Her zamanki gibiydi. Sıkıcı ve bombos! Hiçbir şeyden tat alamıyorum. Ne yediğim yemekten ne de içtiğim sudan. Herkesi de üzüyorum. Derste öğretmenlerimi, okulda arkadaşlarımı, evde anne ve babamı... Ama onlar da beni anlamıyorlar. Çok fazla üzerime geliyorlar. "Ahmet, neyin var? Bir sıkıntın, derdin var mı?" diye soran yok. Herkese göre bütün sorun bende. Evet, kim bilir, belki de bütün sorun bendir. Doğrusu, ben de bir anlam veremiyorum, niçin böyleyim? Ama bildiğim bir şey var. Hiç kimse beni anlamıyor. Off! Şu yüzümdeki sivilcelere de canımı çok sıkıyor. Her şey canımı sıkıyor işte...

Kantinde otururken bir ara Leyla ile göz göze geldik ya da ne bileyim belki de bana öyle geldi. O, yan masada oturuyordu. Leyla, ne kadar neşeli kız, güldükçe yüzünde güller açıyor adeta...

A) Aşağıdaki özelliklerden hangileri Ahmet'i yansıtmaktadır?

1. vurdumduymaz	11. geveze
2. tembel	12. kendini beğenmiş
3. saygılı	13. unutkan
4. gırtlak	14. bencil
5. ukala	15. alıngan
6. çekingen	16. dalgın
7. kibirlili	17. sorumsuz
8. neşeli	18. yaramaz
9. mutlu	19. kendiyi başkık
10. mutsuz	20. asi

B) Siz ne düşünüyorsunuz? Niçin?

	Katılıyorum	Katılmıyorum
1. Öğretmenin, Ahmet'e soru sorması doğru değildi.		
2. Babası Ahmet'i azarlamakta haklıydı.		
3. Canan'ın sinemaya gitmek için annesinden izin alması doğrudur.		
4. Ahmet, metroda kadınlara hemen yer verebilirdi.		
5. Metrodaki kadınların gençler hakkındaki düşünceleri doğrudur.		
6. Babası, Ahmet'le konuşabilir, onu dinleyebilirdi.		
7. Annesi, Ahmet'e daha sert davranmalıydı.		
8. Ahmet'in sivilcelerini sorun hâline getirmesi yanlıştır.		

C) Ahmet'in asıl sorunu nedir? Yazalım.

3. Okuyalım, işaretleyelim. Gençlik Dönemi

Gençlik, bireyin çocukluktan yetişkinliğe geçtiği dönemdir. Gençlik, şüphesiz sadece olumsuz durumların yaşandığı bir evre değildir. Gençler, kendi kimliğinin arayışındadır. Bu dönem, hayallerin kurulduğu, tutku duyulduğu, idealler için çalışıldığı, arkadaşlık ilişkilerinin güçlenmesi için gelişime açık bir dönemdir.

Gençlik döneminde bireyler huzursuz, endişeli ve ihtiraslıdır. Genç insan, engellenmeye tahammül edemez; başarı ve gurura, cömertlik ve yardımseverliğe, güvene ve bağlılığa önem verir. Genç insanın hayalleri sarsılmazdır, büyük idealleri vardır. Hayatın henüz başındadır ve şartların olumsuzluklarını pek düşünmez.

Gençlik dönemi birkaç bölüme ayrılmaktadır. Büyümenin hızlandığı ve cinsel gelişimin başladığı 12 ve 15 yaş arasında ergenlik denir. Ergenlikte negatif tepki ve duygular hakimdir. 15 yaşından 17 yaşına kadar olan dönem kendine güvensizliğin ve çekingenliğin daha sık görüldüğü bir çağdır. 17 yaşından 21 yaşına kadar ise kimliğin oturmaya başladığı yüksek öğrenim dönemidir.

Gençlik döneminin en belirgin özelliği, bütün hayatı etkileyen önemli gelişmeleri barındırmasıdır. Kişi, bu dönemde kazandığı olumlu ve olumsuz özellikleri ömür boyu taşıyabilir.

Ek 23. Köy Odaları

C. KÖYLERE ZİYARET

1. Okuyalım.
Köy Odaları

Köy odaları geleneği, Türk konukseverliğinin en iyi örnekleri arasındadır. Köy odaları, özellikle gelecek misafirler için hazırlanmıştır. Köy odalarının konukları yolcular olduğu gibi, köye ticaret amacı ile gelen zanaat sahibi insanlar da olabilir. Çerçiler, hallaçlar, kalaycılar, orakçılar, istedikleri kadar bu köy odalarında konuk olarak kalabilirler.

Eskiden Anadolu'nun birçok köyünde neredeyse her sülalenin köy odası vardı. Bu köy odaları ya o sülalelerin ya da önde gelen büyüğünün adıyla anılırdı. Gelen konukların ihtiyaçları da bu sülalelere mensup aileler tarafından karşılanırdı. Bu hizmetlerin kesinlikle maddi bir karşılığı yoktu. Köy odaları genellikle iki katlı yapıydı. Bazen birden fazla konuk ağırlanırdı. Eğer köye gelen konuklar fazla sayıda ise diğer odalara pay ediliirdi. Bunun için konuşun tercihi önemliydi. Zaten köy halkı, gelen konukları odalarında ağırlamak için âdeta birbirleriyle yarıştırdı.

Köy odalarının başka bir işlevi de köylerdeki dayanışmayı, kaynaşmayı artırmak, bu yönüyle sosyal hayatı geliştirmek ve ayakta tutmaktır. Buralarda özellikle kış günlerinde bir araya gelinir, memleket meseleleri konuşulurdu. Gençler, köy odalarında büyüklere sonraki yerlerini alır, konuşmaları sessizce dinler ve söz verilmeden konuşmazlardı. Büyüklere saygı esastı. Ayrıca, köy odalarında özellikle geceleri oyunlar oynanır, hoşça vakit geçirilirdi. Kimi zaman anılar tazelenir, sohbetler koyulaşırdı.

Köy odalarının konukları bazen diyar diyar gezen halk ozanları olurdu. Sazlarını çalar, yanık yanık türkü söylerlerdi. Bayram ve düğünlerde köy halkı odalarda toplanır, kutlamalar yapılır ve topluca yemek yerirdi. Buralarda dargınlar, küskünler varsa başınılırdı. Köy odaları sosyal yaşamın gerçekleştiği, kültürün yaşatıldığı yerlerdi. Modern yaşamın getirdiği tüm olumsuzluklar bu güzelim geleneğimizi de etkilemiştir.

Köy odaları geleneği, Türklerin insana verdiği değerin her zaman göstergesi olacaktır. Bu geleneğimiz, Türk konukseverliğine bir örnek olarak hep var olacaktır.

Mümtaz Başkaya
(Düzenlenmiştir.)

Misafir Sevi misiniz? • Ünite 8 173

2. İşaretleylim, anlatalım.

Aşağıdaki cümlelerden hangilerinde yazar kendi düşüncelerini yansıtmaktadır? Niçin?

✓	1. Modern yaşamın getirdiği tüm olumsuzluklar bu güzelim geleneğimizi de etkilemiştir.
✓	2. Ayrıca, köy odalarında özellikle geceleri oyunlar oynanır, hoşça vakit geçirilirdi.
	3. Köy odalarının başka bir işlevi de köylerdeki dayanışmayı, kaynaşmayı artırmak, bu yönüyle sosyal hayatı geliştirmek ve ayakta tutmaktır.
	4. Köy odaları genellikle iki katlı yapılyordu.
	5. Köy odaları geleneği, Türk konukseverliğinin en iyi örnekleri arasındadır.
	6. Eskiden Anadolu'nun birçok köyünde neredeyse her sülalenin köy odası vardı.
	7. Köy odaları, özellikle misafir geldiğinde kalınan misafir için hazırlanmış odalardır.

3. Eşleştirelim.

sebep-sonuç

kayıp (gari)

tanımlama

amaç-sonuç

intimal

karşılaştırma

1. Köy odalarının konukları yolcular olduğu gibi, ticaret ile uğraşan kişiler de olabilir. (.....)
2. Köy odaları, genellikle misafirlerin kalması için hazırlanmış odalardır. (.....)
3. Bayramlarda dargınlık ayıp ve günah karşılandığı için dargınlar başınılırdı. (.....)
4. Gençler, söz verilmeden konuşursa büyüklere tarafından ayıplanırdı. (.....)
5. Modern hayattaki misafirlilik anlayışı köy odalarındaki misafirlilik anlayışı gibi değildir. (.....)
6. Köye gelen yolcuları misafir olarak ağırlamak için ev sahipleri yarıştırdı. (.....)

174 Ünite 8 • Misafir Sevi misiniz? • Ünite 8 173

Ek 24. Okuyalım, Cevaplayalım

14. Okuyalım, cevaplayalım.

Komşumuz, görünüşüyle güven veren bir insandır. Onun cesur bir insan olup olmadığını bilmiyorum ama hesapsız davranmak yerine ne zaman ne yapacağını biliyor. O, bu yönüyle sıra dışı bir insan olarak değerlendirilebilir. Her zaman kafasında bir plan vardır. Çok konuşur ve sürekli olarak gelecekle ilgili düşüncelerini anlatır. O hep umutludur, etrafına da bunu aşılamaya çalışır.

Umutlu olması, olumsuzlukları sorgulamasını engellemez. O, aynı zamanda kötü giden bir şey varsa bunun hesabını soran bir insandır. Kitle iletişim araçlarını çok iyi kullanır. Gazetelere yazılar yazar, toplantılar düzenler, televizyona çıkıp konuşur; etkilenen olmak yerine etkileyen olmayı tercih eder. Zaman zaman sözlerini çok uzattığı görülür ama tartışma sırasında kontrolünü kaybetmez. İddialıdır fakat uzlaşmayan biri değildir.

a) Yukarıdaki kişi için söylenemeyecek özellikleri işaretleyiniz.

umursamaz	güvenilmez
duyarlı	konuskan
güvenilir	umursamaz
bilgili	bilgisiz
tanınmış	cesur
korkak	tartışmacı
uzlaşmacı	uyumsuz

b) Metinde geçen aşağıdaki deyimlerin anlamlarını yazıp bunları birer cümlede kullanınız.

güven vermek

kötü gitmek

hesapsız davranmak

kontrolünü kaybetmek

aşlamak

hesabını sormak

Ek 25. Sosyal Medya

6. Okuyalım, tartışalım.
Sosyal Medya

Hayatı Paylaşıyoruz

Bence, sosyal paylaşım siteleri çok faydalı. Her gün milyonlarca insan, sosyal paylaşım sitelerini kullanıyor. İnsanlar, hayatlarındaki önemli olayları bu sayede arkadaşlarıyla paylaşabiliyorlar. Bazı insanlar fotoğraflarını, bazıları duygu ve düşüncelerini bazıları da çeşitli etkinlik haberlerini bu sayfalarda paylaşıyor.

İnsanların yanı sıra pek çok kurum ve kuruluş bu sitelerde gruplar kurarak insanlara ulaşmaya çalışıyor. Sivil toplum kuruluşları, üyelerine ve gönüllülere bu sayfalar aracılığıyla mesajlarını iletiyor. Hatta devlet başkanları, cumhurbaşkanları, başbakanlar, bakanlar sosyal paylaşım siteleri aracılığıyla vatandaşlarla iletişim kuruyor. Böylece sosyal paylaşım siteleri, büyük bir rol üstleniyor.

Hayattan Kopuyoruz

Bence, sosyal paylaşım siteleri insanları birbirinden koparıyor. Bazı uzmanlara göre, sosyal paylaşım siteleri insanları yalnızlaştırıyor. Sanal ortam, insanları toplumdan hatta yakın çevresinden uzaklaştırarak sosyalleşmeyi engelliyor. Aile bireyleri, birbiriyle iletişim kurmak yerine sosyal paylaşım sitelerinde başkalarıyla iletişim kurmayı tercih ediyor. Aynı evin içinde, farklı odalarda, birbirinden habersiz yaşayan insanlar var. Çocuklar anne ve babalarıyla, eşler birbirleriyle iletişim kurmuyor. Saatlerce sosyal paylaşım sitelerinde vakit geçiren insanlar, sanal bir ortamla gerçeklerden uzaklaşıyor. Bu nedenle sosyal paylaşım siteleri yerine yüz yüze iletişim kurmak gerek. Aynı ortamı paylaşarak sohbet etmek çok daha zevkli.

Siz hangi görüşe katılıyorsunuz? Niçin?

Haberin Var mı? • Ünite 1 23

Ek 26. Metin Hoca'nın Ders Notları

10. Okuyalım, konuşalım.

Metin Hoca'nın Ders Notları

Görüşmeden Önce

- Görüşmenizden önce şirket hakkında bilgi edinin.
- Size ne tür sorular sorabilirler, tahmin etmeye çalışın.
- Siz de onlara sormak için sorular hazırlayın.
- Birçok işveren görüşmede, öz geçmişinizle ilgili sorular sorabilir. Bundan dolayı görüşme öncesinde öz geçmişinizi gözden geçirin.
- Görüşmeye geç kalmayın, ancak "Erken gideceğim." diye, saatlerce önce gidip orada beklemeyin. Beş on dakika önce gitmek yeterlidir.

Görüşme Sırasında

- İlk izlenim ve tanışma anı önemlidir. Kendinizi açık ifade edin ve dürüst davranın.
- Önceki işyerlerinizi veya yöneticilerinizi hiçbir şekilde kötülemeyin.
- Başarıya odaklanın. Yeteneklerinizi iyi ifade edin.
- Soruların yanıtlarını verirken uzun konuşmak doğru değildir. Kısa ve öz konuşun.
- İş görüşmesinin sonlarına doğru işverenin sizden beklentilerini öğrenin. Far klük yaratmaya çalışın.

Görüşmeden Sonra

- Birçok işveren, görüşmeden sonra size ne zaman cevap vereceklerini söyleyecektir. Diyelim ki cevap vermek için sizi aramadılar, bu durumda şirketi siz arayın.
- Sizden bir ek belge isteyebilirler, zaman geçirmeden bu belgeyi teslim edin.
- Bazı durumlarda, işveren sizinle çalışma isteğini belli edebilir. Bu durumda, sizi memnun etmeyen şartları işverenle konuşun.

Sizce, Metin Hoca'nın iş görüşmesi notları Deniz ve Derya için yol gösterici olabilir mi? Hangi yönlerden olabilir/olamaz?

38 Ünite 2 • Yorumlar ve Gözlemler

174

Ek 27. Okuyalım, Cevaplayalım, Yazalım

Aşağıdaki cümlelerin anlamları değişmeden yeniden yazalım.

1. Karının duyuracak parayı deli bulamıyordu.
Karını duyuracak parayı nie bulmadıta ortlamıyordu.
2. O da ne iç bulsa çalışarak yemek için para kazanıyordu.
3. Ama bu meteliksiz gecelerden biri ona hayattını değiştirecek yarattığı geçirecekti.
4. Farenin dans eder gibi ilginç hareketler yapması Disney'e ilham verdi.

Metni özetleyelim.

4. Tamamlayalım.

- a) Niganda pesta böreğin tedi de ikram edildi.
- b) Tetil arkadaşlarından bahsetti.
- c) Öksürüğü öyle arttı ki gece uyuyamadı.
- d) şanlı olduğunu sonunda anladım.
- e) Müzik dinlemek keman sesi beni dinlendiriyor.

boşuna
özelliğe
yumuşak
ne kadar
bu yüzden

5. Okuyalım, cevaplayalım, yazalım.

Okinawa bir gizemden daha fazlasına sahiptir. Bu Japon adasını Japonların kendileri bile egzotik bulurlar. Okinaweliler daha çok Taylandlılara benzerler; denleri sandan daha soluk, gözleri daha az çekik ve yurttaşlarına göre daha açıktır. Dilleri bütünüyle farklı değildir, ama aynı da sayılmaz. Japonlar vatanlarından uzakta olan bu insanların lehçelerine uyum sağlamak için sabırlı olmak ve çok çaba harcamak zorunda kalırlar. Japonlara uyum sağlayan karşı kutbun vatandaşlarının yaşam tempoları endişeden uzak ve sessiz sakinler. Bu kitapta sizlere, Çin ünlüleri olarak adlandırılmasında sakınca görmediğimiz, kargık türünün bulunduğu mutfakları sunacağız. Deniz altında bulunan kalıntılardan Okinawa'nın hoş bir manzarası olduğu, hiçbir arkeolojik çalışmada görülmeyen görkemli şehirlerin ortaya çıktığı görülmüştür.

Bu büyüklü adanın en şaşırtıcı olan sırm "Okinawa'da yaşayan insanlar neden ve nasıl bu kadar uzun hayatta kalabiliyorlar?" sorusunun yanıtında gizlidir. Bilim adamları şimdiye kadar saklı kalan sırmın sebeplerini ortaya çıkarmaya çalışırlar. Onlar, bu uzun yaşamın sebebinin büyü olmadığını, sağlıklı yaşama duyulan saygıyla ve uygun bir beslenmeyle olduğunu kanıtladılar.

Bizler, Okinawa'ya özgü bu olağanüstü sağlıklı faydalanandan her yönüyle yararlanmaya çalışacağız. Bu kitapta:

Ömrü Değin • Ünite 8 89

- En sağlıklı şekilde yaşamayı (çok güçlü bir kalp, daha az kolesterol, kansere karşı en iyi koruma),
- Daha uzun yaşamayı,
- En genç nasıl kalınacağını (daha az kırışık, daha çok esneklik),
- Kilolardan kurtulmayı ve ince kalmayı,
- Mükemmelliğinizi artırmayı keşfedeceksiniz.

Çünkü Okinawa Rejimi ile bütün fonksiyonlar daha iyi çalışır. Organizma korunur ve etkin bir şekilde işler, iskeletimiz her geçen gün daha da sağlamlaşır, hormon sistemi dengelenir (kadın hormonları, erkek hormonları ve bir anti-aging faktörü olan DHEA gibi)...Bütün bunlar hiç kuşkusuz mükemmeli ortaya çıkarır. Şu bir gerçek ki Okinawa'lılar özellikle güler yüzlü, tutkulu ve her zaman "mutluyum diyen" insanlardır ve böylece doğal olarak, mahrumiyet ve zorluk çekmeden olağanüstü bir düşün içinde yaşadılar!

1. Metne uygun bir başlık yazalım.
2. Metinde hangisine değinilmemiştir?
A) Okinawa insanların fiziksel özelliklerine,
B) Konuştuıkları dillere,
C) Hangi milletten olduklarına,
D) Çin yemeklerinin türlerine.
3. Uzun süreli ve kaliteli bir yaşama sahip olmak için neler tavsiye edersiniz? Yazalım.
4. Okinawalıların uzun süreli yaşamlarının sırlarının kısaca yazalım.

90 Ünite 8 • Ömrü Değin

Ek 28. Hangisi Doğru

11. Okuyalım, cevaplayalım, tartışalım. Hangisi Doğru?

Ağır işçilerin işleri hakkında ne düşündüklerini incelemek üzere araştırmayı yürüten bir görevli, bir inşaat alanına gönderilir. Görevli, ilk işçiye yaklaşır ve sorar:

- Ne yapıyorsun?

İşçi öfkeyle bağırır.

- Nesin sen, kör mü? Bu parçalanması imkânsız kayaları ilkel aletlerle kırıyor ve patronun emrettiği gibi bir araya yığıyorum. Cehennem sıcaklığında kan ter içinde kalıyorum. Bu çok ağır bir iş, ölümden beter...

Görevli hızla oradan uzaklaşır ve çekinecek ikinci işçiye yaklaşır. Aynı soruyu sorar:

- Ne yapıyorsun?

İşçi cevap verir:

- Kayaları mimari plana uygun şekilde yerleştirilebilmeleri için kullanılabilir şekle

getirmeye çalışıyorum. Bu ağır ve bazen de monoton bir iş, ama karım ve çocuklarım için para gerekli sonuçta bir işim var. Daha kötü de olabilirdi.

Biraz cesaretlenen görevli üçüncü işçiye doğru ilerler.

- Ya sen ne yapıyorsun?

İşçi kollarını gökyüzüne kaldırarak;

- Görmüyor musun? Bir mabet yapıyorum.

Her üç işçi de aynı işi yapıyor olmalarına rağmen hepsinin yaptığı işe bakış açıları farklıydı. Biri için eziyet olan iş, diğeri için mecburiyet, bir diğeri için ise üretmenin, yapılan işin bir parçası olmanın mutluluğuydu.

Hangi işçinin cevabını doğru buluyorsunuz?
Niçin?

Tartışalım

Cevaplayalım

Yapılan iş hangi işçi için ne anlama geliyor?

Birinci işçi:

İkinci işçi:

Üçüncü işçi:

Ek 29. Kimse Beni Anlamıyor

B. RÜZGÂR GİBİ GEÇTİ

1. Dinleyelim, işaretleyelim.
Üniversiteli Gençlerin Sorunları

Aşağıdaki sorunlardan hangileri metinde dile getirilmemiştir?

1. sağlıklı beslenme	7. kirliliği
2. çekingenlik	8. kalabalık sınıflar
3. barınma yetersizliği	9. niteliksiz eğitim
4. ulaşım sıkıntısı	10. not kaygısı
5. sosyal imkânların yetersizliği	11. istihdam yetersizliği
6. ders yükünün fazla olması	12. yemeklerin pahalı olması

2. Okuyalım, tartışalım, yazalım.
Kimse Beni Anlamıyor!

1. Derste

Öğretmen Arkadaşlar, Karadeniz Bölgesi'nin iklimi, Türkiye'nin diğer bölgelerine göre oldukça farklıdır.

Melek Haklısınız öğretmenim, ben Doğu Karadenizliyim. Bizim orada gün içinde, ne zaman yağmur yağacağını ne zaman güneş açacağını kestiremezsiniz.

Öğretmen Öyle ki Karadeniz ikliminin bu değişken özelliği Karadeniz insanı üzerinde de etkilidir. Bu konuda sen ne dersin Ahmet?

Ahmet (Dalgın) Hangi konuda hocam?..
(Gülüşmeler...)

2. Kantinde

Kerem Arkadaşlar, ne dersiniz, bugün dersten sonra sinemaya gidelim mi?

Canan Çok iyi fikir! Sınavlar da bitti. Ama ben önce anneme telefon edip izin alayım.

Deniz Sanki biz izin almayacağız!

Kerem Ahmet, sen bir şey demeyecek misin?

Ahmet Şey, ben gelmeyeceğim. Kütüphaneye gidip ders çalışmam lazım.

Canan Sen de iyice tuhaflaştın Ahmet. Ne dersi bu? Sınavlar daha yeni bitti.

3. Metroda

1. Kadın Bugün de iyice yorulduğum vallahi!

2. Kadın Sen beni sormuyorsun! Sabahdan akşama kadar evrak götür, evrak getir, şirketin merdivenlerinde dolanıp durdum. Kimse kimsenin hâlini anlamıyor ki!

1. Kadın Ya yal! Geçen hafta doktora gittim. Ayaklarımda varis varmış, doktor ayakta fazla kalmamı yasakladı.

2. Kadın Benim de belim tutulmuş vallahi! Fıtık başlangıcı mı nedir?

1. Kadın Gençlerde de edep diye bir şey kalmadı. Aah! Ah! Zamanı gençleri ne olacak! Biz gençken böyle miydik?

Ahmet Affedersiniz teyzeciğim! Sizi görmemişim. Buyurun oturun lütfen!

Ek 29. (devam) Kimse Beni Anlamıyor

4. Evde

Anne Oğlum, hiçbir şey yemedin yine!

Ahmet İştahım yok anne. Ayrıca doydum.

Anne Bu nasıl doymak böyle? Doğru düzgün bir lokma bile yemedin. Haydi haydi, biraz daha ye bakalım!

Ahmet Anne, gerçekten yemek istemiyorum. Kendimi yorgun hissediyorum.

Baba Bırak hanım bırak! İnsanın yemesi ne işi işi de öyle olur! (Oğluna döner.) Öğretmenlerin, senin hakkında pek iyi şeyler söylemiyorlar Ahmet!

Ahmet Ne söylüyorlar baba?

Baba Derstenle pek ilgili değilmişsin. Bu gidişle...

Ahmet Bu gidişle ne babal..

Anne Babası, o kadar üstüne gitme! Belki bir derdi vardır.

Baba Ne derdi olacak hanım! Bak, kız kardeşine de hiç iyi örnek olmuyor.

5. Kimse Beni Anlamıyor

Bugün de gece oldu. Ama nasıl? Her zamanki gibi Sıkıcı ve bombos! Hiçbir şeyden tat alamıyorum. Ne yediğim yemekten ne de içtiğim sudan. Herkesi de üzüyorum. Derste öğretmenlerimi, okulda arkadaşlarımı, evde anne ve babamı... Ama onlar da beni anlamıyorlar. Çok fazla üzerime geliyorlar. "Ahmet, neyin var? Bir sıkıntın, derdin var mı?" diye soran yok. Herkese göre bütün sorun bende. Evet, kim bilir, belki

de bütün sorun bendedir. Doğrusu, ben de bir anlam veremiyorum, niçin böyleyim? Ama bildiğim bir şey var. Hiç kimse beni anlamıyor. Off! Şu yüzümdeki sivilcelere de canımı çok sıkıyor. Her şey canımı sıkıyor işte...

Kantinde otururken bir ara Leyla ile göz göze geldik ya da ne bileyim belki de bana öyle geldi. O, yan masada oturuyordu. Leyla, ne kadar neşeli kız, güldükçe yüzünde güller açıyor âdeta...

A) Aşağıdaki özelliklerden hangileri Ahmet'i yansıtmaktadır?

1. vurdumduymaz	11. geveze
2. tembel	12. kendini beğenmiş
3. saygılı	13. unutkan
4. girişken	14. bencil
5. ukala	15. alıngan
6. çekingen	16. dalgın
7. kibirli	17. sorumsuz
8. neşeli	18. yaramaz
9. mutlu	19. kendiyi başışık
10. mutsuz	20. asi

B) Siz ne düşünüyorsunuz? Niçin?

	Katılıyorum	Katılmıyorum
1. Öğretmenin, Ahmet'e soru sorması doğru değildir.		
2. Babası Ahmet'i azarlamakta haklıydı.		
3. Canan'ın sinemaya gitmek için annesinden izin alması doğrudur.		
4. Ahmet, metroda kadınlara hemen yer verebilirdi.		
5. Metrodaki kadınların gençler hakkındaki düşünceleri doğrudur.		
6. Babası, Ahmet'le konuşabilir, onu dinleyebilirdi.		
7. Annesi, Ahmet'e daha sert davranmalıydı.		
8. Ahmet'in sivilcelerini sorun hâline getirmesi yanlıştır.		

C) Ahmet'in asıl sorunu nedir? Yazalım.

3. Okuyalım, işaretleyelim. Gençlik Dönemi

Gençlik, bireyin çocukluktan yetişkinliğe geçtiği dönemdir. Gençlik, şüphesiz sadece olumsuz durumların yaşandığı bir evre değildir. Gençler, kendi kimliğinin arayışındadır. Bu dönem, hayallerin kurulduğu, tutku duyulduğu, idealler için çalışıldığı, arkadaşlık ilişkilerinin güçlenmesi için gelişime açık bir dönemdir.

Gençlik döneminde bireyler huzursuz, endişeli ve itirazlıdır. Genç insan, engellenmeye tahammül edemez; başarı ve gurura, cömertlik ve yardımseverliğe, güvene ve bağlılığa önem verir. Genç insanın hayalleri sarsılmazdır, büyük idealleri vardır. Hayatın henüz başındadır ve şartların olumsuzluklarını pek düşünmez.

Gençlik dönemi birkaç bölüme ayrılmaktadır. Büyümenin hızlandığı ve cinsel gelişimin başladığı 12 ve 15 yaş arasında ergenlik denir. Ergenlikte negatif tepki ve duygular hâkimdir. 15 yaşından 17 yaşına kadar olan dönem kendine güvensizliğin ve çekingenliğin daha sık görüldüğü bir çağdır. 17 yaşından 21 yaşına kadar ise kimliğin oturmaya başladığı yüksek öğrenim dönemidir.

Gençlik döneminin en belirgin özelliği, bütün hayatı etkileyen önemli gelişmeleri barındırmasıdır. Kişi, bu dönemde kazandığı olumlu ve olumsuz özellikleri ömür boyu taşıyabilir.

Ek 30. Fransız Örümcek Adam

 15. Okuyalım, işaretleyelim.
Fransız Örümcek Adam

Fransız Alain Robert, nam-ı diğer 'Örümcek Adam', çeşitli ülkelerdeki gökdelenlere çıplak elle tırmanarak dünya çapında bir şöhrete sahip oldu. İstanbul'un en yüksek binasına tırmanmak için Türkiye'ye gelen Alain Robert ile tırmanmadan önce konuştuk.

- Nasıl oldu da tırmanmaya başladınız? Niye dağlara değil de binalara tırmanıyorsunuz?

Tırmanmak benim için bir tutku... Henüz küçük bir çocukken hayran olduğum isimler ünlü dağcılardı. Bu yüzden çocukken tırmanma eğitimi almaya başladım. İlk tırmanışımı 12 yaşındayken, sekizinci kattaki evimize yaptım.

- İlk kez ne zaman gökdelenlere tırmanmaya başladınız?

1994 yılında Chicago'nun en yüksek binasına çıplak elle tırmandım. Sonra da ardı arkası
kesilmedi. Kolay Yapılan İş Sevmem!

- İlk tirmonışınızda neler hissettiniz?

Büyük bir heyecan... Tek başınıza ve çok yüksektesiniz. Böyle bir tırmanış zor olması da hoşuma gitti. Kolay yapılan şeylerden hoşlanan bir adam değilim zaten. Binalara tırmanmak, beni tam anlamıyla hayata bağlıyor. Binaların tepesinde olmak da bana yeniden doğdurmamış hissi veriyor.

- Tırmanırken korkmuyor musunuz?

Tabii ki hayır! Bence korkunç olan insanın hayatında heyecan olmaması...

Yaşlanacağımı düşünmüyorum.

- Sizin gibi bir adamı korkutan şey nedir peki?

Sıklıktan ve hayatımın geçip gitmesinden korkuyorum.

- Yaşlanmaktan korkmuyor musunuz?

Kısa bir süre sonra 49 yaşına basacağım. Hâlâ kendimi muhteşem hissediyorum. İnsanın zihni gençse, vücudu da genç olur. Ben buna inanıyorum. O yüzden asla yaşlanacağımı düşünmüyorum!

 16. İşaretleyelim.

Röportajda, Alain Robert ile ilgili aşağıdaki soruların hangilerinin cevabı yoktur?

	Var	Yok
1. Daha önce hangi binalara tırmanmış?		
2. İlk tırmanışını nereye yapmış?		
3. Tırmanırken hangi aletleri kullanıyor?		
4. Nelerden korkuyor?		
5. Evli mi?		
6. Tırmanışlarından para kazanıyor mu?		
7. Tırmanışını tamamladı? anda ne hissediyor?		
8. Tırmanmak için eğitim almış mı?		
9. Tırmanmak onun için nasıl bir duygu?		

17. Yazalım.

Aşağıdaki düşüncelerden birini seçip konuyla kendi düşüncelerinizi, gerekçelendirerek yazınız.

Dünyada insanlık için yapılması gereken o kadar çok iş varken Alain Robert'in binalara tırmanmasını gereksiz buluyorum. Çünkü

Alain Robert'in ona heyecan veren bir etkinliği tutkuyla yapmasını destekliyorum. Çünkü

 18. Alain Robert'in kişilik özelliklerini işaretleyelim.

Azimli	Utangaç	Kaygılı	Tutkulu
Maceraperest	Huzursuz	Cesur	Heyecanlı
			Duyarsız

Ek 31. Köpek Uçağı Isırdı

 9. Örnekteki gibi yeniden yazalım.

1. Telefonu kullanmadan önce 12 saat şarjda bekletin.

2. Telefonunuz tamamen dolduktan sonra sim kartınızı yerleştirin.

Telefon kullanılmadan önce 12 saat şarjda bekletildi.

3. Telefonu açarken pin kodunu girin.

4. Telefonunuzun ayarlarını güncelleyin.

 10. Okuyalım, yazalım.
Köpek Uçağı Isırdı

Köpek insanı ısırır; normaldir. İnsan köpeği ısırır; haber olur. Ya köpek uçağı ısırır? Bu kez yetkililer araştırma başlatır. Olay, ABD'nin Boston eyaletindeki Logan Havalanı'nda oluyor. İniş yapmaya çalışan bir uçak, kargo bölümündeyken kafesinden çıkmayı başaran İrlanda cinsi kurt köpeğinin, iniş takımlarını dişlemesi sonucu zor anlar yaşadı. Köpeğin kokpit uyarı lambalarını ve iniş sırasında yavaşlamayı sağlayan tertibatı da ısırıldığı bildirildi. İçinde 159 yolcu ve 9 mürettebat bulunan Boeing 767 tipi uçağın biraz hızlıca ancak sağ salım yere indiği açıklandı. Yetkililer tarafından ilk kez bir köpeğin uçak için böyle bir sorun yaşattığı belirtildi.

 açıklandı
görüldü
bildirildi
belirtildi

Bir haber metni de siz yazın.

Ek 32. Kulaktan Kulağa

7. İnceleyelim, işaretleyelim.

Pazartesi		
	Alış (TL)	Satış (TL)
Dolar	1,00	1,02
Euro	2,911	2,920
Sterlin	2,007	2,00
Frank	1,909	1,990

Salı		
	Alış (TL)	Satış (TL)
Dolar	1,700	1,790
Euro	2,920	2,992
Sterlin	2,009	2,000
Frank	2,739	2,759

	D	Y
1. Alış ve satış fiyatı en yüksek para birimi sterlindir.		
2. Euro salı günü yükselmiştir.		
3. Dolar, franktan daha değerli.		
4. Sterlin salı günü düşerken frank değer kazanmış.		
5. Doların alış ve satış fiyatı diğer para birimlerine göre daha düşük.		
6. Dolar salı günü değer kazanmış.		

8. Okuyalım, tahmin edelim.

Kulaktan Kulağa

Bir otomobil firması sürücüsüz araç yaptı. Firma sahibi "Araç kendi kendine çalışmaktadır ve hareket etmektedir. Bu durum insanları şaşırtabilir; ancak buna zamanla alışacaklardır." dedi. Sürücüsüz araç teknolojisi, birçok insan için çok faydalı bir uygulamadır. Bu teknoloji sayesinde engelliler ve yaşlılar rahatça kendi arabalarında seyahat edebilecektir. Sürücüsüz araç, sahibinin emirlerine uymaktadır. Arabadaki bilgisayar sistemine adresi yazın ve tuşa basın. Araba giderken ister yatın dinlenin, ister kitap okuyun.

Ek 33. Rapor

10. Yazalım. Katılım Mektubu

Erasmus, Leonardo veya Mevlana programlarından birine katılmak için bir mektup yazınız. Mektubunuzda şu bilgiler yer alsın: Ad ve soyadınız, doğum yeriniz, doğum tarihiniz, eğitim durumunuz, mesleğiniz, gitmek istediğiniz ülke vb.

11. Dinleyelim, tamamlayalım. Değişim Toplantısı

1. Mevlana Değişim Programı hakkındaki çalıştay, _____ yapıldı.
2. Öğrenci başvuruları, Üniversitelerarası protokoller, burs işlemleri _____ içinde yer almaktadır.
3. Yapılan anlaşma sonucunda, öğrenciler bu programla ilgili işlemlerini _____ yürütebileceklerdir.
4. Çalıştayda, bundan sonraki süreci takip edebilmek için _____ belirlendi.

12. Konuşalım. Öğrenci Değişim Programları

Dünya Üniversiteleri arasındaki öğrenci ve akademisyen değişimi programları hakkında neler düşünüyorsunuz? Bu programların ne tür yararları olabilir?

13. Okuyalım, yazalım, tartışalım. Rapor

Rapor nedir? Nasıl yazılır?

Herhangi bir iş veya olay hakkında bilgi vermek, yapılacak işler hakkında düşünce ve görüşleri belirtmek ve bazı hususları açıklamak için yazılan yazılara rapor denir. Rapor türündeki yazılar, ciddi bir araştırma ve inceleme ürünüdür.

Rapor yazılırken dikkat edilecek hususlar:

- Konuyu tarafsız bir gözle incelemeli, kişisel duygu, düşünce ve görüşlere yer verilmemeli,
- Bilgiler, sağlam gözlemlere, bulgu ve belgelere dayanmalı,
- Cümleler, açık olmalı, yanlış anlaşılmalara meydan verilmemeli, süs ve sanattan kaçınılmalı,
- Anlatılar belirli bir plan içinde yerleştirilmeli,
- Konu derinliğine incelenmiş olmalı,

Sınıfınızda üçerli takımlar oluşturunuz. Aşağıdaki konulardan herhangi birini seçiniz ve konu hakkında rapor yazınız. Raporunuzu yazmadan önce bilgi ve belgeleri edinmeyi unutmayınız.

Konular:

1. Kurs Merkezinin eğitim ve kültür faaliyetlerini değerlendiriniz.
2. Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Set'i'ni değerlendiren bir rapor yazınız.
3. Yaşadığınız şehrin çevre sorunlarını değerlendiriniz.
4. Üniversitenizin bilim, kültür ve sanat faaliyetlerini değerlendiren bir rapor yazınız.

Not: Başka konularda da rapor yazabilirsiniz.

Kimden : _____

Kime : _____

Tarih : _____

Konu : _____

Raporun Amacı : _____

Sonuç ve Öneriler : _____

Ek 34. Okuyalım

Fıkra'yı okuyunuz ve bir fıkra da siz yazınız.

Ben Senin Gençliğini de Bilirim

Nasrettin Hoca, oldukça yaşlanmıştır. Bir bağa gitmek için eşeğine binmeye çalışır.

Ama bir türlü binemez. Sonra,

-Ah, ihtiyarlık, diye iç geçirir. Sonra da sağına soluna bakınır. Kimsenin olmadığını görünce,

Hadi canım sende! Ben senin gençliğini de bilirim, diye kendi kendine mırıldanır.

Ek 35. Want To Win?

READING AND SPEAKING

- 1 Read and listen. What was Jeremy Lin's achievement? Why were people surprised by his success?

WANT TO WIN?

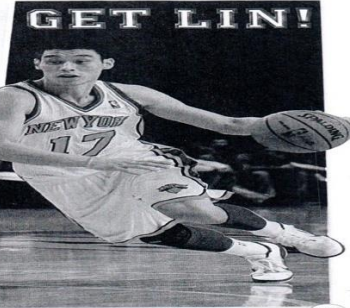
It can take a long time to become an overnight success. Just ask Jeremy Lin. In the 2011-2012 season, Lin lost his job as a player in the National Basketball Association (NBA) twice in 15 days. Most teams thought Lin wasn't good enough to succeed in the NBA, but Lin changed their minds.

As a substitute for the New York Knicks, Lin played only a few minutes each game. Some games, he didn't play at all. The Knicks were having a bad season—11 losses in 13 games. Then two of the team's best players got injured, so the coach asked Jeremy to play. Jeremy surprised everyone. He scored 25 points, and the Knicks won!

In the next game, Lin scored 28 points, and the Knicks won again. In a third straight victory, Lin scored 23 points and made ten assists. Lin was now a superstar! Fans and teammates were very impressed with his modest personality and terrific passing.

New York's next game was against the mighty Los Angeles Lakers and their star player, Kobe Bryant. People were afraid that Lin might fail. Instead, he scored 38 points, four more than Bryant, to lead the Knicks to another victory. With Lin, the Knicks won seven games in a row. In his first five games as a starter, Lin scored 136 points, an NBA record.

People loved Lin's underdog story. He studied at Harvard University, and no Harvard graduate had played in the NBA in more than 50 years. Although he led his California high school team to a 32-1 record and a state championship win, colleges with big basketball programs didn't give Lin a scholarship. "I just think in order for someone to understand my game, they have to watch me more than once," Lin told the New York Times, "because I'm not going to do anything that's extra flashy." All he does is win.

Online Practice

- 2 Read the statements. Mark them true (T), false (F), or don't know (DK).

1. Jeremy got fired two times. T
2. The coach put Jeremy in the game because was angry at two other players. F
3. The fans loved Jeremy. T
4. Jeremy doesn't pass the ball very much. F
5. Jeremy had a dog. DK
6. Jeremy was a very good basketball player in high school. T

- 3 Work with a partner. Write ten questions to ask Jeremy. Then take turns asking and answering the questions. You can use these question starters.

- What did you...? • When did you...? • How long did...? • Do you...?
- What have you...? • Are you...? • Have you ever...? • Why do you...?

Now I can... ask about someone's experiences.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 5 | Congratulations! 33

Ek 36. Stay Healty-The Easy Way

D READING AND WRITING

- 1 Read and listen. What are the three suggestions for staying healthy?

CD 2-05

Stay healthy—the easy way!

We all have very busy lives these days, and it can be difficult to find time to stay in shape. But there are a few simple things that will keep your body and mind healthy when you're at work or on the go:

1. **Be kind to your back.** We all spend a lot of time at desks, in cars and airplanes, or in front of the TV. Sitting all day isn't good for your spine, and can give you a backache. This simple exercise will help. Lie on the floor on your stomach. Put your arms by your side with your palms on the floor. Now breathe in, and lift your head and chest off the floor. Hold for five seconds, then slowly lower your head and chest, as you breathe out. Repeat ten times. The exercise only takes a minute, it's very relaxing, and it will make your back strong and flexible.
2. **Power nap!** When you rush from one meeting to another, your brain is always busy and you get tired and stressed. Try a power nap. You can do this at your desk. Just sit comfortably, close your eyes, and

relax for about twenty minutes. Don't fall into a deep sleep. When you open your eyes again, you'll feel fresh and ready to go.

3. **Out to lunch!** If, like a lot of people, you're going to have lunch at your desk today, here's a final piece of advice: don't! If your body sends blood to your brain, so that you can work, it won't send enough blood to your stomach. So you'll eat too much and you'll put on weight. Give your brain and your stomach a break. Have lunch in the park and digest your food properly. Follow this simple advice, and you'll be fitter and healthier!

Online Practice

- 2 Read the article again. Match the causes with the results.

Causes

1. spend all day sitting at your desk
2. do the back exercise
3. rush around at work
4. take a power nap
5. eat at your desk
6. have lunch in the park

Results

- a. feel fresh and relaxed
- b. put on weight
- c. get stressed
- d. spine becomes strong
- e. digest your food well
- f. get a backache

- 3 Choose a problem from the box. Write some advice to solve the problem. Answer the questions.

I have too much work.
I work at a computer all day.

I don't get enough sleep.
I find it hard to balance work and family life.

1. What is the problem?
2. What other problems will it cause? Why?
3. What things should/shouldn't you do?

Language note: Participial adjectives (-ed and -ing)

Adjectives with -ed describe how people feel.

I feel relaxed. (Relaxed describes I.)

Adjectives with -ing describe the people or things that cause the feeling.

The back exercise is relaxing. (Relaxing describes the exercise.)

>>>> Now I can... understand and give some advice.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 6 | Healthy living

39

Ek 37. Marie's Bad Day

READING AND WRITING: A series of events

- 1 Read the story. Why did Marie get annoyed in the first version? What happened in the second version?

Marie's Bad Day

Marie got an e-mail on Monday morning from a design studio. It said, "I'm sorry, but we can't send your posters today. The designer got sick, and hasn't been able to finish them." When she read it, Marie got very annoyed. Her boss needed the posters for an important meeting that morning. She turned around angrily. Unfortunately, there was a glass of water on the desk and she knocked it over with her arm. The glass fell on the floor and broke.

When Marie's secretary, Fatima, heard the noise, she came into the office. "Did you have to put that glass near the edge of the desk?" Marie shouted at her. "I'm sorry," said Fatima, and she bent down to pick up the pieces of glass. Because she was upset, she picked one piece up too quickly and cut her hand badly.

Marie had to take her to the hospital, but because she was in a hurry, she forgot to tell her boss about the posters. They were at the hospital for a long time, and afterwards Fatima had to go home. When Marie got back to work, her boss was annoyed because he didn't know about the posters before the meeting. It was a bad start to the week.

Did it have to be a bad start? No, it didn't. In a second version of the story, Marie didn't get annoyed about the e-mail. She reacted calmly. She called her boss. He said, "OK. These things happen. We'll move the meeting to next week." Marie sat back in her chair, drank her glass of water, and had a good day.

- 2 Complete the sentences with the correct subject.

Marie	Her boss	Fatima	The designer
1. <u>Fatima</u> cut her hand.			3. <u> </u> got sick.
2. <u> </u> knocked over the glass.			4. <u> </u> needed the posters.

- 3 Complete the sentences about Marie. Use *had to* and the verbs in the box.

	apologize	buy	type	take
1. She <u>had to take</u> Fatima to the hospital.				
2. She <u>had to buy</u> some flowers for her.				
3. She <u>had to apologize</u> to her boss.				
4. She <u>had to type</u> her own reports.				

Ek 38. Sleeping Tips

C READING AND WRITING: Healthy habits

- 1 Read the article. Then check (✓) the pictures that show healthy things to do, and put an X (X) next to the pictures that show unhealthy things to do.

Sleeping Tips

Sleep is very important. If you don't get a good night's sleep, you'll feel tired and stressed the next day. You won't enjoy life. If you find it difficult to get to sleep at night, here's some simple advice.

1. Always leave an hour to relax before you go to bed. When you work late at night, your brain stays busy. So, switch off the computer, sit comfortably, and watch TV or read a book. However, it's important that you don't fall asleep in your chair!

2. A lot of people like to have a cup of coffee after dinner, but the best advice is: don't! Think about it. We drink coffee in the morning to wake us up, so what is that espresso in the evening going to do? That's right. It's going to do exactly the same thing.

3. We all have busy lives, but rushing from one thing to another all day makes it hard to switch off at night. Find some time to relax during the day. Try this simple breathing exercise. Lie on the floor on your back. Put your arms by your side with your palms up. Close your eyes. Now, breathe in through your nose for four seconds. Hold it for six seconds, then slowly breathe out through your mouth for eight seconds. Repeat the exercise ten times. Doing this will make you more relaxed at bedtime.

Try these simple ideas and you will sleep well!

- 2 Check (✓) the parts of the body mentioned in the article.

✓ eyes ✓ brain ✓ nose ✓ blood ✓ back ✓ arms
 ✓ mouth ✓ legs ✓ side ✓ palms ✓ stomach ✓ hand

- 4 Complete the sentences to write a short summary of the article.

"Sleeping Tips" is a good article for people who have trouble getting a good night's sleep. It gives three pieces of advice. The first is about relaxing before you go to bed instead of working late. The second is about not drinking coffee after dinner. The third piece of advice is about relaxing on the floor, too. It suggests lying on your back and breathing slowly. It says to breathe in and out slowly through your mouth.

Ek 39. The Old Dog

READING AND SPEAKING

- 1 Read and complete the story. Write the letter of the missing phrase. Then listen to check your answers.
- I think that leopard's forgotten about me
 - that leopard was delicious
 - Where's that monkey?
 - I'm in trouble now.
 - That old dog has just tricked the leopard

The Old Dog

One day, in Africa, an old dog wandered into the forest. It was a nice day, and the dog was enjoying looking at the flowers and the butterflies. Soon, he was a long way from home. When he stopped to take a rest, he saw something move. There was a young leopard coming towards him. "Oh, no," he thought.

He looked around and saw some bones on the ground. The old dog sat down and started to chew them. When he heard the leopard approaching, he stopped chewing the bones, stood up, and said, "Mmm, But it was very small. I could eat another one!" When he heard this, the leopard stopped and walked quietly away.

A young monkey who was sitting in a tree saw what had happened. " he thought, "If I go and tell the leopard, maybe he'll be my friend and promise not to eat me." The old dog saw the monkey following the leopard and he thought, "What am I going to do now? I'm sure that monkey's going to tell the leopard that I tricked him. He'll be angry when he hears it, but I'm too old to run away."

Soon, as he had expected, the old dog saw the leopard running towards him with the monkey on his back. The old dog sat down and waited for them. When they were close enough to hear, he stood up and said loudly, "I'm hungry, and I sent him to bring me another leopard half an hour ago!"

When the dog looked around, he saw that the monkey had jumped off the leopard's back. He watched the leopard chase the monkey up into a tree. " he said to himself, and he started walking slowly back home. The moral of the story is: "A wise, old head can always beat a strong, young body."

Online Practice

- 2 Read again. Answer the questions.

- When did the old dog first see the leopard?
- Why didn't the dog run away when he saw the leopard?
- Why didn't the leopard attack the dog the first time?
- Why did the monkey follow the leopard?
- Why didn't the leopard attack the dog the second time?
- Why did the leopard chase the monkey?

- 3 Work with a partner. Close your books and re-tell the story. Student A tells the story up to where the monkey decides to follow the leopard. Student B then continues to the end.

Now I can understand and re-tell a simple story.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

Language note: stop

stop + infinitive has a different meaning from stop + -ing.

- He stopped to chew the bones.
= He stopped because he wanted to chew the bones.
- He stopped chewing the bones.
= He was chewing the bones and then he stopped.

UNIT 2 | Telling stories

11

Ek 40. No Regrets

READING AND SPEAKING

1. Read and listen. Which person:

- a. didn't like school? _____ c. wanted to start own business? _____
b. has three children? _____

NO REGRETS

Erica, 34, computer programmer

I was tired of working for somebody else. I wanted to have my own business. Eight years ago, I decided to start my own computer software company. I needed a lot of money for it, so I sold my apartment and I borrowed money from my friends, too.

Andrew, 42, production manager

I have a good job now, but I did it the hard way. I dropped out of school when I was 17. I was bored with school, and I wanted to earn some money. I had a lot of jobs, but they were all boring and low-paying.

Marianne, 37, homemaker and part-time librarian

I got married to a guy I met in college. I was 21, and we were in love. We had our first child a year later, and we now have three children.

2. Write the letters of the paragraphs below in the correct order next to the paragraphs above.

- a. But I don't regret it. If I hadn't gotten married then, I wouldn't have had my three wonderful children. I love my family, so I wouldn't really change anything.
b. Sometimes I wish that I'd done more and seen more of life before I got married. I feel jealous when friends talk about the things they did in their twenties. While they were traveling and going to parties, I was taking care of babies.
c. I wish I had worked harder in school. If I had been more ambitious back then, things would have been easier. But I don't really regret it. I really enjoy my job, and I think that I'm a better person because I had to fight for it.
d. Do I regret it? Yes and no. I wish I hadn't borrowed money from my friends. But if I hadn't done it, I would have regretted it all my life. Things don't always work out, but if you don't try, you'll never know.
e. Unfortunately, the business wasn't successful and after five years I was bankrupt. I lost everything, including my friends' money.
f. I needed qualifications to get a good job, so I went to evening classes and then I applied to colleges. It was pretty tough. When I wasn't studying, I was working.

Online Practice

3. Read again. Find this information for each person.

- What did he/she do?
- What was the result?
- What does he/she wish he/she had or hadn't done?
- How does he/she feel about it now?

4. What do you wish about your past life? Why?

Share your ideas with a partner. Ask follow-up questions.

Language note: Expressing regret

I wish I had worked harder in school.

= I didn't work hard in school, and I regret it.

She wishes she hadn't borrowed money.

= She borrowed money, and she regrets it.

>>>> **Now I can...** talk about regrets.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 6 | People make mistakes.

39

Ek 41. A Difficult Decision

READING AND WRITING: Regrets

A difficult decision by: James Wilson

I always did well at school. I was good at most subjects, and I got into a good university. My parents were very proud of me because I was the first member of the family to go to college.

While I was a student, I got together with some friends and we formed a rock band. I played the bass guitar, and I sang some of the songs, too. At first we did it just for fun, but we started to get a few bookings for dances and parties. We were pretty good, I think. After a while people started to book us to play at other universities around the country, too. It was great. I really enjoyed it.

When I was in my last year of college, a music company offered us the chance to go on a world tour with some famous bands. So we had to choose between the band and college. All the other members of the band decided to go on the tour. I thought about it for a long time, and I talked to my parents. They weren't happy about it, but in the end I decided to give up my degree and go with the band.

We didn't become rich and famous or anything like that, and the band broke up after five years. Do I regret it? Not at all. We had a great time. We traveled round the world and appeared on TV a few times. I wish I hadn't spent all the money we made. I wish I had saved some of it, because I'm back in college now and it would have been useful. But I'm glad I took the chance. If I hadn't taken it, I would have regretted it all my life. After all, you're only young once.

1 Read the story. Circle the correct answers.

1. Why were James's parents proud of him?
 - a. because he was the first in the family to go to college
 - b. because he was a good bass player
2. What did he have the chance to do?
 - a. be the manager of a music company
 - b. go on tour with a rock band
3. Did he take the chance?
 - a. Yes
 - b. No
4. How did his parents feel about his decision?
 - a. They were excited for him.
 - b. They weren't happy about it.
5. Does he regret his decision?
 - a. Yes
 - b. No
6. What is he doing now?
 - a. He's a famous musician.
 - b. He's studying at a university.

2 Write about a difficult decision you made in the past. What were your choices? What did you decide to do? Do you regret it? Why or why not?

Ek 42. Travel Go

Travel Go

www.travelgo.com

READING AND WRITING: Travel rules

Dear participants,

We are excited that you have decided to join us on our tour of France and Spain next month. Below are a few rules and packing tips that will help you get through the airport and security easily and quickly. These rules must be followed by everyone so that we ensure that everyone makes it onto our flight.

1. Passports must be current. They must be with you at all times at the airport, so they must not be put in your checked luggage. Once we're in Europe, passports don't have to be carried at all times. You can leave them in the hotel safe, and copies can be carried instead.
2. Large bottles of liquids and gels may not be carried through security. Water bottles and other drinks must be thrown out before going through security. Shampoo and other toiletries can be put into bottles that are three ounces or smaller. These small bottles must then be put into a one-quart-sized plastic bag.
3. Weapons such as knives and guns must not be brought to the airport. They will not be allowed to go through security, and you may be delayed or detained if you try.

If you have any questions about these policies or any others, please don't hesitate to contact me. I can be reached by e-mail at brent.jones@travelgo.com.

Sincerely,
Brent Jones, Travel Leader

1 Read the letter. Write the words in the box next to each statement.

a copy Brent	a cup of coffee shampoo	a knife your passport
-------------------------	------------------------------------	----------------------------------

- _____ 1. You can put it in a small bottle.
- _____ 2. You can carry it with you instead of your passport.
- _____ 3. You can e-mail him with questions.
- _____ 4. You must not put it in your checked luggage.
- _____ 5. You must not bring one to the airport.
- _____ 6. It must be thrown out before going through security.

2 Write about the rules of a place you go often. What do people have to do there? What can't people do there? What can people do there?

Ek 43. Ms. Medina's Spanish Class

D READING AND WRITING

1 Read and listen. Why is each person studying Spanish?

The blue words in the readings are *challenge words*. Go to Network Online Practice to practice them.

Ms. Medina's Spanish Class

Hello, everyone. My name is **Ms. Medina**, and I'll be your Spanish teacher this semester. To help me plan our classes, could you please tell me a little about yourself and your reasons for studying Spanish? I'm excited to meet you all next week!

5 Hi! My name is **Amy**. Right now I'm a *stay-at-home mom*. I'm taking time off from my career as a pharmacist to spend time with my kids while they're young. When they're all in school, I plan to go back to work, maybe part-time. I'm trying to keep my skills sharp so it'll be easy to get a job when I re-enter the *workforce*. I want to improve my Spanish so I can communicate better with our Spanish-speaking customers.

10 Hello, my name is **Bob**. I worked at the same company for 30 years, but now I'm retired. I'm really enjoying all my free time! I spend a lot of time with my grandchildren, and I travel quite a bit. I'm studying Spanish because I want to meet locals when I travel to Spanish-speaking countries.

15 Hi, everyone, I'm **Sandra**. I live with three roommates. We're friends from college, and we have a great time together. I'm unemployed at the moment. Last month I got laid off from my job because my company downsized. I'm looking for a new job, and I think I'll be more employable if I speak another language.

Hi, my name is **Eli**. I'm self-employed, and I work from home. I make jewelry, and I sell it at local shops and online. Working from home is peaceful, but I get lonely sometimes. I'm engaged to a great woman from Chile. She's fluent in English, but I need to speak Spanish so I can communicate better with her family.

20 Hi, I'm **Louis**. I'm a manager at a software company, so I'm pretty busy. I'm divorced. My kids live with me on weekends and with my *ex-wife* during the week. I'm not studying Spanish for any special reason...I just love learning languages, and it's a good way to meet new people.

Online Practice

2 Who do you think said each sentence? Write the correct name.

Eli 1. We're going to visit them in the spring.

Bob 2. I'm planning to visit Mexico and Costa Rica next year.

Sandra 3. I miss them when they're not here.

Sandra 4. I don't go out much these days because I'm pretty broke.

Amy 5. It's fun, but sometimes they drive me crazy.

3 Write a paragraph to introduce yourself to your English class. Answer some of these questions:

- What is your name?
- Who do you live with?
- What do you do?
- What do you want to do in the future?
- Where do you work/study?
- Why are you studying English?

Now I can... write about my life.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

Ek 44. 46 Reviews For The Good Table

D READING AND WRITING

- 1 Read and listen. Does the reviewer like the restaurant?

CD 2-25

Search For:
Search Near:
[Sign In](#) | [Register](#)

46 Reviews for The Good Table
Sung-Joo K.

I was really excited to try The Good Table, because a few of my friends had given it rave reviews. Unfortunately, it wasn't as great as I'd expected. We went on a Friday night, and it was really crowded. We had reservations, but we still had to wait half an hour to be seated. There wasn't enough room in the lounge, so we had to wait outside in the cold. Finally, we got a table. There were too many tables in a small space, so we didn't have much elbow room.

I ordered the "fabulous fried chicken," which the menu described as "crispy fried chicken pieces marinated in olive oil and spices." Of course the chicken was crispy – it was all dry! It had way too much salt, so I couldn't taste any of the spices. Basically, it was chicken marinated in salt and left in the fryer for too long. My friend's grilled steak was even worse. She ordered it medium-rare, but it came out well-done. She returned it, which the waiter was very nice about. However, when she got the new piece of steak, she almost couldn't cut it because it was so rare! For dessert, I had rice pudding. It's usually my favorite dessert, but it was much too sweet. My friend had chocolate cake, which was the best part of her meal. It was rich and very sweet, just the way she likes it.

Our server was friendly and polite, but the service was really slow—it seemed like there weren't enough servers. On the upside, the prices were reasonable. The restaurant has a warm neighborhood atmosphere, our server was friendly and polite, and the live music was excellent. I might go back, but only for dessert and to listen to the music. It doesn't make sense to waste money on lousy food, does it?

Online Practice

- 2 Read the review again. Write positive and negative things about the restaurant in the chart.

Positive things	Negative things

Language note: Adverbs of quantity

We use **too many** with count nouns:

There were **too many people** in the restaurant.

We use **too much** with noncount nouns.

It had **too much salt**.

We use **not enough** with both count and noncount nouns.

There **weren't enough servers**.

There **wasn't enough room** in the lounge.

- 3 Write a review of a restaurant you have been to recently. Answer these questions:

- What kind of restaurant is it?
- How was the service?
- What did you eat? How did it taste?
- Will you go there again?

>>> **Now I can...** understand and write a restaurant review.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 8 | Eat up!

51

Ek 45. BASE Jumper

READING AND WRITING: Amazing accomplishments

1 Read the article. Circle the buildings that Felix has jumped off.

1. The Petronas Towers	3. The Empire State Building	5. Taipei 101
2. The Turning Torso	4. Canary Wharf	6. The Eiffel Tower

BASE jumper

Felix Baumgartner loves skyscrapers, but he doesn't just like taking photographs of them. He likes jumping off them! Felix is a BASE jumper. That means he has jumped from four kinds of high places—buildings, antennae (TV towers), spans (bridges) and the earth (cliffs and mountains).

Fearless Felix, as he is called, is from Austria. He's jumped off some of the world's highest buildings, including the Petronas Towers in Malaysia and the Turning Torso in Sweden. In December 2007, he jumped from the 91st floor of Taipei 101 in Taiwan. When Felix jumps, he always uses a parachute. He hasn't had any bad accidents, but he's broken a few bones. He sprained his ankle when he jumped from Taipei 101.

He's been in trouble with the police a few times. The biggest problem is getting to the top of buildings with his parachute. He solved the problem in Sweden, when he jumped out of a helicopter and landed on the roof of the Turning Torso. So far Felix hasn't been in prison. Other BASE jumpers haven't been so lucky. When Jebb Corliss tried to jump off the Empire State Building in New York, the police arrested him and he lost his job as a TV reporter.

In his most recent adventures he hasn't jumped off things, but into things. He's done two jumps into caves—in Croatia and in Oman.

2 Check (✓) the things that he has done or that have happened to him.

☐ He's jumped off a bridge.	☐ He lost his job as a TV reporter.	☐ He's been in prison.
☐ He's jumped out of a helicopter.	☐ He sprained his ankle in Taiwan.	☐ He's jumped into a cave.

3 Write a short summary of the article.

Felix Baumgartner is from Austria¹. He's a BASE jumper². He's jumped off some of the world's highest buildings³ including the Petronas Towers⁴ and the Turning Torso⁵. In 2007, he jumped from the 91st floor⁶ in Taiwan.

Ek 46. Search And Rescue

C READING AND WRITING: A tough job

1 Read the article. Complete the summary below.

Search and Rescue

If you heard that the weather was terrible, what would you do? Most people would stay indoors and watch TV. But not Jim Fletcher. Even if he's in bed and the phone rings, he'll get dressed, put on his boots, collect his equipment, and drive into the hills.

Jim is a member of the Mountain Rescue Service. There are lots of lakes, hills, and mountains in the area, so it's a popular destination for walkers and climbers. If someone has an accident or gets lost, Jim and the other members of the team will go and rescue them—24 hours a day, 365 days a year.

There are usually 16 people in a team. Their first job is to find the people who are in trouble. If someone is injured, the team will carry the person down. Sometimes they can't move the person. If that happens, they'll call for a helicopter.

Everyone in the team is an experienced climber and there's always a doctor, too. Unfortunately, accidents sometimes happen when the weather is bad and the team has to go out at night. As Jim explains, "People will often call the Mountain Rescue Service if someone doesn't come home at the end of the day. It's usually dark by then, especially in winter, when the days are short."

"We wouldn't have so many accidents," says Jim, "if people were more careful. A lot of visitors don't understand that the hills can be dangerous. The weather here can change very quickly. Things like thunderstorms, high winds, heavy rain, and fog are common."

lost rescue team hills accident members

With other members of his team, Jim helps to rescue people who have had an accident or gotten lost in the hills.

2 Complete Jim's answers to the questions.

1. A: Do you go out every day of the year?

Jim: Rescue team 24 hours a day, 365 days a year

2. A: How many people are there in a team?

Jim: There are usually 16 people in a team

3. A: How do you bring people down from the hills usually?

Jim: _____

4. A: What will you do if you can't move the person?

Jim: _____

Ek 47. Tongue-Tied? Try These Tips!

READING AND SPEAKING

1 Read and listen. What's the most important thing to do?

Tongue-tied? Try these tips!

Have you ever stayed home from a party because you were nervous about talking to new people? Do you have trouble chatting with co-workers you don't know very well? Don't worry! You aren't alone; most people feel shy at least some of the time. Even people who are talkative with close friends sometimes get tongue-tied with new people or acquaintances. However, if you follow these four simple tips, you'll soon be a more confident conversationalist:

- 1. Smile.** Sometimes we make conversation harder than it needs to be. The best way to start a conversation is often to just smile at someone! If you smile, people will know that you are friendly and open to meeting new people.
- 2. Say hello first.** Instead of waiting for someone to approach you, say hello first. If you start the conversation, you can direct it in the way you like. One way to do this is by **complimenting** someone. Comment on something they're wearing, and then ask a related question.
- 3. Ask questions.** You can get a conversation going by asking questions such as "What do you like to do for fun?" People love to talk about their hobbies. After you've
- 4. Comment on the surroundings.** Talk about the food. Not just "Delicious dip!" but something more open-ended, such as: "There is such a unique spice in this that I can't quite put my finger on. What do you think it is?" You can also start conversations based on decorative items in the room.

The biggest key is to relax. When you feel comfortable, other people will feel comfortable. Keep in mind that your conversational skills will get better with practice, so don't give up!

Online Practice

2 Read again. Which paragraph does each sentence belong in? Write the correct paragraph number.

Sentence	Paragraph #
You can say, "Isn't that an interesting piece of art?"	
Remember that you don't have to do all the talking.	
A cheerful expression makes people want to get to know you.	
For example, you could say, "I love your scarf. Where did you get it?"	

3 Work in pairs. Write a conversation between two people who are meeting for the first time at a party. Use at least three of the tips from the reading. Then act out your conversation for the class.

Example:

- A: Hi! Great party, isn't it?
 B: Yeah, Sam's parties are always the best!
 A: So, how do you know Sam?
 B: Well, we...

Language note: Introducing people

Here are some expressions for introducing people.
 I'd like you to meet...
 There's someone I want you to meet.
 Have you met...?
 Let me introduce you to...
 Do you two know each other?

>>>> Now I can... have a conversation with someone I just met.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 1 | Meeting and greeting

Ek 48. How Do Supermarkets Get Us To Spend More Money?

READING AND SPEAKING

- 1 Read and listen. What are four ways that supermarkets get people to spend more money?

How do supermarkets get us to spend more money?

Did your mother tell you to make a grocery list and stick to it? She was right! Every part of the supermarket, from the entrance to the checkout counter, is designed to make you buy more food than you need. A customer may go to the store for milk, but he comes away with a carton of ice cream (it was on sale), a loaf of bread (it smelled so good), and a magazine (Jennifer is dating who?!).

Here are a few tricks that supermarkets use to get you to spend more money, and tips for keeping more money in your pocket.

1. SALES

The trick: Sales can cause us to overspend. Because items must be purchased right away to get the sale price, we end up buying products that we don't really need.

What to do: Consider the item's real value. If you would pay full price for it, getting it on sale is a good deal. If not, don't buy it.

2. SMELLS

The trick: Items that smell good—like flowers and baked goods—are usually placed near the entrance. Good smells make you hungry, and therefore more likely to make impulse purchases. They also put you in a good mood and make you more willing to spend money.

What to do: Don't shop when you're hungry, and walk through this area quickly, without stopping.

3. BURIED PRODUCTS

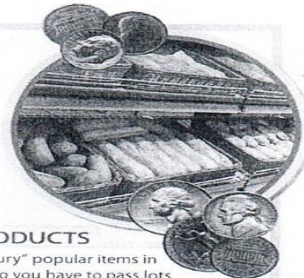
The trick: Stores "bury" popular items in the center of aisles so you have to pass lots of other items to get to what you need. Research has shown that people buy what's in front of them.

What to do: Keep moving. If an item isn't on your list, skip it.

4. SAMPLES

The trick: Even if you're not hungry, a bite of food tells your body to get ready for a meal. Research shows that sampling food makes you a less disciplined shopper.

What to do: Hold off on trying samples until right before you check out. When you're tired and your cart is full, you'll be less likely to purchase items that you sample.

Online Practice

- 2 Read again. What word(s) does each pronoun in red in the text above refer to?

1. it <u>a grocery list</u>	4. it _____
2. She _____	5. it _____
3. he _____	6. They _____

- 3 Talk to a partner about your shopping habits. You can talk about grocery shopping or other kinds of shopping. Ask and answer these questions.

- How often do you shop?
- Where do you like to shop?
- Do you make a list? Do you stick to it?
- Do you look for sales? Do you use coupons?
- Do you often spend more money than you planned to? Why or why not?
- Do you want to change your shopping habits? If so, what kinds of changes would you like to make?

Now I can... talk about my shopping habits.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 15 | Listen up!

101

Ek 49. A Night Of Mistakes

READING AND WRITING: Cultural mistakes

A Night of Mistakes

A few years ago, I made several cultural mistakes at a business dinner in Japan. It was the first night of my two-week business trip, and I was very tired. I had a short break in the afternoon, and made the mistake of lying down to rest for a few minutes. The next thing I knew, it was fifteen minutes before the dinner was starting, and I was staying 30 minutes away! I got ready as fast as I could. I couldn't find any clean socks, so I just wore my shoes without socks. I ran out the door and got a taxi to the restaurant.

When I arrived, I was over 20 minutes late. I could see that everyone had taken off their shoes, but I was embarrassed about my bare feet, so I decided it was better to just leave my shoes on. I came in quickly, bowed, and then apologized to everyone for being late. I had met most of the people in the past, but there were two people I didn't know. Once I sat down, the host introduced them to me. I bowed, and we exchanged business cards. I put their cards away in my wallet so that I had their contact information for later. I had practiced eating with chopsticks at home so I wouldn't embarrass myself when eating. Between bites and while we were talking, I put my chopsticks upright in the middle of my bowl of rice. This way, they didn't roll around.

Even though I was late and left my shoes on, altogether I thought it was a successful dinner. The next day, I got an e-mail from my boss, and it turns out that I had offended my hosts in several ways! Apparently, when you get a business card, you are expected to study it and act interested. Also, you are not supposed to put your chopsticks upright in your food because that is how they serve rice to the spirit of a dead person. That night I read all about Japanese cultural etiquette and was careful to not make any more big cultural mistakes on the rest of my trip!

1. Read the story. Number the events in the order they happened.

3. The person took a taxi to the restaurant.
6. The person ate with chopsticks.
5. The person exchanged business cards.
2. The person got ready very quickly.
1. The person took a nap.
7. The person got an e-mail from her boss.
4. The person didn't take off his/her shoes.

2. Write about a cultural mistake that you or someone you know has made.

1. _____
2. _____
3. _____

Ek 50. Little Ways To Help The Environment

READING AND WRITING: Helping the environment

Little Ways to Help the Environment by: Jennifer Diaz

You don't have to have the money to buy a hybrid car or solar panels for your house to help the environment. In fact, there are ways that all of us can contribute to making our world a cleaner place. I am a student and don't have a lot of extra money, but even still, there are three main things that I do to help the environment.

1. **Take public transportation:** Most of the time, I walk or use public transportation when I need to go somewhere. I live in a small city, so there isn't a subway system, but there are buses. When I first moved to town, I did research on the bus schedules and found that they ran frequently, and the fare was cheap. My roommate has a car, so sometimes I carpool with her when we are going to the same place.
2. **Pick up trash:** Since I do a lot of walking, I am outside a lot. When I'm outside, I often see trash on the street. I carry an old grocery bag with me wherever I go, and I fill it up with the trash I see. When I get home, I recycle the things I can, and throw the rest away.
3. **Reuse:** Even though recycling is an important way to help our environment, whenever possible, I try to reuse instead. The reason why is that when we recycle, it still requires energy to remake the materials into new materials. Because of that, I try to reuse. For example, I use my old yogurt containers to store leftover food. I also bring the same bags back to the grocery store every time I go. In addition, I reuse my neighbor's baby food jars to store small items, such as paperclips. Anything I can't reuse, I recycle.

1 Read the article. Circle the correct word to complete the sentence.

1. The author of the article *has* / *doesn't have* a lot of money.
2. The author does *two* / *three* main things to help the environment.
3. Her city *has* / *doesn't have* a subway system.
4. She *sometimes* / *often* carools with her roommate.
5. She picks up *groceries* / *trash* when she's outside walking.
6. She recycles *all of it* / *some of it*.
7. She likes reusing *more than* / *less than* recycling.
8. She uses her neighbor's *yogurt containers* / *baby food jars* for paper clips.

2 Write about three ways that you can help the environment.

Ek 51. Storm Chaser

D READING AND SPEAKING

1. Read and listen. Answer the questions.

- What is a "storm chaser"?
- Where is "Tornado Alley"?
- What is the biggest danger for storm chasers?

Storm Chaser

If you heard that a tornado was approaching, what would you do? Tornadoes can be very dangerous. If you stayed outside, you probably wouldn't survive. And even if you stayed indoors, you wouldn't be completely safe. Tornado winds can be over 250 miles per hour and can destroy a building in seconds. The safest place to go would be the basement.

One thing that most people wouldn't do is get in their car and drive towards the tornado. But that's exactly what Enrique Gómez does. He's a "storm chaser." Tornadoes usually happen along with thunderstorms, so Enrique studies weather forecasts and looks for possible storms. If he finds one, he tries to get as close as possible to it. He works in Texas and the Midwestern states of the U.S., like Kansas and Missouri. This area is called "Tornado Alley" because there are over 1,200 tornadoes there every year. They usually happen in the spring, when cold, dry air from Canada in the north meets warm, wet air from the Gulf of Mexico in the south.

Why does Enrique do it? He's a meteorologist. He wants to learn more about tornadoes and why they happen. "It's very important now," he says, "because of global warming. If temperatures rise, the sea will get warmer and we'll see violent weather, such as hurricanes and tornadoes, more often. This will cause big problems in many areas, for example agriculture, buildings, and transportation."

It's dangerous work. In addition to the high winds, there's usually lightning and heavy rain, which causes floods. However, those aren't the biggest dangers. When Enrique finds a storm, there are other storm chasers there, too. But most of them aren't scientists. Some are photographers, some work for TV stations, and some are "tornado tourists" who just want to see a real tornado. "All these people are chasing the storm in their cars, and they're all watching the sky," says Enrique. So, what's the biggest danger? "Car accidents!"

2. Write the blue words and expressions from the text next to the correct definitions.

1. get higher	rise
2. very quickly	instantly
3. coming towards you	approaching
4. farming	agriculture
5. someone who studies the weather	meteorologist
6. more than	over

3. Work with a partner. One person is the interviewer, the other is Enrique. Do an interview. Use these questions.

• What do you do?	• How do you find tornadoes?
• Why do you do it?	• What are the dangers of storm chasing?

Now I can... talk about tornadoes.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

Language note: Giving examples

He works in the Midwestern states of the U.S., like Kansas and Missouri.

We'll see violent weather, such as hurricanes and tornadoes, more often.

This will cause problems in many areas, for example agriculture, buildings, and transportation.

Online Practice

UNIT 9 | What a disaster!

61

Ek 52. An Outgoing Husband

C READING AND WRITING: What's he like?

1 Read the story. How does Hannah describe her husband and herself? Write A (Aiden) or H (Hannah).

<u>A</u> 1. interesting	<u>A</u> 4. outgoing	<u>A</u> 7. laid back	<u>H</u> 10. impatient
<u>A</u> 2. social	<u>H</u> 5. reliable	<u>A</u> 8. easygoing	<u>A</u> 11. fun
<u>H</u> 3. quiet	<u>A</u> 6. uptight	<u>A</u> 9. upbeat	<u>H</u> 12. shy

An outgoing husband

What's my husband, Aiden, like? Well, he's an interesting person. He's very social—not shy at all! In fact, when we go to parties, he always makes a big entrance so that everyone sees us! He's also one of those people who laughs really loudly at things. I'm a pretty quiet person and not as outgoing, so that can be embarrassing at times. I'm a little shy. Aiden knows a lot of people and he makes friends easily. However, he can never remember people's names. I'm much more reliable in that way. I can always remember names and faces. We're a good team that way!

One thing about Aiden is that he likes to be in control of everything, and I know that some people think he's uptight. They're probably right, but I wouldn't say that to anyone. He's lucky that he has such a laid back and easygoing wife! No one would call Aiden a very easygoing person. On the other hand, he's usually upbeat, at least with me and the kids. That's important, even if he isn't always that way at work.

There are a few things I find annoying. He can be a little impatient with people. He interrupts people a lot, and he isn't a good listener. But, again, that's OK with me because, as I said, I'm pretty quiet. But Aiden's usually fun to be with, and we get along great. We make a good team, and that's what's most important.

2 Mark each statement about Aiden true (T) or false (F).

- _____ 1. He makes a lot of noise when he enters a party so people will look at him.
- _____ 2. He smiles quietly when something amuses him.
- _____ 3. He makes friends easily.
- _____ 4. He always remembers names and faces.
- _____ 5. He often interrupts people.

3 Answer the questions about you.

1. Are you a quiet person or an outgoing person?
2. Are you a positive person or a negative person most of the time?
3. Do you always remember faces and names of the people you meet?
4. Do you make friends easily or more gradually?
5. Are you easygoing, or do you like to be in control?

Ek 53. 46 Reviews For The Good Table

READING AND WRITING

- 1 Read and listen. Does the reviewer like the restaurant?

Yeller!
Real reviews from real people

Search For: Search Near: Sign In | Register

46 Reviews for The Good Table

Sung-Joo K.

I was really excited to try The Good Table, because a few of my friends had given it rave reviews. Unfortunately, it wasn't as great as I'd expected. We went on a Friday night, and it was really crowded. We had reservations, but we still had to wait half an hour to be seated. There wasn't enough room in the lounge, so we had to wait outside in the cold. Finally, we got a table. There were too many tables in a small space, so we didn't have much elbow room.

I ordered the "fabulous fried chicken," which the menu described as "crispy fried chicken pieces marinated in olive oil and spices." Of course the chicken was crispy – it was all dry! It had way too much salt, so I couldn't taste any of the spices. Basically, it was chicken marinated in salt and left in the fryer for too long. My friend's grilled steak was even worse. She ordered it medium-rare, but it came out well-done. She returned it, which the waiter was very nice about. However, when she got the new piece of steak, she almost couldn't cut it because it was so rare! For dessert, I had rice pudding. It's usually my favorite dessert, but it was much too sweet. My friend had chocolate cake, which was the best part of her meal. It was rich and very sweet, just the way she likes it.

Our server was friendly and polite, but the service was really slow—it seemed like there weren't enough servers. On the upside, the prices were reasonable. The restaurant has a warm neighborhood atmosphere, our server was friendly and polite, and the live music was excellent. I might go back, but only for dessert and to listen to the music. It doesn't make sense to waste money on lousy food, does it?

★ ★ ★ ★ ★ 46 Reviews

Online Practice

- 2 Read the review again. Write positive and negative things about the restaurant in the chart.

Positive things	Negative things

Language note: Adverbs of quantity

We use **too many** with count nouns:

There were **too many people** in the restaurant.

We use **too much** with noncount nouns.

It had **too much salt**.

We use **not enough** with both count and noncount nouns.

There **weren't enough servers**.

There **wasn't enough room** in the lounge.

- 3 Write a review of a restaurant you have been to recently. Answer these questions:

- What kind of restaurant is it?
- How was the service?
- What did you eat? How did it taste?
- Will you go there again?

> > > **Now I can...** understand and write a restaurant review.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

Ek 54. Shy Guy's Girlfriend Is Too Social

Hypocrisy → two face

D READING AND WRITING

1 Read and listen. What is Shy Guy's problem?

Shy Guy's girlfriend is too social

Dear Blather Brothers,
My girlfriend, Ella, is the nicest person in the world, and we have a great time together. However, there is one problem. She's really social, and I'm kind of a homebody. On weekends she loves to go out with friends...to parties, restaurants, or out dancing. My idea of a perfect evening is to have a romantic dinner with her at home, and maybe watch a movie. I'm a little shy, and I just don't like hanging out with large groups. Ella says I should make an effort to get to know her friends. I feel like if she really loved me, she'd want to spend more time alone with me. Am I being unreasonable? What should I do?

Shy Guy

Dear Shy Guy,
Your problem is a common one. The good news, however, is that you and Ella are only dating; you're not married. My advice is to break up with Ella as soon as possible. Life is short, and you shouldn't waste your time with someone who isn't right for you. It sounds like you and Ella really don't have much in common. You might be sad for a few days, but I'm sure you'll get over Ella quickly.
Good luck!

Billy Blather

Dear Shy Guy,
Don't listen to my brother! He thinks you should look for the "perfect" person. If everyone did that, we'd all be single. No one is perfect. If you find someone you love, you should try to make the relationship work. The way to do that is through compromise. You should both give up a little of what you want to make the other person happy. For example, maybe you can spend Friday nights at home with just each other, and go out with her friends on Saturday nights. When you get to know them better, you might even start to have fun! Let me know how it goes.

Bobby Blather

Online Practice

2 Discuss these questions with a partner.

1. What does Billy think Shy Guy should do? Why?
2. What does Bobby think Shy Guy should do? Why?
3. Do you agree with Billy or Bobby? Why?
4. Are you more like Shy Guy or Ella?

3 Write a letter of advice to Shy Guy. Answer these questions:

- What should Shy Guy do? Why?
- What might happen if he follows your advice?
- What might happen if he doesn't follow your advice?

Now I can... write a letter of advice.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 13 | Shy or social? 89

Ek 55. How To Answer The Four Toughest Interview Questions?

READING AND SPEAKING

1 Read and listen. What are four of the most difficult interview questions?

CD 2-17

How to answer the four toughest interview questions!

You have a terrific resume and the perfect experience for the position. Now your only obstacle to getting hired is the dreaded job interview. Interviews are stressful, but by practicing your answers to these four common and difficult interview questions, you can wow the interviewer and get that job!

✓ **Question #1:** "Can you tell me about yourself?" This is often the interviewer's first question. Keep your answer short—just one or two minutes. Focus only on your skills and experience that relate to the job you're interviewing for.

Good answer: "I'm very creative. I've been a sales manager for the past five years, and used my creativity to come up with incentives to motivate the salespeople."

✓ **Question #2:** "What are your weaknesses?" This is a tricky question because you don't really want to tell an interviewer what is "wrong" with you. Don't give details about your weaknesses. Instead, mention a possible weakness and put a positive spin on it.

Good answer: "I am very detail-oriented, and for some jobs that may not be a good fit. But for this accounting position, I think my attention to detail will be an asset."

✓ **Question #3:** "Why did you leave your last job?" Keep all of your comments positive. If you got fired or laid off, you don't have to mention that. And never criticize your previous employer.

Good answer: "The company wasn't a good fit for my innovative personality. Now I know that I should focus my job search on companies that value independent thinking."

✓ **Question #4:** "What would you like to be doing five years from now?" You could answer this question by re-stating your "objective" on your resume. Don't mention your dream of becoming the president of the company or retiring at age 40!

Good answer: "I hope to have a position with a small firm that focuses on technological innovation. I would like to be working for a young company, such as this one, so I can take advantage of growth opportunities."

Online Practice

2 Read again. Which question does each answer below respond to? Write the question number.

- a. I hope to have my own business by then.
- b. I really enjoyed working there, but I decided it was time for a new challenge.
- c. Well, let's see. I've been an administrative assistant for the past three years. I'm married and have two children. In my free time, I like to play soccer and ski.
- d. I get really nervous when I have to speak in front of groups of people. I'm uncomfortable making presentations.

3 Discuss these questions with a partner:

1. Would the author of the article say each response in Activity 2 is good or bad?
2. What is the problem with the "bad" answers?
3. The article is written about interviewing in the United States. Do you think the advice is also true for your country? Why or why not?

4 Think of a job you would like to apply for. Practice asking and answering the interview questions in the article with a partner.

Language note: by + gerund

We use **by + gerund** to describe how to do things.

By practicing your answers, you can wow the interviewer.
You could answer this question by re-stating your "objective" on your resume.

> > > **Now I can...** interview for a job.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 10 | How's work?

67

Ek 56. The Best In Social Networking

READING AND SPEAKING

1 Read and listen. What does this article review?

The Best in Social Networking

If you think all social networking sites are basically the same, think again. Most do allow you to create a profile, upload photos, link videos and connect and chat with friends. But there's also a wide variety in the features that the different sites offer. CyberLife's review of four popular social networking sites can help you decide which ones are best for you.

Friendzone is the world's most popular networking site. It has a powerful search feature, so it's easy to find every friend you've ever had... and for them to find you. If you don't want Grandma to see your party photos, this may not be the site for you. It's also not the best choice if your goal is to meet new people. This site is more about connecting with your real-life friends and family.

Hangout is a big hit with the under-21 crowd. It offers a combination of social networking and online role-playing games. Users create avatars, and can meet in virtual public rooms (nightclubs, restaurants, shops) and create private rooms for selected friends. It can be somewhat difficult to figure out, so it may not appeal to those who are less cyber-savvy.

Globegab is a multilingual site with a large international community. It has a robust music section that lets you download songs from musicians around the world. You can improve your language skills by having video language exchanges with people who are learning your language. It even has a "passport club" that helps people arrange visits with users from other countries when they travel internationally. If you can put up with a huge number of ads, this may be the site for you.

BizLink is useful for people who want to expand their professional network. It helps them find jobs, clients, and business partners. In your profile, you can include information about your education and job experience. You can also get recommendations from co-workers and bosses. Some users complain that friends who aren't professional contacts often try to connect with them, and it is awkward to decline their invitations.

Online Practice

2 Read again. Complete the chart with information about each site.

	What kind of person should use it?	Pros (good things)	Cons (bad things)
Friendzone			
Hangout			
Globegab			
BizLink			

3 Work in a group. Discuss these questions.

- Which site in the article would you most like to use? Which would you least like to use? Why?
- Talk about social networking sites that you know. What kinds of people use them? What features do they offer? What do you like about them? What do you dislike?

Now I can... compare social networking sites.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 12 | What's this icon for?

79

Ek 57. Stay Healty-The Easy Way

D READING AND WRITING

- 1 Read and listen. What are the three suggestions for staying healthy?

Stay healthy—the easy way!

We all have very busy lives these days, and it can be difficult to find time to stay in shape. But there are a few simple things that will keep your body and mind healthy when you're at work or on the go.

1. Be kind to your back. We all spend a lot of time at desks, in cars and airplanes, or in front of the TV. Sitting all day isn't good for your spine, and can give you a backache. This simple exercise will help. Lie on the floor on your stomach. Put your arms by your side with your palms on the floor. Now breathe in, and lift your head and chest off the floor. Hold for five seconds, then slowly lower your head and chest, as you breathe out. Repeat ten times. The exercise only takes a minute, it's very relaxing, and it will make your back strong and flexible.

2. Power nap! When you rush from one meeting to another, your brain is always busy and you get tired and stressed. Try a power nap. You can do this at your desk. Just sit comfortably, close your eyes, and

relax for about twenty minutes. Don't fall into a deep sleep. When you open your eyes again, you'll feel fresh and ready to go.

3. Out to lunch! If, like a lot of people, you're going to have lunch at your desk today, here's a final piece of advice: don't! If your body sends blood to your brain, so that you can work, it won't send enough blood to your stomach. So you'll eat too much and you'll put on weight. Give your brain and your stomach a break. Have lunch in the park and digest your food properly. Follow this simple advice, and you'll be fitter and healthier!

Online Practice

- 2 Read the article again. Match the causes with the results.

Causes

1. spend all day sitting at your desk
2. do the back exercise
3. rush around at work
4. take a power nap
5. eat at your desk
6. have lunch in the park

Results

- a. feel fresh and relaxed
- b. put on weight
- c. get stressed
- d. spine becomes strong
- e. digest your food well
- f. get a backache

- 3 Choose a problem from the box. Write some advice to solve the problem. Answer the questions.

I have too much work.
I work at a computer all day.

I don't get enough sleep.
I find it hard to balance work and family life.

1. What is the problem?
2. What other problems will it cause? Why?
3. What things should/shouldn't you do?

Language note: Participial adjectives (-ed and -ing)

Adjectives with -ed describe how people feel.

I feel relaxed. (Relaxed describes I.)

Adjectives with -ing describe the people or things that cause the feeling.

The back exercise is relaxing. (Relaxing describes the exercise.)

>>>> Now I can... understand and give some advice.
☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 6 | Healthy living

39

Ek 58. Cover Letter

D READING AND WRITING

1 Read and listen. Who is the cover letter from? What job is the person applying for?

COVER LETTER

OWEN BARNES | 153 Martin Street | Vancouver, BC V6C 2Y9
Canada

Veronica Bernard, Human Resources Manager
Sunshine Vacations
189 Ocean Street
Vancouver, BC V6C 2R7 Canada
July 19

Dear Ms. Bernard,

I would like to apply for the position of Operations Manager with Sunshine Vacations.

As you can see from my resume, I have a degree in Business and Management from Central University. It was a four-year program, and as part of my studies, I had an internship for nine months with a small telecommunications company in Toronto.

After graduating from college, my first job was with A-to-B Travel. I worked for A-to-B for five years. After three years, I was promoted to the position of Assistant Manager, and I was in charge of a department of six people. For the last three years, I have been working for Flywise Airlines, where I am responsible for publicity.

In addition to my degree, I have strong language skills. I'm fluent in Spanish. I've been studying Japanese since May, as well. I have also taken professional development classes in Human Resources and in Marketing.

I have enjoyed my time at Flywise, but I now feel the need for a new challenge. I believe I have the qualifications and experience for the position of Operations Manager with your company.

I look forward to hearing from you.

Best regards,
Owen Barnes
Owen Barnes

Online Practice

2 Listen. The Human Resources Assistant is talking about Owen, but she makes some mistakes. Underline the 15 differences in the letter above.

3 Look at the job ad below. With a partner, make a list of the qualifications the ideal candidate for this job should have.

WQVZ FM Radio Station needs a manager
Send resumes to manager@wqvz.org

4 Imagine you are applying for the job in Activity 3. Write a cover letter. Include this information:

- educational qualifications
- work experience
- other qualifications and/or experience
- reasons for applying for the job

Now I can... write a cover letter.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 16 | Moving on and up 107

Ek 59. Global Business Etiquette

READING AND WRITING

1 Read and listen. What topics of business etiquette does the article discuss?

Global Business Etiquette Are you planning to travel to another country for business? If you want to make a good impression, it's important to learn about the business etiquette—or manners—of that country. Here's some information to get you started.

Business card etiquette

The difference in business card etiquette is clearly evident in Asian countries and with the United States and Canada. Business cards are treated with more respect within Asian countries. It is received with both hands and a positive comment is usually made. The etiquette in the United States and Canada differs in that the business card is less formal. After receiving the card, it is usually put inside a pocket.

Gift-giving etiquette

The custom of gift-giving is very common in parts of Asia. It's expected that you bring small gifts and that they be wrapped nicely. When receiving a gift, it's usually opened later in private and not in front of everyone. China has a different custom in that the gift should be refused a few times before finally accepting it. Gift-giving doesn't happen in all countries. Argentina is just one example where gift-giving is not common.

Business meeting etiquette

In various countries around the world, customary business meeting etiquette differs. For instance, lengthy small talk is common in many Latin American and Asian countries, but in

Australia and the United States, there is typically only a few minutes of small talk before getting down to business. Another example can be found in Brazil where it's acceptable and it shows an interest in the conversation if you interrupt. Inversely, in Korea, interrupting is not good. Instead, periods of silence are considered widely acceptable in Korea. When you're in Mexico and offered a drink, it should be accepted. Refusing drinks can be seen as an insult.

This is just a start. You should also check out some websites for more information about the country you're visiting. Don't worry if you make a few mistakes, though. It isn't easy to learn everything about another culture's business customs!

Online Practice

2 Read again. Mark the sentences true (T) or false (F).

1. When you receive a business card in Asia, you should say something nice about it.
2. In Australia, you shouldn't talk about your family for very long before a meeting begins.
3. In meetings in Brazil, it is acceptable to talk when someone else is talking.
4. In Korea, it's okay to sometimes be quiet during a business meeting.
5. In Mexico, if someone offers you a drink at a meeting, it is polite to say "No, thank you."

3 Write a business etiquette guide for visitors to your country. Include information about these topics and your own topics.

- greetings
- arrival times (early, punctual, or late?)
- eye contact
- gift-giving
- business card exchange
- meeting behavior

Now I can... write about business etiquette.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

UNIT 3 | How should I behave?

17

Ek 60. Worst Travel Nightmare

READING AND WRITING

1 Read and listen. Where did Tracy fly to?

CD 2:07

http://www.traveltown.com

ABOUT TRAVELTOWN CONTACT US HOME

Worst Travel Nightmare

The winner of this year's "Worst Travel Nightmare" contest is Tracy Ormond of Chicago, Illinois. Here is Tracy's story:

My trip to Portland, Oregon started out OK. My alarm clock went off, and I got to the airport on time.

When I got to the front of the security line, though, I realized I'd forgotten my driver's license! So I called my husband and asked him to bring it to me. I didn't really think he'd get there in time, but I figured it was worth a try.

He got there right after my flight was announced. I got through security pretty quickly, and ran to my gate. Fortunately, it was still open. The gate attendant told me to hurry onto the plane. Just then, I realized I'd left my laptop at security. I begged the attendant to keep the gate open for a few more minutes. She looked very annoyed, but said she'd try. I ran to get my laptop, and then ran down the ramp and onto the plane.

When I got onto the plane, everyone glared at me for making them wait. I found my seat—right next to a family with twin babies. Because the plane was full, I couldn't find space for my carry-on bag in the overhead compartment. A flight attendant had to take my bag off the plane and check it.

Soon the pilot announced that there would be a delay because of bad weather in Portland. Well, there was delay after delay, and we were stuck on the tarmac for four hours. They didn't give us any food, it was cold, and the babies were crying. After the flight finally took off, things got even worse. As soon as I got my coffee, heavy turbulence started. I spilled the drink on my brand new tablet, and it stopped working.

The flight finally landed. But do you think my troubles had ended? No! When I got off the plane, I saw a big sign that said, "Welcome to Portland, Maine." I had flown to the wrong Portland!

Online Practice

2 Read again. Number the events (1–6) in the correct order.

- _____ The flight was announced.
- _____ Turbulence started.
- _____ She got her coffee.
- _____ She realized she left her laptop at security.
- _____ She got to the front of the security line.
- _____ She realized she forgot her driver's license.

3 Write a story about a bad travel experience you (or someone you know) had.

> > > > **NOW I CAN...** write about a bad travel experience.

☐ Not at all ☐ Well ☐ Very well

Ek 61. Identity Theft: Do Not Make The Same Mistake As I Did

READING AND WRITING: Bank fraud

Identity theft: Don't make the same mistake as I did! by: Liz Palmer

About six months ago I decided to clean out my office. I started by clearing a lot of old documents out of my filing cabinet—credit card receipts, bank statements, electricity bills, letters, and so on. I put them all in a bag and my husband said he would take it to a place that shreds documents. The bag sat around for a couple of weeks, and I just wanted to clear it out of my office. So in the end, I just put it out on the curb in our recycle bin.

A few weeks later, when I checked my bank account balance, there was no money left in the account. I went to see the bank manager, and he told me that all the money had been withdrawn at ATMs in Australia. I said that I'd never been to Australia, but he showed me the computer records.

And things got worse. The next day my credit card statement arrived. There were several expensive things on it that I hadn't bought. I called the credit card company, and they said that the things had been bought on the Internet from Australia. They asked me if I had lost my credit card at any time, but I told them that I hadn't. I said I had no idea how anyone got my information. The only thing I could think of was that bag of old documents. Later, I told my neighbor about it, and he said that he had seen someone going through the garbage and recycling on our street a few weeks earlier. He thought he was just looking for cans to recycle for money, so he didn't call the police. That's when I knew for sure that the person had taken the bag with all my old documents in it.

It took a long time to sort everything out. The bank was very helpful. I had a meeting with one of their experts on identity theft. She said that it was a very common crime and that people make it easy for the thieves when they leave documents around. She told me that I should always destroy any documents with financial or personal information on them. She said that thieves use personal information, such as your date of birth, your mother's maiden name, children's names, and birthdays to figure out PINs and passwords. Well, I'm certainly more careful now. And I'm posting this here so that hopefully some of you will learn from my mistake.

3. Read the blog. Find these things in it.

1. Four things that Liz threw out: _____
2. Two places that she lost money from: _____
3. Four kinds of personal information that identity thieves use: _____
4. Two things that they use personal information to figure out: _____

25 Write about things you do (or plan to do) to protect your identity.

Ek 62. Senior Profiles

READING AND WRITING: Future plans

Senior Profiles

Elizabeth Chen

The last four years at Jamestown High School have been the best years of my life. I've learned a lot and am ready to go out into the real world.

Next fall I will be attending Yale University. I will be majoring in pre-med. I will also be playing the violin in the Yale Philharmonic Orchestra. Five years from now, I will have graduated and hope to have started at a top medical school.

Jennifer Garcia

Thanks so much to my teachers and friends at Jamestown High School. I especially loved being part of the drama club and in the school plays.

Next year I will be taking a "gap year." I will be volunteering in a small village in Ecuador. A year from now, I will have enrolled in a university back in the U.S. and will be studying anthropology. In ten years, I'd like to have finished my PhD.

William Cunningham

Even though I was only at Jamestown High School for two years, I had a good experience. I made a lot of friends and had fun playing on the football team.

I will be going to cooking school in the fall. In two years, I will probably be living in Los Angeles and working at a top restaurant. I hope to have opened my own restaurant by the time I'm 25.

- 1 Read the senior profiles. Who is each statement about? Write Elizabeth (E), Jennifer (J), or William (W).

- ☒ 1. wants to study anthropology
- ☐ 2. played football
- ☐ 3. wants to be a doctor
- ☐ 4. plays the violin
- ☐ 5. is going to Ecuador
- ☐ 6. is going to cooking school
- ☐ 7. plans to get a PhD
- ☐ 8. wants to open a restaurant

- 2 Write about your plans for the future. What do you think you'll be doing in five years? Ten years?

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...